imburgs agblad

Donderdag 26 november 1992 — 74e jaargang nr. 280.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

Re-laatdie-geschenken

● Marco van Basten

Kostbaar punt PSV

PORTO – PSV is gisteravond met een duur en eigenlijk ook onbegrijpelijk punt (2-2) uit Porto ontsnapt. Twee geweldige momenten en doelpunten van Romario redden het elftal, dat bij vlagen door Porto in volstrekte paniek was gebracht. Het overleven was echter in de eerste plaats te danken aan Van Breukelen, die helder bleef in de donkerste momenten. Die vielen in het begin van de wedstrijd en in het slot toen PSV nog maar tien man over had na het wegsturen van Van Tiggelen, ruim een kwartier voor tijd. Voor Porto scoorden Magelhaes en Ze Carlos. Het gelijkspel is volgens PSV-coach Westerhof een mooie basis voor de volgende twee wedstrijden, thuis tegen AC Milan en na de winter tegen IFK Göteborg.

Tientallen gewonden bij demonstraties tegen landbouwakkoord

Parijs dreigt weer met veto

Van onze redactie buitenland

PARIJS – De Franse premier Pierre Bérégovoy heeft gisteren in het parlement opnieuw gedreigd met een Frans veto over het landbouwakkoord tussen de Verenigde Staten en de Europese Gemeenschap. Het akkoord is volgens Bérégovoy onevenwichtig en gaat bovendien verder dan de al afgesproken hervorming van het Europese landbouwbeleid.

Tijdens het debat in het parlement demonstreerden ruim drieduizend boeren in Parijs. Aan het eind van de middag kwam het tot hardhandige confrontaties tussen groepen boeren en de oproerpolitie, die wilde verhinderen dat de boeren naar het ministerie van Landbouw oprokken. De politie, die werd bekogeld met stenen, vuurwerk en dranghekken, voerde diverse charges uit. Daarbij vielen minstens veertig gewonden. Gisterochtend verstoorden enkele tientallen boeren kortstondig de orde op de Parijse beurs. Ook in diverse andere Franse steden kwam het tot schermutselingen tussen boeren en de politie.

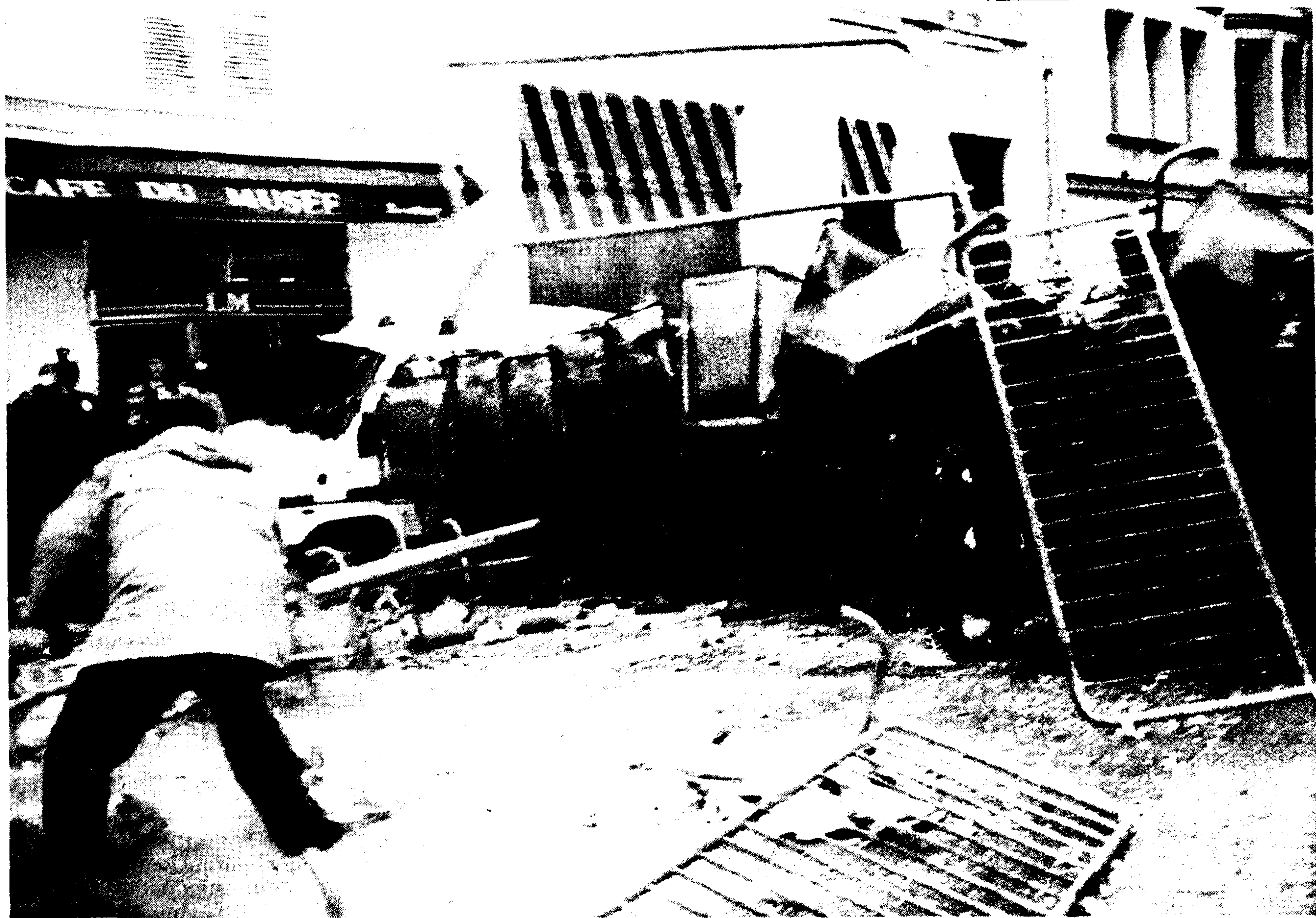
"Frankrijk zal zijn veto uitspreken over ieder akkoord dat strijdig is met de vitale Franse belangen," zo hield Pierre Bérégovoy gisteren het parlement voor. De Franse premier riep de overige EG-lidstaten op Frankrijk te steunen in het verzet tegen het landbouwakkoord.

De Franse premier wil bovendien dat er 'op zo kort mogelijke termijn' een bijeenkomst wordt gehouden van de Europese ministers van Landbouw en Buitenlandse Zaken over het landbouwakkoord. Tijdens die bijeenkomst hoopt Frankrijk de andere lidstaten ervan te overtuigen dat het akkoord dat de onderhandelaars van de Europese Commissie met de Verenigde Staten gesloten hebben, veel verder gaat dan de hervorming van het Europese landbouwbeleid. Een opvatting waarin Frankrijk voorlopig alleen staat. De Europese Commissie kwam gisteren in Brussel tot de conclusie dat het landbouwakkoord heel goed binnen het nieuwe Europese landbouwbeleid past.

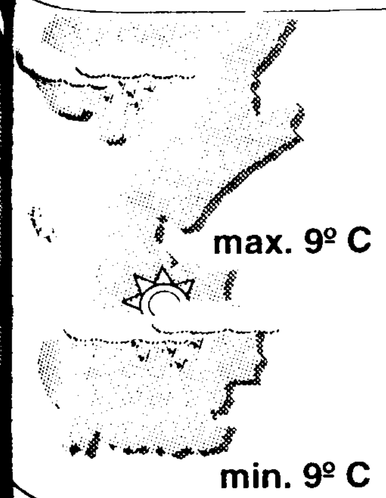
Oppositie

De Franse premier stelde gisteren in het parlement de vertrouwenskwestie over het landbouwbeleid van de regering. Ondanks een klemmend beroep van Bérégovoy aan de oppositie om de regering te steunen teneinde de Franse bezwaren meer gewicht te geven, weigerde de oppositie dat.

Alleen de communisten steunden de regering. De rechts-liberale oppositie vindt ook dat het landbouwakkoord onacceptabel is, maar vindt de houding van de Franse regering tegelijkertijd te slap.

● *De boze boeren, die overigens minder massaal naar Parijs waren gekomen dan was gevreesd, smeten onder andere dranghekken naar de politie.* Foto: REUTER

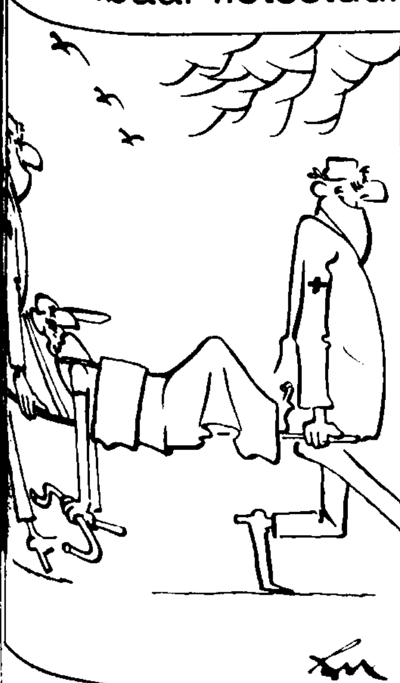

STORMACHTIG
Een actieve stormdepressie trekt via de Waddeneilanden naar het oosten weg. Er staat een krachtige tot harde, bij vlagen stormachtige, westelijke wind. In de loop van de dag neemt de wind in kracht af en draait naar het noordwesten. Er is een wisselende bewolking en er vallen enkele regen- of hagelbuien. De temperatuur ligt rond de 9 graden. Ook de komende dagen blijft het weer sterk wisselvallig.

Voor informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:		
Zon op:	**08.18**	**onder: 16.35**
Maan op:	**10.23**	**onder: 18.20**
MORGEN:		
Zon op:	**08.20**	**onder: 16.34**
Maan op:	**11.03**	**onder: 19.27**

Nieuwe uitvinding kantelbaar fietsstuur

Onder druk Kamer regeling voor silicose-patiënten

Staatssecretaris komt mijnwerkers tegemoet

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Staatssecretaris Elske ter Veld van Sociale Zaken wil snel een regeling treffen voor oud-mijnwerkers met 'stof' maar die vóór 1 juli 1967 niet voor een silicose-uitkering in aanmerking kwamen. Dat heeft de bewindsvrouw aan de Tweede Kamer geschreven.

Het is nog niet bekend hoe de regeling, die vóór het eind van het jaar gereed moet zijn, er precies uit komt te zien. De staatssecretaris wil daarover gaan praten met de Limburgse stuurgroep, die onlangs met (onder andere) de aanbeveling kwam circa 350 oud-mijnwerkers een eenmalige uitkering van 20.000 gulden te geven.

De staatssecretaris zwicht met het aangekondigde beleid voor zware druk vanuit de Tweede Kamer. Ter Veld was aanvankelijk alleen bereid iets te doen indien uit een door de Kamer gevraagd advies van de Gezondheidsraad zou blijken dat aan oud-mijnwerkers destijds ten onrechte en bewust een silicose-uitkering werd onthouden. Veel oud-mijnwerkers stellen dat zij bewust werden afgekeurd voor bronchitis en astma en niet voor 'stof', waardoor zij ten onrechte een Ongevallenrente misliepen.

De Gezondheidsraad schreef vorige week echter niet te kunnen antwoorden op de vraag of de keuringsartsen destijds 'bewust' in de fout gingen, alleen al omdat de stand van de medische wetenschap destijds onvoldoende was om tot goede en nauwkeurige diagnoses te komen.

De raad merkte echter tevens op dat het thans veel beter mogelijk is vast te stellen of iemand aan silicose lijdt. Volgens de Gezondheidsraad werden destijds ook ziekten als chronische bronchitis en longemfyseem ten onrechte niet in de categorie 'silicose' ondergebracht. Ook deze ziekten zijn volgens de raad het gevolg van het langdurig inademen van mijnstof waar een Ongevallenrente tegenover had moeten staan.

Deze opmerkingen van de raad zijn nu voor Ter Veld voldoende reden om toch een regeling te gaan opstellen, ook al is dan niet aan de aanvankelijk door haar gestelde harde voorwaarde voldaan. Vandaag vindt een Kamerdebatje plaats over de silicosekwestie. Volgens CDA-woordvoerder Walter Paulkis begint het met het voornemen van Ter Veld 'ergens op te lijken.' Jos van Rey (VVD) vindt het overleg met de stuurgroep onnodig. Hij is ontevreden. Monique Quint (PvdA) was niet voor commentaar bereikbaar.

EG akkoord met verlenging IPR

HEERLEN – De Investerings Premie Regeling (IPR) voor Zuid-Limburg en Twente mag van de Europese Commissie nog een jaar doorlopen. Dat heeft de Commissie gisteren bekendgemaakt. Het gaat dan om steun voor grote investeringen van meer dan dertig miljoen gulden.

Aanvankelijk was er sprake van stopzetting van de landelijke subsidieregeling, maar mede op aandringen van staatssecretaris Yvonne van Rooy (Economische Zaken) wordt deze voor de twee gebieden toch voortgezet. Van Rooy wilde niet weten van afschaffing van de IPR voor Zuid-Limburg en Twente. Zij vindt dat onredelijk als het bedrijfsleven in aangrenzende gebieden in Duitsland en België minstens nog tot 1994 op investeringssteun kunnen rekenen.

Op zich is het volgens Van Rooy niet langer nodig Zuid-Limburg en Twente financieel te steunen, omdat deze gebieden er inmiddels aanzienlijk beter voorstaan. Voor andere achtergestelde regio's had de Tweede Kamer al besloten geen IPR-gelden meer beschikbaar te stellen. Via deze IPR wordt vijftien procent van de investeringen vergoed in bedrijven, die jonger zijn dan vijf jaar alsmede van investeringen voor het opzetten van nieuwe bedrijven.

Peuter te vondeling gelegd

HOOGEZAND – De politie is op zoek naar een vrouw die dinsdagmiddag in het plaatsje Westerbroek een ongeveer drie jaar oud kind heeft achtergelaten. De nog onbekende, circa 50-jarige vrouw klopte die middag aan bij een willekeurige woning in Westerbroek (gemeente Hoogezand-Sappemeer). De vrouw liet de peuter in een wandelwagen achter met de woorden: „Ik kan niet langer voor hem zorgen. Zorgt u maar voor hem". Vervolgens maakte de vrouw zich uit de voeten. Het jongetje maakte een angstige indruk en wilde niets zeggen. Het staat daarom nog niet vast of het om een Nederlands, dan wel een buitenlands kind gaat. De politie, die er nog niet in is geslaagd de vrouw te vinden, heeft het kind in een pleeggezin ondergebracht.

DSM wil geen dure geschenken

HEERLEN – Het chemieconcern DSM heeft 'zijn toeleveringsbedrijven laten weten de traditie van het eindejaarsgeschenk te willen doorbreken.

DSM wijst er in het schrijven aan de toeleveranciers op dat medewerkers van het chemieconcern gebonden zijn aan een gedragscode. Zij mogen geen geld of gunsten van leveranciers vragen noch aannemen. Jaarlijks mogen zij wel per leverancier een geschenk in ontvangst nemen, mits de waarde daarvan minder is dan vijftig gulden. Bovendien moeten zij hun directe chef hiervan in kennis stellen. Het aanvaarden van duurdere relatiegeschenken kan de DSM-medewerkers in verlegenheid brengen en bij de toeleverancier leiden tot uitsluiting.

uit de kunst

Vertrouwen

DOOR JOS FRUSCH

Vrijdag 6 november. Het Limburgs Symfonie Orkest speelt onder leiding van José Serebrier in de Stadsschouwburg van Heerlen. Cellist Ferschtman is solist. Op het programma Moessorgsky, Prokofiev en Mendelssohn. Aantal bezoekers: 80. Donderdag 19 november, dezelfde locatie. Ditmaal is Shlomo Mintz dirigent èn solist bij het orkest. Op het programma Bach, Mozart en Brahms. Aantal bezoekers: ruim 800, volle bak dus.

Merkwaardig toch. Waarom was het Heerlense publiek in het eerste geval niet geïnteresseerd en stond het twee weken later in de rij? Mensen die van klassieke muziek houden, kiezen hun concerten blijkbaar zorgvuldig uit. Zij kennen Prokofjevs Sinfonia Concertante niet, de dirigent evenmin, de solist nauwelijks. En wat de boer niet kent, dat eet hij niet. Dus blijft hij thuis, houdt zijn centen op zak en wacht op betere tijden.

Die kwamen snel, nog geen twee weken later. Het Dubbelconcert van Bach, het Vioolconcert in D van Mozart, de Eerste Symfonie van Brahms. Dat is even andere koek. En dan de solist en dirigent: de grote Shlomo Mintz, wiens ongekende virtuositeit en 'kouwe-rillingen-toon' inmiddels via talloze tv-toestellen en audio-installaties tot de harten van de liefhebbers zijn doorgedrongen.

Nu zijn de overwegingen die aan die keuze ten grondslag hebben gelegen helemaal niet zo onterecht. Concertbezoek is duur en aangezien het publiek steeds kritischer wordt, verwender ook, kiest het bewust voor kwaliteit. Waarom het risico lopen van een koude kermis thuis te komen als de garantie van een onvergetelijke concertavond voor het grijpen ligt? Waarom het risico lopen opgezaldeld te worden met oninteressante composities als Bachs hemelse muziek en Mozarts frivole noten tot klinken worden gebracht? Inderdaad, de mensen hadden gelijk: Prokofievs celloconcert is een beroerde compositie èn José Serebrier een beroerde dirigent èn Bachs dubbelconcert hemelse muziek en Shlomo Mintz een fenomenaal musicus.

Wat is nu de moraal van het verhaal? Moet het LSO voortaan alleen maar bekende composities spelen en dirigenten van het kaliber Mintz uitnodigen? Nee, natuurlijk niet. Door alleen maar platgetreden paden te bewandelen en nooit te kiezen voor avontuur teken je je artistieke doodvonnis. En musici van wereldfaam staan doorgaans niet te springen om bij het LSO aan de bak te kunnen. Als ze al betaalbaar zijn.

Nee, de oplossing – lijkt mij – ligt in de schoot van het orkest zelf. De musici moeten van elk concert iets bijzonders maken, ongeacht repertoire en dirigent. En de leiding moet zorgen voor een interessante programmering, samengesteld op basis van kwaliteit en voor dirigenten en solisten, die niveau garanderen. Niet bij een paar concerten, bij ALLE concerten. Pas dan krijgt het publiek vertrouwen in een orkest.

Het LSO heeft in het verleden door het wisselend niveau van zijn concerten veel krediet verspeeld. Onder Mintz heeft het orkest vrienden gemaakt. Op hun reacties moet het verder bouwen. En daar kunnen de musici het best vanavond in Roermond al mee beginnen.

Het Nationale Ballet met Hans van Manen-programma

Uitleg bij voorstellingen in Stadsschouwburg Heerlen

DOOR UMBERTO RUSSEL

HEERLEN – Op initiatief van de Stadschouwburg Heerlen geeft het Nationale Ballet morgenavond voor aanvang van de uitvoering uitleg bij het programma van Hans van Manen, de gerenommeerde Nederlandse choreograaf. Balletmeester Sonja Marchiolli zal deze dansproduktie bij het publiek introduceren.

● *Hans van Manen tijdens de repetities van Bits and Pieces in 1984.* Foto: JORGE FATAUROS

„We vonden het een leuk initiatief van de schouwburg," aldus Nicolien Verrips van het balletgezelschap. „We hebben in het verleden meer stukken uitgelegd. Dit doen we om de mensen een beter beeld te geven van het werk van het Nationale Ballet.

Veel bezoekers weten niet wat er bij komt kijken om een produktie in elkaar te zetten. Het is niet zo dat we het hele ballet gaan uitleggen. De mensen moeten ook hun eigen interpretatie aan het stuk kunnen geven."

Balletmeester Sonja Marchiolli is zelf ooit danseres geweest bij Het Nationale Ballet: „Ik zal proberen uit te leggen hoe Hans van Manen zijn ideeën vroeger aan ons duidelijk maakte en hoe hij dit nu bij de nieuwe generatie dansers doet. Ik zal de samenwerking tussen de dansers en Van Manen proberen te schetsen en de nadruk leggen op zijn stijl, zijn manier van werken en instuderen. Hierdoor hoop ik dat de mensen beter voorbereid zullen zijn op wat ze te zien krijgen. Verder probeer ik duidelijk te maken hoe een muziekkeuze tot stand komt. De bezoekers kunnen ook vragen stellen over een produktie of over het gezelschap."

Relatie

Het Nationale Ballet brengt morgenavond vier bijzondere balletten van Hans van Manen. Het thema dat in alle vier balletten centraal staat, is de relatie tussen mensen en de conflicten in hun onderlinge verhouding.
De balletten zijn getiteld: Adagio Hammerklavier, op een pianosonate van Beethoven, Twilight, op het werk van John Cage, Trois Gnossiennes op muziek van Erik Satie en Bits and Pieces op muziek van David Byrne, Brain Eno en Felix Mendelssohn-Bartholdy.

Hans van Manen debuteerde in 1972 als gastchoreograaf bij Het Nationale Ballet. Van 1973 tot 1987 was hij als huischoreograaf verbonden aan het gezelschap, naast Rudi van Dantzig en Toer van Schayk. Het Nationale Ballet heeft 29 werken van Hans van Manen op zijn repertoire.

k

Concours Jong Muziektalent

ENSCHEDE – Het Muziekcentrum van Enschede zal dit jaar het decor vormen voor het zevende Nationaal Concours van de Stichting Jong Muziektalent Nederland. Het concours zal vandaag, zaterdag en zondag worden gehouden.

Het concours is afgelopen jaren uitgegroeid tot een belangrijk evenement, tijdens welk jonge musici een bijdrage leveren aan het genot, plezier en emoties van de bezoekers.

Van de negenenveertig kandidaten die deelnemen, komen er zeven uit Limburg. Bart Knottnerus uit Maastricht, Betty Dumont uit Kerkrade, Gabriëlka Clout uit Heerlen en Linda ten Klooster uit Eys zullen hun kunnen op de piano ten gehore brengen.

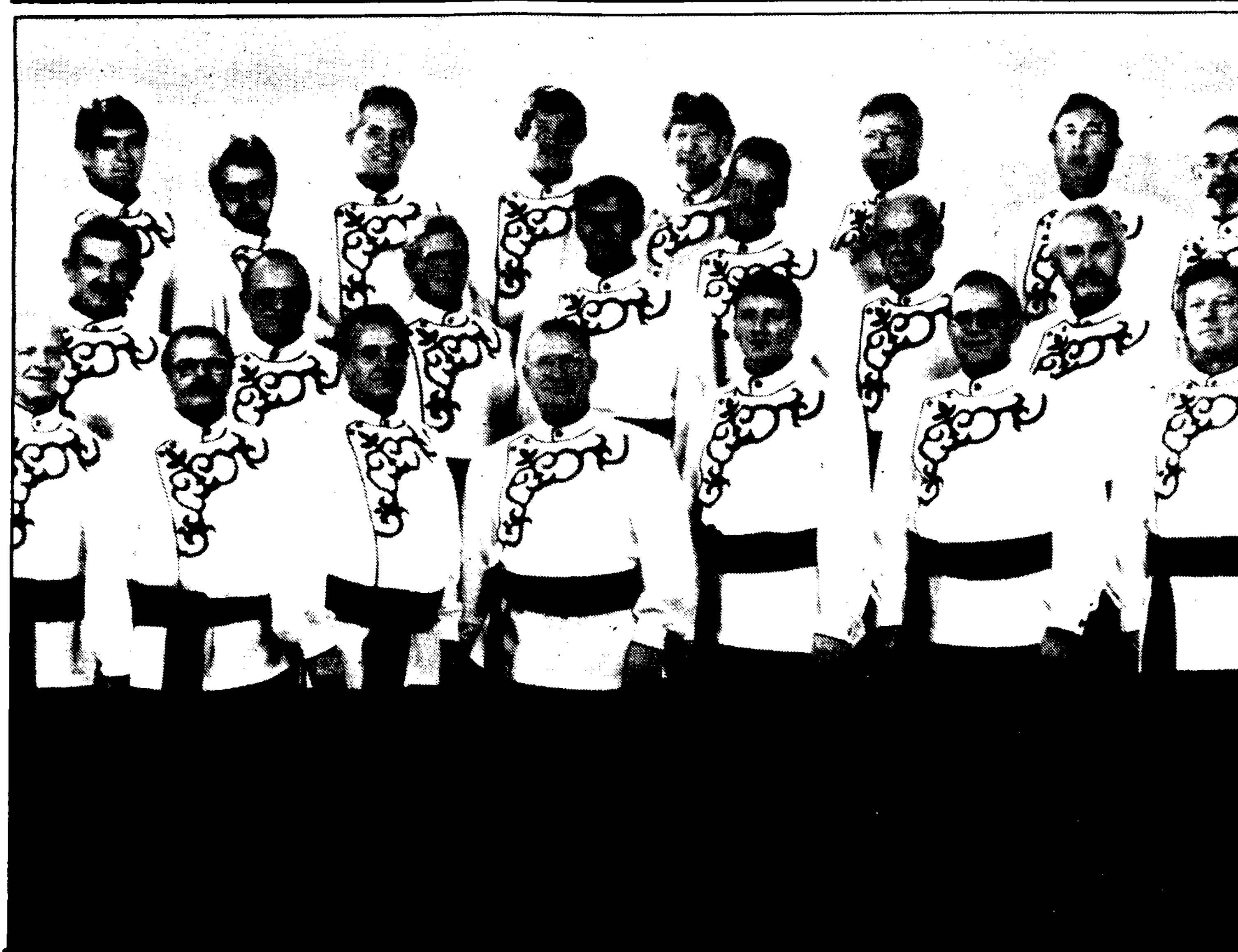
Gitte Nijsten uit Beek speelt fluit, Bram Sniekers uit Thorn trompet en Joost Smeets uit Thorn tuba.

Kaarten voor het Nationaal Concours zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van de SJMN (053-871737) en aan de kassa van het Muziekcentrum.

Hustinx-prijs voor winnaar toneeltoernooi

HEERLEN – Het bestuur van de Stichting Edmond Hustinx heeft besloten de winnaar van het Toernooi der Lage Landen de Edmond Hustinx-toneelprijs toe te kennen. De prijs, een geldbedrag van 4000 gulden, zal volgend jaar voor het eerst in het kader van het toneeltoernooi in Elsloo worden uitgereikt.

Het Toernooi der Lage Landen is een wedstrijd voor amateurtoneelverenigingen uit Nederland en België. Na het toernooi in 1994 zal de stichting bekijken of de prijs past bij toernooi en eventueel kan worden voorgezet. Het bedrag dat de winnaar van het toneeltoernooi ontvangt is een verdubbeling van de huidige geldprijs.

● *Cantus ex Corde met zijn dirigent/oprichter Ton Thissen.*

Overvolle agenda Cantus ex Corde

SIMPELVELD – In december strooit ook Cantus ex Corde gul en grenzeloos met noten. Want dit mannenkoor onder leiding van oprichter/dirigent/zangdocent/operazanger Ton Thissen heeft die maand een overvolle concertagenda.

De 'Don Kozakken van Limburg' laten op 19 december van zich horen tijdens het jubileumconcert van harmonie Nulland, te houden in de Maria Goretti-kerk in Bleijerheide, aanvang acht uur.
Het 23 mannen tellend koor is dan net terug uit Zeven, Duitsland. Op uitnodiging van de militaire welzijnsorganisatie van de bij Zeven gelegen legerplaats Seedorf geeft Cantus ex Corde namelijk op 11, 12 en 13 december concerten voor zowel de lokale bevolking als de daar gelegerde Nederlandse militairen.

Eerste kerstdag zal de Petrus & Paulus-kerk in Vaals waarschijnlijk uitpuilen. Want de eucharistieviering van kwart over elf wordt vocaal opgeluisterd met onder meer op Kerstmis getoonzette Russisch-Byzantijnse werken, uit te voeren door Thissens 'Byzanthijnse' zangers.

Traditioneel is het kerstconcert dat Cantus ex Corde 27 december om drie uur geeft in Simpelveld, het thuishonk van het mannenkoor.

Ook in 1993 is dit koor veelgevraagd. Ergens in maart verzorgt het een Slavisch-Byzantijnse liturgie in het klooster Rolduc. En 9 mei treedt Cantus ex Corde samen met de Koninklijke Philharmonie van Bocholtz op in het Theater aan het Vrijthof van Maastricht. Deze vocaal-muzikale combinatie wordt herhaald in juli als een onderdeel van het Wereld Muziek Concours (WMC)in Kerkrade.

verder

MAASTRICHT – 'La tristesse durera toujours' is de titel van de dansproduktie die het Butoh Danstheater woensdag in het Lösstheater, Achter de Barakken 31a in Maastricht presenteert. De voorstelling van deze Japanse dansvorm begint om 20.30 uur.

Het koor van de Stichting Muziekdramatische Producties Limburg geeft zondag een operaconcert in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht. Samen met harmonie Wilhelmina Wolder zingt het koor onder leiding van Harry Dieteren werken van Verdi, Mozart, Puccini, Humperdinck, Webber en Grieg. Solist is Bèr Schellings. Aanvang 20.15 uur.

Het Delta Ensemble concerteert zondag op het Intropodium, St.-Maartenspoort 2 in Maastricht. Vanaf 15.30 uur voert het ensemble werken uit van hedendaagse Amerikaanse componisten: Steven Stucky, Frederick Bianchi, Michael Daugherty en Jonathan Kramer.

HEEL – Sporthal Reutsdael in Heel is zondag plaats van handeling van de Limburgse kampioenswedstrijd Tamboerkorpsen en Majorettengroepen.
Vanaf 10 uur treden 21 tamboerkorpsen en 11 majorettengroepen op.

KERKRADE – De Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen (KNF) houdt zondag in de Rodahal van Kerkrade een mars-, show- en podiumconcours. In totaal nemen negentien korpsen deel aan deze wedstrijd, waaronder zes uit Limburg: St.-Barbara Kerkrade, Willem-Alexander Brunssum, Parcifal Brunssum, Wilhelmina Holz, St.-Jozef Vaals en Olympia Heerlen. Aanvang 10.00 uur.

LIMBRICHT – Organist Tjeu Zeijen en sopraan Yvonne Nijsten geven zondag een concert in het Salviuskerkje in Limbricht.
Vanaf 16.00 uur worden composities uitgevoerd van Sweelinck, Scheidemann, Buxtehude en Bach.

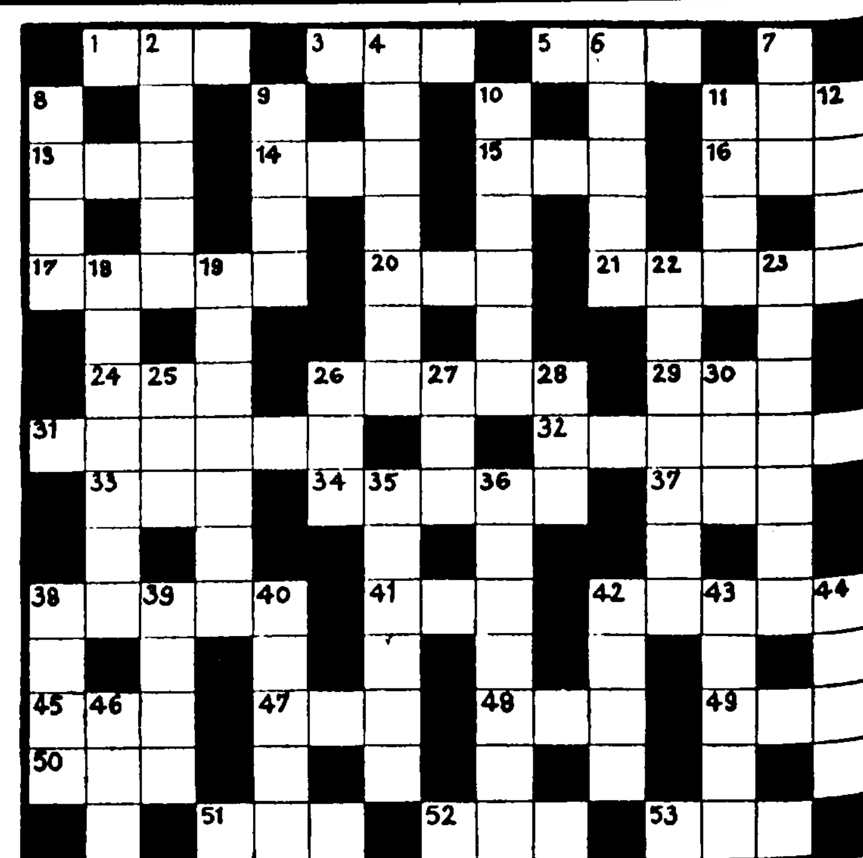
SITTARD – Annemarike Ruitenbeek speelt zondag 'As', een vertelvoorstelling voor kinderen van 6 tot 12 jaar, in het Sirkeltheater, Putstraat 22 in Sittard. De voorstelling begint om 14.30 uur.

OBERBRUCH – Het Guliks Mannenkoor Born onder leiding van Jo Käfer werkt zaterdag mee aan een groot Euregioconcert in de Festhalle in Oberbruch. Sopraan Angelina Ruzzafante is soliste. Aanvang 20.00 uur.

Oplossing van gisteren

a l b e d i l . m a g a z y
l . e e d . o . e . a d e .
g e e l . b e e r s . e r v
e e n . a a r . k a n . k a
b r . a . k a m e r . l . k
r . a r e . h e n . n e s .
a f n a m e . n . o e s t e
. . k . d e n t i s t . r .
a d e g e m . a . s t r a n
r . r e n . b a d . o o k .
t t . k . k a l o t . b . d
i e r . v e l . m o t . h a
k l o k . a s s e n . h a l
e . m a o . e . i . b o a .
l e e r d a m . n a d e r e

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. zeepwater; 3. grote bijl; 5. opperbevelhebber (Turks); 11. schutsluis; 13. open plek in e. bos; 14. streling; 15. verhoogde a; 16. artikel (afk.); 17. opening, maas in e. vlechtwerk; 20. huisdier; 21. nog niet gewijde bisschop; 24. vuurtje (volkst.); 26. strijdperk; 29. omroepvereniging; 31. gelig oog (v. rundvee); 32. gehalte, soort; 33. boom; 34. uitbouwsel a.e. gevel; 37. Algemeen Beschaafd Nederlands (afk.); 38. dikke stok a.e. boerenwagen; 41. schelle kreet; 42. marktplein (Gr.); 45. vr. munt; 47. indien; 48. bij voortduring; 49. slaapplaats; 50. ijl, niet dicht; 51. ondergang; 52. deel v.d. hals; 53. grond bij een boerderij.

Verticaal: 2. eivormig; 4. baksteen; 6. gе- baar; 7. honingbij; 8. spraakorgaan; 9. mevrouw; 10. Schotse stof; 11. veilig, 19. ker; 12. steunbalk; 18. zaak, kwestie; 19. beroep; 22. heer (Turks); 23. radiozang met de mond vlak bij de microfoon; 25. eiland (Fr.); 26. heer (Turks); 27. ieder; 28. vis; 30. zeehond; 35. inhoud v.e. oorkonde; 36. rampzalige toestand; 38. op schik; 39. zoogdier; 40. gradenschaal; 42. lichtzure appel; 43. bruine verfstof; 44. weefsel met openingen; 46. zaak (Lat.).

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN Bank Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932/455506
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	ƒ 27,45
per kwartaal	ƒ 82,35
Per acceptgiro:	
per maand	ƒ 28,45
per kwartaal	ƒ 83,35
losse nummers	ƒ 1,60
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

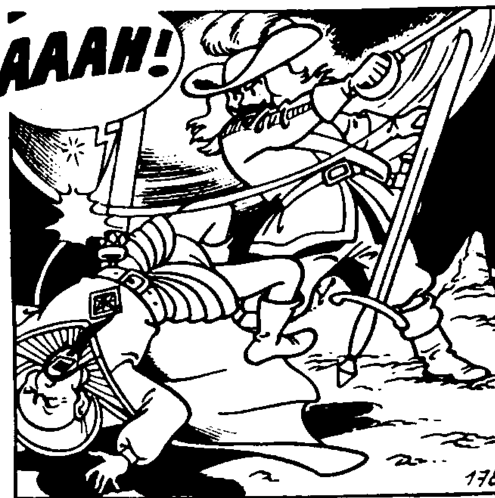
het kristallen kasteel

recept

Gevulde uien

DOOR HUUB MEIJER

De slager heeft in de meeste gevallen kant-en-klaar aangemaakt gehakt met een exotisch tintje, maar u mag het natuurlijk ook zelf aanmaken. Neem voor dit recept wel grote harde uien.

Benodigdheden voor 4 personen: 4 grote uien, zout, 200 g gehakt, 1 eidooier, nootmuskaat, peper, tl mosterd, 1 fijngewreven beschuit, paneermeel, flintertjes boter.
Maak uien schoon en snijd een kapje van de bovenkant af. Kook uien aansluitend gaar in ongeveer 20-25 minuten. Neem ze uit het kookvocht, laat uitlekken en hol ze uit. Hak het vruchtvlees fijn en maak hiermee en de overige ingrediënten het gehakt verder aan. Vul uien met dit mengsel en plaats in ovenvaste schaal die dik met boter bestreken is. Bestrooi over uien met beschuit en leg hierop flintertjes boter. Bak uien gaar in midden van voorverwarmde oven van 220°C. - stand 4 - in ongeveer half uur. Bedruip uien tussentijds met gesmolten boter.

Kamer wil meer vrouwen in politieke functies

DEN HAAG – Een meerderheid van de Tweede Kamer wil dat meer vrouwen in politieke functies worden gekozen. Het streefcijfer van minister Dales (Binnenlandse Zaken) om over drie jaar in vertegenwoordigende organen ten minste dertig procent vrouwen te hebben, willen PvdA, VVD, D66 en Groen Links verhogen tot minstens 35 procent. Ook dient er volgens de Kamer haast gemaakt te worden met het regelen van vervanging bij zwangerschap.

Dat bleek gisteren bij het debat in de Tweede Kamer over de positie van vrouwen in politiek en bestuur. Met uitzondering van de SGP zijn alle partijen ervan overtuigd dat er meer vrouwen in politieke functies moeten kunnen opereren. In 1995 moeten er van de 646 burgemeesters ten minste honderd vrouw zijn (tegen 56 op dit moment). De Kamer was het dan ook eens met het voorstel van de minister om vertrouwenscommissies van gemeenteraden te verplichten minstens de helft van de voor te dragen kandidaten voor het burgemeesterschap uit vrouwelijke te laten bestaan.

De Commissaris van de Koningin moet daaruit minstens één vrouw kiezen bij de voordacht aan de minister. Dales denkt hierdoor het percentage vrouwelijke burgemeesters (negen procent) 'best wel' te kunnen verhogen naar zestien procent.

De vervanging bij zwangerschap van vrouwelijke politici is tot ergernis van de Kamer nog steeds niet geregeld. Het is echter gebruikelijk dat de Eerste en Tweede Kamer zelf actie ondernemen als het gaat om de verbetering van de rechtspositie.

Kamermeerderheid vindt 1998 te laat

Dienstplicht moet eerder afgeschaft

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Een Kamermeerderheid van CDA en PvdA wil het schrappen van de opkomstplicht voor dienstplichtigen niet over vijf jaar uitsmeren. „Vijf jaar is te lang," zei het PvdA-Kamerlid Vos gisteren tijdens het debat over de Defensiebegroting. Ook het CDA-Kamerlid Koffeman pleitte voor een 'zo kort mogelijke overgangstijd'.

Minister Ter Beek (Defensie) heeft 1998 genoemd als jaartal waarop de opkomstplicht wordt geschrapt. Maar de regeringspartijen verwachten grote problemen 'om de allerlaatste lichtingen metterdaad op de kazerne te krijgen. „Ik ga ze niet met de Mobiele Eenheid van huis halen," stelde Vos. De VVD vindt een overgangsperiode van vijf jaar wel redelijk.

De Kamer steunt het voornemen van Ter Beek om de dienstplicht wettelijk te handhaven, maar de opkomstplicht te schrappen. In geval van oorlogsdreiging kan de dienstplicht dan weer snel in ere worden hersteld.

De PvdA en de VVD maken zich grote zorgen over het defensiepersoneel. Het wordt tijd dat de medewerkers van de minister te horen krijgen wie er wanneer uit moet, aldus Vos (PvdA). Samen met de VVD is Vos verontrust over het geldpotje dat Ter Beek tot 1995 heeft gereserveerd voor sociale maatregelen waardoor reorganisaties minder pijn doen. Op dat potje wordt 70 miljoen bezuinigd. „Hier kan zich een groot probleem gaan voordoen," waarschuwde Vos.

Samengaan

De Kamer verwelkomt het initiatief van Ter Beek om samen met Duitsland één legerkorps te vormen. Het CDA vindt alleen dat de verhouding Nederlandse en Duitse militairen fifty-fifty dient te zijn. En dus niet voor zeventig procent Duits en voor dertig procent Nederlands, zoals Ter Beek wil.

Argwanend is de Kamer ten opzichte van nauwe samenwerking met de Duitsers als het om de marine gaat. Die samenwerking mag niet ten koste gaan van de huidige maritieme samenwerking met de Britten, vinden VVD, CDA en PvdA.

CDA en VVD hebben inmiddels de buik vol van de bezuinigingen op Defensie die deze kabinetsperiode bij elkaar opgeteld de negen miljard overstijgen.

Frans vliegtuig beschoten en hulpkonvooien tegengehouden

VN-hulp faalt in Bosnië

Van onze redactie buitenland

[S]ARAJEVO – De Verenigde [Na]ties kregen gisteren een [d]ubbele tegenslag te ver[we]rken bij hun pogingen om [be]lijdende moslims in Bo[sn]ië van voedsel te voorzien. [De] vluchten op Sarajevo [w]erden weer opgeschort na[dat] een Frans hulptoestel [do]or een verdwaalde kogel [w]as geraakt. Twee grote [hu]lpkonvooien naar omsin[ge]lde moslim-steden strand[den]. Een hulpkonvooi dat op [we]g was naar de stad Goraz[de] trok zich terug nadat een [pa]ntserwagen op een mijn [w]as gereden. Een VN-kon[vo]oi naar de moslim-stad [Sr]ebenica werd door Ser[vië]rs tegengehouden.

[Er] vielen bij de incidenten geen ge[wo]nden, zo hebben woordvoerders [van] de VN in Belgrado bekendge[ma]akt.

[Het] VN-vliegtuig werd vroeg in de [mid]dag vlak voor de landing be[scho]ten en in een vleugel geraakt, [aldu]s VN-vertegenwoordiger Ron [Red]mond in Genève. Volgens hem [was] het vliegtuig echter niet een be[wus]t gekozen doel. Naar verwach[ting] worden de vluchten op Saraje[vo] vandaag weer hervat. Vliegtui[gen] hadden gisteren al acht vluch[ten] op Sarajevo uitgevoerd.

[M]ijnen

[Na]dat de pantserwagen op een mijn [lie]p, trok het konvooi naar Gorazde [zich] terug naar het 25 kilometer ver[der] gelegen Rogatica. Woordvoer[ster] Lyndall Sachs zei dat de VN-[mil]itairen zullen proberen de weg [vrij] van mijnen te maken.

[De] vluchtelingenorganisatie van de [VN] (UNHCR) heeft verklaard dat [de] humanitaire hulp aan de [...].000 Bosnische Serviërs in het [oos]ten is stilgelegd zolang hulpkon[vooi]en voor Srebrenica en Goradze [niet] worden toegelaten. Gorazde is [de] afgelopen maanden slechts één [keer] door een hulpkonvooi bereikt.

[Sr]ebrenica, met 70.000 inwoners in[clu]sief duizenden vluchtelingen, [heef]t sinds het begin van de oorlog [in] april geen hulp ontvangen.

[Een] poging van de VN om de mos[lim]-stad Srebrenica gisteren vanuit [Ser]vië te bereiken, strandde even[eens]. Bosnische Serviërs hielden bij [Lju]bovija, zeventien kilometer van [de] eindbestemming, het hulpkon[vooi] tegen, ondanks eerdere belof[ten] van hun leiders dat de vracht[wagen]s geen strobreed in de weg zou[den] worden gelegd.

[T]wee eerdere pogingen om hulp te [bied]en aan Srebrenica mislukten [eveneens], omdat Serviërs, inclusief [vrouw]en en kinderen op de weg [gin]gen liggen.

[Int]ussen gingen de gevechten in [gro]te delen van Bosnië onvermin[derd] door, aldus de Bosnische ra[dio]. Vooral in Bihac in het westen [en] in de vallei van de rivier de Sava [in] het noorden werden zware ge[ve]chten gemeld.

Clownesk protest

● *De diepe economische inzinking waarin Groot-Brittannië zich nu al tijden bevindt, laat ook de clowns in dat land niet ongemoeid. Voor veel van hen is er geen werk meer. Vandaar dat een groep clowns gisteren naar het Londense vliegveld Heathrow trok om te protesteren tegen de aankomst van een Amerikaanse collega (midden), die zal optreden in een groots opgezette kerstshow.* Foto: REUTER

Gestoorde man steekt twee vrouwen neer

AMSTERDAM – Een in geestelijke nood verkerende Amsterdammer heeft gisteren twee buurtbewoners bij hun voordeur neergestoken. De beide slachtoffers, een 49-jarige vrouw en haar 14-jarige dochter, raakten daarbij gewond. De moeder is met ernstige verwondingen naar het ziekenhuis overgebracht, maar verkeert niet in levensgevaar. De man belde gisteren aan bij de woning van beide vrouwen. Toen de dochter de deur van de etagewoning opende, stak de man direct toe. Het meisje raakte gewond aan haar hand en in de hals. De man liep vervolgens de woning binnen en stak de moeder in de borststreek. Beide slachtoffers wisten de woning te ontvluchten naar de benedenverdieping, waar de politie werd gealarmeerd.

De man bleef alleen in de woning achter en werd even later door de politie ingerekend.

Negentig landen pinnen zich vast op akkoord

Verbod op cfk's met vijf jaar vervroegd

KOPENHAGEN – De produktie en het gebruik van cfk's, die de ozonlaag in de atmosfeer aantasten, wordt op 1 januari 1996 gestopt. Het gebruik en de produktie van 'zachte' cfk's (hcfk's), die dienen als vervangers van cfk's, moet met ingang van 1996 worden bevroren op het niveau van 1989. In 2020 moet het gebruik en de produktie met 99,5 procent zijn verminderd. In 2030 geldt een volledig verbod.

De landen die het Protocol van Montreal hebben getekend, hebben dit gisteren officieel besloten aan het slot van een conferentie in Kopenhagen. De ruim negentig landen die het protocol hebben getekend, hebben de afgelopen drie dagen onderhandeld over het aanscherpen van het uit 1987 daterende en in 1990 in Londen al aangescherpte protocol.

Het uitbannen van cfk's, die onder meer worden gebruikt voor koeling, is in vergelijking met twee jaar geleden met vijf jaar vervroegd. Voor ontwikkelingslanden geld een overgangstermijn tot het jaar 2010. Die is in Kopenhagen eveneens met vijf jaar vervroegd.

Het uitbannen van hcfk's wordt met tien jaar versneld. In Kopenhagen wilden de Verenigde Staten onder geen beding een volledig verbod in 2020. Afgesproken is dat produktie en gebruik van hcfk's in 2004 met 35 procent moeten zijn verminderd, in 2010 met 65 procent en in 2015 met negentig procent.

Winst

De partijen hebben verder ingestemd met een verbod op produktie en gebruik van halonen, die onder andere gebruikt worden in brandblussers, in 1994.

Minister Hans Alders van Milieubeheer is tevreden over het vervroegd uitbannen van cfk's. „Dat is pure winst. Twee jaar geleden was dat nog totaal onmogelijk," aldus Alders. Het uitbannen van hcfk's had wat hem betreft in 2010 volledig zijn beslag moeten krijgen. Het schema waarover gisteren overeenstemming is bereikt, is volgens Alders een duidelijk signaal richting industrie. „Ik denk dat er weinig fabrikanten zullen besluiten op basis van deze cijfers nog een nieuwe fabriek te bouwen."

Kohl wil harder optreden tegen rechts-extremisme

BERLIJN – „De moorddadige brandstichtingen in Mölln zijn voor ons allen een verontrustend signaal van het groeiende geweld in ons land. De consequentie die wij moeten trekken, is dat geweld, van welke kant ook, nooit aanvaard mag worden." Dat zei kanselier Helmut Kohl gisteren op de tweede dag van de begrotingsdebatten in Bonn.

„De Staat heeft de plicht de vrede te handhaven. Naar buiten en naar binnen," zei de kanselier die strengere wetten eiste om het rechtsextremisme beter te kunnen bestrijden.

Minister van Binnenlandse Zaken Seiters kondigde aan dat er een coördinatiecommissie komt waarin alle deelstaten, de centrale regering en de opsporingsorganen zijn vertegenwoordigd. Het doel is een snelle uitwisseling van informatie over rechts-extremistische bewegingen mogelijk te maken.

Duitsland telt 40.000 rechts-extremisten, van wie er 5.000 gewelddadig zijn, deelde de binnenlandse veiligheidsdienst BND mee.

Zie ook pagina 4

● Duitsland duldt geweld

punt uit

● Toenadering

De regering van Angola en de verzetsbeweging Unita zijn overeengekomen vandaag bijeen te komen om een nieuwe burgeroorlog te voorkomen. Sinds de turbulent verlopen verkiezingen hebben eenheden van Unita naar schatting 70 procent van Angola veroverd, in strijd met het vredesakkoord van mei 1991 dat een eind had moeten maken aan de 16 jaar durende burgeroorlog.

● Overleden

Op 78-jarige leeftijd is afgelopen dinsdag oud-minister van defensie Henri Johan de Koster overleden. De Koster is meermalen onderscheiden en bekleedde tijdens zijn loopbaan diverse hoge functies bij de overheid en internationale instellingen. De Koster kreeg Voor zijn rol in het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog de onderscheiding van de Bronzen Leeuw.

● Onopgemerkt

Een 43-jarige vrouw uit Almere heeft waarschijnlijk wekenlang onopgemerkt dood in haar woning gelegen. Een buurvrouw sloeg alarm, nadat ze de vrouw al vijf weken niet meer had gezien. De politie heeft daarop de woning opengebroken, waarna de overleden vrouw werd aangetroffen. Volgens een arts is ze een natuurlijke dood gestorven.

● Akkoord

Met een krappe meerderheid van drie stemmen voor heeft het parlement in Tsjechoslowakije na twee eerdere mislukte pogingen gisteren ingestemd met de opheffing van de 74 jaar oude federatie. Met het besluit van het parlement is de legale basis gelegd voor opdeling van Tsjechoslowakije in een onafhankelijk Tsjechië en Slowakije op 1 januari 1993. Het voorstel voor opdeling van het land werd eerder tot twee keer toe verworpen, omdat oppositionele parlementariërs eerst een referendum wilden houden over het lot van Tsjechoslowakije.

● Rembrandt

Een recentelijk ontdekte tekening van Rembrandt heeft gisteren bij Christie's in Amsterdam 414.000 gulden opgebracht. Dat bedrag is neergeteld door een kunsthandelaar uit New York. De tekening is 'Josef die de dromen van de Farao's schenker en bakker uitlegt' genaamd. Een specialist in Londen herkende de hand van Rembrandt van Rijn in het werk.

● Moord

De vermiste Jos Vlierhuis uit Raalte blijkt te zijn vermoord. De politie van Raalte heeft inmiddels vier mannen in de leeftijd van 20 tot 31 jaar aangehouden in verband met de moord. Een van hen, de 20-jarige E. uit Zwolle, heeft een bekentenis afgelegd. Het slachtoffer is door messteken om het leven gebracht. Vermoedelijk werd hij in de vroege ochtend van 12 november in Zwolle van het leven beroofd. De recherche wil met het oog op het onderzoek nog geen nadere mededelingen doen over de toedracht, het motief en het aandeel van de andere drie verdachten.

Europa centraal in buitenlands beleid

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De wereld lijkt alsmaar kleiner te worden. Doorgaans lenen Kamerdebatten over de begroting Buitenlandse Zaken zich bij uitstek voor een lange reis om de wereld. Maar deze week bleven de buitenlandspecialisten in het parlement wel heel dicht bij huis. In Europa wel te verstaan. „We worden alsmaar meer Europees, of we nu willen of niet", constateerde het PvdA-Kamerlid Van Traa dan ook tijdens het debat.

In dat kader passen de vraagtekens die het CDA en de VVD zetten bij deelname van Nederland aan VN-vredesoperaties overal en nergens ter wereld. „Doen wij overal ter wereld mee of beperken we ons tot operaties dichter bij huis?," vroeg De Hoop Scheffer (CDA) zich af. En bij het antwoord op deze vraag mogen we best mee laten wegen waar het Nederlandse belang het best mee gediend is, voegde hij er eerlijk aan toe.

Het CDA wil nog niet meteen de mariniers terugroepen uit Cambodja. „Maar als zich een situatie in Joegoslavië voordoet waarbij mariniers bij uitstek een rol kunnen spelen, dan denk ik niet dat je gewoon kunt doorgaan in Cambodja," aldus De Hoop Scheffer (CDA).

De VVD wil dat de mariniers zich sowieso terugtrekken uit Cambodja als de Rode Khmer blijft weigeren de wapens in te leveren.

Minister Van den Broek (Buitenlandse Zaken) noemde de discussie over het niet aflossen van de mariniers – wat neer komt op terugtrekking – ietwat voorbarig. Volgens Van den Broek heeft de VN-vredesoperatie in Cambodja 'nog steeds zin'. Bovendien kan Nederland niet zomaar terugkomen op afspraken die met de VN zijn gemaakt.

Maar Van den Broek vindt weldegelijk dat Defensie bij voorkeur een bijdrage moet leveren aan vredesoperaties dicht bij huis. We moeten heel ver in de politieke geschiedenis teruggaan om de namen van Duitsland, Frankrijk en Engeland zo vaak genoemd te horen worden als juist tijdens het debat over de begroting Buitenlandse Zaken 1993. Het ontlokte Van den Broek de opmerking dat we wellicht teruggaan naar een 'ouder en lelijk Europa uit verre tijden'.

„Duitsland is verreweg het belangrijkste land voor Nederland," meende De Hoop Scheffer. Minister Van den Broek werd dan ook (Kamerbreed) toegesproken alsof hij van Lotje getikt is om nu juist het consulaat-generaal in Frankfurt te sluiten.

Europa trekt zich meer en meer op zichzelf terug. Het meest markante bewijs daarvan werd misschien wel vorige week geleverd, toen het parlement het principe losliet dat jaarlijks 1,5 procent van het Netto Nationaal Inkomen (NNI) aan de Derde Wereld wordt besteed.

Het CDA heeft hiervoor het initiatief genomen vanuit het verlangen om méér geld te kunnen besteden aan de opbouw van de Midden- en Oosteuropese landen ten koste van het budget voor de Derde Wereld. Het is wederom Europa wat de klok slaat.

Als het aan de VVD en het CDA ligt, komt in een volgend kabinet geen minister voor Ontwikkelingssamenwerking terug met een eigen portefeuille van pakweg 6,5 miljard. Liever zien ze een staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking die opereert onder de hoede van een minister van Buitenlandse Zaken die de centen beheert en het buitenlands beleid uitstippelt.

Politiek belijdt bescherming minderheden alleen met de mond

DOOR HANS HOOGENDIJK

BERLIJN – 'Heil Hitler' roepen de moordenaars in Mölln. Flats in Rostock branden. Neo-nazi's trappen een man dood omdat ze denken dat hij een jood is. Gehandicapten krijgen te horen dat ze naar de gaskamer moeten. Meer dan vijftienhonderd gewelddaden hebben sinds het begin van dit jaar plaatsgevonden. Meer doden in een paar maanden door geweld van extreem-rechts dan in twintig jaar linkse terreur van de Rote Armee Fraktion (RAF). De Bondsrepubliek Duitsland staat voor de grootste uitdaging sinds de Tweede Wereldoorlog.

● *Volgens de democratisch ingestelde Duitsers ontbreekt het de regering-Kohl aan daadkracht. Echte maatregelen tegen het oprukkende extreem-rechts geweld blijven uit.* Foto: REUTER

Duitsland duldt geweld van extreem-rechts

De moord op de 51-jarige Turkse vrouw, haar tienjarige kleinkind en 14-jarig nichtje, die stierven in de vlammenzee van Mölln, lijkt Duitsland eindelijk te hebben wakkergeschud. Deze laf-hartige neo-nazistische aanslag vond niet plaats in een door massale werkloosheid geteisterd Oostduits dorp. Nee, hier werd gemoord in een van de meest welvarende stadjes van West-Duitsland, waar de ellende in de wereld de woonkamers hooguit via de televisie bereikt. Werd er tot nu toe vanuit gegaan dat het rechts-extremistische geweld een typisch Oostduits fenomeen was, sinds Mölln is duidelijk dat, zoals een cynische commentator zei, in ieder geval op dit gebied de Duitse eenwording voltooid is.

Terwijl rechts-radicalen, skinheads en neo-nazi's Duitsland vrij van buitenlanders willen maken en nu ook al geweld tegen gehandicapten gebruiken, blijft de politieke elite slechts met de mond belijden dat men werkelijk niet-Duitsers en minderheden wil beschermen. De rechtse krachten, voorop de CSU, willen meer politie en strengere wetten, de linkse oppositie vindt de huidige wetgeving voldoende maar eist een consequentere toepassing.

Bruine terreurgolf

De conservatieven rond kanselier Kohl worden er steeds openlijker van beschuldigd het gevaar van rechts veel te lang te hebben gebagatelliseerd en zo de weg te hebben vrij gemaakt voor de bruine terreurgolf die het land nu overspoelt.

Waarom kon er tegen de RAF wel keihard worden opgetreden en blijven potentiële rechts-extremistische moordenaars op vrije voeten? Waarom werden er door een sociaal-liberale coalitie wel strenge wetten aangenomen en groepjes en partijen wegens 'staatsvijandige' trekjes verboden, maar kunnen neo-nazi's ongestraft de Hitlergroet brengen? Waarom werden destijds linkse demonstranten uit protestmarsen geplukt en binnen een week veroordeeld, terwijl nu rechtse jongeren, die met hun molotovcocktails bewust mensen om het leven willen brengen, na maanden nog niet voor de rechter staan?

Helmut Kohl en zijn ministers blijven het antwoord schuldig. Als een soort Tibetaanse gebedsmolen herhalen ze dat er tegen extreem-rechts net zo hard wordt opgetreden als tegen extreem-links, dat de aanslagen een schande voor Duitsland zijn en dat de Duitsers geen volk van vreemdelingenhaters zijn. Minister van Binnenlandse Zaken Rudolf Seiters heeft eindelijk stappen ondernomen om de rechts-extremistische groeperingen te verbieden en dat terwijl ze ook voor de val van de Muur al actief waren.

Veel minderheden hebben het geloof in de oprechtheid van deze regering al lang verloren. Buitenlanders die het zich kunnen permitteren, willen het land uit. Joodse en Turkse groepen gaan proberen zichzelf te beschermen. Desnoods met wapens. Geweld provoceert nu eenmaal tegengeweld. Wie wil voorkomen dat etnische minderheden hun bescherming zelf organiseren, moet handelen. Maar de politiek en de politie zijn op dit moment niet bereid of in staat deze taak op zich te nemen.

● *Jongeren leggen bloemen en steken kaarsen aan bij het huis in Mölln waar deze week drie mensen van Turkse afkomst de dood vonden.* Foto: REUTER

Diepste crisis

Drie jaar geleden, toen de Muur viel, riep de toenmalige burgemeester van West-Berlijn, Walter Momper: „De Duitsers zijn het gelukkigste volk ter wereld." Nu verkeert het land in de diepste crisis sinds 1945. Pessimisten trekken parallellen met de Republiek van Weimar. Toen vochten de partijen en groepen hun conflicten gewapend op straat uit en kwam Adolf Hitler als grote winnaar uit de anarchie te voorschijn.

Optimisten blijven herhalen dat de huidige democratie stevig op zijn grondvesten staat en elke vergelijking met vroeger belachelijk is. Maar niemand, zelfs Helmut Kohl niet, kan nog langer ontkennen dat het overal brandt en dat de politieke partijen, zijn eigen CDU en de CSU voorop, met hun eindeloze discussie over asielzoekers en vreemdelingen de bodem vruchtbaar hebben gemaakt voor het nu overal ontkiemende rechts-extremisme.

Al in 1988 toen de rechts-radicale Republikaner tot verbijstering van velen bij de verkiezingen in Berlijn de kiesdrempel van vijf procent haalden, zei een verontruste minister van Buitenlandse Zaken Hans-Dietrich Genscher: „Nu ontbreekt het er nog maar aan, dat de grote partijen zich gaan gedragen alsof ze Republikaner zijn." Inmiddels is het zover: de race om de prijs van de beste kopie is in volle gang. Een verloren strijd waarbij alleen de rechts-extremisten garen spinnen.

Te lang en zonder de noodzakelijke tegenmaatregelen heeft de politiek de uitwassen aan de rechterkant laten gedijen. Maar zeker na Hoyerswerda, waar het volk in de zomer van 1991 klapte voor de neo-nazi's die hun stad vrij van buitenlanders wilden maken, hadden alle partijen, politie en justitie iedereen duidelijk moeten maken dat er geen begrip mag bestaan voor geweld. En dat het niet gaat om lichtzinnige jongeren, die even het democratische spoor bijster zijn, maar om potentiële moordenaars. Dat signaal is uitgebleven.

Ophitsende parolen

Zelfs na Rostock, waar het puur geluk was dat niet tientallen asielzoekers in hun belegerde flats verbrandden, zei Kohl dat hij zich de vreugde over de eenwording door niemand liet ontnemen. Maar ook Kohl moet weten dat het rechts-extremisme niet pas na de val van de Muur is ontstaan. De neo-nazikrant National Zeitung mag al 30 jaar ongestraft zijn ophistende parolen verspreiden, de NPD bestaat nog altijd en heeft veel nog radicalere concurrenten gekregen.

Intussen is de kanselier van alle Duitsers er ook achter gekomen dat het in zijn land om meer gaat dan de onverwerkte eenheid. Maar in plaats van direct naar Mölln te gaan om daar een werkelijk teken van solidaritiet met de door hem zelf als 'mede-burgers' omschreven Turken te geven, bleef hij in zijn veilige vesting te Bonn.

Zijn voorganger Helmut Schmidt heeft samen met een aantal andere coryfeeën uit politiek, industrie en wetenschap, na Rostock een manifest geschreven over de toestand in het land. Een stuk dat aan duidelijkheid niets te wensen overlaat. „Nee, nee en nog eens nee! Zo hebben we ons noch de Bondsrepubliek na 40 jaar, noch het bevrijde, eindelijk herenigde Duitsland voorgesteld. We hadden gehoopt op een doorbraakstemming, maar in plaats daarvan verspreidt zich een deprimerende onrust. De burgers zijn gefrustreerd, de regering en de oppositie zonder visie en élan. Het is alsof de geschiedenis als een woeste rivier aan ons voorbij raast, terwijl wij op de oever staan en de bange vraag stellen waarheen dat moet leiden."

Schmidt en Co zeggen het zat te zijn in een maatschappij te leven, waarin corruptie, materialisme en egocentrisme hoogtij vieren. Verontwaardigd constateren ze dat steeds meer jongeren gewapend naar school gaan en overal met brandbommen wordt gegooid. „Hoe is het mogelijk dat een halve eeuw na Hitlers ondergang op Duitse straten weer de kreet klinkt Duitsland voor de Duitsers, buitenlanders eruit?"

De manifestschrijvers stellen dat niet alleen de politieke elite kwalitatief een stuk minder is geworden, maar ook de opvoeders thuis en op school hebben gefaald. In dat verband schrijven ze dat het niet verwonderlijk is als jongeren een makkelijke prooi worden voor populistische rattenvangers. En dan komt de uiterst vage oplossing: een soort ethisch reveille wil het zevental.

Dus minder egoïsme en meer burgerzin. Het is wat mager na zoveel kritiek.

Opstellen

Scholieren als seismograaf voor de toestand in het land? Vijf leerkrachten uit de Westduitse deelstaat Rijnland-Pfalz en de Oostduitse deelstaat Thüringen hebben er een poging toe gedaan en de resultaten liegen er niet om. Zij lieten hun leerlingen anoniem opstellen schrijven. Een 15-jarige Westduitse leerling: „Ossies hebben in Wessieland niks te zoeken. Als ze komen, moeten we ze direct terugsturen en dan een muur erom. Vijftien, nee twintig meter hoog met prikkeldraad en krachtstroom. Komen ze er toch over, dan doodschieten of naar de gaskamers sturen, zoals bij Hitler."

Een even oude Oostduitse jongen: „Rechts moet zo verder gaan zoals in Hoyerswerda. Die buitenlanders moeten er zo snel mogelijk uit, anders verdrijft het volk ze wel." Het zijn maar twee voorbeelden, maar de trend is duidelijk: Westduitse jongeren kiezen de Oostduitsers als zondebok uit en deze op hun beurt de nog zwakkere buitenlanders. Angst en zorgen monden uit in agressie. En daarbij spelen in het Westen de zorgen over een materiële achteruitgang een grote rol, terwijl in het Oosten de dreigende werkeloosheid domineert. Centraal staat ook het verloren gegane vertrouwen in de politici, die zo veel hebben beloofd, maar niets hebben waargemaakt. Deze scholieren schreven in hun anonieme opstellen wat door de volwassenen aan de 'Stammtisch' en in de kantine wordt gezegd.

Indeling

Christine Günther vroeger predikante, sinds twee jaar sociaal werkster in het Oostduitse Halle, waarschuwt ervoor de traditionele indeling links-rechts te maken. „Veel van deze jongeren zijn niet meer in die vakjes te stoppen. Ze zijn ideologisch nog niet gemotiveerd. Ze reageren uitsluitend hun frustraties af. Er is ze gesuggereerd dat nu de grote vrijheid is gekomen, maar ze stellen vast dat niks meer klopt. Thuis zijn de ouders werkeloos, op school gaan de onzekere leerkrachten elke controversiële discussie uit de weg en in hun vrije tijd kunnen ze nergens meer terecht, omdat de jeugdclubs zijn gesloten."

Christine Günther vervolgt: „Tegen de politici kunnen deze jongeren niets beginnen, die worden door de politie beschermd. Maar de buitenlanders zijn loslopend wild. En ze weten dat hun ouders en een groot deel van de omgeving tegen de asielpolitiek zijn. Dus denken ze nog iets goeds te doen ook."

Michael Wiezcoreck, een linkse Westberlijnse oud-journalist die nu in het Oosten van de stad een project voor skinheads begeleidt, heeft dezelfde ervaringen opgedaan. Wiezcoreck: „Die jongeren zijn hun oriëntatie kwijt. Ze willen iets van zichzelf hebben in een tijd waarin alle oude structuren verdwenen zijn. Hun identiteit als skinhead willen ze niet opgeven. Maar van geweld willen ze sinds ze hun eigen 'home' hebben niets meer weten."

Wiezcoreck leek op de goede weg te zijn: zijn pupillen gingen geen buitenlanders meer 'jagen', knapten hun clubhuis op en kwamen niet meer in aanraking met Justitie. Maar een maand geleden overvielen linkse autonomen het skingebouw, omdat zij het als een broeinest van neo-nazi's beschouwen en sloegen de hele boel kort en klein.

Ontspoorde jeugd

Wiezcoreck is er net als Christine Günther van overtuigd dat de opvoeders mede-verantwoordelijk zijn voor de ontspoorde jeugd. Hardere straffen helpen weinig, is hun overtuiging, waarbij ze er direct aan toevoegen dat natuurlijk extremisten die brandbommen gooien streng aangepakt moeten worden.

Ook de Bielefelder hoogleraar Wilhelm Heitmeyer, een expert op het gebied van het radicalisme in de ex-DDR, ziet weinig in strenge straffen. Het baart hem de meeste zorgen dat de verantwoordelijke politici het geweld van rechtse jongeren te lang min of meer geaccepteerd hebben, omdat het in hun asielstrategie paste.

„In de eerste plaats moet de sta alles doen om de buitenlande te beschermen. Maar ik b bang dat men het uitsluitend l bij repressieve maatregelen gen de jeugd, omdat die op h eerste gezicht het meest effect schijnen. Daardoor hoeft m namelijk niet na te denken ov een ander sociaal en natuurli werkgelegenheidsbeleid."

Heitmeyer voegt daaraan toe, d de staat geen werkgelegenhei sprogramma's moet ontwikkel met als enig doel de jonger van de straat te houden. „D lukt niet. Alleen indien ze h werk als zinvol en bevredige ervaren, kan zoiets succesv zijn."

De politicoloog Claus Leggew vindt ook dat de verantwoord lijkheid voor deze bruine g hoofdzakelijk bij de opvoede de scholen en de ouders, li „De maatschappij in zijn geh moet zich afvragen wat men m deze jeugd heeft gedaan en wa om de jongeren alleen zijn ge ten. Daarnaast zal er een sign moeten worden gegeven aan d buitenlanders dat ze er ondank de aanslagen bij horen."

Telegram

Sommige minderheden gelov daar niet meer in. De jood schrijver Ralph Giordano stu de kanselier Kohl een telegra waarin staat dat 'de joden i Duitsland alle hoop op een effe tieve bescherming tegen rech extremisme en anti-semitism hebben opgegeven'. Hij heeft h over een 'onvergeeflijk falen v de staat'.

Giordano: „De joden in Duit land, ook ik zelf, gaan ertoe ov onze bescherming in eigen han te nemen. Ook met wapens. A eerder heb ik Kohl, het parle ment en de politie gewaa schuwd onze vastberadenhe niet te onderschatten. Wij, overlevenden van de holocaus zullen nooit meer weerloos t genover onze doodsvijande staan."

Ook Turkse jongeren hebbe aangekondigd geweld tegen hu landgenoten met geweld te zu len bestrijden. In diverse gro steden bestaan al geruime tij goed getrainde, bewapend Turkse jeugdgroepen, die in h verleden menig slag hebben ui gevochten met linkse of rechts tegenstanders.

Gehandicapten

Maar er zijn in Duitsland oo minderheden die zich niet kun nen weren: gehandicapten. I een tv-documentaire werd de week duidelijk dat de neo-nazi's helemaal in de stijl van hun gro te voorbeeld Hitler, na de buiten landers en joden nu ook gehan dicapten als doelwit hebben uit gezocht. De door de nazi's gepro pageerde zuivere rassenleer e het recht van de sterkste herle ven. Sinds de asielrellen va Rostock, waar politiek en politi op alle fronten faalden, lijkt ook het taboe van geweld tegen de meest weerlozen in deze samen leving te zijn gebroken.

In Halle werden vier dove kinderen beroofd en mishandeld, terwijl voorbijgangers gewoon verder liepen. In Hannover terroriseerde een jonge neo-nazi vijf dagen lang een geestelijk gehandicapte man, die hij had opgesloten. In Berlijn en andere grote steden worden gehandicapten in rolstoelen beroofd en omgegooid. Vaak krijgen ze te horen: „Onder Hitler hadden jullie al lang in de gaskamer gezeten." Een man, die 20 jaar geleden bij een ongeluk zijn been verloor, pleegde zelfmoord, omdat hij niet meer tegen de terreur opgewassen was. In de afscheidsbrie aan zijn vrouw stond: „Gehandicapten hebben geen kans meer. Misschien hebben die vele jongeren die mij steeds zeiden 'Bij Adolf was je vergast' toch wel gelijk".

Een zwaar spastisch meisje, dat ondanks haar handicap en rolstoel, min of meer zelfstandig woont, werd niet alleen beroofd maar kreeg ook nog te horen: „Jij hoort in de gaskamer." Ze deed een ontroerend appèl aan alle Duitsers: „Met mij gaat het echt wel goed. Ik lijd niet onder mijn handicap, maar wel onder het feit dat de mensen niet aanvaarden dat gehandicapten ook graag leven en een beetje plezier hebben."

SPD-voorzitter Björn Engholm zei anderhalve week geleden op het partijcongres van de sociaaldemocraten dat het gevaar van rechts komt. „Nu zijn het de buitenlanders straks de gehandicapten en dan de andersdenkenden. Maar wij, sociaal-democraten zullen dat voorkomen."

President Richard von Weizsaecker zei op de grote demonstratie in Berlijn: „In onze grondwet staat dat de waarde van de mens onaantastbaar is. Er staat niet: de waarde van de Duitser. En daarbij blijft het." Het Duitse staatshoofd vervolgde: „We mogen nooit vergeten waaraan na de Eerste Wereldoorlog de eerste Duitse republiek ten onder is gegaan. Niet omdat er te vroeg te veel nazi's waren, maar omdat er te lang te weing democraten opstonden."

'Wij hebben het nog nooit zo druk gehad als op dit moment'

Operatie 'Slivovitsj' toont sleutelpositie Awacs aan

DOOR MATH WIJNANDS

ILENKIRCHEN – Af- w van Navo-eenheden, te- rekking van tienduizen- Amerikaanse militairen Europa en forse bezuini- gen op de defensie-budget- Het zijn de onderwerpen sinds het einde van de de Oorlog hoog op de in- ationale politieke agenda's ken. Voor de Awacs-basis de Navo in Geilenkirchen/ eren lijkt er evenwel geen tje aan de lucht. De vlie- de radarstations (E-3A's) en een steeds belangrijke- rol in in de nieuwe Navo- tegie, de snelle crisis- eersing. Plaatsvervangend mandant van de E-3- nheid kolonel Cees van Hoven vat onbewust de itaire importantie van 'zijn' acs als volgt samen: „We ben het sinds het einde de Koude Oorlog nog it zo druk gehad als de ste maanden."

is de Joegoslavië-crisis die op Awacs-hoofdkwartier aan de s bij Schinveld de bloeddruk oogt. Toen de Verenigde Naties oten de voormalige Joegoslavi- e republieken met een lucht- en delsembargo te 'straffen', werd militaire hulp van de Navo en de U ingeroepen om de naleving de embargo's te controleren. oteenheden stoomden op rich- Adriatische Zee. Op donderdag juli kwam ook Awacs in actie. de 18 in Geilenkirchen/Teveren ationeerde Boeings 707 'met destoel' zijn er vier richting de alsbases Trapani (Sicilië) en eza (Griekenland) gedirigeerd, en met zes *crews* van elk 17 sen. Van daaruit vlogen de A's 12 uur per dag boven Oost- en de Adriatische Zee. De op- ht, operatie Maritime Monitor emd, voor Awacs is kort en delijk. Waarnemen waar zich epen bevinden en dat doorgeven de grondstations en vlooteenhe-

afgelopen maanden kwamen va- berichten naar buiten dat de munnicatie en coördinatie tus- Navo en WEU en tussen de di- e Navo-eenheden onderling te sen over lieten. „Wij hebben er n last van. Heel eenvoudig ge- d, wij identificeren de bewegin- op zee en in de lucht en melden informatie waar we dat altijd en: de diverse grondstations. Het mando van de hele operatie goslavië is in handen van de be- ebber Afsouth. Hij coördineert verdeelt de taken. Wij hebben r dus niets mee te maken," zegt Nederlandse plaatsvervangend mandant.

y Monitor

zaterdag 31 oktober heeft Awacs en nieuwe taak bijgekregen. Als olg van het vliegverbod boven nië-Hercegovina en de bescherming van de transportvliegtuigen met voedselhulp moet het luchtruim boven en rond Sarajevo gecontroleerd worden. Het lukte de E-3A's, die op een hoogte van tien kilometer vliegen en in een straal van 500 kilometer grote bewegende objecten op het radarscherm kunnen waarnemen, niet om het luchtruim boven Sarajevo 'in beeld' te brengen. De bergen langs de kust vormen een te hoge drempel.

De Navo heeft van de Hongaarse regering toestemming gekregen boven dat land te vliegen en kan vandaaruit beter de Bosnische hoofdstad bekijken. Een unicum omdat Awacs nog nooit actief is geweest boven voormalig Oostblokterritorium. In het kader van deze Operatie Sky Monitor wordt dagelijks tweemaal boven Hongarije gevlogen. Een keer door een Awacs-Boeing (E-3D) van het Britse leger en eenmaal door Navo-Awacs. Deze laatste vluchten worden rechtstreeks uitgevoerd vanuit Geilenkirchen/Teveren. Speciaal voor operatie Sky Monitor zit er in Boedapest een Navo-verbindingsofficier van Nederlandse afkomst. Kolonel Van den Hoven: „Deze operatie heeft echter een schaduwzijde. Duitsers mogen geen deel uit maken van de bemanning, want zoals bekend is het Duitse militairen volgens hun grondwet verboden buiten Navo-territorium op te treden. En bij ons werken nogal wat Duitsers."

Begin deze week kwam de derde taakopdracht binnen bij het 'zenuwcentrum' van Awacs aan de Duits-Nederlandse grens. De VN en de Navo besloten alle schepen op de Adriatische Zee te gaan controleren en daarvoor was weer extra hulp nodig van de vliegende radarstations hoog boven het wolkendek. De vliegtuigen zijn nu 24 uur actief. Deze derde fase werd opnieuw bekroond met een naam: operatie Maritime Guard. Overigens wordt de total inzet in de Joegoslavië-crisis door het personeel van Awacs gekscherend aangeduid met Operatie Slivovitsj, naar de bekende sterke drank.

Kritiek

Onlangs stak in militaire kringen kritiek over het technische systeem van Awacs de kop op. 'Pas een Scud is groot genoeg voor het Awacs-scherm', zo luidde de algemene teneur. Luchtafweergeschut bijvoorbeeld is niet op te sporen. Dat de bescherming van het luchtruim niet afdoende is bleek onlangs toen een Italiaans transportvliegtuig van het type G-222 met een raket werd neergehaald. Awacs zou het toestel wel geregistreerd hebben, maar niet de raket en het afweergeschut.

Kolonel Cees van de Hoven deelt de kritiek niet. „Dat ongeval staat helemaal los van onze inzet. Onze aandacht is en blijft gefocust op de vliegbewegingen en de schending van het luchtembargo. Dat is de strikte opdracht, we waren op dat moment niet bezig op die plaats. Dat we naar Zuid-Hongarije verhuist zijn heeft eveneens niets te maken met het neerhalen van die Italiaanse G-222. We wisten al langer dat we de Bosnische hoofdstad slecht zagen en dat er een oplossing gezocht moest worden."

Een mogelijke concurrent voor Awacs zou het door de Amerikanen ontwikkelde systeem *J-star* kunnen zijn. Dat staat voor Joint Surveillance Target Attack Radar System. Het is eveneens een in vliegtuigen geïnstalleerd radarsysteem dat in tegenstelling tot Awacs in staat is om stilstaande doelen en objecten te identificeren. „De Navo is helemaal niet van plan om J-stars te kopen. Dat systeem is van belang in het slagveld-management. Wij houden ons daar niet mee bezig. Als de Navo J-stars zou aanschaffen, wat niet het geval is, zou dat systeem naast het onze functioneren. Het kan Awacs niet vervangen," aldus Van den Hoven.

Sleutelpositie

Het is overigens niet alleen de Balkan die Awacs sinds de ontspanning tussen oost en west aan het werk houdt. Eerder waren er ook de operaties Anchor Guard in het kader van de Golfoorlog, Allied Goodwill, humanitaire transporten in het GOS, en Agille Genie, de controle van het luchtembargo tegen Libië in de Lockerbie-affaire. Het toont volgens Cees van den Hoven overduidelijk aan dat Awacs een vitale rol vervult binnen de Navo.

„Personeelsreducties zoals die binnen de Navo gelden, zullen dan ook aan onze deur voorbij gaan. Ik verwacht wel dat door de bezuinigingen het budget onder druk komt te staan. Maar minder personeel of minder vluchten, dat zeker niet. Awacs heeft een sleutelrol in de nieuwe Navo-strategie, die gericht is op crisis-management. We zijn snel aanwezig in een crisisgebied en kunnen gelijk informatie verzamelen die noodzakelijk is voor de Rapid Reaction Forces. Maar goed, voorlopig hebben we onze handen vol aan het voormalige Joegoslavië. Want ik zie voorlopig nog geen einde in de crisis."

Of er voor Awacs ook een rol is weggelegd bij andere VN-vredesmissies, zoals Navo-secretaris-generaal Manfred Wörner onlangs opperde, weet kolonel Cees van den Hoven niet. „Ik zou niet weten welke bijdrage wij bijvoorbeeld in Cambodja of Somalië kunnen leveren."

● *Plaatsvervangend E-3A-commandant Cees van den Hoven: „Awacs in Geilenkirchen zal geen personeel en vlieguren hoeven in te leveren."* Foto: KLAUS TUMMERS

Nederlandse aanvankelijk niet enige overlevende

HANOI - Annette Herfkens, de Nederlandse die de vliegramp op 14 november in Vietnam overleefde, was aanvankelijk niet de enige die het er levend had afgebracht. Tot drie dagen na de crash heeft zij, opgesloten in het wrak, stemmen gehoord van vijf tot zes andere overlevenden. Dokters die de vrouw de afgelopen dagen hebben behandeld, hebben dit gezegd.

Op de vierde dag na de ramp werd het stil en was iedereen behalve Herfkens bezweken. De Nederlandse heeft acht dagen op haar redders moeten wachten. In die tijd heeft zij niets gegeten en hield zij zich in leven door water op te vangen in haar zakdoek.

De vrouw kon zich niet bewegen vanwege haar verwondingen. Vlakbij het vliegtuig werden de stoffelijke resten gevonden van mensen die het vliegtuig op eigen kracht uit waren gekomen en daar waren bezweken aan hun verwondingen.

Herfkens had na de crash een gebroken heup, een gebroken kaak en een ingeklapte long. Zij was verder uitgedroogd en in shock.

De reddingsoperatie werd opgehouden door slechte weersomstandigheden, maar Vietnamese dokters zetten daar vraagtekens bij. Als de reddingswerkers te voet naar het rampterrein waren gegaan, zouden zij misschien meer levens hebben kunnen redden, zo redeneren zij.

Bij het reddingswerk zou opnieuw een ongeluk zijn gebeurd: Een helikopter met zeven redders stortte neer even voordat het bij het vliegtuig zou landen. Over het lot van de inzittenden is niets bekend.

Geruchtenstroom na fatale geheime oefening

Israëlisch parlement censureert de censor

DOOR AD BLOEMENDAAL

TEL AVIV – Als Israël binnenkort een nieuwe Wet op de militaire censuur krijgt, dan dankt het die indirect aan de dood van vijf soldaten op een militair oefenterrein in de Negev-woestijn. Het gestuntel van censor en leger in de 'Tze'elim-affaire' is de leden van de parlementaire commissie van Justitie in het verkeerde keelgat geschoten. Ze willen een nieuwe censuurwet, in plaats van de huidige regeling, die is gebaseerd op een noodwet uit de Britse mandaatsperiode.

Op de avond van de vijfde november werd Israël opgeschrikt door het nieuws dat eerder op de dag vijf soldaten waren gedood bij een ongeluk op het oefenterrein Tze'elim. Er waren zes gewonden. De soldaten, leden van een elite-eenheid, waren geraakt door een per abuis afgevuurde raket. De leider van de oefening was generaal-majoor Amiram Levine, één van Israëls meest gedecoreerde officieren. De regering stelde de gebruikelijke commissie van onderzoek in, onder leiding van generaal-majoor b.d. Menachem Einan.

Dat was het einde van het Tze'elim-ongeluk en het begin van de Tze'elim-affaire. Toen het dagblad Ha'aretz een paar dagen na de ongelukkig verlopen oefening wilde schrijven dat niet alleen generaal-majoor Levine in Tze'elim aanwezig was, maar ook de stafchef, luitenant-generaal Ehud Barak, en diens plaatsvervanger, greep de censor in.

Ha'aretz kwaad. De censurering van het bericht kon immers geen enkel militair doel dienen. Ook de andere kranten raakten geïrriteerd, vooral toen de censor bepaalde dat de naam van generaal-majoor Uri Saguy evenmin in de kolommen mocht verschijnen. Saguy, hoofd van de militaire inlichtingendienst, was ook in Tze'elim. Wonderlijk genoeg werd zijn naam niet genoemd in het rapport van de commissie Einan, die concludeerde dat de oefening slecht was gepland, dat veiligheidsprocedures waren verwaarloosd en dat de betrokken elite-eenheid te zwaar was belast.

Achterklap

Die vreemde gang van zaken zorgde voor een ingewikkeld net van geruchten, beschuldigingen en achterklap. Toen Saguy buiten schot dreigde te blijven, zorgden vrienden van Levine ervoor dat de pers werd ingelicht. Saguy op diens beurt liet zijn eigen 'welingelichte bronnen' aan de media vertellen dat Levine er alleen maar op uit was zijn eigen huid te redden. Barak sprak zijn generaals streng toe. De kritiek in de media en in de Knesset-commissie voor Buitenlandse Zaken en Defensie zorgde voor kribbig commentaar van premier Jitschak Rabin in een televisie-interview. Na een week mocht de naam van Barak toch in de krant en weer een week later verscheen ook Saguy in druk.

Ha'aretz had toen al uit protest 'het comité van hoofdredacteuren' de rug toegekeerd. Dat comité is een uniek instituut in de Israëlische samenleving. Het behelst een soort zelfcensuur van de media, in ruil voor de vrijwaring van strenge censuur. De Britse noodwet van 1945 bepaalt dat vrijwel alles voor publicatie aan de militaire censor moet worden voorgelegd. Maar de regeling tussen de hoofdredacteuren van de Israëlische media en de censor komt er in de praktijk op neer dat de kranten zelf uitmaken wat ze ter censurering aanbieden en wat niet. Het is een regeling die meestal werkt – de noodzaak tot militaire censuur wordt algemeen erkend – maar soms niet, zoals in de Tse'elim-affaire.

Zowel in de Israëlische media als in het parlement is de verdenking geuit dat het hoofd van de militaire censuur, brigade-generaal Jitschak Shani, is gebruikt als een pion in 'de oorlog van de generaals'. Komende zomer is generaal Barak halverwege zijn termijn als stafchef en dat betekent traditioneel personele verschuivingen binnen de generale staf. Dan zal waarschijnlijk ook duidelijk worden wie in de positie is om hem in 1995 te gaan opvolgen. Het is geen geheim dat generaal Levine graag commandant wil worden van Israëls noordelijke sector. Maar zijn lot, en dat van Saguy, wordt nu bepaald door een nieuw onderzoeksteam, ditmaal van de militaire politie.

Speciale operatie

De Israëlische media hebben niet op eigen initiatief durven schrijven over een aspect dat zonder meer onder de militaire censuur valt, namelijk het doel van de oefening. Buitenlandse publicaties hebben zich wat dat betreft minder terughoudendheid getoond. Uit de omstandigheid dat de halve legertop in Tze'elim aanwezig was – inclusief het hoofd van de militaire inlichtingendienst – en de oefening werd uitgevoerd door een met veel geheimzinnigheid omgeven elite-eenheid, kan worden afgeleid dat het niet ging om routine-training.

Het was de generale repetitie voor een speciale operatie, zoveel is wel duidelijk. En omdat er spanning heerst in Libanon, kon The New York Times maandag zonder veel risico schrijven dat de eenheid oefende voor een actie tegen Hezbollah. De Miami Herald gokte een dag later op een plan voor een moordaanslag op de leider van Hezbollah, sjeik Hassan Nasrallah, in Bayrut. Die suggestie is nogal onwaarschijnlijk, al was het alleen al vanwege de bijna algemene kritiek op de moordaanslag, vorig jaar door de Israëlische luchtmacht, op Nasrallah's voorganger. Er zijn andere operaties in Libanon denkbaar, die veel meer voor de hand liggen.

Lid Vlaams Blok bedreigt minister

BRUSSEL – De politie van Leuven heeft begin deze maand een lid van het extreem-rechtse Vlaams Blok opgepakt omdat hij de minister van Binnenlandse Zaken Tobback met de dood had bedreigd. De socialistische minister kreeg een dreigbrief en een kogel met zwarte punt per post toegestuurd.

De arrestant wordt ook verdacht van brandstichting in een moskee in Hasselt.

Zoenoffer moet oppositie wind uit zeilen nemen

Hervormer Poltoranin verlaat regering-Jeltsin

MOSKOU – Met de nodige dramatiek heeft de Russische vice-premier en minister voor de Pers Viktor Poltoranin gisteren zijn ontslag ingediend. In een brief aan president Jeltsin zegt Poltoranin onder meer dat zijn 'weloverwogen stap onder meer ten doel heeft de president te beschermen tegen aanvallen van de wraakzuchtige oppositie'.

Poltoranin stond zeer hoog op de lijstje 'af te schieten' ministers dat circuleert onder Jeltsins tegenstanders in het parlement. „Hij heeft zichzelf opgeofferd om een eind aan de politieke spanningen te maken," aldus zijn woordvoerder Fabritsjkova.

Poltoranins ontslag komt op het moment dat regering en de gematigde oppositie van de Burger Unie het zo goed als eens zijn over ingrijpende bijstellingen van de economische hervormingen. Vandaag zal premier Gaidar het nieuwe programma, dat de Staat weer een dominante economische rol toekent, aan het parlement presenteren. Maar er blijft nog onenigheid met het parlement over een alternatief economisch program dat het parlementspresidium heeft opgesteld en over het verlengen van de presidentiële bevoegdheden van Jeltsin.

Tijdens het Volkscongres, het meer dan 1.000 leden tellende superparlement dat volgende week bijeenkomt, was Poltoranin vrijwel zeker gesneuveld. Door zelf het initiatief te nemen, heeft Jeltsin zijn tegenstanders nu al een zoenoffer aangeboden en kan hij proberen verdere ingrijpende wijzigingen in het kabinet te voorkomen.

Of dit lukt, is een open vraag. Minister van Buitenlandse Zaken Kozyrev, door Tass om een reactie gevraagd, toonde zich gisteravond niet al te zeker van zijn eigen positie. „Maar ik neem geen besluiten alvorens met de president, in wiens politiek ik blijf geloven, te hebben gesproken," zei hij.

Een dag voor Poltoranins vertrek ontsloeg Jeltsin al het hoofd van de GOS-televisie, Jegor Jakovlev. Jakovlev en Poltoranin zijn doelwit van de conservatieve oppositie en trouwe vrienden van Jeltsin.

Kamer: geen vrije tarieven notarissen

EN HAAG – Een ruime Kamermeerderheid steunt staatssecretaris Van Rooy (Economische Zaken) in haar poging de onderlinge prijsafspraken tussen notarissen te verbieden. Van Rooy heeft een conflict hierover met staatssecretaris Kosto (Justitie) die de Koninklijke Notariële Broederschap wel het recht wil geven zijn tarieven zelf vast te stellen. Morgen bespreekt de ministerraad het conflict.

CDA, PvdA, VVD en D66 maakten gisteren duidelijk van het prijskartel van notarissen af te willen. Volgens Van Rooy staan de prijsafspraken haaks op het verbod van prijskartels dat op 1 maart van kracht wordt. Van Rooy meent dat de prijsafspraken vooral de portemonnee van de notaris ten goede komen.

In de ontwerp-notariswet laat Kosto het recht op prijsafspraken voor notarissen ongemoeid. Volgens de Broederschap leidt een vrije prijsvorming ertoe dat de lagere inkomens straks geen testament meer kunnen laten opmaken. Het tarief daarvoor wordt nu 'kunstmatig beperkt' tot circa tweehonderd gulden. Ter compensatie is het tarief voor het opstellen van een koopakte hoger vastgesteld dan commercieel noodzakelijk.

De Broederschap verwacht dat bij een verbod op de prijsafspraken het tarief voor een testament stijgt tot zes- à negenhonderd gulden. Van Rooy betwijfelt dat. Morgen zal premier Lubbers een voorstel doen om het conflict tussen de staatssecretarissen op te lossen.

Werknemers weigeren opdrachten van directie

Acties bij noodlijdend Ter Meulen gaan door

ROTTERDAM – Het personeel van het noodlijdende warenhuis Ter Meulen sluit stakingen uit, maar zal de eigenaar wel blijven bestoken met gerichte acties. Dit hebben ongeveer tweehonderd werknemers besloten op een actievergadering in Rotterdam. Met deze aanpak wil de Dienstenbond FNV voorkomen dat mogelijke overname-kandidaten in een vroeg stadium afhaken.

Na de mislukking met een vermeende 'suikeroom' zet de bond de zoektocht naar potentiële kopers voort. De bond wil met advertenties in de regionale pers proberen kandidaten te bereiken. Een werkgroep moet vervolgens in overleg met de bewindvoerders uitmaken hoe serieus kandidaat-kopers zijn. De 'suikeroom' waarmee de bond begin deze week op de proppen kwam, bleek bij nader inzien niet direct over de door hem genoemde miljoenen te kunnen beschikken.

Ook gaat de bond de verschillende eigenaren van de winkelpanden aanschrijven. Uit onderzoeken is gebleken dat de huren lager moeten, wil Ter Meulen in de toekomst gezond kunnen draaien. De eigenaren hebben tot op heden geweigerd de huurprijzen te verlagen.

Eigenaar Goudsmit zegt somber te zijn over de toekomst van de winkelketen. Goudsmit ziet op korte termijn geen kopers opdoemen en is niet van plan opnieuw geld in Ter Meulen te steken. Het beursfonds heeft dit gezegd na een nieuwe serie gesprekken met de betrokken partijen. Ook de werknemers, zo heeft Goudsmit geconcludeerd, stellen te zware eisen.

Het personeel van Ter Meulen heeft gisteren het huidige management opzij geschoven. De werknemers weigeren nog langer opdrachten aan te nemen van de directeuren. Samen met de bonden zoeken zij naar een interim-management dat de in problemen geraakte warenhuisketen uit het slop moet halen.

munt uit

● Houthandel

De Nationale Houthandel bv in Heerlen voert vanaf 30 november de naam Jongeneel Heerlen bv. Het Heerlense bedrijf maakt al sinds 1988 deel uit van de Jongeneel-groep, een landelijk opererende organisatie van 35 regionale toeleveranciers van hout, plaatmateriaal en andere bouwprodukten. Naast de Nationale Houthandel veranderen nog 15 andere vestigingen van de groep hun naam in Jongeneel. De Jongeneel-groep is een zelfstandige dochter van nv Deli Universal in Rotterdam, met 35 vestigingen in Nederland en zes in België.

● Nienhuis

De Nienhuis Groep in Zelhem, fabrikant van Montessori-lesmiddelen, is geheel eigenaar geworden van Alberts-Nienhuis in Sittard. Deze levert algemene leermiddelen voor het basisonderwijs. Nienhuis is voor het grootste deel eigendom van de particuliere participatiemaatschappij Quintus.

● Groei

De Amerikaanse economie is in het derde kwartaal van dit jaar veel sterker gegroeid dan in eerste instantie was berekend. De raming van de toenemming van het bruto binnenlands produkt (bbp) die een maand geleden werd gegeven, is herzien van 2,7 tot 3,9 procent op jaarbasis. Het is de sterkste groei sinds het vierde kwartaal van 1988.

● Detam

De particuliere verzekeringsmaatschappij De Amersfoortse gaat straks mogelijk een deel van het ziekengeld betalen voor de bedrijfsvereniging voor de detailhandel Detam. De Amersfoortse zal daarbij het bovenwettelijke deel voor haar rekening nemen.

Verzekeraars verhogen premies met 9 tot 12 procent

Autoverzekering duurder

Van onze redactie economie

N HAAG – De wa-premies van de meeste autoverzekeringen gaan in het nieuwe jaar flink omhoog: een aantal verzekeraars heeft verhogingen van 9 tot 12 procent aangekondigd. Hetzelfde geldt voor het wa-deel in de 'all-risk'-verzekeringen. Nationale Nederlanden, Stad Rotterdam en Delta Lloyd lopen voorop: zij hebben de hogere premies al aangekondigd.

Nationale Nederlanden verhoogt de wa-premie voor auto's en motorrijwielen volgend jaar 12 procent. De casco-premie blijft gelijk. Het beroepsvervoer krijgt een verhoging van 15 procent te verstouwen. Delta Lloyd komt tot vergelijkbare verhogingen: de wa-verzekering wordt 9 procent duurder, casco 3 procent.

De premie voor motoren en scooters gaat omlaag. Stad Rotterdam, dat gisteren bij de presentatie van de kwartaalcijfers al aangaf dat verhogingen onontkoombaar zijn, rekent ook 9 procent bovenop de wa, 3 procent op de casco en minstens 10 procent op het beroepsvervoederentarief.

De premieverhoging is noodzakelijk vanwege de slechte resultaten die de verzekeraars boeken op de autoverzekeringen. Het aantal geclaimde schades neemt toe, terwijl tevens de gemiddelde hoogte van de geclaimde bedragen stijgt. Het gaat vooral om letselschade. De totale schade aan de voertuigen zelf neemt nauwelijks toe.

Rente

Aegon verwacht deze week hogere tarieven aan te kondigen. Hoeveel duurder de autoverzekering wordt, wil men echter nog niet zeggen: de klant krijgt het nieuws het eerst te horen. Aegon verklaart de hogere premies onder meer uit de stijgende kosten voor autoreparaties en de gezondheidszorg. Een extra kostenpost is tevens de plicht voor verzekeraars om rente te vergoeden over de uit te keren bedragen.

Een derde factor is de uitgebreide aansprakelijkheid van de automobilist bij ongelukken met fietsers en voetgangers, als gevolg van een recente uitspraak van de Hoge Raad. Bovendien mogen verzekeraars minder schades uitsluiten van vergoeding – een nieuwe, wettelijke verplichting op grond van de Wet Aansprakelijkheid Motorvoertuigen.

Zorgelijk

Verzekeraar Amev heeft nog geen hogere tarieven aangekondigd. Een woordvoerder laat weten dat het concern de zaak 'in beraad heeft'. Deze Fortis-dochter bevestigt wel dat de resultaten op de autoverzekering zorgelijk zijn te noemen. De verwachting is dat binnen tien dagen de nieuwe premies worden vastgesteld.

Verzekeraar Centraal Beheer zal de premies met ingang van 1993 niet verhogen. Dit concern heeft al in mei een verhoging doorgevoerd. Avéro, ook onderdeel van de AVCB-groep, is er daarentegen nog niet uit.

Minder spanning op wisselmarkten

AMSTERDAM – Binnen het Europese Monetaire Stelsel (EMS) zijn de spanningen gisteren enigszins verminderd, maar is het Ierse pond boven zijn laagste interventiepunt van f 2,9510 gebleven. De Franse franc herstelde zich door interventies, terwijl ook de Deense kroon, de peseta en de escudo zich goed wisten te handhaven.

De Bank van Frankrijk zag zich gedwongen de franc te ondersteunen door francs in te kopen in ruil voor Duitse marken. De druk op de franc wordt in verband gebracht met de vertrouwenskwestie die de regering heeft gekoppeld aan het compromis dat de Verenigde Staten en de Europese gemeenschap hebben gesloten op landbouwgebied. De franc sloot de dag af met een verbetering van bijna een cent op 33,175 per 100 frank.

Het Ierse pond sloot de dag nagenoeg onveranderd af op f 2,9465. De peseta verbeterde zich ruim een halve cent tot f 1,5590 per 100 en de escudo met bijna een halve cent tot 1,2620 per 100. De Amerikaanse dollar verloor 1,15 cent op f 1,7845. Het pond sterling verloor ruim een cent op f 2,7225.

Betonnen dreun

● *Een dreun van ruim 3,5 miljoen kilo beton. Die werd gisteren uitgedeeld in Leeuwarden in tien luttele seconden tijdens het opblazen van de oude silo's van de Coöperatieve Aankoopvereniging Friesland (CAF), een voormalige veevoederfabriek. Er is overigens nog geen bestemming gevonden voor het vrijkomende industriegebied.* Foto: ANP

Primafoon lokt klanten met 25 procent rente

DEN HAAG – PTT-Telecom vraagt gemiddeld 25 procent rente voor de telefoons, faxen en antwoordapparaten die op afbetaling worden gekocht. Dat blijkt uit de aanbieding in de folder van het telefoonbedrijf die dezer dagen huis-aan-huis wordt verspreid.

Hierin wordt een draadloze telefoon aangeboden voor 95 gulden per maand. Niet duur. De kleine lettertjes geven echter een ander beeld. De Comfort Card, een nutteloze creditcard die mooi staat in de portemonnee, biedt de koper de mogelijkheid om op afbetaling telefoons te kopen.

Met gebruik hiervan betaalt men voor de zaktelefoon van 'Jules Verne' op een prijs van 2.762 gulden uiteindelijk 781,65 gulden aan rente, zijnde 28,3 procent. Daarbij komen nog eens 'entreekosten' van 100 gulden en een abonnementsprijs van 80 gulden per maand. De gesprekskosten zijn 90 cent per minuut.

Bedrijfschap: sombere prognoses voor 1993

Omzet horeca gestegen

DEN HAAG – De omzet in de horecabranche is in het derde kwartaal van dit jaar met 5,75 procent gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 1991. Een deel van de omzetstijging is het gevolg van prijsverhogingen van zo'n 3,5 procent. Voor 1993 wordt een vermindering van het rendement verwacht en een stijging van het omzetvolume van slechts 2,5 procent op jaarbasis.

Deze cijfers zijn gisteren bekendgemaakt op de jaarvergadering van het Bedrijfschap Horeca in Den Haag. Volgens voorzitter N.G. Barendregt is de positieve ontwikkeling in het derde kwartaal van dit jaar mede veroorzaakt door een groei van het aantal horecabedrijven.

Bij het bedrijfschap stonden eind september 2,3 procent meer zaken ingeschreven dan vorig jaar. De sterkste stijgingen deden zich voor bij de maaltijdverstrekkers (570 bedrijven erbij) en de cateringzaken (147 nieuwe bedrijven). De hotelsector heeft te maken met een lichte daling (0,2 procent) van het aantal bedrijven, maar het aantal bedden steeg met 4,8 procent.

Er gingen tot en met het derde kwartaal van 1992 108 horecabedrijven failliet, 22 meer dan in dezelfde periode vorig jaar. Volgens mevrouw Barendregt zit de horeca daarmee nog 12 procent onder het landelijk gemiddelde.

De minder gunstige verwachtingen voor het volgend jaar worden volgens het bedrijfschap veroorzaakt door een geringe stijging van de koopkracht. Voorzitter Barendregt zei tevens te verwachten dat volgend jaar minder buitenlandse toeristen het land zullen bezoeken als gevolg van de stagnerende economie in Europa. Ook heeft Nederland in 1993 nauwelijks grote evenementen op stapel staan.

beurs

Vriendelijk

AMSTERDAM – De aandelenmarkt in Amsterdam heeft zich gisteren aardig weten te handhaven. De koersen eindigden in het algemeen iets hoger, met enkele opvallende uitzonderingen. Daf en Nedlloyd bereikten hun laagste punt van het jaar. De EOE-aandelenindex eindigde bijna op de hoogste stand van de dag, op 275,34. Dat is 3 punt meer dan op dinsdag. De CBS-koersindex sloot op 193 tegen 192,70 de voorgaande dag. De omzetten waren vrij klein, een bedrag van f 468 miljoen voor de aandelenmarkt en f 2,3 miljard voor de obligatiehoek.

Daf sloot gisteren vijftig cent lager op f 6,90. De laagste koers van de dag was f 6,80. Op de optiebeurs vonden vooral put-opties Daf sterk in de belangstelling, waarmee beleggers kennelijk een voorschot namen op een verdere daling van het fonds.

De gehele dag toonde de beurs zich van haar vriendelijke kant. In de loop van de middag, na de bekendmaking van aardige conjunctuurcijfers in de Verenigde Staten, werd de stemming zelfs nog iets beter. Wall Street stond rond sluitingstijd in Amsterdam zeventien punten boven het slot van dinsdag. De effectenbeurs in Londen was de gehele dag iets lager, terwijl Frankfurt iets hoger sloot. De obligatiemarkt in Amsterdam sloot met een klein plusje. Fokker was met 4,2 procent relatief de sterkste stijger. De vliegtuigbouwer belandde op een koers van f 15, zestig cent meer dan dinsdag. De internationals waren iets beter. Alleen Koninklijke Olie was onveranderd op f 147,80. Philips kreeg dertig cent verder tot f 19,50. Verscheidene vastgoedfondsen waren ook beter. Breevast, te adopteren door ABN Amro, veerde f 0,60 op tot f 12. Op de hoofdmarkt kreeg Rodamco er vier dubbeltjes bij op 46.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	49,10	49,10
ABN Amro A.in F.	77,50	77,60
ABN Amro Obl.Gr.f.	189,10	189,30
Aegon	73,00	73,40
Ahold	80,70	80,80
Akzo	128,20	128,60
Alrenta	203,40	203,60
Amev cert.	62,00	62,50
Bols cert.	38,00	38,90
Bührm.Tet. c.	27,20	27,70
CSM cert.	100,60	101,30
DAF	7,40	6,90
Dordtsche Petr.	135,20	135,50
DSM	71,00	71,30
Elsevier cert.	112,20	112,70
Fokker cert.	14,40	15,00
Gist-Broc. cert.	32,20	33,00
Heineken	172,00	172,10
Hoogovens nrc	22,70	23,10
Hunter Douglas	36,50	37,00
Int.Müller	53,20	53,10
Int.Ned.Gr. c.	49,90	49,80
KLM	24,70	24,90
Kon. KNP	27,00	27,40
Kon. Olie	147,80	147,80
Nedlloyd	31,10	29,60
Océ-v.d.Gr.	39,10	38,70
Pakhoed cert.	36,10	36,10
Philips	19,20	19,50
Polygram	42,80	42,40
Robeco	94,80	95,20
Rodamco	45,60	46,00
Rolinco	93,50	94,20
Rorento	79,50	79,10
Stork	24,50	24,10
Unilever cert.	180,70	181,00
Van Ommeren nrc	31,90	31,60
Ver.Bezit VNU	85,30	85,60
Wessanen cert.	95,60	95,00
Wolters-Kluwer	81,00	81,70

Avondkoersen Amsterdam

KLM 25,00 (24,90)
Kon.Olie 147,20-147,60 (147,80)
Philips 19,40-19,90 (19,50)
Unilever 180,70 (181,00)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	42,00	42,00
ABN AmroHld.prf.	6,24	6,23
ACF-Holding c.	33,60	33,60
Ahrend Groep c.	81,00	81,50b
Asd Options Tr.	8,40	8,40
Asd. Rubber	2,35	2,40
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	111,00a	111,00a
Athlon Groep	39,00	39,00
Athlon Groep nrc	39,00	39,00
Aut.Ind.R'dam	55,00	55,00
BAM Groep	73,00	73,00
Batenburg	149,20	149,20
Beers	110,00	110,00
Begemann Groep	76,00	76,30
Belindo	302,00	302,00
Berkel's Patent	0,34	0,34
Blydenst.-Will.	21,80	21,60
Boer Boekh. Kon.	21,00	21,00
Boer De Winkelb.	56,60	57,00
Borsumy Wehry	47,70	47,50
Boskalis Westm.	24,70	24,70
Boskalis pref.	24,20	24,20
Braat Beheer	23,60	23,00
Breevast	11,40	12,00
Burgman-Heybroek	2540,00	2450,00a
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1160,00	1162,00
Cindu Intern.	119,80	119,80
Claimindo	295,00	295,00
Content Beheer	20,30	20,50
Credit LBN	22,80	22,80
Crown v.G. cert.	101,20	101,20
CSM	99,80	100,20
DAF cert.	8,00	7,50
Delft Instrum.	13,20	14,00
Desseaux	104,30	104,30
Dorp-Groep	36,30	37,00
Draka Holding	22,60	22,80
Econosto	20,60	19,20
EMBA	160,00	–
Eriks Holding	73,00	71,40
Flexovit Int.	44,50	44,50
Frans Maas cert.	52,70	53,00
Fugro McClelland	26,00	26,20
Gamma Holding	94,50	94,50
Gamma pref.	5,70	5,70
Garzarelli $	10,50	10,50
Getronics	32,20	32,10
Geveke	18,00	18,00
Giessen-de N.	134,00	131,30
Goudsmit	25,00	25,00
Grolsch	184,50	184,10
GTI-Holding	195,00	195,00
Hagemeyer	111,30	113,00
HAL Trust B	12,80	12,80
HAL Trust Unit	12,80	12,80
HBG	188,50	188,50
Heineken Hold.	148,70	148,80
Hes Beheer c	17,00	18,00
Hoek's Mach.	53,00	53,00
Holl.Sea S.	0,25	0,28
Holl. Ind. Mij	37,00	37,00
Hoop Eff.bank	6,80	6,60
Hunter D.pref.	1,60	–
IHC Caland	84,20	84,70
Kas-Associatie	28,40	28,40
Kempen & Co	8,10	8,10
Klene Holding	95,00	95,00
Kondor Wessels	29,70	29,70
KBB	55,00	55,50
Kon. Sphinx	42,70	42,20
Koppelpoort	332,00	335,00
Krasnapolsky	235,00	198,00a
Landré & Gl.	44,20	44,20
Macintosh	25,00	24,70
Maxwell Petr.	116,50	116,50
Moeara Enim	1195,00	1198,00
M.Enim OB-cert.	15700,00	15700,00
Mooken Holding	26,00	26,00
Mulder Boskoop	41,50	41,50
Multihouse	2,90	2,90a
Naeff	470,00	–
NAGRON	57,00	58,00
NIB	653,00	655,00
NBM-Amstelland	7,10	7,10
NEDAP	28,00	28,30
NKF Holding	113,50	113,50a
Ned.Part.Mij	51,10	51,10
Ned.Springst.	7290,00	7290,00
Norit	15,30	15,50
Nutricia GB	117,00	118,00
Nutricia VB	123,00	124,00
Nijv.-Ten Cate	73,80	73,30
Omnium Europe	8,50b	–
OPG cert.	30,00	30,00
Orco Bank cert.	71,00	71,00
OTRA	233,00	232,00a
Palthe	34,00	34,00
Pirelli Tyre	13,70	13,70
Polynorm	132,00	132,00
Porcel. Fles	138,00	138,00
Randstad	41,50	41,50
Ravast	16,00	16,50
Reesink	73,00	73,00
Samas Groep	23,00	22,50
Sarakreek	13,90	13,90
Schuitema	1760,00	1740,00a
Schuttersveld	32,50	32,80
Smit Intern.	19,50	19,50
St.Bankiers c.	13,10	13,00
Stad Rotterdam c	41,80	40,80d
Telegraaf De	84,00	84,00
Textielgr.Twente	82,00	82,00
Tulip Computers	9,60	9,60
Tw.Kabel Holding	114,50	114,50
Ubbink	73,00	73,40
Union	54,00	54,60
Un.Dutch Group	0,55	0,55
Vereenigde Glas	515,00	515,00
Verto cert.	19,20	19,10
Volker Stevin	45,70	45,50
Volmac	10,70	11,80
Vredestein	15,00	15,00
VRG-Groep	22,10	22,50a
Wegener	65,30	65,40
West Invest F.	8,00	8,00
West Inv.F. wb	100,00	100,00
Wolters Kluwer	321,00	323,00
Wyers	16,20	16,20

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	79,00	78,40
ABN Amro Albefo	50,20	50,20
ABN Amro Amer.F.	68,40	68,70
ABN Amro Eur. F.	65,50	65,40
ABN Amro Far EF.	48,60	49,00
ABN Amro Liq.Gf.	169,20	169,30
ABN Amro Neth.F.	80,80	80,20
Aegon Aandelenf.	33,70	33,70
Aegon Spaarplus	5,05	5,05
Aldollar BF $	28,70	28,60
Alg.Fondsenbez.	221,00	222,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	67,10	67,50
Amvabel	86,60	86,60
Asian Tigers F.	69,30	68,80
Asian Select. F.	65,50	67,00
Austro Hung. F.	3,75b	3,80a
Beleg.f. Ned.	61,50	61,60
Bemco RentSel.	59,00	59,00
Bever Belegg.	2,80	2,80
CLN Obl. Div. F.	111,20	111,20
CLN Obl.Waardef.	119,50	119,40
Delta Lloyd Inv.	24,50	24,00
DP America Gr.F.	36,00	36,80
Dp Energy.Res.	45,00	46,00
EGF Investm.	105,00	105,00
EMF Rentefonds	77,30	77,40
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	42,60	43,30
Esmeralda part.	32,00	32,30
Eur.Ass. Trust	5,50	5,50
EMS Growth Fund	98,70	98,00
EMS Income Fund	95,70	95,10
EMS Offsh. Fund	96,30	95,60
EOE Index Fnd	296,00	295,50
Euro Growth Fund	39,20	39,00
Euro Spain Fund	6,80	6,80
Far East Sel.F.	52,50	52,50
Gim Global	51,00	50,90
Groeigarant	1,26	1,25
Holland Fund	68,50	68,50
Holl. Eur. Fund	45,60	45,60
Holl. Obl.Fonds	136,20	136,00
Holl. Pac. Fund	89,80	89,50
Holl. Sel.Fonds	87,30	87,20
ING Bnk Dutch Fnd	43,00	43,00
ING Bnk Geldm.Fnd	56,25	56,27
ING Bnk Glob.Fund	44,10	44,30
ING Bnk Oblig.Fnd	35,50	35,50
ING Bnk Spaard.F.	105,85	105,86
ING Bnk Rentegr.F	123,90	123,90
ING Bnk Vastg.Fnd	31,60	31,50
Innovest	40,40	40,40
Interbonds	532,00	532,00
Intereffekt 500	24,00	24,60
Intereffekt wt	39,00	38,70
Investa part.	62,50	62,50
IS Himal.Fund $	7,20	7,20
Jade Fonds	146,90	147,30
Japan Fund	16,70	16,80
Jap.Ind.Alpha F.	5900,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	4840,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,80	7,80
Liquirent	50,80	50,80
Mal.Capital F.$	11,30	11,30
Mees Obl.Div.F.	119,00	119,00
Mexico Income F.	22,00	21,00a
MK Int.Ventures	10,00a	–
Mondibel	73,60	73,40
Nat.Res.Fund	57,80	57,50
Nedufo A	114,10	114,10
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	45,00	45,00
Nevas 17 cumpref.	43,20	43,40
New Asia Fund	5,50	5,50
Nomura Warr. F.	0,21	0,20b
Obam, Belegg.	251,00	252,00
OAMF Rentefonds	12,30	12,30
Orange Fund	18,30	18,30
Pac.Dimensions	84,00	84,00
Pac.Prop.Sec.F.	27,70	27,70
Pierson Rente	119,40	119,50
Postb.Aand.f.	50,10	50,10
Postb.Belegg.f.	57,70	57,70
Postb.Verm.gr.f.	57,40	57,40
Rentalent Bel.	160,20	160,30
Rentotaal NV	37,00	37,10
RG America F.	108,30	108,70
RG Divirent F.	50,20	50,20
RG Europe F.	92,40	91,70
RG Florente	120,60	120,60
RG Pacific F.	89,10	90,50
RG SP Groen	57,00	57,10
RG SP Blauw	54,20	54,40
RG SP Geel	49,60	49,80
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	82,20	82,10
Schrod.Int.Pr.F	24,20	24,50
Sci/Tech $	11,00	11,00
Suez Liq.Grf.	188,00	188,00
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	165,00	165,00
Trans Eur.Fund	71,80	72,60
Transpac.F.	247,00	247,00
Uni-Invest	17,00	17,00
Unico Inv.Fund	73,90	74,30
Unifonds DM	26,80	27,00
Vaste Waard.Ned	48,00	48,00
Vast Ned	91,00	91,00
VIB NV	52,50	52,40
VSB Mix Fund	50,90	50,60
VSB Obl.Gr.f.	105,20	105,20
VSB Rente Fonds	110,70	110,80
WBO Intern.	65,50	65,40
Wereldhave NV	79,30	79,50
Yen Value Fund	74,00	74,00
ZOM Florida F.$	22,00	22,00

Parallelmarkt		
Alanheri	28,70	28,00
ABF	109,80	109,80
Austria Global	1031,00	1031,00
Berghuizer Papier	27,80	27,80
Besouw Van cert.	26,20	26,50
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Obl.F.1	100,20	–
Comm.Obl.F.2	96,90	–
Comm.Obl.F.3	100,40	–
De Drie Electr.	10,60	11,10
Delta Ll.Dollarf.	65,10	65,20
Delta Lloyd ECU	56,20	55,70
Delta Lloyd Mix	60,00	59,90
Delta Lloyd Rent	60,80	60,90
Dico Intern.	56,00	56,00
DOCdata	3,40	3,60
Dutch Take Ov.T.	37,30	37,20
Ehco-KLM kleding	37,80	37,80
E&L Belegg.1	67,40	67,40
E&L Belegg.2	74,20	74,20
E&L Belegg.3	110,00	110,00
E&L Belegg.4	77,30	77,30
E&L Kap.Rente F.	110,80	110,80
German City Est.	24,70	24,00f
Gouda Vuurvast	45,00	45,00
Helvoet Holding	36,30	36,30
Holland Colours	45,00	45,00
Inter/View Eur.	3,00	2,90
Kühne+Heitz	27,70	27,70
Management Share	2,80	2,60
Pan Pac. Winkel	10,50	10,50
Pie Medical	4,00	3,90
Simac Techniek	8,00	8,00
Suez Gr.Fund	51,50	51,60
Vilenzo Int.	14,00	14,30
Wereldhave	4,10	–

Parallel top-15		
Free Record Shop	11,50	11,50
Geld. Papier c.	52,50	52,30
Groenendijk	26,90	26,50
Grontmij	35,60	36,50
LCI Comput.Gr.	2,50e	2,50e
Melle, van nrc	53,80	54,00
Nedcon Groep	41,80	41,80
Nedschroef	60,00a	55,00a
Neways Electr.	5,00	5,00e
Ordina Beheer	13,50	13,00
P & C Groep	75,00	75,00
Sligro Beheer	49,10	49,10
Welna	32,00	31,80
Weweler	18,60	16,80
Wolff	48,20	46,00

Wall Street		
allied signal	55 5/8	56
amer.brands	41	41 3/4
amer.tel.tel	47 1/8	47 3/4
amoco corp	50 1/4	50
asarco inc.	23 1/2	23 1/8
bethl. steel	14 5/8	15 1/4
boeing co	34 3/4	34
can.pacific	11 3/8	11 1/2
chevron	68 3/4	69 1/8
chiquita	16	16 1/8
chrysler	28 3/4	29 1/4
citicorp	18 3/8	18 7/8
cons.edison	31 1/2	31 3/8
digit.equipm.	32	31 5/8
dupont nemours	46 3/8	46 5/8
eastman kodak	41 1/2	42 1/2
exxon corp	59 5/8	59 7/8
ford motor	39 1/2	41
gen. electric	82 7/8	82 7/8
gen. motors	31 1/4	31 7/8
goodyear	69	69
hewlett-pack.	61 5/8	63 1/2
int. bus.mach.	64 7/8	65 1/4
int. tel.tel.	69 3/4	70 3/4
klm airlines	14	14
mcdonnell	52 1/8	52
merck co.	45 1/8	45 1/2
mobil oil	61	61
penn central	19	19 3/8
philips	10 3/4	11 1/4
primerica	45 1/2	46
royal dutch	82 5/8	82 1/2
sears roebuck	42 5/8	42 3/4
sfe-south.pac.	13 7/8	13 1/2
texaco inc.	59 5/8	59 3/4

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,730	1,850
austr.dollar	1,17	1,29
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,330	1,450
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	109,90	113,90
engelse pond	2,59	2,84
finse mark (100)	33,25	36,25
franse frank (100)	31,60	34,35
griekse dr. (100)	0,75	0,95
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	12,00	13,70
jap.yen (10.000)	140,50	146,50
noorse kroon (100)	26,00	28,50
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,44	1,64
turkse lira (100)	0,0175	0,0265
zweedse kr. (100)	25,25	27,75
zwits.fr. (100)	122,50	127,00

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,78735-1,78985
antill.gulden	0,9840-1,0140
austr.dollar	1,2268-1,2368
belg.frank (100)	5,4610-5,4660
canad.dollar	1,39525-1,39775
deense kroon (100)	29,035-29,085
duitse mark (100)	112,4650-112,5150
engelse pond	2,7280-2,7330
franse frank (100)	33,160-33,210
griekse dr. (100)	0,8120-0,9120
hongk.dollar (100)	22,8250-23,0750
ierse pond	2,9465-2,9565
ital.lire (10.000)	12,960-13,010
jap.yen (10.000)	144,520-144,620
nwzeel.dollar	0,9233-0,9333
noorse kroon (100)	27,550-27,600
oostenr.sch. (100)	15,9830-15,9930
port. escudos (100)	1,2420-1,2820
spaanse pes. (100)	1,5565-1,5665
surin.gulden	0,9820-1,0220
zweedse kr. (100)	26,725-26,775
zwits.frank (100)	124,965-125,015
e.c.u.	2,2045-2,0295

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	192,70	193,00
id excl.kon.olie	181,50	181,90
internationals	196,60	196,90
lokale ondernem.	190,00	190,40
id financieel	152,90	153,00
id niet-financ.	226,60	227,20

CBS-herbeleggingsindex (1983=100		
algemeen	286,20	286,70
id excl.kon.olie	252,90	253,60
internationals	305,00	305,40
lokale ondernem.	265,60	266,10
id financieel	240,40	240,70
id niet-financ.	296,00	296,80

CBS-stemmingsindex (1990=100)		
algemeen	102,30	102,60
internation	107,50	108,00
lokaal	101,10	101,40
fin.instell	138,20	138,60
niet-financ	94,90	95,20
industrie	103,30	103,80
transp/opsl	91,00	90,10

Goud en zilver

Goud onbewerkt 19,000-19,600, vorige 19,100-19,700, bewerkt 21,200 laten, vorige 21,300 laten.

Zilver onbewerkt 180-250, vorige 180-250, bewerkt 290 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 3266,24
+17,54

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
akzo	c okt	150,00	207	4,20	4,40
akzo	p jan	120,00	204	1,50	1,20
akzo	p jan	130,00	163	4,70	4,40
akzo	p jan	135,00	183	8,10	7,70
buhr	p jan	27,50	271	1,70	1,60
daf	c jul	10,00	225	1,80	1,30
daf	p jan	7,50	371	1,10a	1,60
daf	p jan	10,00	167	2,80	3,40
daf	p apr	10,00	247	3,00	3,50
daf	p jul	7,50	350	1,80	2,00
d/fl	c dec	180,00	173	3,20a	2,60
d/fl	c mrt	180,00	217	7,00	7,00
d/fl	c mrt	200,00	162	1,40	1,20
d/fl	p dec	175,00	363	0,85	1,00
d/fl	p dec	180,00	187	2,40	3,00
dsm	p apr	70,00	174	4,10	3,80
eoe	c dec	260,00	691	16,50b	16,80
eoe	c dec	270,00	232	8,30	8,30
eoe	c dec	275,00	478	4,50b	4,70
eoe	c dec	280,00	369	2,10	2,20a
eoe	c dec	285,00	398	1,00	1,00
eoe	c jan	260,00	626	18,50b	19,60
eoe	c jan	320,00	156	0,20	0,20
eoe	p dec	270,00	407	2,00	1,80
eoe	p dec	275,00	463	3,40a	3,00
eoe	p dec	280,00	248	6,00	5,50
eoe	p dec	290,00	288	15,00	13,80
eoe	p jan	270,00	156	3,40a	3,10
eoe	p jan	275,00	160	4,50	4,30
eoe	p jan	280,00	216	7,30a	6,60
eoe	p okt	280,00	400	14,50a	13,70
ing	c j94	47,80	320	4,80	4,50
nedl	p jan	27,50	164	1,30	1,40
nedl	p jan	35,00	322	4,80	5,70
nlv	c mei	105,00	610	2,50	2,70
nlv	p mei	105,00	600	0,60a	0,30
phil	c jan	20,00	210	0,80	0,90
phil	p jan	17,50	335	0,60	0,50
phil	p apr	15,00	345	0,70	0,60
phil	p o95	20,00	171	3,70	3,50
olie	c okt	115,00	165	36,50b	37,30
olie	p jan	150,00	175	4,00a	3,50
top5	c dec	500,00	271	6,50	7,50
top5	c dec	510,00	334	3,10	3,50a
top5	p dec	490,00	517	4,00	3,50
top5	p dec	500,00	210	7,00	6,10
top5	p dec	510,00	252	13,50	12,00
top5	p dec	530,00	200	30,00	28,00
unil	c jan	185,00	167	3,00	3,20
unil	c apr	190,00	208	5,10	5,30

a = laten · g = bieden + ex-div.
b = bieden · h = laten + ex-div.
c = ex-claim · k = gedaan + h
d = ex-dividend · l = gedaan + g
e = gedaan + bieden · vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten · sk = slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

e Cramer 37, Heerlen
tbus 3100, 6401 DP Heerlen
giro: 1035100
k: ABN 57.75.35.935
: 045-739364

colo's
r 1 kolom, in kleine letters met één woord in
dletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per
meter hoogte: ƒ 1,30.
kende tarieven voor rubrieken Proficiat en
mist/Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en
ijven Transakties ƒ 1,80.

zepiccolo's
r 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met
maal één woord in grotere letter (14-punts).
mumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en
raties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per
m: ƒ 1,80.
ertenties onder nummer: ƒ 7,50.
jsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

zen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de ptgirokaart die u wordt toegezonden.

ele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét
matie.

efonisch opgeven
5-719966
dag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de
el - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

riftelijk opgeven
ave via de 1e post daags voor plaatsing.

oonlijk opgeven
de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag
0-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag
t donderdag 17.00 uur.

kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden
r schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet,
tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door r dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Cebuco Summo Scanner) D79

Proficiat!

Pap en Mam, gefeliciteerd!
met jullie 35 jarig huwelijk

Jullie kinderen en kleinkinderen

In de Vut
Proficiat! van ons allen

Proficiat met het zien van
Abraham
Frans
Van Lucy en Rick

Hier acht, nu vijftig
Proficiat Mam
es, René, Marion, Mark
en Bruno

Proficiat
met uw verjaardag
van ons

Mededelingen

Wereld Aids Dag 1992
SYMPOSIUM "AIDS:
community commitment"
sdag 1 dec. 11.00 uur
Maastrichts Expositie &
ngres Centrum (MECC)
DEELNAME GRATIS
aanmelding bij NCAB,
tel. 020-6939444

Personeel aanbod

Betonnen KELDER bouwen Severins bekistigingen, vrijbl prijsopgave. 04762-2131.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Personeel gevraagd

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers
Voerendaal en Simpelveld
r meer info over de aard van het werk, de duur van de rgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. straat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

City Tax - 045-424242
raagt parttime weekend chauffeurs voor nachtdiensten. Maak een telefonische afspraak tijdens kantooruren.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Postbestellers m/v
Voor de periode van 14 december tot eind december. U gaat van maandag tot en met zaterdag postbestellen. Het betreft een afwisselende "buitenbaan". Leeftijd: vanaf jaar. Bent U bekend in Kerkrade en/of Brunssum, hebt U een solide fiets, een goede conditie en kunt U vroeg opstaan? Neem dan direct contact met ons op.
Informatie: 045 - 27 38 38, Nicole Grond
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15
045 - 46 56 66, Wilma Smaling
KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35

Gemengd Koor IVO
te Brunssum-Treebeek,
klein, enthousiast, zoekt voor direkt
Dirigent
Repetitie maandagavond. Inl. 045-213175/252689.

FFETHULP/Serveerster raagd voor plm. 15 uur week. Cafe Restaurant elmina, 045-413823.

Taxibedrijf zoekt CHAUFFEURS en weekend-chauffeurs. Persl. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf.

Scholieren bijverdienen
Als assistent in de winkel help je onze verkopers waar je dat kunt. Max. 20 uur per week. Zaterdag en koopavonden en evt. maandagmiddag. We werken je snel in. Vanaf 16 jaar. Schrijf snel een kort briefje naar je Maxwell-winkel Rossinipassage 11-15 (winkelcentrum Op de Kamp) 63714 LK Landgraaf.

Dactylo Uitzendburo heeft de banen!

Technisch personeel m/v
Wij zijn op zoek naar een kandidaat met een afgeronde opleiding LTS-metaal op C-niveau. Bent u tevens in bezit van eigen vervoer en in de leeftijd van 18 tot 23 jaar? Reageer dan direkt! Informatie bij Dactylo Heerlen.

Horeca medewerkers m/v
Voor diverse relaties zoeken wij enthousiaste kandidaten die in de keuken of in de bediening willen werken. Leeftijd 18 tot 30 jaar. Ervaring en eigen vervoer is een must. Informatie bij Dactylo Heerlen en Kerkrade.

Medewerker grillcounter m/v
Wij zoeken voor een relatie in Eygelshvoen een enthousiaste kandidaat die bestellingen gaat bereiden en verzorgen. U wordt intern opgeleid en deze baan biedt goede toekomstmogelijkheden. Eigen vervoer en het willen werken in het weekend is een must. Informatie bij Dactylo Kerkrade.

Schoonmaakmedewerkers m/v
voor diverse relaties zoeken wij gemotiveerde kandidaten met eigen vervoer die 15 tot 20 uur per week schoonmaakwerkzaamheden willen verrichten. Goede verdiensten. Informatie bij Dactylo Heerlen en Kerkrade.

Bel meteen voor meer informatie of kom langs bij Dactylo Uitzendburo in:
Kerkrade, Pancratiusstraat 22, 045-353592.
Heerlen, Tempsplein 33, 045-712336.

Fa. R K N Bouw vraagt met spoed TIMMERLIEDEN, metselaren ook kolonnes voor haar werken in Duitsland. 045-274121, H.v. Veldekestr. 3, Brunssum.

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS m/v evt WAO-er, dag- en nachtdienst en erv. centralist voor de nachtdienst. Julianastr. 6, Brunssum. 045-252444.

Gevr. FOTOMODELLEN-figuranten, ook studentes, lft. en erv. niet belangrijk voor mode, reclame, T.V. Stuur duidelijke foto's met pers. geg. naar Postbus 502, AM Amsterdam. (foto's worden teruggestuurd).

BOUW- en Ingenieursburo Kerkrade BV vraagt met spoed timmerlieden, metselaars, ook colonnes voor bouwwerken in Aken, Düsseldorf en Keulen, Duits verzek. en goede sociale voorz. Melden tijdens kant.uren van 9.00 tot 18.00 uur. Tel. 045-428062 of 045-419662.

BIJVERDIENSTEN! In ons Promotie-team is plaats voor dynam. medewerkers m/v, tussen 25-40 jr. die ƒ 500,- tot ƒ 1.000,- p. week willen verdienen. Werktijden tussen 17.00-20.00 U. Schriftelijke reacties naar: R. Slootman Beheer t.a.v. M. Radermacher Koempel 84, 6372 NB Landgraaf.

MEISJE/vrouw gez. door leuke SM-studio, opleiding, begeleiding. Plus safe en leuk werk. Tel. 04498-59513. Intern mogelijk.

Zelfst. bijverdienste voor DAMES. Tijdindeling en verdienste kunt U zelf bepalen! Info ma t/m vr. 19-21 uur, 045-214740. Zat. 19-22 uur.

Bouwbedrijf Borger B.V. Brunssum vraagt voor direkt voor Nederland en Duitsland BETONTIMMERLIEDEN en metselaars, colonnes of los. 045-250930.

Met spoed gevraagd TAXICHAUFFEURS M/V parttime en weekend. Met erv. voorkeur. Landgraaf, tel. 045-318898.

MEISJES gevraagd voor privéadres te Geleen. Int. mog. Tel. 046-757517

Gevr. FRITUURHULP voor enkele uren p. wk., liefst met ervaring. Tel. 045-245473, Frituur de Ziepe, Nuth.

Porky's Pretpark zoekt leuk MEISJE. Zeer hoog loon gegar. Leuke sfeer. Tel. 045-228481.

ONDERAANNEMERS gevr. voor ruwbouw, omgeving Kerkrade. Tel. 045-427772.

Gebruikers gevr. Wilt u SLANKER zijn met de kerstdagen? Bel. 045-219470.

Dringend gevraagd VERKOPERS(STERS) voor het bezoeken van partikulieren, scholen, gemeentes, winkels enz. in Vlaams België. Wij vragen: min. leeft. 18 jr., werktlustig, eerlijk en goed gedrag. Ervaring niet vereist. Wij bieden: goede verdiensten, gratis vervoer, aangename werksfeer, opleiding in bedrijf. Deze jobs kunnen zowel volledig of part-time uitgevoerd worden. Aanmeldingen en informaties tijdens kantooruren: 09-3211223612.

Zelfst. HULP in de huish. gevr., 1x per week van 9.00-13.00 uur, ƒ 40,-. Tel. 04492-1869, na 17.00 uur.

BIJVERDIENSTEN vanuit kant./huis. Full- en parttime verk. natuurprod. ƒ 1.000,- tot ƒ 5.000,- p.mnd. Tel. 043-218818/043-435622 (na 18.00 uur).

Nette DAMES gevr. c. escortservice ber. ond. tel.nr. 045-229152, zaterdag tussen 13.00 en 18.00 uur.

OG te huur

ZUTENDAAL (B) Luxe nieuwb.app. keuk. en badk. voll. inger. met 2 slpk. en gar. Te bezicht. inlichtingen Tel. 09-32.89722001.

Te huur luxe APPARTEMENT in Bingelrade. Tel. 04492-1124.

Te h. per 7 jan. nabij centr. Geleen luxe ETAGEW. 1 à 2 pers. Ged. gemeub. en stoff. Ind.: hal woonkeuken 5x4 m. badk. met toilet en ligb., woonk., slpkm., plm. ƒ 1.150,- p.m. all-in, incl. energie (geen huursubs.). Tel. 046-747218.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Woonhuis verkopen???
Wij kopen direkt zelf aan zonder bijkomende kosten. Denis Vastgoed, tel. 040-518428.

Huis kopen of verkopen
Van Oppen B.V. Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

Open huis zaterdag 28 en zondag 29 november v. 14.00-16.00 uur.
* Maastricht, Residentie Abtshof
Residentie Abtshof is gelegen op twee minuten van het Vrijthof (centrum). Dit zeer luxe gebouw is inmiddels voor bewoning gereed en er is thans gestart met de verkoop van de laatste appartementen. De appartementen zijn kreatief ingedeeld met een gemiddeld vloeroppervlakte van ca. 125 m2 met 2 of 3 slaapkamers en voorzien van terras of loggia. Lift, wintertuin, eigen afgesloten parkeerplaats. Prijzen vanaf ƒ 311.350,- v.o.n. tot ƒ 351.013,- v.o.n. (inruil van uw eigen woning is bespreekbaar). Adres: Patersbaan 10a en b te Maastricht. 10089026.
Inl. Stienstra Makelaardij b.v.
Tel. 043-252933

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

HUIZEN gezocht voor binnen en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, Schelsberg 149, Heerlen. Tel. 045-728671.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevr., opknappen geen bezwaar. 040-520558.

Spaarhypotheek 8,2%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

KERKRADE, Schubertstr. 4, nabij centrum gelegen bungalow met inpandige garage 2 slpkmrs. op perc. van 265m2, ƒ 255.000,- k.k. Inr. mogelijk. Wijman & Partners Tel. 045-728671.

KONINGSBOSCH, Prinsenbaan 183a, hoekhuis met garage, 3 slpks., mooi aangebouwde serre bwj. '82. ƒ 160.000,- k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

Kamers

Kamer te HUUR, met c.v. Voor oudere dame of heer. Tel. 04406-12875.

Dierenarts (vr.) zkt. dringend in Brunssum of omgeving WOONGELEGENHEID te huur. Tel. 0932-14589286 of 045-273839, tot 19.00 uur

Bouwen/Verbouwen

Heftruck huren?
Frissen b.v. bellen 04406-40338
Vroenhof 92, Valkenburg
Komatsu dealer

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bouwmaterialen & Machines

Makita
Accu boor-schroevendraaier 6012 DWK
* L/R draairichting 2-snelheden
* compleet met accu-oplader in stalen koffer
* met gratis bitsbox
* Normaal voor ƒ 395,-
* Nu voor ƒ 265,- incl. BTW.

KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Woningruil

Buro Start heeft voor U direkt 1400 RUILWONINGEN in heel Nederland. Bel 030-941099 of 020-6476697.

Transacties

Te koop demontabel KANTOORGEBOUW, 30-10 m. of 30-8 m, variabele mogelijkheden. Tel. 043-632433.

Reparaties

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica Brunssum

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

TV DEFECT? Binnen 4 uur klaar. 24 uur service. Tel. 04750-11667. Knip uit en bewaar!

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

KASSA-show, kantoormeubel-show, kantoormachineshow, slagerijmachines - weegapparatuur. Alle showroommodellen tegen extra speciale prijzen. Roltex, Alles voor Winkel & Kantoor, Daelderweg 25, bedr.terr. de Horsel Nuth. Tel. 045-242880. Openingstijden: Ma-.vrijd. 8.30 - 17.30, donderd. tot 21.00 uur.

Grote TEKENTAFEL met arm ƒ 150,-; 2 type tafels ƒ 150,- per stuk. Tel. 045-711616.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

MOLLENBESTRIJDING. Tel. 045-327543.

Te koop MESTSPREIDER, i.g.st. Tel. 045-751896 of 751659.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Auto's

FIAT
November Panda-aanbieding
0 km - kenteken klaar november 1992

	van	nu
Panda 1000 L	ƒ 15.610,-	ƒ 13.610,-
Panda 1000 CLX	ƒ 16.350,-	ƒ 14.350,-
Panda Skyline	ƒ 17.050,-	ƒ 15.050,-

Rij nu betaal later 6 mnd. Vraag naar onze voorwaarden.
FIAT KLANKSTAD B.V. Kaalheidersteenweg 185, 6466 AD Kerkrade. Tel. 045-413916.

Eurocasions zoals het hoort!!

Citroën Visa 1.1 RE kl. rood	11-1984
Ford Siërra 2.0 GL blauwmetallic	01-1984
Nissan Cherry 1.3 DX wit	05-1985
Renault 5 TL blauwmetallic	06-1985
Mitsubishi Galant 1.6 GL grijsmetallic	04-1985
Citroën BX 1.6 Leader blauwmetallic	05-1986
Citroën BX 1.4 Leader grijsmetallic	05-1986
Citroën AX 1.1 rood	07-1987
Citroën BX 1.4 Palmares wit	01-1989
Citroën BX 1.4 Basis wit	02-1989
Opel Corsa 1.2 Swing wit	06-1989
Suzuki Swift 1.3 GLX grijsmetallic	11-1989
Ford Siërra diesel 2.3 CL combi wit	10-1989
Citroën BX Cannes 1.4i wit	10-1990
Citroën BX Toulouse 1.4 grijsmetallic	04-1990
Citroën BX 1.6 TGi blauwmetal.	04-1990
Citroën BX 1.4 Palas LPG weinig km	01-1990
Citroën BX 1.6 TRi Break rood	08-1989
Citroën BX 1.6 Progress groenmetallic	06-1991
Citroën BX Toulouse grijsmetallic	04-1990
Citroën AX 1.1 TGE rood	12-1989
Citroën BX 1.4 RE grijsmetallic	10-1986
Citroën BX 1.6 TRi grijsmetallic	06-1987

Citroën XM 2.0i Ambiance 10-'89
Citroën XM V6 Ambiance 04-'91
Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Uw aktieve Citroën-dealer in Zuid-Limburg
Zaterdags geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

Te k. FORD Escort 1300, Bravo, 5-drs., m. '85, ƒ 5.500,-, 045-724417.

Hyundai SCOUPÉ 1.5 GSi, juli '90, rood, zonnedak enz. nog 8 mnd. fabrieksgarantie. Tel. 04492-5950.

Te k. 5-drs. Ford SIËRRA 2.0 GL, i.z.g.st., 65.000 km, ƒ 5.900,-. Tel. 045-250765.

Ford ESCORT 1.3 L bwj. '86, 5-drs., alu velgen, schuifd., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 8.000,-. 045-314930.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Fiat REGATTA '87, kl. blauw optimale cond., nw. banden, 5-bak, ƒ 6.750,-. Inr. mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

Te k. Ford ESCORT bwj. '79 APK nov. '93, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-229001.

Te k. Ford SIËRRA 2.0 L V6, bwj. '83, 5-drs., ATS-velgen nw. banden 2.5, APK, elke keuring toegestaan, auto verk. in perf.staat, vr.pr. ƒ 5.750,-. 046-581181.

Ford FIËSTA 1100 bwj. '83, puntgaaf, i.z.g.st., ƒ 3.750,-. 045-725984.

Ford ESCORT 1100 GL, 3-drs., nw. mod., sportwielen, bwj.'83, APK 1993, kl. wit, in st.v.nw., ƒ 3.450,-. Tel. 045-323178.

MAZDA 626 GLX 2.0 HB, 06-'84, i.g.st., APK 5-'93, vr. pr. ƒ 5.350,-. 045-445007

MAZDA 626 4-drs., '84, trekh., 5-bak, optimale cond., lage prijs, inr. mog. Autoabedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

MINI 1000, bwj. '84, met APK, kl. grijs, i.z.g.st., ƒ 3.800,-. Tel. 044-921108.

Zuinige witte VISA 11RE '84 APK nov. '93. Rijksweg-Z. 128A, Geleen, 046-743762.

Te k. AUDI 80 bwj. '80, vr.pr. ƒ 1.500,-. Te bevr. Pijnsweg 32, Heerlen.

Mooie BMW 316, bwj. '84. nw. mod., i.z.g.st., t.e.a.b. Vliegveldweg 62, Beek.

Te k. BMW 735i, bwj. '81. APK, mech. 100%, veel extra's, ƒ 3.950,-: 045-725595

Te k. CITROËN GSA Special, bwj. '85, i.z.g.st., APK 11-11-'93, ƒ 1.750,-. Zien is kopen. Tel. 045-323178.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Mercedes 190 E 2.3 '87; VW Golf '88; Volvo 343 '80 Honda Civic '80; Opel Kadett '85; Opel Kadett '87 Renault 11 TL '86; Nissan Sunny D '86; Lada Samara '87; Renault Express '86 Ford Escort 1.4 CL '89 BMW 318i '85; BMW 320 '83; BMW 520i '88; BMW 520i '91; BMW 320i '84; Suzuki Carry '90; Suzuki Carry '91; Suzuki Swift '88; Suzuki Alto 3x '89; Suzuki Alto '87 Suzuki Alto '85; Suzuki Alto autom. '83. Autobedrijf REUBSAET, Groenseykerstraat 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres voor APK-keuring en alle auto reparaties.

Koopje: PEUGEOT 104 zeer zuining, pr. motor, AP. bwj. '80, ƒ 750,-. Heerlerweg 67, Voerendaal.

Bovag autobedrijf Loek SCHAEPKENS, keuze uit ruim 100 occasions o.a: Suzuki Swift 1.3 GLX 33.000 km '88 abs. nw.st. ƒ 12.900,-; Ford Escort Diesel CL '86 ƒ 10.500,-; VW Caravell 2.0i pers.vervoer '86 ƒ 10.500,-excl.; VW Jetta CL Diesel '85 ƒ 8.950,-; VW Polo Winner '87 ƒ 8.750,-; Toyota Carolla GL '85 ƒ 8.500,-; Fiat Panda CL '88 ƒ 8.500,-; Mitsubishi Colt 1200 GL type '86 ƒ 7.950,-; Renault 25 V6 inj. '85 alle extra's ƒ 8.950,-; Aro Jeep 4 x 4 '87 LPG grijs kent. ƒ 5.250,-; Suzuki Alto '84 ƒ 4.950,-; Mercedes 280 E autom. '81 ƒ 5.500,-; Nissan Sunny autom. GL ƒ 3.750,-; Ford Capri 2 ltr. S veel extra's ƒ 3.000,-; Nissan Cherry 1300 GL '83 ƒ 3.950,-; Ford Taunus 2 ltr. 6 cyl. type '81 ƒ 1.750,-; Audi 100 GLS ƒ 1.250,-. Vlotte financiering, APK-keuringsstation. Goede service en bovaggarantie. Klimmenderstr. 110, Klimmen. Tel. 04405-2896.

Fiat PANDA 45, bwj. '83, zwart, APK 10-'93, met luxe striping, auto is echt 100% roest-schadevrij, ƒ 70,- wegenbelasting, vr.pr. ƒ 3.250,-. 045-226869.

Te k. FIAT Ritmo 60, bwj. '83, APK 2-'93, ƒ 2.150,-. 04493-3280 na 17.00 uur.

Opel REKORD 1.8 S, bwj. '84, 4-drs., APK, pr.n.o.t.k., i.z.g.st. Tel. 045-226478.

Autohandel de ANJELIER heeft voor u: Audi 80 GL. bwj.'84, ƒ 4.900,-; Micra, bwj.'84, ƒ 4.400,-; BMW 316, bwj.'84, ƒ 8.750,-; BMW 318i, bwj.'81, ƒ 2.900,-; Siërra 2.0, bwj. '83, ƒ 4.750,-. En nog 15 andere occasions van ƒ 1.000,- tot ƒ 8.000,-. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide, tel. 045-231448.

Opel KADETT, eind '83, vr. pr. ƒ 4.000,-. Te bevr. van 17.00-18.00 uur Zandstr. 7, Hoensbroek.

Opel KADETT 1600 GT, 1986, metallicgroen, zeer mooi. Tel. 045-255455.

PEUGEOT 104 GL, 4-drs, 90.000 km., optisch als technisch in perf. st., vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-271861.

INKOOP auto's wij betalen de hoogste prijs!!! Tevens tourcaravans. 045-4162393

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Ford Escort 1.6 CL '87; Opel Corsa 12S '84 luxe; Ford Escort 1300 luxe Btavo 5-drs '82; VW Santana 4-drs. met LPG '84; Kadett Caravan 1600 D '82; Mercedes 200 diesel centr. vergr. en schuifd. '82; Toyota Starlet '86; -. Inr. en financ. mog. Garage HOOGENHOUT, Wilhelminastr. 146, Hoensbroek. 045-215557.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Een nieuwe keuken én kans op 100.000 gulden!
30 x 1/5 Staatsloten Gratis*
* Bij aankoop van een keuken vanaf ƒ4998

keukensuper ROERMOND
ZONDAG GEOPEND!
29 NOVEMBER van 10.00-17.00 uur
(ook de elektrosuper is geopend)

nostalgische witte landhuisstijl keuken
kompleet met alle apparatuur
Waarbij de deuren zijn uitgevoerd in onderhouds-vriendelijke witte kunststof met houtnerfstruktuur. Geheel kompleet met bijpassend werkblad, spoelbak, PELGRIM inbouwkookplaat, ZANUSSI 160 liter inbouw koelkast en afzuigkap.
Afm: 270 cm.
~~6906.-~~
3998.-

Uit voorraad leverbaar

eigentijdse design keuken
kompleet met alle apparatuur
Waarbij de witte 'softline' deuren zijn voorzien van bijpassende beugelgrepen. Geheel kompleet met dampkap, PHILIPS 160 liter ingebouwde ijskast, PELGRIM kookplaat, ZANUSSI inbouwoven met grill en draaispit, werkblad, spoelbak, licht-en kroonlijsten. Afm: 300 cm.
~~7808.-~~
6298.-
MET 30 GRATIS 1/5 STAATSLOTEN

moderne 'hightech' hoekkeuken
kompleet met alle apparatuur
Zeer komplete keuken met extra hoge hangkasten. Inklusief 160 liter ZANUSSI koelkast, PELGRIM edelstalen schouw, PELGRIM gaskookplaat, PELGRIM fornuis, werkblad, spoelbak, licht-en kroonlijsten.
Afm: 280 x 160 cm.
~~9976.-~~
7998.-
MET 30 GRATIS 1/5 STAATSLOTEN

Grote keus inbouwapparatuur MIELE ETNA PHILIPS/WHIRLPOOL ZANUSSI AEG BOSCH PELGRIM ITHO

inbouw afzuigkap
Vrijwel geruisloze werking.
~~415.-~~ **228.-**

ETNA gas inbouw kookplaat
~~535.-~~ **298.-**

Pelgrim inbouw gas-elektro kombinatie
Voorzien van thermostaat en draaispitmotor. Kookplaat is uitgevoerd met vonkonsteking.
~~1529.-~~ **798.-**

230 liter inbouw dubbeldeurs koelkast
185 liter koelruimte met volautomatische ontdooiing en 45 liter 4-sterren vriesvak.
~~1598.-~~ **998.-**

GOEDKOPER DAN ANDEREN
HORN
GEGARANDEERD GOEDE SERVICE!

Horn biedt U meer...
- Horn is een landelijk erkend gas-, water- en elektro installateur
- Horn plaatst uw keuken geheel volgens uw wensen en afspraken
- Horn levert keukens en inbouwapparatuur direkt uit voorraad
- Horn biedt U een gratis verzekerings-certificaat voor een perfecte aflevering van uw nieuwe keuken. (Vraag naar de Horn-Plus-Garantie)

ECHT Loperweg 8 04754-86188
MAASTRICHT Scharnerweg 66-70 043-623365 *
ROERMOND J. Nicolasstraat 17-31 04750-33051 *
HEERLEN Heerlerbaan 273 045-419990 *
SITTARD Bergerweg 51/53 046-511775 *
VENLO Roermondsestraat 7 077-518613 *
(* donderdag koopavond)

tot **60%** korting op nieuwe winkelmodellen keukens die tijdelijk in onze showrooms hebben gestaan. Kom nu kijken, het scheelt U duizenden guldens! In: **ECHT - HEERLEN - SITTARD**

Wij zijn ook op zondag open! In Genk, Hasseltweg 178 Belgie van 12.00-18.00 uur. Tel: 0932 11355576

HORN-KEUKENSUPERS IN: Antwerpen(B), Arnhem, Breda, Den Bosch, Echt, Eindhoven, Genk(B), Gent(B), Hasselt(B), Heerlen, Maastricht, Mechelen(B), Nijmegen, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Schelle(B), Schiedam, Sittard, Tilburg, Utrecht, Venlo

Auto's

Ford TAUNUS 6 cyl. 2.0, bwj.'82, sportwielen, met radio/cass., APK 11-12-'92, kl. zwart, pr. f 600,-. Tel. 045-323178.

PEUGEOT 205 '88, kl. blauw, 1.1 EX nw.s.t, inr. mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

Te k. gevr. KEVERS 1303, voor restaur., schade/defect geen bezw. 045-423199

Te k. VOLVO 440 GL, bwj. 9-'89, km.st. 33.000, div. extra's, vraagpr. f 21.000,-. Tel. 04450-2969.

Opel Omega 2.0 '90; Seat Toledo 1.8 GLX demo '92; Seat Malaga 1.5 '85; Div Seat Ibiza's v.a. '86 t/m '90; Seat Marbella '87 en '88; Nissan Stanza 1.6 '85; Austin Metro '83; Daihatsu Cuore '84; Fiat Panda '83. Autobedrijf CHIARADIA Seat en Citroën Dealer, Trichterweg 122 Brunssum. 045-212843

AUTO'S u belt, wij kopen!! Ook zondags, met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

O.K. CARS, Oirsbeek. Hoge najaars korting: Audi 80 diesel '85; Ford Escort XRi '83; Escort 1.6 '85; Escort '83; Fiësta '83; Opel Rekord 2.0 LS '84; Kadett 1.6 nov. '85; Ascona '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0 HB '86; Honda Prelude EX '83; Mitsubishi Galant TD '85; Lancer 1.2 GL 4-drs. '84. Div. inruilers t.e.a.b. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel 04492-5782.

Te k. AUDI 80cc, bwj. '86, 4-drs, i.z.g.st., f 9.750,-. Inr. mog. Tel. 045-320457.

AUDI 100 CC 2.2, 5-cyl., mod. '84, aut., LPG, goudmet., f 5.000,-. 045-226433

Datsun CHERRY 1.5 autom. bwj.'83. Tel. 045-271018.

Te k. Fiat TIPO 1.4 DGT, bwj. eind '88, alle denkbare extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-214863.

Te k. Ford TAUNUS 16 L., autom., bwj. '80, electr. schuifd., APK okt. '93, pr. f 2.250,-. 045-232106.

Ford ESCORT 1.3 L, bwj.'83 BBS sport, i.g.st., sunr., f 5.000,-. Tel. 045-461874.

Te k. Mitsubishi GALANT GL, bwj.'88, LPG, 100.000 km, fantastische auto met stereo, radiocass., elke keuring toegestaan, vr.pr. f 11.950,-. Tel. 04450-3029

Te koop VOLVO 360 GLE model '86, LPG, trekhaak, nwe banden, APK nov. '93, f 4.800,-. Tel. 045-245419.

Te koop VOLVO 340 bwj. '82, APK 11-'93, pr. f 2.300,-. TEl. 045-352543.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Honda CIVIC Shuttle '85, 4 weel drive, nieuwstaat, kl. wit, inr. mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. 045-751605.

Pracht. Opel KADETT 1.6S HB, 5-drs, m. '83, APK 5-'93 f 2.950,-. Tel. 045-217268.

Te koop Opel KADETT, bwj. '86, i.z.g.st., APK, kl. rood f 9.000,-. Tel. 04498-54193

Van part. 405 GR 1.9, LPG, donkerbl., electr. ramen, '89, APK 9-'93, 100%, prijs f 13.750,-. Tel 046-765631, tussen 8.30 en 16.00 uur.

Te k. RENAULT 5 GTL automaat, type '82, APK 8-'93, f 2.750,-. Tel. 045-721474.

Te k. aangeb. Subaru JUSTY 1100, bwj.'86, APK 9-'93 pr.n.o.t.k. Te bevr. 045-212671, na 18.00 uur. Weekenden hele dagen.

STARLET 1.0, wit, bwj. '83, 1e eig, nw. type, 3-drs, APK '93, f 3.250,-. Wilhelminastraat 56, Nieuwenhagen.

Te k. VOLVO 340 DL 1700, bwj.'86, 5-drs., grijsmet., 80.000 km met trekhaak en get.glas. Tel. 045-410259.

Sloopauto's

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te koop Fiat PANDA '83, aanrijdingschade. Tel. 045-258464.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Onderdelen/acc.

Ink. verk. gebr winter-zomer BANDEN, 10-17". Passartweg 39, Hrl. 045-222675.

(Brom)fietsen

Uit voorraad leverb. GIANT mountainbikes model '93; Cadex nr. 3 en 2 en Cadex met alum. frame, Escaper met verende voorvork. Financiering mog. v.a. f 40,- p/mnd. Rens Janssen, Ganzeweide 54-56, Heerlen. Tel. 045-211486.

Giant MOUNTAINBIKE Cadex M2 van f 2.435,- nu f 1.499,-. Tweewielerspecialist Math Salden, Limbricht-Sittard.

Te koop Giant MOUNTAINBIKE 7 mnd oud, nw.pr. f 1.500,- vr.pr. f 575,-. Na 18.00 uur 045-461930.

SPARTA Railstar, topkwaliteit fiets voor bodemprijs. Exclusief bij Rijwielspecialist in 't Station, Heerlen.

Motoren

Te k. SUZUKI Intruders 1400, div. bouwjaren. Tel. 04750-11228/10095.

Te k. HARLEY Davidson, Electra Glide, classic, bwj. '90. 04750-11228/10095.

Te k. Honda SHADOW 1100 Honda Shadow 800; Honda Shadow 600 div. bouwjaren. Interessante prijzen. Tel. 04750-11228/10095.

Caravans

Te k. eenv. 3-4 pers. CAMPER Nissan Capstar diesel, bwj. '86, gr. kent. opbouw, vr.pr. f 13.000,-, inr. bestelwagen mog. 043-431025.

(Huis)dieren

VOGELS, eënden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

BOEMERS, Teckels, Westies wit, Schotse Terriërs en Maltezers. Walem 11A, Schin op Geul. 04459-1237.

Te koop YORKSHIRE terrier, 1 jr. oud. Tel. 045-252901.

Te koop 2 langharige TECKELS, teefjes, 5 en 8 mnd. Tel. 045-213401.

Te k. WEST-HIGHLAND Whiteterriërpups, ingeënt en getat. met stamb. St. Hubertus, 1 jr. gar., ouders aanw. Tel. 09-32.89567207.

Te koop PUPPIES van gladharige boerenfox. Tel. 045-215103.

In/om de tuin

IMPREG Tuinhout b.v. In de Cramer 18, Heerlen. 045-717733 bijna alles voor uw tuin. Bezorgen mogelijk.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen, vlonderplanken en damwand. Houthandel Jos Kuijpers, Holstr. 43, Margraten. Tel. 04458-1982.

Opleidingen

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721 fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen.

Huwelijksbureaus

Ze komen er weer aan! De gezellige decemberdagen. Neem nu de beslissing om je te laten inschrijven bij relatiebureau HESTIA zodat we samen op zoek kunnen gaan om ook voor jouw het geluk te vinden. Wij zijn een jong en energiek team. dat graag de tijd voor je neemt. Bel 043-645882.

Vrije tijd/Kennismaking

ALLEENSTAANDE: heden gezellige dans- en contactavond met DJ Richard in Chalet Treebeek. Toegang boven 30 jaar, legitimatie verplicht. Het bestuur.

Rijles

Opleiding CHAUFFEURS-DIPLOMA VVC-B. Startdatum 28 november. Ook uw adres voor opl.motor-pers. auto, vrachtauto, aanhangwagen, trekkeroplegger, bus en alle chauffeursdiploma's. Wij rijden met de nieuwe DAF's 95. Alle opl. in 8-10 dagen mogelijk. FAM en ANWB erkende verkeersschool. Leo Cremers, Reeweg 139, Landgraaf. Tel. 045-312558.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

VRACHTAUTORIJBEWIJS snel slagen. Unieke cursus in 8 dgn. of 8 wk. op Daf 2800 of Daf 95 met examengar. Tev. div. cursussen voor auto en motor. Verkeersschool Theo van Bentum, tel. 045-217487.

Dries S.D.L. biedt u aan t/m 31-12-'92: RIJBEWIJS A-B-C-D of E binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf f 3.500,- all in, gar., 100% financ. mog. Tel. 010-4626668 of 4666535.

SNELCURSUSSEN! (voor alle rijbewijzen). In 10 dagen 3, 6, 8, 10 weken Uw rijbewijs halen. Tev. ook chauffeurscursussen. Bovag verkeersschool Roger Keybeck Susteren 04499-4844 b.g.g. 0652-984720.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren f 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Bankstellen. Renovatie/herstoffering of nieuwe creaties in leder. "Edelvakman" EUROSALON NEW (baan naar Bree) Peer-België. 09-3211-634591 ook op zaterdag en zondag geopend. Dinsdag gesloten.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

OPRITTEN en terrassen in klinkers of sierbestrating. Ook tuinaanleg, vrijbl. prijsopgave. Tel. 045-324249

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

Voor al uw tuin- en SIERBESTRATINGS-WERKZAAMHEDEN, tev. ontwerp aanleg bel vrijbl 045-726366

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Wonen Totaal

Te koop zeer mooi Chinees TAPIJT, afm. 2x3 mtr., als nieuw. Tel. 045-223094

Zkt u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek.

Rundl. KUIPBANKSTEL v.a. f 495,-; eethoeken div. stijlen v.a. f 195,-; zilverkasten; buffetkasten; slaapkamers, een! niet op te noemen keuze in onze enorme hal. Oude Maastrichterweg 27, Geleen. (achter videotheek de Kijkdoos, Rijksweg noord).

Grote keuze SLAAPKAMERS v.a. f 195,-; pr. eethoeken v.a. f 95,-; eiken bankstellen v.a. f 125,-; mooie kasten, enz. Enorme keuze. Oude Maastrichterweg 27, Geleen. (Achter videotheek de Kijkdoos, Rijksweg Noord).

OVERCOMPLEET: Gratis afhalen 3-zits divan en 1 TV-stoel, i.z.g.st. Dr. Nolenslaan 22, Geleen. Tel. 046-742168.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf f 65,-. Nieuwe KTV's v.a. f 298,-, betaling v.a. f 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. f 75,-, met afst.bed. v.a. f 125,-, met teletekst v.a. f 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Te koop VIDEOCAMERA en Video. Tel. 04451-1509.

Goede kleuren TV's met garantie. Zeer grote sort. o.a. f 125,-. Reeds 25 jr. TV occasion Centrum GEEL. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Radio e.d.

Te k. Sony CA DECK T.C.F.X. 33 als nieuw, f 125,-. 270901

Wat VERKOPEN? teer via: 045-71996

Huishoudelijke artikelen

IJSK., gasf. f 95,-; wasautom. f 175,-; diepvr. f 175,- wasdr. f 175,-. 045-725595

Piccolo's in het Dagblad zijn groot SULTAAT! Bel: 045-

Zonnebanken/Zonnehemels

Computers

Win nu een Nintendo spelcomputer. Maak je keuze en win!!! 06-97.21 - 50 cphm.

Te k. diverse GA spellen, nintendosp 09-3212456642.

Voor Piccolo's zie verder pagina

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Donderdag 26 november 1992 ● Pagina 11

T LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. EF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, RKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Bisdom krijgt al 2,5 miljoen voor aardbevingsschade

AASTRICHT – Het college van Gedeputeerden Staten van Limburg het bisdom Roermond alvast een subsidie van 2,5 miljoen gulden verleen voor het herstel van vijf kerken die zijn beschadigd als gevolg van aardbeving op 13 april dit jaar.

2,5 miljoen gulden is bestemd voor de meest ernstig getroffen kerken, met het oog op de komende winter weer gereed moeten worden gekt. De rijksbijdrage wordt op korte termijn overgemaakt.

provincie kan rekenen op een rijksbijdrage van in totaal 7,5 miljoen den voor het herstel van kerken en monumenten. Het college stelt om de middelen die nog van rijkswege beschikbaar worden gesteld aan het bisdom Roermond en aan de Stichting Rampenfonds Aardving Limburg beschikbaar te stellen.

CDA gaat opheldering eisen van kabinet

Geen extra geld voor herstel schade beving

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De ministeries van WVC en Binnenlandse Zaken hebben geen extra geld ter beschikkinggesteld voor het herstel van de schade aan kerken en monumenten als gevolg van de aardbeving van 13 april. Dat heeft het inmiddels 'razende' Limburgse CDA-kamerlid Walter Paulis gehoord van de provincie Limburg. Het CDA zal vandaag in de Kamer aandringen op een brief waarin het kabinet om opheldering over de stand van zaken wordt gevraagd.

Kort voor de zomer kreeg een CDA-motie waarin om een forse rijksbijdrage voor het herstel van de schade aan het 'cultureel erfgoed' werd gevraagd, kamerbrede steun. Tot nu toe is het kabinet echter pas met 2,5 miljoen gulden aan 'noodhulp' over de brug gekomen bovenop de eerder toegezegde 7,5 miljoen.

CDA en VVD drongen er de afgelopen weken bij het kabinet op aan nu eindelijk eens haast te maken met de uitvoering van de motie.

Paulis heeft nu echter van de provincie te horen gekregen dat het ministerie van Binnenlandse Zaken tevergeefs voor een bijdrage heeft aangeklopt bij de collega's van WVC. Het departement zegt geen geld te hebben. Binnenlandse Zaken staat nu op het standpunt dat WVC de zaak maar in het kabinet moet brengen.

Paulis is dit 'gepingpong' tussen de ministeries beu en wil opheldering van het kabinet.

Verslaafden zullen voor 37 miljoen gulden per jaar gaan stelen

Bezuinigingen bij CAD verhogen criminaliteit

Van onze verslaggever

HEERLEN – Bezuinigingen op de verslavingszorg hebben tot gevolg dat verslaafden weer op pad moeten om te stelen. Het Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs (CAD) in Limburg heeft berekend dat deze verslaafden zo'n 37 miljoen gulden nodig hebben om aan de behoefte aan harddrugs te voldoen. Voor Zuid-Limburg alleen is dat een bedrag van 25 miljoen.

Het CAD vreest dat dit geld voornamelijk door diefstal moeten gebracht zal worden.

Het CAD krijgt volgend jaar te maken met bezuinigingen van minimaal vijf procent. Maar bijkomende maatregelen kunnen de totale korting op twintig procent brengen. Als dat het geval is, moet het CAD stoppen met de methadonverstrekking. Zo'n 410 verslaafden komen dan in Zuid-Limburg in de kou te staan.

Onderzoek heeft aangetoond dat een derde van de cliënten die aan het methadonprogramma deelnemen, niet meer in crimineel gedrag vervalt. „En dat is nog een voorzichtige schatting," aldus Fred Gillissen, algemeen directeur van het CAD. Op grond van die cijfers mag verwacht worden dat na stopzetting van de methadonverstrekking 137 verslaafden in Zuid-Limburg het criminele pad opgaan om aan harddrugs te komen en voor 25 miljoen gulden per jaar bij elkaar gaan stelen.

Het staken van de methadonverstrekking zal ook op andere terreinen negatief doorwerken. Het contact met de verslaafden wordt verbroken, hetgeen leidt tot een verslechtering van hun persoonlijke situatie wat dat heeft ook negatieve gevolgen voor de omgeving. Verwacht wordt dat meer verslaafden gaan zwerven. Ook wordt een toenemend aantal hiv-besmettingen verwacht, meer Aidspatiënten verwacht door gebrek aan voorlichting.

Bijpassen

Acht december neemt de Tweede Kamer een besluit over het bezuinigingsplan van staatssecretaris Simons. „Als het plan doorgaat, kunnen wij erop rekenen dat de vijf procent die het rijk kort, wordt bijgepast door de gemeenten Heerlen, Sittard en Maastricht," zegt Gillissen. In september hebben deze gemeenten besloten dat zij de financiering voor hun rekening zullen nemen. Dat betekent dat de in 1993 geplande projecten, zoals de methadonbus, gewoon doorgaan. Over de geplande bezuinigingen van 1994 valt nog weinig te zeggen, daarover is nog niets besloten.

Maar wij willen uiteraard geen bezuinigingen," gaat Gillissen verder. Daarom willen we op acht december, als de begroting van WVC behandeld wordt, een landelijke actie voeren tegen de bezuinigingen. Zo kunnen we de aandacht te vestigen op de dreigende problemen."

Gemeenten gevraagd om bepaling tegen homo-discriminatie

HEERLEN – Het COC in Zuid-Limburg en het Homo-Initiatief Kerkrade (HIK) hebben alle gemeenten in Zuid-Limburg gevraagd homodiscriminatie tegen te gaan. Beide homo-organisaties willen dat de gemeenten de subsidie stopzetten aan instellingen die zich schuldig maken aan discriminatie. De gemeente Maastricht heeft al zo'n anti-discriminatiebepaling opgenomen in de gemeentelijke subsidieverordening. De homo-organisaties vragen in een brief aan de gemeenten om hetzelfde te doen.

Verder zijn de gemeentebesturen gevraagd de Tweede Kamer te benaderen omdat daar binnenkort de Wet Gelijke Behandeling aan de orde komt. Het COC vindt de uitkomst van twintig jaar discussie over dit onderwerp mager.

Wees maar gerust mijn kind...

● *Een bezoekje aan Sinterklaas is niet voor iedereen een onverdeeld genoegen. Herhaaldelijk barsten kleintjes in tranen uit als ze in de buurt van de grote kindervriend komen. De moedigsten onder de kinderen stappen gebiologeerd door Sints vreemde verschijning op hem af en schudden hem de hand. De liefde van de kinderen tot Sinterklaas kent zijn grenzen, andersom echter lijkt zij – gezien de enorme bergen cadeaus en snoep – grenzeloos.*
Foto: FRANS RADE

Voor Montforts is kwestie afgedaan

SUSTEREN – Gemeentesecretaris Ed Montforts hervat op 1 december weer zijn werk op de secretarie van het gemeentehuis in Susteren. Over de affaire, die hem in de zomer van 1990 in opspraak bracht, wil hij niks meer zeggen. „De kwestie is voor mij afgedaan", is het enige wat hij kwijt wil. Dinsdagavond nam de gemeenteraad de acte van dading aan waarin de terugkomst van de secretaris is geregeld. Hierin is overeengekomen dat de gemeente aan Montforts 60.000 gulden zal betalen als bijdrage in de kosten die hij heeft gemaakt voor juridische bijstand van een advocaat. De secretaris zal op zijn beurt de procedures bij de ambtenarenrechter intrekken.

Venlo tekent drugsresolutie

VENLO – Venlo gaat in de toekomst regelmatig met Nederlandse en Duitse steden overleg voeren over de aanpak van drugsbestrijding. Burgemeester Van Graefeiland zette gisteren zijn handtekening onder een resolutie die eerder al werd ondertekend door onder meer Arnhem, Amsterdam, Frankfurt en Hamburg. Ook de Zwitserse stad Zürich heeft zich bij het overleg aangesloten.

De gemeente Heerlen zal de resolutie vermoedelijk ook ondertekenen. In de resolutie wordt ervoor gepleit druggebruik niet langer als crimineel te zien, onderscheid te maken tussen hard- en softdrugs en de hulp aan verslaafden te verbeteren.

Mecc en Eurogress bundelen krachten

MAASTRICHT/AKEN – Het Mecc in Maastricht en Eurogress in Aken gaan zich gezamenlijk presenteren als internationaal congrescentrum. Samen hebben ze inmiddels een brochure uitgeven waarin Mecc en Eurogress worden aangeprezen als congrescentra van allure. In de folder wordt uitvoerig ingegaan op de aantrekkelijkheid van beide steden.

Opnieuw staking Latin-gevangenis

LUIK – Woensdagmorgen is de Latin-gevangenis in Luik opnieuw getroffen door een staking. De cipiers legden voor 24 uur het werk neer. Ze protesteerden op die manier tegen het tekort aan personeel en eisen, nog maar eens, de onmiddelijke aanstelling van dertig gevangenbewaarders. Omdat slechts tien van de 479 cipiers in Lantin bleven, werd het werk overgenomen door rijkswachters. De verdeling van maaltijden en de medische verzorging werd opgevangen door vrijwilligers van het Rode Kruis en de Civiele Bescherming.

Congres studenten Ou in Madrid

HEERLEN – Organisaties van studenten aan Open Universiteiten uit heel Europa houden 11, 12 en 13 december een congres in Madrid. De studentenorganisaties willen meer invloed op de kwaliteit en de organisatie van het aangeboden onderwijs. Nederland wordt vertegenwoordigd door een delegatie van dertien personen.

Veel vraag naar 'burgemeesterboek'

SITTARD – Het vorige week verschenen boek 'de benoemde of gekozen burgemeester' is al zo goed als uitverkocht. Het boek, waaraan verschillende Limburgse burgemeesters een bijdrage leverden, werd 19 november gepresenteerd tijdens een symposium in Sittard. Gelet op de specifieke doelgroep werd de oplage bepaald op een duizendtal exemplaren. Prof. dr. A. Korsten, hoogleraar aan de Open Universiteit in Heerlen en mede-auteur van het boek, liet gisteren weten dat de tweede druk volgt.

Illegalen weggestuurd

ST.ODILIËNBERG – De rijkspolitie heeft in samenwerking met de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen (DIA) gisteren negen illegale Poolse werknemers het land uitgestuurd. De Polen werden tijdens een controle aangehouden op een akkerland in St. Odiliënberg. Ze bleken niet in het bezit te zijn van een geldige werkvergunning. Tegen de werkgever is proces verbaal opgemaakt.

Deining over feest voor minderheden

SITTARD – Volgens de PvdA in Sittard is commotie ontstaan over een zogeheten minderhedendag, die in 1993 op het programma staat van het 750-jarig bestaansfeest van de stad. De manifestatie is gepland op 16 mei in de stadssporthal, maar volgens PvdA-raadslid L. Laudy zijn de culturele minderheden niet gelukkig met deze lokatie. Burgemeester J. Tonnaer bestrijdt dit echter. Hij wijst erop dat andere organisaties ook hun festiviteiten in die hal houden, zoals deze week de 111-jarige carnavalsvereniging de Marotte. Tonnaer heeft de PvdA echter beloofd de kwestie met het organisatiecomité '750 jaar Sittard' te bespreken.

Boete voor 'waarschuwen'

BORN – Een automobilist werd gisteren in Holtum op de bon geslingerd omdat hij andere chauffeurs met lichtsignalen wilde waarschuwen voor de politie die even verderop een snelheidscontrole hield. De bestuurder kreeg een boete van honderd gulden omdat hij zonder noodzaak lichtsignalen gaf. Tijdens de controle reden 25 van de 96 auto's te hard. De hoogst gemeten snelheid was 90 km per uur terwijl 50 het maximum is binnen de bebouwde kom.

Studiedag over ontwikkelingsbeleid

ROERMOND – De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (COS) houden vandaag in samenwerking met de gemeente Roermond een studiedag over gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking. De studiedag in de Oranjerie is bedoeld voor ambtenaren, politici, en leden van particuliere organisaties in Limburg en Oost-Brabant. Met het doel om de positie van de allerarmsten in de wereld te verbeteren, wordt ingegaan op de mogelijkheden om daar op gemeentelijk niveau invulling aan te geven.

Heerlen mag clubhome Hells Angels slopen

HEERLEN – De gemeente Heerlen mag het recent gebouwde clubhome van de Hells Angels in de wijk Tuindorp (laten) slopen. Alleen een uit 1984 stammend, veel kleiner stuk, mag blijven staan.

Dat heeft de Raad van State gisteren besloten. Staatsraad Blaauw stelt zich op het standpunt dat het gemeentelijk beleid jegens de Hells Angels niet onrechtmatig is.

In oktober van vorig jaar begonnen Hells Angels met de bouw van het nieuwe home. Dat was in strijd met het bestemmingsplan, ze hadden geen bouwvergunning aangevraagd en het home staat op gemeentelijke grond.

In mei gelastte Heerlen de sloop van het home. Maar de Hells Angels beriepen zich op uitspraken van bestuurders en ambtenaren, die de indruk gewekt zouden hebben dat de gemeente het nieuwe home zou gedogen.

De vraag is wat de gemeente concreet doet met de rechterlijke uitspraak. Gisteren kon niemand ten stadhuize daar duidelijkheid over verschaffen.

Zie verder pagina 15
● **Hells Angels geven de moed nog niet op**

Stichting bereid Sittards raadslid te steunen

'Rokersproces' tegen Tonnaer zou uniek zijn

DOOR HAN BRINKMAN

SITTARD – Als PvdA-raadslid J. Smeets daadwerkelijk burgemeester J. Tonnaer van Sittard voor de rechter daagt voor overtreding van het rookverbod in het stadhuis, wordt dat een unieke rechtszaak voor Nederland. Dat heeft de stichting Volksgezondheid en Roken in Den Haag gisteren laten weten. De stichting, die opkomt voor de belangen van niet-rokers, is bereid een dergelijke rechtszaak te steunen, aldus directeur R. de Jong van die stichting.

De Jong noemde het gisteren een uitstekende zaak als het tot een geding komt over overtredingen van het rookverbod, in dit geval in het Sittardse stadhuis. „Zeker als het raadslid de procedure voert namens zijn partij. In het parlement heeft de PvdA zich namelijk sterk gemaakt voor deze regeling," aldus De Jong. Raadslid Smeets liet gisteren weten vast van plan te zijn de procedure door te zetten, zeker nu Tonnaer zijn opmerkingen over het rookverbod negeert. „Ik zal dat doen als raadslid, maar ik moet het nog in de fractie erover hebben of dat namens de partij zal gebeuren. Ik wil de kosten zelf betalen," aldus het PvdA-raadslid.

Sinds de inwerkingtreding van het rookverbod in openbare gebouwen, nu bijna drie jaar geleden, is een eenigszins vergelijkbare procedure gevoerd bij de ambtenarenrechter. Die zaak was aangespannen door een bewaker van de gevangenis in Breda, die van zijn werkgever verlangde dat deze voor een rookvrije werkplek zorgde. De cipier kreeg van de ambtenarenrechter gelijk, een uitspraak die in hoger beroep werd bevestigd.

Zie verder pagina 18
● **'Dit is het bewijs hoe verslavend nicotine is'**

Grondmonsters moeten noodzaak sanering aantonen

Onderzoek mijnterreinen Landgraaf en Kerkrade

Van onze verslaggever

LANDGRAAF/KERKRADE – Op twee voormalige mijnterreinen in Kerkrade en Landgraaf start in februari een bodemonderzoek dat moet aantonen of sanering van deze gebieden noodzakelijk is. Het gaat om de terreinen van de Domaniale mijn in Kerkrade en de Oranje Nassau II/Wilhelmina in Landgraaf. De provincie heeft de bewoners van de betrokken gebieden gisteren ingelicht over het onderzoek.

In 1990 werd reeds aangetoond dat de twee terreinen met pak's zijn verontreinigd. Pak's zijn polycyclische aromatische koolwaterstoffen, die vermoedelijk kankerverwekkend zijn.

Gevaar

Uit een vervolgonderzoek bleek dat er geen sprake was van direct gevaar voor de volksgezondheid. Tijdens het komende onderzoek in februari worden uit alle tuinen en openbare groengebieden grondmonsters genomen tot een diepte van een meter. De monsters moeten aantonen of sanering noodzakelijk is.

Volgens een woordvoerder van de provincie is er op termijn wel een risico voor de volksgezondheid mogelijk, omdat op den duur tuinen worden omgespit. Ook moeten kinderen waken voor mondcontact met de grond. Direct gevaar zou er wel zijn voor het milieu, omdat de pak's invloed hebben op het grondwater en de beplanting.

Ongerustheid

De zegsman laat weten dat niet duidelijk is of de verontreiniging op de terreinen ernstiger is dan op het Lauraterrein. Wel is volgens hem nu veel meer bekend over de wijze van aanpak en de procedures die gevolgd moeten worden. Om die reden is de ongerustheid bij de bewoners van het Domanialeterrein en het ON II-terrein lang niet zo groot als bij de mensen van het Lauraterrein het geval was.

†

Woorden zullen nooit in staat zijn alle gevoelens uit te drukken zoals ze bedoeld zijn.
Bedroefd en dankbaar dat aan zijn lijden en pijn nu een einde gekomen is, delen wij u mede dat heden in het astmacentrum Hornerheide toch nog vrij plotseling van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze geweldige vader, schoonvader, broer, zwager, oom en neef

Henk Martens

echtgenoot van

Ria Zinger

Hij werd 70 jaar.
Voor zijn zielerust vragen wij uw gebed.

Terwinselen: Ria Martens-Zinger
Terwinselen: Martien en Suzan
Eys: Hans en Sonja
Terwinselen: Patrick en Pascalle
Familie Martens
Familie Zinger

6467 HJ Kerkrade-Terwinselen
25 november 1992
Doveraa 30

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 28 november a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Kerkrade-Terwinselen, waarna aansluitend de crematie plaatsvindt in het crematorium te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk, waar vanaf 12.15 uur gelegenheid tot schriftelijke condoléance.
Vrijdag zal er onder de avondmis van 19.00 uur in voornoemde parochiekerk voor pap worden gebeden.
Pap is opgebaard in het streekmortuarium Schifferheide, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West. Bezoek van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.
In plaats van bloemen liever een gift aan het Astmafonds, bankrek.nr. 25.98.16.116.
Mochten wij nog iemand vergeten zijn gelieve dan deze kennisgeving als aan u gericht te beschouwen.

---

†

God
In de moeilijkste dagen van mijn leven wist ik dat ik niets weet, en God... alles.
Zo werden de moeilijkste dagen van mijn leven, de kostbaarste.
Toon Hermans

Bedroefd om haar heengaan, maar dankbaar voor de wijze waarop wij haar de laatste maanden thuis hebben mogen verzorgen, geven wij u kennis dat heden, voorzien van het sacrament der zieken, in de leeftijd van 80 jaar van ons is heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder en oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Lies Cobben

weduwe van

Theo van Laar

Hoensbroek: Philo en Frans van Dijk-van Laar
Frans, Stef en Desiree
[illegible]: Ria †
Landgraaf: [illegible] van Laar-Frings
Ruud, Iris en Paul, Jenny
Hoensbroek: Theo † en Ans van Laar-Custers
Venray: Bart en José van Laar-Smeets
Ronald en Astrid
Roermond: Marjo van Laar
Betty, Ilona
Arcen: Angeline en Peer van der Heut-van Laar
Kevin
Neer: Ria en Geert Gërts-van Laar

25 november 1992
Bredeweg 237, app. 25, 6042 GE Roermond

De eucharistieviering zal worden gehouden op zaterdag 28 november a.s. om 10.30 uur in de H. Hartkerk te Roermond, waarna de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.
Vrijdag zal in voornoemde kerk tijdens de avondmis van 18.30 uur voor haar worden gebeden.
Aansluitend aan de avondmis is er gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum aan de Olympialaan 2 te Roermond.

---

†

Verder van de wereld weg
elke dag een beetje
dichter naar de hemel toe
elke dag een treetje.
(Toon Hermans)

Zich bewust van zijn naderend einde en in volledige aanvaarding daarvan, is vlak voor ons [illegible]-jarig huwelijk van ons heengegaan mijn man, onze vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Ton Janssens

echtgenoot van

Ans Janssen

Hij overleed in de leeftijd van 62 jaar.

Landgraaf: [illegible]
Landgraaf: [illegible]
[illegible]
Landgraaf: [illegible]
[illegible]
Landgraaf: [illegible]
[illegible]
Familie Janssens
Familie [illegible]

6372 CN Landgraaf, 25 november 1992
[illegible]

[illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Als jij blij was,
waren wij blij mee.
Als jij verdrietig was,
waren wij verdrietig mee.
Als jij pijn leed,
leden wij pijn mee.
Nu jij gestorven bent,
sterft iets in ons mee.
w.k.

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis, dat op 70-jarige leeftijd, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Mia Kieboom

weduwe van

Jo Vincken

Houten: André en Arline
Vincken-van den Broek
Jeroen, Ivo
Heerlen: Wouter en Marion
Vincken-Majoor
Danny
Familie Kieboom
Familie Vincken

Heerlen, Rembrandtstraat 65
25 november 1992
Corr.adres: F. Halsstraat 3, 6415 TG Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 30 november om 13.00 uur in de kerk van de Reformatorische Kerkgemeenschap aan het Tempsplein te Heerlen, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Imstenrade.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, vrijdag van 18.00 tot 19.00 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Met grote droefheid geven wij u kennis dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen, mijn lieve man en onze onvergetelijke vader en opa

Augustin Wald

echtgenoot van

Elsie van Hemelrijck

Hij overleed in de leef[illegible]

Heerlen: [illegible]
Heerlen: [illegible]
[illegible]
Heerlen: [illegible]
[illegible]
Vlaardingen: [illegible]
[illegible]
Heerlen: [illegible]
[illegible]
Heerlen: [illegible]
[illegible]

Heerlen, 25 november [illegible]
Corr.adres: Sittarder[illegible]
[illegible]
27 november a.s. om [illegible] Hart van Jezus te Sch[illegible], waarna aansluitend crematie in het c[illegible]
Samenkomst in de ke[illegible] schriftelijk condoleren.
Gelegenheid tot afsche[illegible] 18.00 uur in de rouwkamer van he[illegible]trum v/h Crombach, Oliemolenstra[illegible] Heerlen.
Liever geen bezoek aan huis.

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd om haar heengaan, dankbaar [illegible] haar werkzaam en voorbeeldig leven geven wij kennis dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, in de leeftijd van 83 jaar, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Elisa Augusta Lumens-van Aelst

weduwe van

Johannes Wilhelmus Lumens

In dankbare herinnering:
Annie en Kurt
Sichtermann-Lumens
kleinkinderen en
achterkleinkinderen

Sittard, 22 november 1992
Dempseystraat 21
Corr.adres: Heigrindelweg 31, 6413 BW Heerlen
Overeenkomstig haar wens heeft de crematieplechtigheid in besloten familiekring plaatsgevonden.

---

†

Na een intens en welbesteed leven van zorg en liefde is heden van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, mijn zus en schoonzus, onze tante en nicht

Anna Elisa Schoffelen

op de leeftijd van 82 jaar.

In dankbare herinnering:
Nuth: J. Schoffelen
L. Schoffelen-Slangen
De neven en nichten

Nuth, 24 november 1992
Valkenburgerweg 67
Corr.adres: Valkenburgerweg 23, 6361 EC Nuth

De [illegible] uitvaartdienst zal plaatshebben op [illegible] november om 11.00 uur in de H. Ba[illegible], gevolgd door de begrafenis op [illegible] aan de Slagboomsweg.
[illegible] in de kerk. Overtuigd van uw me[illegible]
[illegible] om 18.30 uur avondwake in de [illegible] Op den Toren te Nuth.
U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 19.00 tot 20.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

„Jij hield de lamp steeds brandend,
die ons warm gekoesterd heeft;
geen wonder dat Hij tot Zich nam
een licht dat zoveel warmte geeft."

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, is toch nog vrij onverwacht, heden van ons heengegaan, in het Maaslandziekenhuis te Sittard, gesterkt door het h. sacrament der zieken, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Tru Stoffels

weduwe van

Frits Brouwers

Zij is 70 jaar geworden.

Holtum: Roos en Henk
Heesbeen-Brouwers
Margret en Jonal
Holtum: Mariet en Har
Bohnen-Brouwers
Rob en Astrid
Luc
Karken (Dld): Jan en Christa
Brouwers-Meles
Wolfgang, Rolf, Nicole
Beek: Math en Linda
Brouwers-Blaney Davidson
Gaby en Denise
Holtum: Lei en Ineke Brouwers-de Bie
Kenny
Familie Stoffels
Familie Brouwers

6123 BA Holtum, 25 november 1992.
Corr.adres: Apollo 11-laan 27.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 28 november as. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Holtum, waarna de begrafenis zal zijn op het r.-k. kerkhof aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 9.45 uur.
De overledene zal bijzonder worden herdacht in de avondmis op vrijdag 27 november om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Mam is opgebaard in het Maaslandmortuarium, Heinseweg te Sittard; bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Voor uw zeer gewaardeerde blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van [illegible] schoonmoeder [illegible]

Tiny Cordewener-Wierts

betuigen wij u onze oprechte dank.

Kinderen en kleinkinderen

Graag willen wij u uitnodigen tot het bijwonen van de [illegible] zeswekendienst die gehouden zal worden op zaterdag 28 november [illegible] 19.00 uur in de parochiekerk van [illegible] Joseph te [illegible]

Stil is de pijn en het verdriet,
dat niemand ziet.
Nog altijd is het moeilijk om te [illegible]
te aanvaarden, die hij achterliet,
maar mooi zijn de herinneringen.

1 december is het een jaar geleden [illegible] afscheid moesten nemen van mijn [illegible] man, onze zorgzame vader en opa

Max van der Meer

De plechtige eerste jaardienst zal worden gehouden op zaterdag 28 november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Kerkrade-Holz.

Mevr. T. van der Meer-Hendriks
kinderen en kleinkinderen

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de begrafenis van mijn lieve man en vader

Heini Kapel

betuigen wij u onze oprechte dank.

Mevr. H. Kapel-Kleemp
en kinderen

Heerlen, november 1992
De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 29 november a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus, Meezenbroekerweg, Heerlen.

Dankbetuiging

Voor uw medeleven en belangstelling bij het overlijden en de begrafenis van onze moeder, oma en overgrootmoeder

Maria Vranken-Boer

willen wij u hartelijk danken.

Kinderen, klein- en
achterkleinkinderen

Heerlen, november 1992
De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 28 november om 19.00 uur in de Corneliuskerk te Heerlerheide.

---

†

In liefde met allen heb ik geleefd
In vrede met Christus ben ik heengegaan.

Op 25 november 1992 is mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, schoonbroer en oom overleden. Hij verliet ons in zijn eigen stijl: stil, onopvallend, zijn ziekbed was gelukkig kortstondig. Wij hebben hem mogen begeleiden tot het einde. Hij werd voorzien van het sacrament der zieken, moge hij rusten in vrede.

Johan Joseph Evertz

echtgenoot van

Netje Reumkens

Hij was 80 jaar.

Landgraaf: N. Evertz-Reumkens
Landgraaf: P. Evertz
Landgraaf: L. Evertz
J. Evertz-Hanssen
Marian
Ellen
Wendy
Familie Evertz
Familie Reumkens

Hoogstraat 195, 6373 HT Landgraaf.
De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 28 november a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus, Hoogstraat te Nieuwenhagerheide.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis vrijdag 27 november a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Onze dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen.
Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging
In plaats van kaarten

Graag willen wij iedereen zonder uitzondering van harte danken voor het medeleven betoond bij het overlijden en de crematie van mijn onvergetelijke vrouw, moeder en oma

Ennie Hamers

echtgenote van

Peter Ploum

Alsmede dank voor de h. missen, bloemen en condoléances.
Een speciaal woord van dank aan de [illegible] en afd. [illegible].
Het was voor ons een grote steun te weten [illegible] velen hebben laten blijken wat zij voor [illegible] als mens betekende.

P. Ploum
[illegible]

De plechtige [illegible] den op zaterdag [illegible] om 19.00 uur in de kerk van [illegible]

[illegible] betekent [illegible]

Henri Schmeits

Uw mondelinge en schriftelijke [illegible] deelname aan de plechtige [illegible] begeleiding naar zijn laatste [illegible] uw respect en waardering voor hem [illegible] zeer getroost.
Wij zijn er u dankbaar voor.

Tiny Schmeits-[illegible]
[illegible]

[illegible] 1992

---

†

Langs deze weg willen wij iedereen hartelijk bedanken voor de vele blijken van medeleven bij het overlijden van mijn man, onze vader, schoonvader en opa

Wil Douven

G. Douven-Peters
kinderen en kleinkinderen

Merkelbeek, november 1992
De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 29 november a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Clemens te Merkelbeek.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van mijn man, onze vader, schoonvader en opa

Johannes Gerardes Knubben

willen wij langs deze weg onze oprechte dank betuigen.

Mevr. K. Knubben-Hammers
kinderen en kleinkinderen

November 1992
Grachtstraat 17, 6441 CA Brunssum
De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 november a.s. om 19.00 uur in de kerk van St. Gregorius te Brunssum.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven ons betoond bij het overlijden en de crematie van onze lieve zus, schoonzus, tante en nicht

Margriet Bouts

betuigen wij langs deze weg onze hartelijke en oprechte dank.

Familie Bouts
Familie Schepers

Stein, november 1992
De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 november a.s. om 19.00 uur in de St. Martinuskerk te Stein.

---

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, [illegible] onverwacht, voorzien van de h. sacrame[illegible] der zieken, in de leeftijd van 82 jaar, onze [illegible] en zorgzame vader, schoonvader, lieve gro[illegible] overgrootvader

Johann Leonard Eigelshoven

weduwnaar van

Jozefina Sangen

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Maastricht: A.B. Peters-Eigelshoven
L.Cl. Peters
Kerkrade: J.M.H. Schetgens-Eigelsh[illegible]
W.J. Schetgens
en al zijn klein- en
achterkleinkinderen
Familie Eigelshoven
Familie Sangen

Kerkrade, Huize Vroenhof, 24 november 1[illegible]
Corr.adres: Vroenstraat 52, 6462 VN Kerk[illegible]
De plechtige eucharistieviering zal plaatsv[illegible] op zaterdag 28 november om 11.00 uur in d[illegible] rochiekerk H. Maria Goretti te Nulland-K[illegible] de, waarna aansluitend de crematieplechti[illegible] in de naaste familiekring zal plaatsvinden.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven[illegible] geen condoleren.
Tijdens de avondwake op vrijdag a.s. om [illegible] uur zal de overledene bijzonder worden [illegible] dacht in voornoemde kerk.
Vader is opgebaard in het streekmortu[illegible] Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West.
Gelegenheid tot afscheidnemen van 17.[illegible] tot 18.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontva[illegible] gelieven deze annonce als zodanig te besc[illegible] wen.

„Mensen zijn een ademtocht
bladeren in de wind
leven maar voor een seizoen
sterven als de vorst begint."
(Henk Jongerius)

Op 27 november is het een jaar geleden d[illegible] afscheid moesten nemen van mijn man, [illegible] vader en schoonvader

Hub Kicken

Wij gedenken hem tijdens de plechtige e[illegible] jaardienst die gehouden zal worden op zate[illegible] 28 november om 19.00 uur in de Sint Remi[illegible] kerk te Schimmert.

Elly Kicken-Lucassen
René Kicken
Gemma en Hub Baltus-Ki[illegible]

Dankbetuiging

Het is [illegible] 6 weken geleden dat wij afsc[illegible] nam[illegible] mijn lieve man, onze vader en [illegible]

[illegible]ub Hanssen

[illegible] blijken van medeleven, in de [illegible] van de aanwezigheid, persoonlijke of schri[illegible] [illegible]ces en bloemen, bleek dat hi[illegible] [illegible]erd gerespecteerd.
[illegible] ons een grote steun. Onze h[illegible] [illegible]voor.

F. Hanssen-Copic
Kinderen en kleinkinderen

[illegible]ovember 1992
[illegible] zeswekendienst zal worden ge[illegible] [illegible]g 29 november a.s. om 10.00 [illegible] [illegible]erk van Rimburg.

Dankbetuiging

[illegible] weg willen wij iedereen bed[illegible] [illegible] kaarten, bloemen en de ta[illegible] aanwezigheid bij de begrafenis.
Dit alles heeft ons zeer gesteund bij het afsc[illegible] nemen van mijn moeder, schoonmoeder en [illegible]

Maria Ströckens-Willem[illegible]

Walter en Nic[illegible]
Mike
Davy

Holtum, november 1992
De zeswekendienst zal worden gehouden [illegible] terdag 28 november a.s. om 19.00 uur in de [illegible] chiekerk van de H. Catharina te Buchten.

Dankbetuiging

Daar het mij onmogelijk is een ieder pe[illegible] lijk te bedanken, wil ik langs deze uitin[illegible] ven van mijn oprechte waardering vo[illegible] medeleven, de condoléances, bloeme[illegible] elke vorm van troost bij het afscheid[illegible] van mijn lieve en zorgzame man

Frans v.d. Wal

Tevens een woord van dank aan het Gr[illegible] Kruis, alle medewerkers, zusters, co[illegible] doktoren en speciaal zuster Berttina, [illegible] in deze moeilijke tijd heel veel steun [illegible] gegeven om verder te gaan.
Nogmaals hartelijk dank.

Mevr. W.G. v.d. Wal-Bre[illegible]

Onze oprechte dank aan allen die medele[illegible] hebben betoond bij de ziekte, het overlij[illegible] en de uitvaart van

Ria Lahaije

Familie Lahaije-Maass[illegible]

Beek, november 1992
De plechtige zeswekendienst wordt ge[illegible] den op zondag 29 november a.s. om 11.00 [illegible] in de kerk van O.L. Vrouw van de Wonder[illegible] dige Medaille te Beek.

Vervolg familieberichten zie pagina 14

LWV-voorzitter: 'Met grindgeld A73 bespoedigen'

Van onze redactie economie

BUGGENUM – Limburg zou grindgelden moeten gaan heffen, zodat met de opbrengst daarvan de aanleg van de snelweg A73 kan worden bespoedigd en Den Haag onder druk kan worden gezet om daar aan mee te werken. Dat idee lanceerde de voorzitter van de Limburgse Werkgeversvereniging drs. ing. Jan Smeets gisteren op de LWV-jaarvergadering.

Smeets schetste hoe in Limburg de nodige grindgaten ontstaan, zonder dat de provincie daar veel voor terugziet. „Voor wat hoort wat. Wordt het niet eens tijd om dit grind richting Den Haag goed duur te gaan verkopen? De aanval is de beste verdediging. Niet alleen krijgen we dan wat geld om de infrastructuur op te krikken, belangrijker nog is het effect om Den Haag daarmee onder druk te zetten. Voor zover ik weet int Rotterdam naar eigen goeddunken havengelden, waarmee zij mooie dingen kan doen. Dus waarom ook niet grindgelden. Den Haag is wat dat betreft van ons afhankelijk en dat kunnen we uitbuiten. Het is hoog tijd om onze tanden te laten zien. Nu zijn we nog veel te veel afhankelijk van de nukken en kuren van Maij-Weggen."

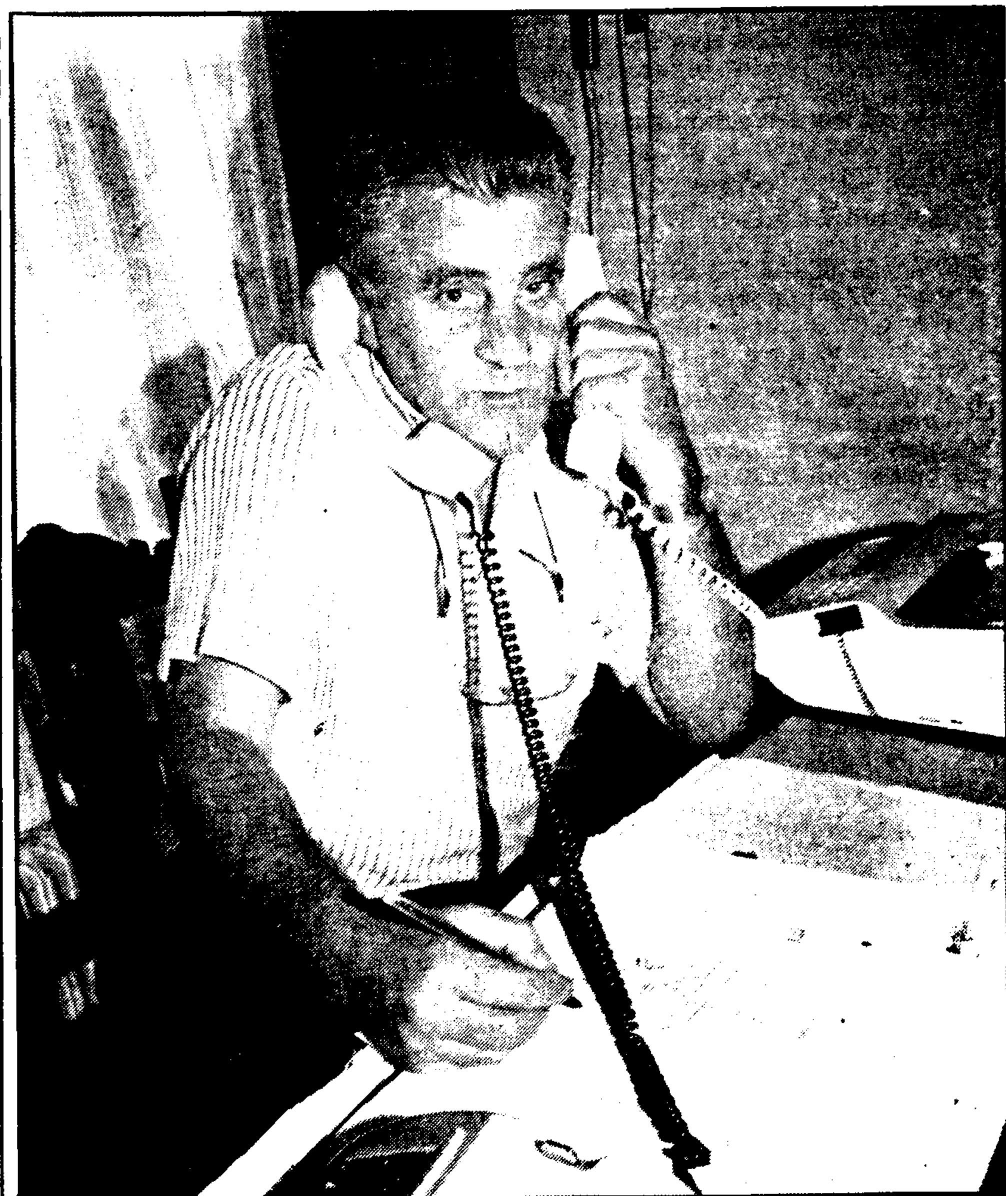
Smeets lanceerde ook het idee om het 70 miljoen gulden grote grindfonds van de provincie, bedoeld voor het oplappen van de grindgebieden, eveneens aan te wenden voor de versnelde aanleg van de A73.

Zes jaar voor baas drugsbende

MAASTRICHT – De rechtbank in Maastricht heeft gisteren conform de eis van officier van justitie J. Nabben, Hamza Y., gedoodverfd als leider van een Turkse drugslijn, in Maastricht tot zes jaar gevangenisstraf veroordeeld. Zijn ex-verloofde Trudi van de B. kreeg drie jaar waarvan een jaar voorwaardelijk voor haar aandeel bij het vervoer van drugs. Een broer van Hamza en twee hulpjes kregen respectievelijk drie en een jaar celstraf. Een man die in het theehuis van Hamza regelmatig de telefoon opnam, werd wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken.

Opmerkelijk was het vonnis in de zaak van een vaste afneemster van de bende: Astrid T. uit Maastricht.

De rechtbank nam in die zaak de eis van mr. Nabben om 240 uur dienstverlening op te leggen, niet over omdat de rechtbank 'de indruk had gekregen ter zitting dat Astrid nog steeds verslaafd was aan drugs'. De rechtbank wil dat het meisje zes maanden uitzit.

● *Frans Meuffels heeft het momenteel drukker dan ooit. Menigeen wil op de valreep nog snel even op Saba het rijbewijs halen.* Foto: JAN-PAUL KUIT

Afzetproblemen bij middelgrote bedrijven

Moeilijke tijden voor Limburgse werkgevers

Van onze redactie economie

...GGENUM – Drs. ing. Jan ...eets, voorzitter van de ...burgse Werkgeversvereni...g LWV, is somber over de ...burgse economie. „De ...te bedrijven maken moei...ke tijden door, maar ook ...schillende middelgrote en ...aalbedrijven kampen met ...etproblemen. 1993 zal naar ...rwachting een moeilijk jaar ...rden. Er zou een actieplan ...eten komen om de proble...n het hoofd te bieden."

...eets zei dat gisteren op de LWV-...vergadering. Naar Den Haag ...ken heeft volgens Smeets geen ... „En met bedelen komen we er ... niet."

...eets is met name bezorgd voor ...in Limburg sterk aanwezige toe...eringsbedrijven. Er zijn wel en... projecten gestart om de kwali... van de toeleveranciers op te ...kken, maar bedrijven die daar ... aan meedoen, wachten zware ...en. Smeets pleitte ervoor dat ...vincie, rijk en Liof daar meer ...dacht aan besteden, en dat ze ...de Noord- en Middenlimburgse ...everanciers een hart onder de ...n steken.

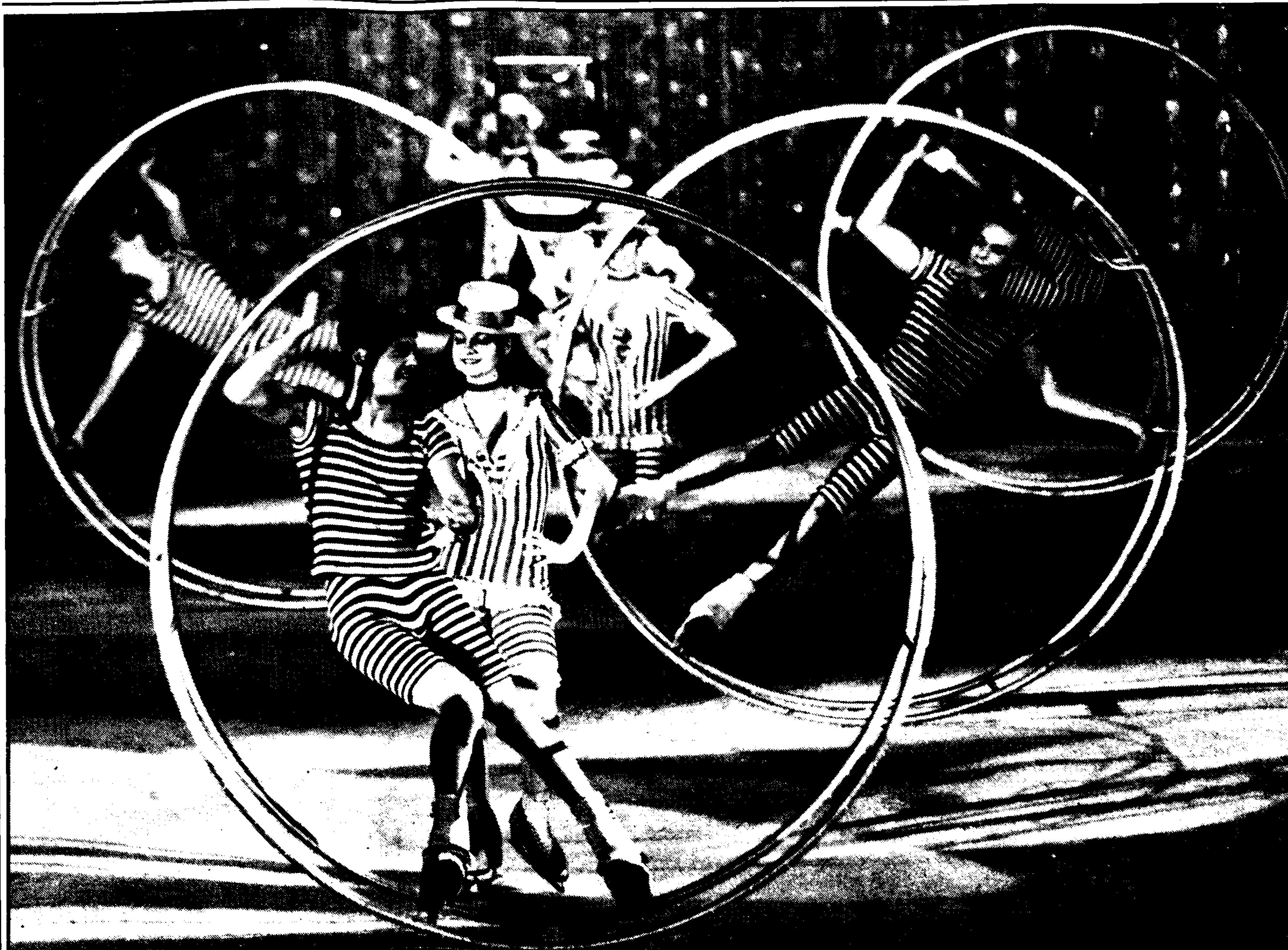
...itboek

...ligging van Limburg wordt nog ...g niet goed benut, vindt Smeets. ...opperde het idee voor een zoge...end Witboek van Mastenbroek: ...lijst van grensbelemmerende of ...nsoverschrijdende zaken waar... planmatig gewerkt kan worden.

...el hindernissen voor verdere eco...mische groei zouden zo weggeno...n kunnen worden. En met grens...erschrijdende projecten kan nog ... veel subsidiegeld uit Brussel ...nden aangesproken. Smeets ...elde op de aanleg van meer inter...onale bedrijfsterreinen, wegen ...spoorwegen. Hij riep het provin...bestuur op het voortouw te ne..., voor een witboek waarin al die ...gelijkheden worden opgesomd.

...ervolgens zou er beleid moeten ...men om de kansen aan te grijpen.

IJskoude kunstjes

● *Een verbroederingsfeest op de ijsvloer van het Mecc. Voor het eerst treden kunstschaatsers uit het voormalige Oostblok samen met de vroegere concurrenten uit het Westen op in een groot showspectakel. Holiday on Ice is na vele jaar weer terug in Limburg. Een wervelende show op gladde ijzers en voorzien van de nodige humor, fraaie choreografie met als absolute uitblinker de enthousiaste Britse Anita Curtis. Aan het eind van de voorstelling twee vrolijk klappende en schaatsende beren op muziek van 'We are the World', die iedereen gedag zeggen met de Nederlandse vlag. Op de foto: schaatsen met het Rhönrad.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Frans Meuffels vecht voor broodwinning op Antillen

'Saba-rijbewijzen' inzet kort geding

Van onze verslaggever

ROERMOND – Roermondenaar Frans Meuffels (49) spant een kort geding aan tegen de Nederlandse staat om te voorkomen dat er wettelijk een einde wordt gemaakt aan het rijbewijstoerisme naar de Antilliaanse eilanden Saba en St.-Eustatius. Hij en zijn twee zonen kunnen dan hun autorijschool De Antillen wel sluiten.

Samen organiseren ze al vier jaar speciale reizen naar het verkeersarme Saba voor mensen die snel hun rijbewijs willen halen. Wekelijks vliegt Meuffels met een groep van twintig Nederlanders naar het piepkleine Antilleneiland. Na zeven dagen komt 98 procent terug met het felbegeerde roze papiertje. De prijs van een retourtje Saba: 3800 gulden per persoon. Vlucht, hotel, een cursus verkeerstheorie en drie rijlessen zijn inbegrepen.

Maar als minister Maij-Weggen (Verkeer) haar zin krijgt, is het met ingang van januari gedaan met de lucratieve business van Meuffels. Het in Nederland omruilen van in andere landen behaalde rijbewijzen wordt dan officieel verboden. De minister rekent ook Saba en St.-Eustatius tot buitenland. „Ten onrechte," vindt de Roermondenaar. „De eilanden behoren tot het koninkrijk der Nederlanden. Dan kun je het onmogelijk buitenland noemen."

Ook is er volgens Meuffels sprake van rechtsongelijkheid als Maij-Weggen de Antilliaanse rijbewijzen niet meer erkent. „Het is moeilijker om in Amsterdam rijexamen te doen dan in Sittard. Dat weet iedereen. Dan moet daar ook wat aan gedaan worden."

Maar wat Meuffels nog het meeste stoort, is dat de minister beweert dat mensen die op Saba hun rijbewijs hebben gehaald in Nederland een gevaar op de weg zijn. „Iemand die nog nooit achter het stuur heeft gezeten, slaagt op Saba niet. Je moet rij- en schakelervaring hebben. Ik ga alleen met kandidaten naar Saba die in Nederland rijles hebben gehad. De meesten hebben zelfs al een paar keer examen gedaan. Met mensen die bij me komen en zeggen dat ze nog nooit les hebben genomen, maar graag binnen een week hun rijbewijs willen halen, doe ik geen zaken. Ze zouden hun geld weggooien. Het theorie-examen op Saba is zelfs een stuk pittiger dan in Nederland. Daar moet je je echt in verdiepen, anders red je het niet."

Op dit moment heeft Meuffels het drukker dan ooit. „Sinds bekend is geworden dat het na dit jaar is afgelopen, stromen de aanmeldingen binnen. Op de valreep willen honderden mensen nog snel even rijexamen doen op Saba."

Meuffels zelf weigert te geloven dat het voor hem binnenkort over en sluiten is. Hij heeft goede hoop dat het kort geding een succes wordt. Zijn advocaat mr. Spronken uit Den Bosch is inmiddels druk bezig met de voorbereidingen. Wanneer het kort geding dient, is nog niet bekend.

Rechtbank worstelt zich moeizaam door getuigen-rijstebrij

Affaire schoonmaakbedrijf is dweilen met kraan open

Van onze verslaggever

...ASTRICHT – In tegenstelling ...e drie verdedigers maken de ...hters en het Openbaar Ministerie ...n wat verveelde, lusteloze indruk. ...k de hoofdverdachten in de ...erpenningenzaak, beter bekend ...de 'Servio'-affaire, zijn na twee ...tingsdagen volledig aan het eind ...n hun Latijn. En dat terwijl recht...ankpresident mr. P. Broekhoven ...en vluchtig becijferde nog ...ns drie dagen nodig te hebben om ...olledig inzicht te krijgen in deze ...ikoopzaak die in 1988 binnen de ...efensiekantoren in Zuid-Limburg ...ontdekt. Een gebed schijn... zonder einde, of zoals wel va... bij fraudezaken, een beetje ...weilen met de kraan open.

...e vertraging, die volgens officier ...justitie J. van Opstal aan zijn ...ssie op de zaak niets zal verande-ren, komt helemaal voor rekening van de verdediging die alsnog een stevig 'blik' getuigen heeft opengetrokken. Volgens Van Opstal is het een vruchteloze poging om aan te tonen dat alle verdenkingen in deze zaak zijn gebaseerd op geruchten, achterklap en voorbarige conclusies van de Koninklijke Marechaussee.

Gisteren bleken die ruim twintig getuigen, onder wie heel wat voormalige interieurverzorgsters van Defensie, niet tijdig opgeroepen.

Wel aanwezig was mevrouw F., de halfzus van directeur H. van het inmiddels failliete schoonmaakbedrijf, die de leiding had in Limburg. Zij nam op verzoek van ambtenaar Jimmy van W. (52), die het toezicht had op het onderhoud van Defensiekantoren in Kerkrade en Heerlen zijn vrouw voor enkele uren per dag in dienst als een soort controleuse. Ter zitting bleek het geheugen van mevrouw F. na vier jaar uiterst selectief te functioneren. Wel wist zij nog als de dag van gisteren dat haar halfbroer Willem op haar voorstel om mevrouw Van W. op de loonlijst te plaatsen had geroepen: „Die vrouw had je al veel eerder in dienst moeten nemen, stomme trut".

Voor de rest bleek zij veel vergeten en ook waarom het aantal uren voor mevrouw Van W. was opgetrokken van drie naar vijf uur per dag.

Raadsman Van Langeveld, die al tijdens de eerste zitting als een volleerde Perry Mason het wapen van het kruisverhoor hanteerde, zaagde de vrouw gisteren langdurig door over een zekere S. die tijdelijk de touwtjes bij Servio in Limburg in handen heeft gehad. Deze man zou mogelijk gebruik hebben gemaakt van een ruzie binnen de Servio-familie om de geruchtenstroom over omkoping bij Defensie in Den Haag in gang te zetten. „Hij heeft mij in elk geval tot de bedelstaf gebracht. Ik had blind vertrouwen in hem", bekende mevrouw F. die aanvankelijk ook door justitie is vervolgd. Haar zaak is, zo zei Van Opstal gisteren, geseponeerd.

Volgende week wordt de zaak voortgezet.

Fascistische taal op briefje van tien gulden

KERKRADE – Een taxi-ondernemer in Kerkrade heeft bij het geld dat zijn chauffeurs de afgelopen dagen incasseerden een briefje van tien gulden gevonden met daarop fascistische taal. Met een rode letter afkomstig van een schrijfmachine is onder andere de tekst: 'Tot alle schwarzen Lumpen in der Welt. Alle Schwarzen ausrotten' op het biljet getikt. Aan de keerzijde worden soortgelijke woorden gebezigd aan het adres van zigeuners. De taxi-ondernemer L. Brull heeft inmiddels aangifte gedaan bij de politie. Het geldbiljet zal hij aan het verkeer onttrekken.

Nasleep onopgeloste moord op Turkse vrouw

Schadeclaim van ton na vrijspraak moord

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – Honderdduizend gulden schadevergoeding, dat gaat de raadsman eisen voor Nurettin B. (30) uit Maastricht. B. is door de rechtbank in Maastricht en het hof in Den Bosch vrijgesproken. Hij zat in totaal bijna vier maanden in de cel op verdenking van moord. Deze beschuldiging is afkomstig van zijn neef, de zoon van het slachtoffer. B. zou zijn eigen schoonzus, de Turkse Nurye Bozkurt op 2 januari 1991 door wurging om het leven hebben gebracht.

Raadsman mr. Th. Hiddema in Maastricht baseert zijn eis op de overwegingen in het vonnis van het hof in Den Bosch. De raadsman bepleitte in Maastricht en in Den Bosch met succes vrijspraak voor zijn cliënt. Hiermee kwamen de 12 jaar die de Officier van Justitie tegen hem eiste, te vervallen. Ook de moeder van het slachtoffer werd in alle gevallen vrijgesproken. De officier van justitie en de procureur-generaal gingen er van uit dat de Turkse vrouw gestraft werd omdat zij zich niet hield aan de Turkse normen.

Het hof beschikte echter over onvoldoende bewijs en meldde in haar vonnis dat 'allerminst valt uit te sluiten dat Nurettin door zijn neefje Cengiz als enige dader is aangewezen om betrokkenheid van anderen te verhelijken'.

Oom Nurettin werd opgepakt omdat zijn neefje een eerder afgelegde verklaring introk. In eerste instantie had hij verklaard dat drie gemaskerde mannen zijn moeder hadden vermoord. B. werd in januari opgepakt en op 17 mei door de rechtbank in Maastricht wegens gebrek aan bewijs vrijgelaten. Tijdens het onderzoek werd namelijk duidelijk dat meerdere daders ten tijde van het misdrijf in de woning aan de Parmastraat waren geweest.

Mr. Hiddema: „Het schriftelijk vonnis spreekt boekdelen en geeft mij alle aanleiding om een vergoedingsprocedure te starten. Tenslotte was het vier maanden durende onmogelijk gemak groot genoeg."

OVERLEDEN

† Hendrikus Hubertus Joosten, 70 jaar, echtgenoot van Maria Johanna Scheres, Onder de Wiën 1, 6081 GC Haelen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 28 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Haelen.

† Gertrudis Linssen, 87 jaar, weduwe van Henricus Hubertus Houben, Thorn. Corr.adres: Sportparklaan 5, 6097 CT Heel. De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op vrijdag 27 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Stephanus te Heel.

† Sef Evers, 52 jaar, echtgenoot van Rita Bouten, Oranjelaan 43, 6042 BB Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 27 november om 13.30 uur in de H. Hartkerk te Roermond.

† Antonius Raemaekers, 71 jaar, echtgenoot van Delina Baert, Verstraetenweg 311, 6001 JA Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 28 november om 11.30 uur in de dekenale kerk van de H. Martinus te Weert.

† Lena Lowis, 88 jaar, weduwe van Pierre Thoolen, Posterholt. Corr.adres: Rector van den Boornlaan 47, 6061 AP Posterholt. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 28 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Posterholt.

† Margareta Lange, 71 jaar, echtgenote van Peter-Franz Gehrkens, Roermond. Corr.adres: Barentsstraat 10, 6004 EW Weert. De crematieplechtigheid vindt plaats op donderdag 26 november om 14.00 uur in het crematorium Nedermaas te Geleen.

† Maria Gerissen, oud 84 jaar, weduwe van Wilhelmus Quaaden. Maastricht, bejaardentehuis Molenhof. Corr.adres: Kasteel Hillenraadweg 85d, 6222 XS Maastricht. De uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 27 november om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Cornelius te Borgharen-Maastricht. Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

† Bernardine Dierx, oud 72 jaar, weduwe van Giel Valcq. Maastricht. Corr.adres: Jonkheer Ruysstraat 30, 6221 VT Maastricht. De uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 27 november om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Gulielmus te Oostermaas-Maastricht. Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

† Maria F[illegible], oud 85 jaar. Maastricht. Bejaardentehuis Amby. Corr.adres: Oude Molenweg 82, 6227 XW Maastricht. De uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 27 november om 12.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Lourdes W.V.Veld te Maastricht. Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

'Afgeslankte' milieuactie bij boerderijen

Politieheli flapt kippen van de leg

DOOR JOS VAN DEN CAMP

SUSTEREN – Boer Muijtens wrijft zijn vochtige ogen droog. De 'veehouder', die ergens in het grondwaterbeschermingsgebied tussen Roosteren en Susteren een 'veebedrijfje' draaiende probeert te houden, komt weer een beetje op adem na het bezoekje dat de politie en een provincieambtenaar gisterochtend aan hem brachten. Algemene Inspectiedienst, politie, justitie, provincie en zuiveringsschappen verschijnen sinds enkele maanden onaangekondigd bij boeren op hun erf om er vooral mestcontroles uit te voeren, maar ook andere controles op het gebied van de milieuwetgeving.

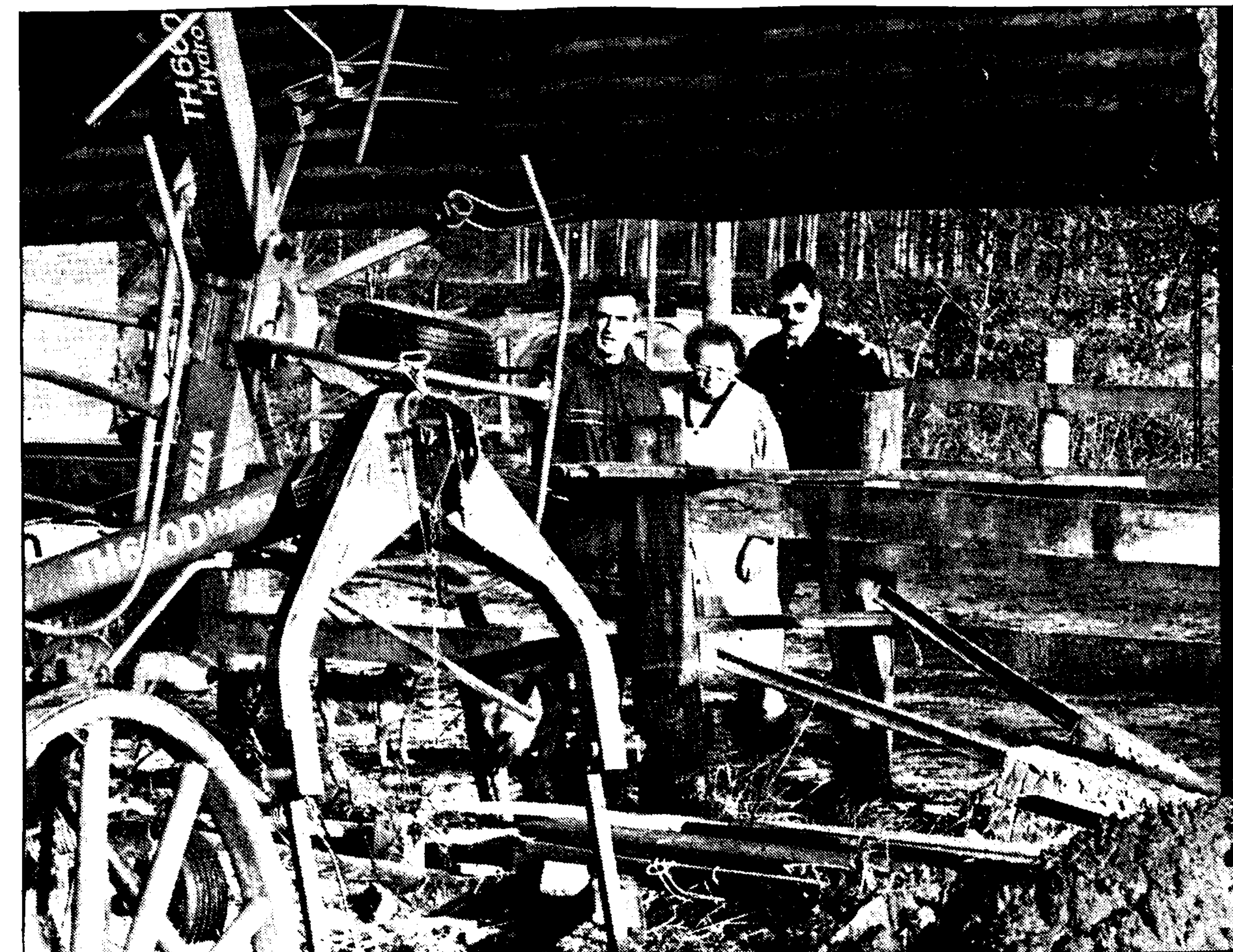
● *Boer Muijtens in overleg met het onaangekondigde 'milieuteam' van wie hij net gehoord heeft dat hij nogal wat milieuwetten heeft overtreden.*

● *Boer Zuilen krijgt de opdracht enkele rondslingerende tonnen en jerrycans van het bedrijfsterrein te verwijderen.*

„Dat gaat geld kosten." Muijtens heeft gisteren te horen gekregen dat hij hoognodig nog dezelfde dag naar het politiebureau moet stappen om ingelicht te worden over de nodige hinderwetvergunningen. Daar zit een team aan deskundigen bij elkaar. Mensen van de gemeente, de AID, en niet te vergeten justitie van wie hij lik-op-stuk krijgt en een flinke boete kan verwachten. Er was veel op zijn bedrijf dat niet in orde was. Geen of onjuiste vergunningen voor 'dit' en 'dat', zoals hijzelf zegt. En verder had hij de twintig koeien in de open lucht staan. Omdat het nog goed weer was, heeft hij de politie verteld. Maar het duo bestaande uit een politieman en een milieuambtenaar van de provincie weet wel beter. Muijtens' gierkelder in de stal loopt bijna over, Muijtens heeft wellicht geen zin of geld gehad de mest naar de mestbank te rijden en heeft de koeien daarom nog in de modderige plek staan die je – zelfs met wat fantasie – geen wei kunt noemen.

Normaal zet de politie bij deze acties de helikopter in waarover de milieupolitie sinds enige tijd beschikt. Vanuit de lucht kunnen overtredingen namelijk sneller en over een groter gebied worden opgespoord. Het gaat dan vooral om illegale kabelverbrandingen, het illegaal kappen van bomen en het illegaal storten van (chemische) afvalstoffen. De inzet blijkt ook preventief te werken. Zodanig zelfs, dat veel van de milieuovertredingen worden opgespaard tot in de weekends. Maar gisteren was de helicopter onverwachts niet bij de actie betrokken.

● *De drassige loopstal dient binnen enkele weken een betonnen vloer te hebben, zo heeft het milieuteampje deze boerin te verstaan gegeven.* Foto's: PETER ROOZEN

Officieel heet het dat die gisteren niet meevloog 'omdat het zo hard waaide'. Maar meer voor de hand ligt het dat de helikopter aan de grond bleef omdat de protesten tegen de inzet van dit 'opsporingsapparaat' steeds luider worden. De Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) onderzoekt momenteel drie klachten van veehouders uit Noord- en Midden-Limburg. Ze zeggen enkele weken geleden gedupeerd te zijn door de inzet van de laagvliegende heli. Een van de boeren overweegt bij zijn verzekeringsmaatschappij een claim in te dienen omdat de kippen van de leg raakten. En ander pluimvee als gevolg van de laagvliegende klapwiekende helikopter tegen het rammelende golfplaten dak en tegen de muur opvloog en daarbij het leven liet.

„Dit soort razzia-achtige activiteiten van de milieupolitie staat in geen enkele verhouding tot het resultaat", zegt Herman Vrehen van de LLTB. „De politie doet alsof ze een ontvluchte crimineel op het spoor is."

Bij de actie van gisteren werden in het gebied tussen Roosteren en Susteren vijftien bedrijven onderzocht. De teams constateerden vier overtredingen op het gebied van de mestoffenopslag. In drie andere gevallen werd proces-verbaal opgemaakt vanwege andere milieu-overtredingen.

Maandag bespreking met college van Heerlen

Hells Angels geven de moed nog niet op

Vervolg van pagina 13

HEERLEN – De Raad van State-rechter heeft de gemeente Heerlen het recht gegeven tot sloop van een illegaal gebouwd motorhome van de Hells Angels. Heerlen is volgens staatsraad Blaauw formeel juist te werk gegaan.

Maar waar moeten de Hells Angels met hun motoren en feesten naartoe als ze het nieuwe home verliezen?

Bemiddelaar Dirk Fennema wil daar nog niet over filosoferen. Hij heeft zijn hoop gevestigd op het gesprek dat hij maandag namens de Hells Angels heeft met burgemeester Pleumeekers en de wethouders Visser en Savelsbergh.

„Tot nu toe is er geen enkele dialoog geweest. Hopelijk verandert dat nu. We kunnen maandag veel verhelderen. Ik ben zeer benieuwd welke richting de gemeente daarna kiest."

Formeel

De gemeente heeft zich tot nu toe formeel opgesteld. De advocaat van de Hells Angels voerde dinsdag in Den Haag echter heel uitgebreid aan dat de gemeente in Tuindorp een bijzondere situatie heeft geschapen. Een 'staat binnen een staat' noemde hij dat eerder.

Door van oudsher te accepteren dat in Tuindorp andere regels gelden, is het niet redelijk dat Heerlen nu plotseling op zijn strepen gaat staan, zo luidt de redenering.

In 1968 werden in Tuindorp de 34 'doorstroomwoningen' gebouwd. Sociaal moeilijke gevallen uit een voormalig barakkenkamp moesten daar voorbereid worden op een terugkeer naar de reguliere maatschappij, zo verklaarde de gemeente.

Grof

Van doorstromen kwam niet veel terecht, vooral omdat een groep ex-woonwagenbewoners niet uit Tuindorp weg te branden bleek. Begin jaren tachtig heerste in Tuindorp complete anarchie. De diverse groepen gingen elkaar te lijf, vaak met grof geweld. Zo grof dat een aantal woningen leeg kwam te staan.

De gemeente zag hierin een mooie kans om een aantal motorliefhebbers, die aan hun bolide knutselden in een flatwoning, in Tuindorp onder te brengen.

Uit een ambtelijke notitie uit 1982, waarvan de status niet geheel duidelijk is: „De gedachte is toen geopperd om de vrijkomende woningen te gaan verhuren aan huurders welke een tegenwicht kunnen bieden aan de harde kern in Tuindorp. Hierbij wordt gedacht aan een groep jongeren welke zichzelf buiten de gevestigde orde heeft geplaatst, de zogenaamde motorbikers."

Even verderop in dezelfde notitie: „De eerste tekenen wijzen op stabilisering van de spanningen in de wijk."

Die stabilisering heeft zich doorgezet, zeker nadat de motorliefhebbers in 1990 opgingen in de Hells Angels. Deze groep heeft connecties met de Hells Angels in Den Bosch, waarmee de Heerlense afdeling ook is gefuseerd.

Wereld

Staatsraad Blaauw vroeg of dat niet veel heen en weer rijden was. Het antwoord luidde dat Hells Angels net zo gemakkelijk naar Amsterdam of Kopenhagen rijden. Want de Hells Angels hebben over de hele wereld afdelingen. En de diverse afdelingen bezoeken elkaars feesten.

In Tuindorp bezetten Hells Angels inmiddels ongeveer de helft van de 34 woningen. Wanneer iemand verhuist, en er zijn geen bewijzen voor dat dat onder druk van de Hells Angels gebeurt, dan neemt meestal een Angel de vrijgekomen plaats in. De Hells Angels claimen dat ze door hun verblijf in Tuindorp niemand tot last zijn. En het uitgebreide home hebben ze nodig voor feesten en het sleutelen aan hun motoren. En doordat de groep groeit, moet het home ook groter worden.

Rondom het home hebben ze van een smerig crossterrein een net grasveld gemaakt. Volgens de gemeente moest dit een kampeerterrein worden voor 'enkele honderden' Hells Angels. „Het terrein is volledig omheind, dit ter bescherming van tenten en motoren," stelde de gemeente in juni.

De Heerlense wethouder Savelsbergh counterde dinsdag tijdens de Raad van Statezitting de 'staat in de staat'-typering. „Burgemeester en wethouders streven er ernstig naar om de factoren die deze kwalificatie rechtvaardigen zo veel mogelijk weg te nemen."

Beperkt

De gemeente stelt zich dus op het standpunt dat maar beperkt rekening kan worden gehouden met het verleden. Ook Hells Angels moeten gewoon een vergunning aanvragen als ze iets willen bouwen.

De rechterlijke uitspraak van gisteren heeft bij de Hells Angels de nodige onrust teweeg gebracht. Ze begrijpen niet waarom de gemeente de bouw van het home niet in een vroeg stadium heeft stopgezet. En hun ogen is sloop daarom onrechtvaardig.

Race naar burgemeesterspost Landgraaf vol valkuilen

De spannende solovlucht van een PvdA-outsider

DOOR LAURENS SCHELLEN

HEERLEN/LANDGRAAF – Het hoge woord is eruit, althans achter de ditmaal hermetisch gesloten deuren van de Landgraafse raadszaal. De voltallige vertrouwenscommissie van de plaatselijke vroedschap ziet geen reden om de vertrekkende CDA-burgemeester Hans Coenders bij voorkeur door een partijgenoot te laten opvolgen. Sterker nog, de commissie heeft eenparig haar zinnen gezet op een representant van uitgerekend eeuwige rivaal PvdA. In de persoon van mr. Bert Janssen, sinds een jaar of zes eerste burger van het Middenlimburgse Echt.

Een politiek versplinterde en daardoor uiterst roerige gemeente, landelijk vermaard als 'het politieke Texas' van Limburg. En waar bijgevolg de als ordehandhaver en *troubleshooter* aangestelde Janssen (47) zijn handen méér dan vol aan heeft.

Tegen deze achtergrond is de unanieme keuze voor de Landgraafse vertrouwenscommissie allerminst opzienbarend. Want de overeenkomsten tussen Echt en Landgraaf zijn te opvallend om ze te negeren. Daar waar het bestuur van eerstgenoemde gemeente door de 'chronische' aanwezigheid van bijna een dozijn (!) raadsfracties zichzelf vooral gescholden heeft in politieke oorlogsvoering, is Landgraaf geen haar beter.

Letterlijk zelfs. Want ook de Landgraafse raadszaal biedt onderdak aan liefst elf fracties, die hoofdzakelijk (beneden) lokale groeperingen en partijtjes vertegenwoordigen. Met als even logisch als pijnlijk gevolg dat de op twee na grootste gemeente in Oostelijk Zuid-Limburg in bestuurlijk opzicht hopeloos verscheurd, om maar niet te zeggen volledig verlamd is. Voeg daarbij het gedwongen vertrek van twee 'snoepreizende' CDA-wethouders, en de Landgraafse gemeenteraad is voor lange tijd – tenminste tot aan de eerstvolgende verkiezingen – verbannen tot de rolstoel.

nieuwsanalyse

Voor Janssen echter een vertrouwde aanblik, of plat gezegd: na zes jaar Echt wéét hij niet beter. En wat ligt nou méér voor de hand, zo moet de Landgraafse vertrouwenscommissie hebben gedacht, dan te pleiten voor een burgervader die al jarenlang acteert tegen eenzelfde bizar decor. En dat de uitverkorene nou toevallig van PvdA-huize komt, laat de commissie Siberisch koud. Want Landgraaf mag dan wel sinds jaar en dag een christendemocratische veste van betekenis zijn, het was het stadsbestuur zélf dat in zijn profielschets voor de nieuwe eerste burger vooral heeft aangedrongen op een 'sterke en krachtdadige hand'. Uit welke landelijke partij die wordt gerecruteerd, is – op papier althans – vers twee en dus van mindere zorg.

Met haar unanieme keuze voor Janssen heeft de Landgraafse vertrouwenscommissie dus niets anders gedaan dan woord gehouden. Gouverneur Mastenbroek zal zich in zijn aanbeveling aan het kabinet dan ook wel twee keer bedenken eer hij een advies van een dergelijke kaliber zo maar in de wind slaat. Op voorhand is Janssen niet kansloos. Hetzelfde geldt vanzelfsprekend voor verantwoordelijk minister Ien Dales, die uiteindelijk Coenders' opvolger aanwijst en voor benoeming voordraagt bij de Kroon.

Maar toch, er bestaat altijd nog zoiets als een theorie die tegen alle verwachting in praktijk wordt. Anders gezegd: het meest voor de hand liggende scenario hoeft óók in Landgraaf niet per definitie werkelijkheid te worden. Zeker niet nu de drie tegenstrevers van Janssen ieder zo hun eigen, minstens even interessant verhaal te vertellen hebben. Zonder uitzondering CDA-ers bovendien, boordevol bestuurlijke ervaring. En die uit eigen zowel als partijbelang graag willen voorkomen dat nu al de derde grote gemeente in de Oostelijke Mijnstreek in sociaaldemocratische handen valt.

Daarnaast zal het ook Mastenbroek niet ontgaan dat Albert van Goethem al veel langer over Beek regeert dan hem lief is. Een lot waaronder Hub Strous in Voerendaal al evenzeer gebukt gaat. Niet voor niets doet dit tweetal 'aan de lopende band' sollicitatiebrieven op de bus, in de stellige en niet onredelijke verwachting dat de duim van Mastenbroek (of een van zijn elf collega's) toch éens omhoog zal wijzen. Al zal Albert 'BV' Van Goethem voor eeuwig en tot in Den Haag toe blijven worstelen met zijn imago als 'bijbanenjager'.

En dan is er nog – vooral niet te vergeten – dr. Fons Jacobs, van huis uit econoom, sinds 1986 eerste burger van Nederweert en inmiddels ook gewestvoorzitter. Ooit topambtenaar bij het ministerie van Volkshuisvesting en gewezen hoofdingenieur-directeur namens datzelfde ministerie in Maastricht. Ook hij acht zich rijp voor de scepter in een middelgrote gemeente en was zodoende onlangs nog in beeld voor de – inmiddels opgevulde – burgemeestersvacature in Roermond. Bovendien is Jacobs hyperactief binnen landelijke partij-organen van het CDA en weet hij zich verzekerd van Haagse aandacht.

In wielertermen gesproken stevent Janssen in een lange solovlucht zonder omwegen af op de finish voor het Landgraafse gemeentehuis. Op respectabele afstand gevolgd door een kopgroep van louter CDA-routiniers. Toch stuit óók kopman Lex Magielsen van het Limburgse CDA een ultieme demarrage van een van zijn manschappen kennelijk niet uit: „Laten we nou eerst maar eens wachten op de beslissing van de minister. Nee, voor het overige wil ik er in dit stadium niets over kwijt."

Janssen gaat problemen niet uit de weg

ECHT – De gemeente Echt stond bekend als de moeilijkste gemeente van Nederland. Een sterke man was nodig om weer orde op zaken te stellen. Het oog van Binnenlandse Zaken viel in 1986 op een meester in de rechten uit Noord-Brabant: PvdA'er Bert Janssen. Na een eerste ambtstermijn in Echt geldt hij nu als voornaamste kandidaat voor de burgemeesterspost in het eveneens door vele bestuurlijke perikelen geplaagde Landgraaf.

Al na drie jaar in Echt circuleerde zijn naam als kandidaat eerste burger in Sittard en Breda. Zes jaar Echt maakt hij in ieder geval.

● *Burgemeester Janssen van Echt, topkandidaat voor Landgraaf.*

vol. De raadsvergaderingen in Echt haalden tijdens de eerste helft van de jaren tachtig de landelijke pers met vergaderingen die op Poolse landdagen leken, schandalen en ruzies tussen raadsleden. In de zes jaar dat Janssen in 'het politieke Texas van Limburg' de scepter zwaaide is inderdaad de bestuurlijke onrust afgenomen, al ging dat niet zonder slag of stoot.

„Bepaalde zaken zal ik met hardheid moeten regelen," kondigde hij destijds aan. Van oppositiezijde kwam het verwijt dat Janssen als voorzitter van de raad zich niet altijd even onpartijdig opstelde. Janssen gaf ooit ruiterlijk toe dat hij wel eens dingen zei waarvan hij achteraf spijt kreeg.

Janssen komt oorspronkelijk uit Eindhoven. In Tilburg studeerde hij Algemene Nederlandse Rechtswetenschap. Na zijn studie werkte hij zeven jaar als gemeentesecretaris in het Brabantse Geertruidenberg, daarna was hij vijf jaar eerste burger in het nabijgelegen Waspik. Tijdens zijn ambtsperiode in Echt, had hij in het dagelijks bestuur van het Gewest Midden-Limburg volksgezondheid in zijn portefeuille en was hij tevens vicevoorzitter van het gewest.

Voorzichtige reacties in Landgraaf

LANDGRAAF – De Landgraafse politici reageren niet of voorzichtig positief op de kandidatuur van Bert Janssen als burgemeester van Landgraaf. Zij die in de vertrouwenscommissie zitten houden de mond, dat hebben ze beloofd. De anderen zijn gematigd positief.

„We moeten hier gewoon de beste krijgen, een burgemeester die boven alle partijen staat. Dat is in Landgraaf dringend noodzakelijk," zegt Lei Bisschops van BBL, die overigens het noemen van de naam van Bert Janssen 'een slag in de lucht' noemt.

Johan Trijbels (Landgraaf '81) vindt een VVD-er misschien het beste. „Als middenweg. De machtsstrijd tussen CDA en de PvdA moet afgelopen zijn."

Ook Marga Kölgens vindt de politieke kleur van de nieuwe burgemeester van ondergeschikt belang. „Het moet vooral een krachtig bestuurder zijn." Over Janssen wil ze niets zeggen.

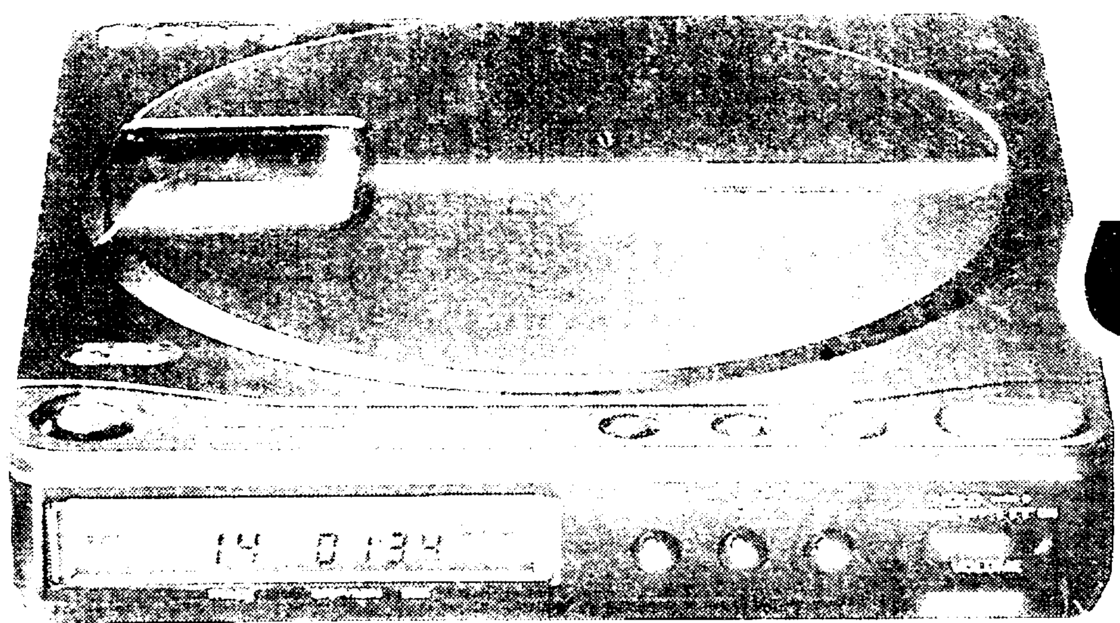
Rob Silvertand van de fractie Gulpers noemt het 'idioot' dat een burgemeester partijgebonden moet zijn. „Als de burgermeester eenmaal benoemd is, mag hij daar toch geen blijk van geven."

Over Bert Janssen is nog weinig bekend in het Landgraafse. „Ik weet niets over die man, niets negatiefs en niets positiefs."

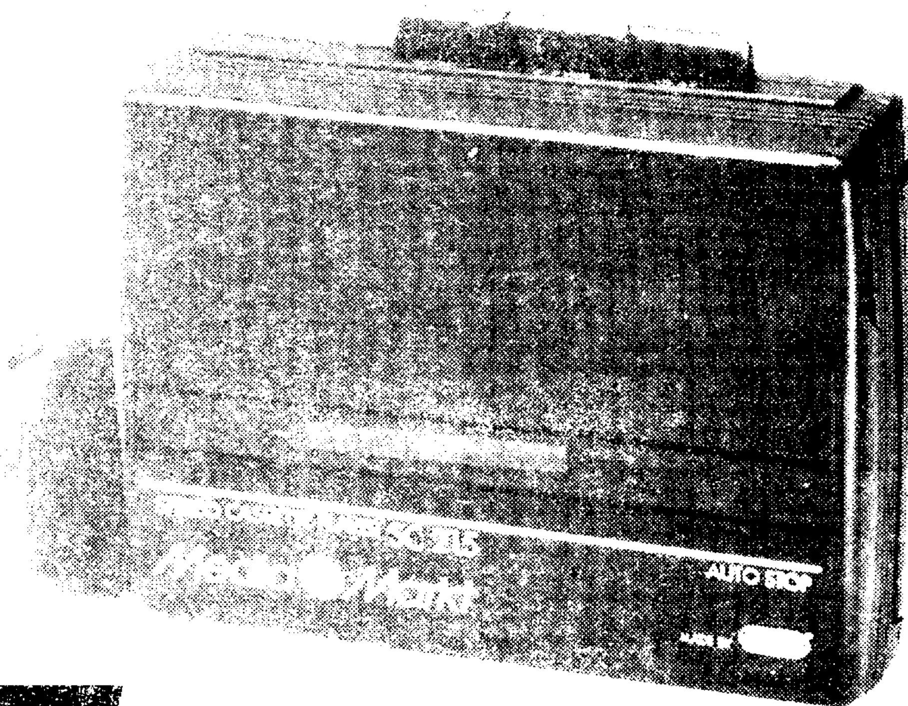
Van Oosteroom (Abdissenbosch 2000): „Een man van linkse signatuur, daar sta ik bij voorbaat niet onwelgevallig tegenover. Goede zaak dat er eens een andere partij op bod komt."

Sjir Beckers ziet Janssen wel zitten. „Ik zie zijn komst met belangstelling tegemoet. Ik kan met iedereen opschieten."

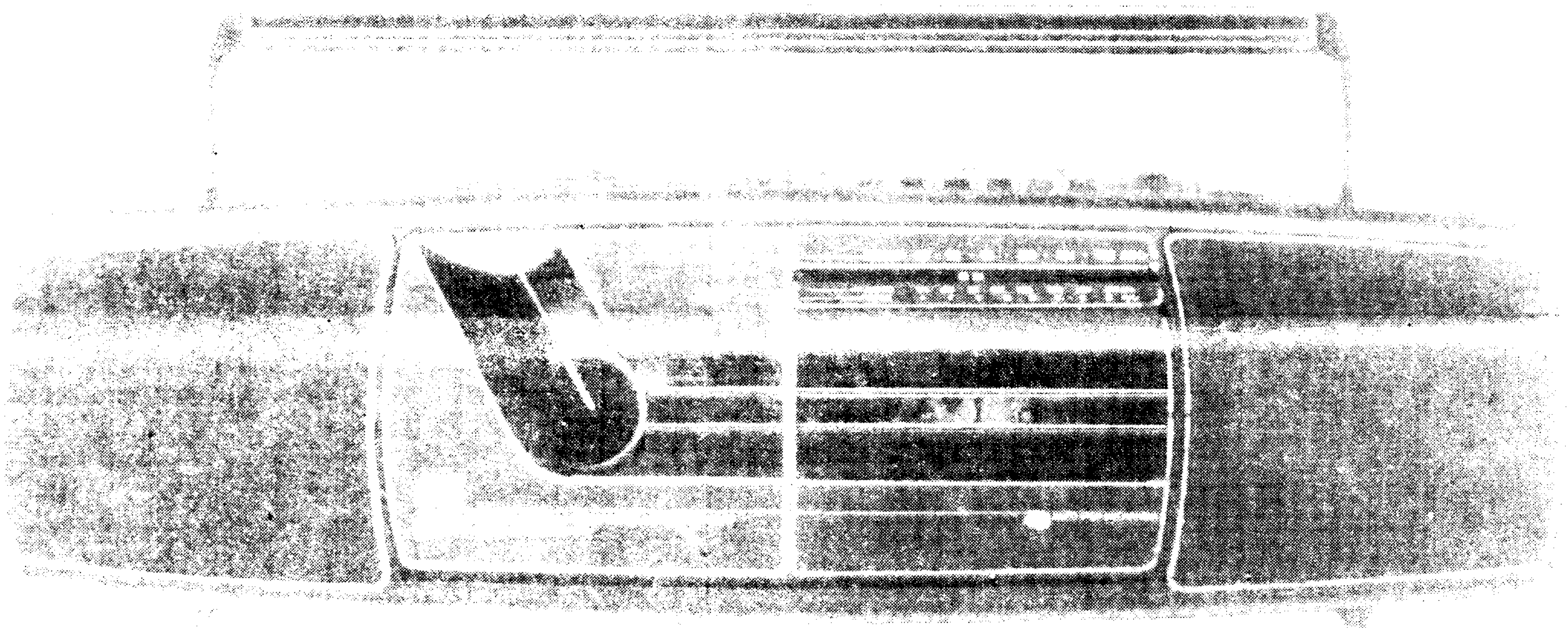
ONGELOOFLIJK

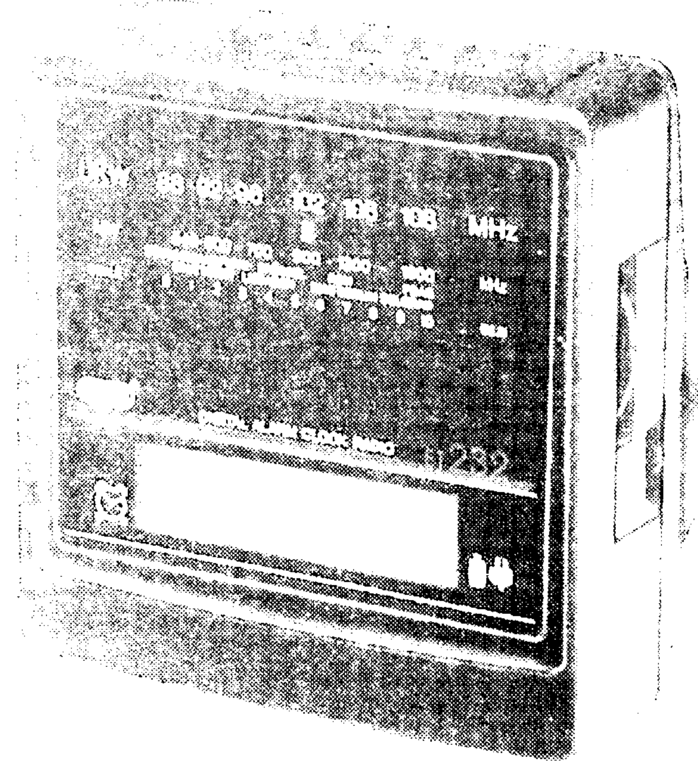
349.-

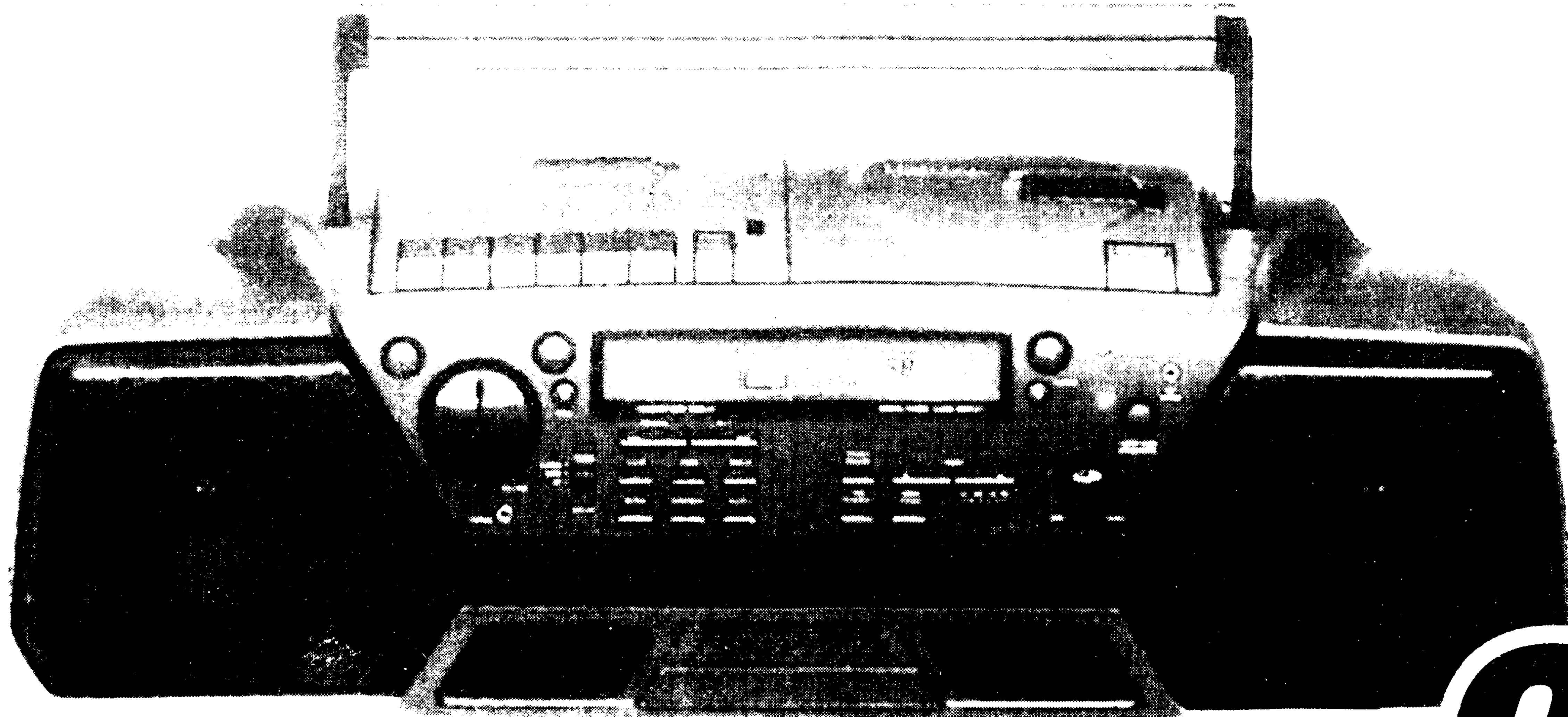
10.-

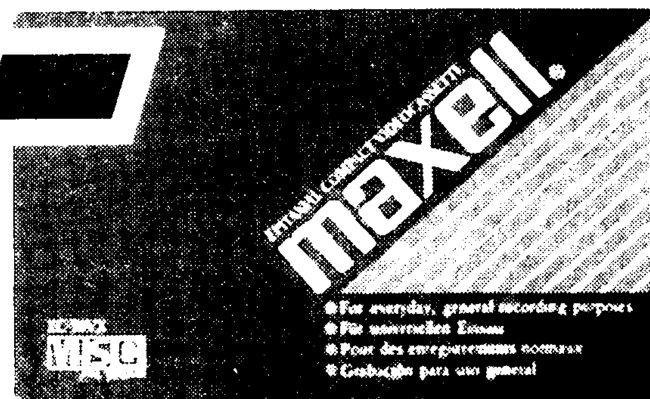
14.95

219.-

6.-

399.-

PvdA-raadslid J. Smeets in Sittard dreigt burgemeester J. Tonnaer met een rechtszaak als deze het rookverbod in het stadhuis blijft overtreden. Dat zou een unicum in de Nederlandse rechtspraak betekenen, want nog nooit is iemand voor een dergelijke overtreding voor de rechter gedaagd, laat staan een burgemeester. Niet alleen de stichting Volksgezondheid en Roken zal een eventuele procedure met veel belangstelling volgen maar ook de rokers in overheidsgebouwen. Het rookverbod is namelijk enigszins vrijblijvend. Dat wil zeggen er staat geen sanctie op het overtreden ervan. Daar zou nu wel eens verandering in kunnen komen.

in het nieuws

Stichting steunt dreigement van PvdA-raadslid

'Dit is het bewijs hoe verslavend nicotine is'

DOOR HAN BRINKMAN

Op 1 januari 1990 ging een regeling van kracht waarin het roken in openbare gebouwen aan banden werd gelegd. Voor rokende bezoekers aan ziekenhuizen, bibliotheken en overheidsgebouwen was het gedaan met hun liefhebberij. Hier en daar ontstond nog enige commotie over de verbodsbepalingen, zoals in het Maaslandziekenhuis in Sittard. Daar werd alsnog een rokershoekje in de centrale ontvangstruimte ingericht, omdat anders de koffieshop over de kop dreigde te gaan wegens een terugval in - rokende - bezoekers.

Het rokersverbod gaat velen aan, want er zijn in Nederland zo'n vier miljoen mensen verslaafd aan de nicotine. Zij hoeven echter niet erg wakker te liggen van het rokersverbod in openbare gebouwen. Want wie er zich niet aan houdt, kan niet gestraft worden. De regeling die bijna drie jaar geleden inging, voorziet niet in sancties.
Toch meldt R. de Jong, directeur van de stichting Volksgezondheid en Roken in Den Haag, dat de regeling effect heeft gehad. Voor veel rokers was de regeling reden genoeg om opnieuw een poging te wagen om met het roken te stoppen. „Vanaf het moment dat het rookverbod inging, is de hulpverleningscapaciteit op tachtig plaatsen in Nederland drastisch uitgebreid. Uit onderzoek is ook gebleken dat meer dan vijftig procent van de rokers, dat zijn er dus zo'n twee miljoen, al eens eerder een poging tot stoppen had gedaan."

Ondertussen zijn wel diverse initiatieven ondernomen om te komen tot sancties op overtreding van het rookverbod. Zo zijn de regionale gezondheidsinspecties en de keuringsdienst van waren gevraagd om toe te zien op de naleving van de regeling.

Beide instanties hebben zelfs een opsporingsbevoegheid gekregen. Knelpunt is echter dat Justitie niet de capaciteit heeft om tot vervolging van de overtreders over te gaan. Het openbaar ministerie heeft wel wat anders te doen. „Bovendien," vult directeur De Jong aan, „wil de keuringsdienst van waren best toezien op naleving van het rookverbod als er maar sancties zijn."

Ondertussen gaat de overheid onverstoorbaar verder met de regelgeving. In februari van dit jaar werd vastgelegd dat passief roken ('mee-roken') nadelig is voor de gezondheid en dat de werkgever de niet-roker beter moet beschermen op zijn arbeidsplaats. „Het behoort dus tot de wettelijke verplichtingen van de werkgever om voor rookvrije ruimten te zorgen. Ik heb minister De Vries persoonlijk aangesproken en hem hierover een compliment gemaakt," aldus De Jong.

Hij ondersteunt daarom van harte de woorden van het Sittardse PvdA-raadslid Smeets, die al regelmatig burgemeester Tonnaer op overtreding van het rookverbod heeft gewezen. En terecht, vindt De Jong. „Om te beginnen heeft een burgemeester een voorbeeldfunctie. Als hij er dan ook nog vaker op geattendeerd is dat dat slechte voorbeeld wordt opgemerkt, bewijst dat hoe verslavend nicotine is. Het is dan ook logisch dat dit raadslid het er niet bij laat zitten."

● *PvdA-raadslid J. Smeets voor het stadhuis van Sittard: dat proces komt er!* Foto: PETER ROOZEN

Toch is de stichting Volksgezondheid en Roken niet voor een harde aanpak. Directeur De Jong staat wel achter een eventuele rechtszaak tegen Tonnaer, maar hij benadrukt ook dat het idee van een fanatieke vervolging voorkomen moet worden. „Wij proberen de opvattingen van het publiek te verwoorden ten gunste van de niet-roker. Dat moet door overtuiging gebeûren. Wij willen niet fanatiek overkomen, want dat werkt contra-produktief. Als we jongeren een verbod op roken zouden opleggen, bereik je zelfs het tegendeel."

Raadslid Smeets kondigde gisteren aan dat hij binnenkort een gesprek met de advocaat zal hebben. Hij zei dat hij na afloop van de raadsvergadering dinsdagavond veel reacties van ambtenaren kreeg, maar niet van burgemeester Tonnaer. „Ze wilden weten of ik het serieus bedoeld had. Natuurlijk is dit serieus. Het ergste is dat mensen de voorstanders van het rookverbod provoceren. Eén keer is een vergadering geschorst, wat nergens toe diende. Alleen om een sigaretje te roken. Ik ben toen uit protest naar huis gegaan," aldus Smeets.

Hij erkent dat het ontbreken van sancties in de hand werkt dat het rookverbod niet strikt wordt nageleefd. Maar die sancties zullen ook in Nederland niet lang uitblijven, voorspelt de PvdA'er.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Unforgiven, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. Wittand, wo 14 uur. **Rivoli:** Memoirs of an invisible man, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. **Maxim:** Patriot Games, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. Peter Pan, wo 14 uur. **H5:** A leage of their own, dag. 14.30 18.45 en 21.30 uur. California man, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur. Boomerang, dag. 14 18.30 en 21 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, wo 14 uur. Unlawful Entry, dag. 18.30 uur. Beethoven, dag. 14 en 18.15 uur. 1492, dag. 20.30 uur. Basic Instict, dag. 21 uur.

● **KERKRADE**
Wijngrachttheater: Cape Fear, wo 20 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Unforgiven, ma t/m wo 21 uur, wo ook 14.30 uur. Housesitter, wo 21 uur, wo ook 14.30 uur. The silence of the lambs, ma t/m wo 21 uur. Strictly Ballroom, wo 21 uur, wo ook 14.30 uur. Peter Pan, wo 14.30 uur. **Ciné-K:** Howards end, dag. 20.30 uur. **Cinema-Palace:** A leage of their own, dag. 14.15 18 en 21.15 uur. Boomerang, dag. 14.30 en 21.30 uur. 1492, dag. 20.30 uur. Basic Instinct, dag. 18.30 uur. Unlawful entry, dag. 18 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, wo 15 uur. **Lumière:** J'embrasse pas, dag. 20 uur. Nuit et jour, dag. 20.30 uur. Europese Filmweek, dag. 22 uur; wo: Hear my song.

● **GELEEN**
Roxy: Boomerang, dag. 20.30 uur. Strictly Ballroom, dag. 20.30 uur.

● **SITTARD**
Forum: The Medicine Man, dag. 20.30 uur. California Man, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Proof, wo 20.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: Boomerang, dag. 20.30 uur. **Royaline:** Housesitter, dag. 20.30 uur.

in de theaters

HEERLEN:
- **do. 26/11:** toneel: Bloedbruiloft do Roma Theater Pralipe
- **vr. 27/11:** ballet: Het Nationale Ba met Hans van Manen-programma
- **za. 28/11:** show: Rhythm of the Wo met Up with People
- **za. 28/11:** muziek: Messiah van Händ door Studium Chorale (Pancratiuske 20.30 uur)
- **zo. 29/11:** jeugdtheater: Morgens door Martin Mens (14.30 uur)
- **ma. 30/11, di. 1/12 en wo. 2/12:** caba Youp van 't Hek met 'Ergens in de v te'

KERKRADE:
- **vr. 27/11:** muziek: LSO o.l.v. Rober Benzi speelt Lalo, Saint-Saëns, Milha en Berlioz. Soliste: Annick Roussin
- **zo. 29/11:** muziek: pianorecital van I Ardasev. Met werk van Janácek, Sch bert en Chopin

MAASTRICHT:
- **do. 26/11:** muziek: speculaasconc met Maastrichts Salon Orkest (20. uur)
- **vr. 27/11:** muziek: Messiah van Händ door Studium Chorale (20.15 uur)
- **za. 28/11:** muziek: LSO o.l.v. Rober Benzi met Lalo, Saint-Saëns, Milhau en Berlioz. Soliste: Annick Roussin
- **zo. 29/11:** jeugddanstheater: 'Ik h van Dino' door Introdans (14.30 uur)
- **ma. 30/11:** muziek: Conservatori Symfonie Orkest Maastricht i.s. Vlaams Muziek Conservatorium. D gent Gerard Oskamp. Met Bartok Sjostakovitsj (20.15 uur)

SITTARD:
- **do. 26/11:** show: Tineke Schouten m Feestlift
- **vr. 27/11:** muziek: speculaasconc met Maastrichts Salon Orkest
- **za. 28/11:** muziek: Concertgebouw K merorkest met medewerking van Th Olof en Herman Krebbers
- **za. 28/11:** muziek: jazznacht met Qu tet Fapy Lafertin en de Rudy Ba Society Serenaders
- **di. 1/12:** show: folklore van Thére Steinmetz en Nicolai Pirvu
- **wo. 3/12:** muziek: Montezuma's Reve ge

ROERMOND:
- **do. 26/11:** muziek: LSO o.l.v. Rober Benzi met Lalo, Saint-Saëns, Milhau en Berlioz. Soliste: Annick Roussin
- **zo. 29/11:** muziek: speculaasconc met Maastrichts Salon Orkest
- **di. 1/12:** show: Het groot niet te ve mijden dans/show orkest met 'Life fro Rotterdam'
- **wo. 2/12:** show: Bassie en Adriaan

WEERT:
- **vr. 27/11:** toneel: 'Zerline' met in d hoofdrol Henny Orri

Tenzij anders aangegeven beginnen d voorstellingen om 20.00 uur.

streeksgewijs

Creatieve gehandicapten

● *'Op het Zölderke', de recreatieruimte van het St. Joseph Rustoord aan de Gasthuisstraat 6 in Heerlen, stelden de psychisch gehandicapte bewoners hun zelf vervaardigde hardwerkartikelen tentoon. Geïnteresseerden konden de fraaie creatieve vondsten van de makers kopen voor een spotprijsje. Ook aanwezig was broeder Montfoort, die lange tijd als hoofd civiel-technische dienst in het rustoord werkzaam was. Montfoorts' hobby is pottenbakken. Zijn keramische werkstukken werden goed verkocht. Het raden naar de naam van de clown was voor de bezoekers een aardige afleiding. Degene die George invulde, won de fraaie clown. De opbrengst van de verkoopbeurs is bestemd voor de aanschaf van nieuw materiaal.* Foto: KLAUS TUMMERS

Ontmoetingsdag migrantenvrouwen

HEERLEN – In Migranten vrouwencentrum Paloma aan de Gasthuisstraat 19 in Heerlen is zondag van 11 tot 17 uur de jaarlijkse ontmoetingsdag voor migrantenvrouwen uit de regio.
Tijdens de bijeenkomst is er een optreden van een Antilliaanse dansgroep. Ook worden verschillende gerechten geserveerd.

Bijeenkomst D66 over afvalstoffen

BRUNSSUM – De D66 afdeling Brunssum houdt vrijdag vanaf 20.30 uur in gemeenschapshuis 'Open Huis', Florence Nightingalestraat 6 te Brunssum een informatieavond over het plaatselijke afvalstoffenbeleid.
Raadslid Jenny Ogg zal vanuit de D66-visie een uiteenzetting geven over het onderwerp.

kort

LANDGRAAF
● Kanarievereniging De Vriendenclub houdt komend weekeinde een vogelshow in zaal Theunissen, Koelmoer 8. De openingstijden zijn vrijdag van 20 tot 22 uur, zaterdag van 17 tot 22 uur en zondag van 11 tot 17 uur.
● IVN De Oude Landgraaf houdt vanavond om acht uur een video-avond in het clubgebouw van speeltuin St.-Tarcisius in Nieuwenhagen. Onderwerpen zijn de zes fietsroutes van het Recreatieschap.
● De Maastichtse damesgroep Me Tarzan treedt zaterdag om half tien op in het Grand Theater te Waubach. Entree fl7,-.
● In het atelier aan de Schanserweg 4 houdt pottenbakkerij Hos 28 en 29 november, 12 en 13 december van 10-17 uur open huis.
KERKRADE
● De collecte voor Jantje Beton leverde in Kerkrade fl6484,- op.
● De kerngroep Bleijerheide van SCEW maakt op woensdag 16 december een dagtocht naar een breimodeshow en een kerstmarkt in Duisburg. Deelname kost inclusief verzekering fl 20,-. Aanmelden kan maandag van twee tot vier uur en dinsdag van 9.30 tot 11.30 uur in dienstencentrum Bleijerheide.
● Henk Peperkamp houdt vrijdag om acht uur een psychometrie-avond in zaal 't Trefpunt in Haanrade.
● De Vriendenkring Harmoniezaal houdt zaterdag en zondag van tien tot vijf uur een rommel- en kerstmarkt in harmoniezaal 't Trefpunt, Meusserstraat 133 in Haanrade.
● De werkgroep 'Vakantiereizen voor Ouderen' van het BLOK heeft voor komende zomer vakantiereizen naar Kirchdorf in Oostenrijk georganiseerd. Een 10-daags verblijf op basis van half-pension kost inclusief dagtochten en verzekeringen fl780,-. Voor informatie en aanmelding: P. Mans, ☎455337.
BRUNSSUM
● Jeugdcanrnavalsvereniging De Wafels houdt zaterdag van 10 tot 14 uur een rommelmarkt in wijkcentrum In de Kaj, Sterrestraat 64a in Treebeek.
● In De Burcht. Wieënweg 18 wordt zaterdag van 10 tot 13 uur koopjesmarkt gehouden.
● Fanfare Harpe Davids houdt vrijdag van 19 tot 22 uur en zaterdag van 10 tot 12 uur de jaarlijkse snuf- fel- en kerstmarkt in het Jeugdhuis onder de Gereformeerdekerk.
MERKELBEEK
● Sint Nicolaas maakt zaterdag zijn intocht in Merkelbeek. Om 14.30 uur wordt iedereen verwacht aan de Kling. De optocht naar de Henkhof wordt muzikaal begeleid door fanfare St. Joseph en drumband Johannes-St. Clemens.
HOENSBROEK
● Zondag om 14 uur komt St. Nicolaas aan op het station in Hoensbroek. Na een optocht door Nieuw Lotbroek is er een gezellige kindermiddag in MFC Gebrook. Kinderen van 8 tot en met 12 jaar zijn van 14 tot 17.30 uur welkom.
● De leden van de Kring van Muziekvrienden zijn vanavond vanaf 20.15 uur te beluisteren in de groene kamer van Kasteel Hoensbroek. Kaarten kunnen voor fl7,50 gereserveerd worden via ☎211182.
● De FWO houdt iedere donderdag van half elf tot half twaalf gymnastiek voor ouderen in Dienstencentrum De Koffiepot. Deelnemers kunnen zich aanmelden via ☎717181.

ONDERBANKEN
● De werkgroepen die het jaarboek van de heemkundevereniging samenstellen vergaderen vanavond om 20 uur in 't Kloeëster. Wie nog materiaal over 'brikke' heeft kan contact opnemen met Jo Reijnders, ☎045-271625.

per persoon

Gouden paar

● Het echtpaar Wiel en Ennie Menten-Hamers, wonende aan de Pastoor Erensstraat 1c in Heerlense wijk Heerlerbaan, viert zaterdag 28 november de gouden bruiloft. Om 15 uur wordt de dankmis in de St. Josephkerk van Heerlerbaan opgeluisterd door mannenkoor Polyhymnia, waarvan de gouden bruidegom ere-lid is. De receptie vindt van 19 tot 20 uur plaats in gemeenschapshuis De Caumerbron, Corisbergweg 197.

Jubilarissen

● De afdeling Nieuwenhagen van de LLTB viert zaterdag het 90-jarig bestaan; de Nieuwenhaagse LVB bestaat 40 jaar. Zes dames zijn vanaf de oprichting lid van de LVB. Het zijn Troutje Hanssen, Maria Reumkens, Lieske Quaedvlieg, Lucie Zenden, Bertie Quaedvlieg en José Baur. De feestelingen worden om 18.30 uur gehuldigd in zaal De Brandpoort in Nieuwenhagerheide. Aansluitend is er tot 20 uur gelegenheid tot feliciteren.

Bestuur

● De PvdA Onderbanken heeft een nieuw bestuur gekozen. Hub Cox is voorzitter, Sybille Ubachs secretaris en Leon Stevelmans pennigmeester.

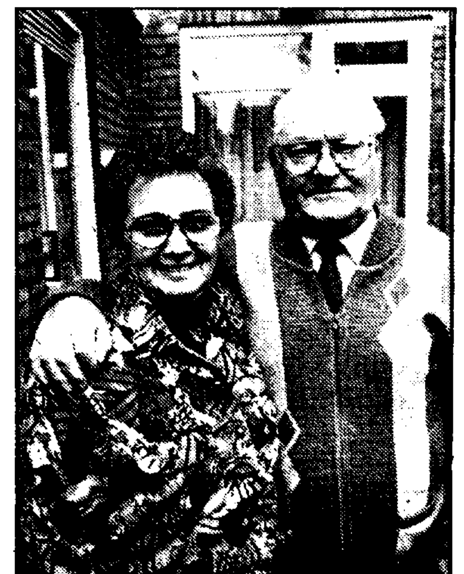
Gehuldigd

● Het kerkelijk zangkoor St. Franciscus Heerlen heeft de leden M. Coolen, S. Dewaide, W. Hof, T. Peters en L. Vaessen gehuldigd omdat ze 25 jaar lid zijn.

Prins

● Hagen Fasel is uitgeroepen tot Prins Hagen I van de CV De Geete Ubach over Worms. Komende zaterdag wordt hij door het Overkoepelend Orgaan ge ïnstalleerd tot wijkprins van Ubach over Worms, dat gebeurt om 17 uur in gemeenschapshuis 't Ströatje, Eygelshovenerweg 4 in Landgraaf. Van 19 tot 21 uur wordt daar de receptie gehouden in verband met het 5x11-jarig bestaan van CV De Geete. Aansluitend is er een dansavond.

● *Prins Hagen I van CV De Geete.* Foto: WIM SMEETS

● *Het gouden paar Menten-Hamers*

exposities

● **CADIER EN KEER**
Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Schilderijen van Ton Mertens en beelden van Jan Praet. Van 22/11 t/m 20/12. Open do t/m zo 13-17.30 uur.

● **GULPEN**
De aw sjokelaatfabriek, Ringweg 31. Schilderijen van Armand René en beelden van Rien Arnauts. Van 29/11 t/m 3/1. Open do t/m zo 14-17.30 uur.

● **NOORBEEK**
Galerie De Artifonie, Dorpstraat 19-21. Werk van Theo Kley. Van 29/11 t/m 27/12. Open wo t/m zo 11-17 uur.

● **VAALS**
Museum De Kopermolen, von Clermontplein 11. Keramisch werk van Vicky Mantz, Alain Hurlet, Lode van Houtte en Irene Leister. Van 28/11 t/m 3/1, open di t/m zo 14-17 uur.

● **ROERMOND**
Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Recente aankoop collectie hedendaagse kunst. T/m 17/1/93. Werk van Marianne van der Heijden. Van 29/11 t/m 31/1. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Wansink,** Neerstraat 76. Recent werk van Jan Wolkers. T/m 31/11, open wo t/m za 11-17 uur, za 14-17 uur.

● **OOL**
Galerie Ruelle, Kleine Kemp 3. Werk van Anne Barneveld, Cor de Ree en Wijnand Thönissen. T/m 13/12, open za en zo 14-17 uur.

Gemeente en ondernemers betalen elk de helft

Maastricht krijgt centrummanagement

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De gemeente Maastricht wil op economisch gebied een hechte samenwerking aangaan met de ondernemersverenigingen en de Kamer van Koophandel. Dat resulteert in te beginnen in het samen optrekken van een centrummanagement. De gemeenteraad moet dinsdag een besluit toe nemen.

Maastricht wil het centraal koopcentrum uitbreiden en nog beter promoten. Een zogenoemde centrummanager moet de activiteiten in het kernwinkelgebied coördineren.

Het centrummanagement gaat jaarlijks 250.000 gulden kosten, waarbij zowel de gemeente als de ondernemers de helft voor hun rekening nemen. Hiervoor is eergisteren al een overeenkomst getekend.

Wethouder Jan Hoen van Economische Zaken wordt voorzitter van een werkgroep voor begeleiding van het centrummanagement. Daarin hebben zitting de Kamer van Koophandel, de FOVM (Federatie van Ondernemers Verenigingen van groot-Maastricht) en eigenaren van onroerend goed.

Het gemeentebestuur wil ook een gemeentelijke belasting invoeren als bijdrage van de ondernemers in de kosten van promotie. Indien dit wettelijk mogelijk wordt, kan dat gebeuren in de vorm van verhoging van de onroerend goedbelasting; een andere mogelijkheid is de invoering van reclamebelasting voor ondernemers.

Busverbindingen vooral ook voor ouderen en invaliden

Brunssum wil beter openbaar vervoer

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De route die de bussen van het Verenigd Streekvervoer Limburg (VSL) nu en door Brunssum moet drastisch gewijzigd worden. De busverbindingen in Brunssum dienen met name ook voor ouderen en invaliden verbeterd te worden.

Dat viel op te maken uit woorden van wethouder Goof Janssen van Brunssum tijdens de presentatie van de nota 'Samen ouder worden, dat is ons een zorg'. Daarin geeft de gemeentelijke werkgroep Ouderenbeleid aanzetten voor het Brunssumse ouderenbeleid in de jaren negentig.

Men haalde Treebeek aan als een van de voorbeelden waar het openbaar vervoer dringend verbeterd moet worden.

Vanuit de werkgroep Ouderenbeleid werd het inzetten van extra belbussen als mogelijke oplossing genoemd. W. Boumans van de stichting Ouderenwelzijn verklaarde dat er door de stichting pas een nieuwe belbus in gebruik is genomen. De oude bus wordt eigendom van het verpleeghuis.

Meldpunt

Het ontbreken van een centraal informatiepunt voor ouderen is een ander knelpunt dat de werkgroep signaleert. Ouderen hebben behoefte aan één plaats waar alle informatie over zorg- en dienstverlening te krijgen is. Wethouder Janssen: „De mensen zien nu vaak door de bomen het bos niet meer."

Maatregelen om ouderen zolang mogelijk thuis te kunnen laten wonen staan eveneens hoog in het beleid van de werkgroep. Daarvoor volgens de nota onder meer een betere samenwerking tussen de verschillende hulpverleners en zorginstellingen nodig.

Schutterscadeau

● Koning Frans Roosen en zijn koningin Karin Schuijren bij het koningscadeau van de inwoners van Gronsveld en Rijckholt. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Koning laat zich in brons gieten

Van onze correspondent

GRONSVELD – „Is hij niet schitterend?" Frans Roosen, de koning van de Aartsbroederschap der koninklijke schutterij St.-Sebastianus in Gronsveld, is trots op zijn borstbeeld in brons. Een cadeau dat hij bij zijn koningschap ontving van de Gronsveldse en Rijckholtse gemeenschap.

„Ik heb het in de slagerij geposteerd, zodat iedereen het kan zien. Iedereen heeft het recht om te zien aan welk cadeau hij of zij heeft bijgedragen. Ik vind het prachtig en de reactie van de mensen die komen kijken, zijn bijzonder leuk," vertelt Roosen trots.

Bij de traditionele rondgang op Hemelvaartsdag van koningin Karin Schuijren met haar hofdames langs de deuren van Gronsveld en Rijckholt is een bedrag van ruim achtduizend gulden opgehaald. Een vorstelijk bedrag dat schutterskoning Frans Roosen aan een cadeautje voor zichzelf mocht besteden.

Eeuwigheidswaarde

„Ik heb me suf zitten peinzen wat ik wilde hebben," vertelt Roosen. „Ik zocht naar iets dat je op den duur niet zou gaan vervelen, iets dat een soort 'eeuwigheidswaarde' had. Het idee kwam van mijn zwager Jos Schuijren: een borstbeeld. Ik moest eerst aan het idee wennen. Toen ik eens een kijkje ging nemen bij beeldhouwer Peter Schuijren in Sint Geertruid, nam het idee vastere vormen aan."

Schuijren heeft het beeld in brons gegoten. Het is tachtig centimeter hoog en weegt zo'n slordige 75 kilo. Opvallend zijn, naast de koningsvogel, een aantal koningsplaten die los op het borstbeeld zitten en eventueel verwisseld kunnen worden. Als eerste was er natuurlijk de plaat van zijn schoonvader Louis Huveners die in 1953 koning was.

Frans Roosen heeft gedurende dertien weken, telkens in een sessie van een uur, model gezeten voor het borstbeeld. „Soms was het een penitentie, maar dan viel ik gewoon in slaap! Kwam je vanuit een koele ruimte in zo'n warm atelier en hup gingen je oogluiken dicht. Gelukkig zat Peter Schuijren daar niet zo mee. Maar als ie aan 'mijn ogen' moest werken, dan hield hij me wel wakker."

Regendruppels

Roosen vindt zijn koningschap prachtig. „Het is net als een roes, zo gaat alles langs je heen. Ik denk dat ik pas over vier jaar, als ik naast mijn opvolger loop, besef wat me is overkomen. Het borstbeeld zal mij mijn hele leven lang, telkens weer opnieuw, aan al die prachtige momenten herinneren."

Bromfietser gewond

HEERLEN – Bij een aanrijding op de kruising Burgemeester Gijzelslaan/Bekkerweg/Ruys de Beerenbrouckstraat in Heerlen is maandag een 22-jarige bromfietser uit Simpelveld gewond geraakt. Hij werd aangereden door een 31-jarige automobilist uit Heerlen. De Heerlenaar die bij het linksafslaan de bromfieter over het hoofd. De jongeman uit Simpelveld hield er een botbreuk over.

Irritaties

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM – Boven de hoofden van het college van Brunssum pakten zich dinsdag donkere wolken samen. Beschuldigingen over vermeende misleiding van de raad vlogen om de oren van met name wethouder Toon Pierik (D66) en Rien de Bruijn (Borger). Maar ook Hennie de Boer (PvdA) kwam niet zonder kleerscheuren uit het gevecht.

Vier fracties (PAK, Horselenberg, Palmen en BCD) in de raad college, naar de raad toe verklaarden dat nog niets beslist was. Later bleek dat het vorige college aan Fair Play had laten weten voorstander te zijn van verplaatsing. Misleiding luidt de conclusie van de boze raadsleden.

Aanwijzingen dat er kwaadwillendheid van Pierik en de Bruijn in het spel is om de verplaatsing van Fair Play van Lindeplein naar Kerkstraat erdoor te drukken zijn er echter niet.

Pierik reageerde dinsdag uitermate verongelijkt op de aantijgingen vanuit vooral oppositiezijde. Vreemd genoeg vond De Bruijn het niet nodig om te reageren op de aanvallen. Dergelijke beschuldigingen -terecht of niet- vragen op zijn minst om een weerwoord. Pierik reageerde dus wel, al is de vraag of hij zichzelf met zijn verdediging een goede dienst bewees.

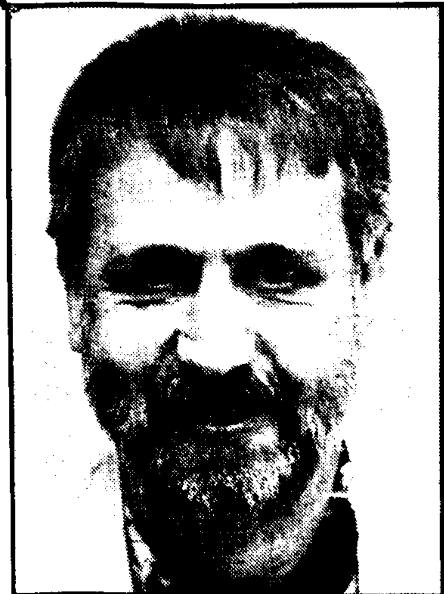
De aangevallen D66-wethouder ging op zijn strepen staan en beschuldigde de raadsleden van laag-bij-de-grondse aanvallen. Bepaalde lieden zouden slechts de D66-fractie in diskrediet willen brengen.

Pierik is hard in zijn oordeel: „De bewuste fracties hadden het vooropgezette doel om mij en mijn fractie te beschadigen. Men denkt op deze wijze politiek gewin te behalen. Zij hebben hun huiswerk slecht gedaan en dienen zo niet het Brunssumse belang."

De raad kan volgens Pierik de verplaatsing van de speelautomatenhal nog altijd tegenhouden. Volgens de geplaagde wethouder gebruikt een aantal raadsleden nu oneigenlijke middelen om kost wat kost de verplaatsing van Fair Play tegen te houden.

Vanuit oppositiezijde wordt met klem tegengesproken dat er een doelbewuste actie 'beschadiging D66' bezig zou zijn. L'Espoir: „Pierik wekt irritaties op doordat hij altijd doet alsof hij het als enige bij het rechte eind heeft. Ook in de commissies komt zijn houding irritant over. Daarom is het niet verwonderlijk dat de oppositie hierin zelfs door mensen van de coalitie (Krocké (BCD), red.) wordt gesteund. Pierik vertelt bovendien regelmatig halve waarheden."

Met over de grond rollende raadsleden is Brunssum bestuurlijk gezien niet gediend. Zeker nu er belangrijke ontwikkelingen als het centrumplan, de woningtoewijzing en huisvesting van verenigingen op de politieke agenda staan, is een goede verstandhouding tussen college en raad gewenst.

● Wethouder Toon Pierik

Pierik had er alleen daarom al beter aan gedaan wat water bij de wijn te doen. Hij had het boetekleed kunnen aantrekken, waarmee hij de oppositie wat wind uit de zeilen had kunnen nemen.

Verschuilen achter notulen die ter inzage liggen, wekt alleen maar nieuwe irritaties op. In de politiek draait het nu eenmaal niet alleen om de vraag of je gelijk hebt, maar vooral om de vraag of je gelijk krijgt.

pitbulletin

Openden op agressieve wijze de aanval op het wethoudersduo De Bruijn en Pierik. De woede werd gewekt doordat de collegeleden zwegen als het graf toen in april van dit jaar de eventuele verkoop van grond achter het oude raadhuis aan gokhal Fair Play ter sprake kwam.

Het verwijt van de boze raadsleden aan de twee wethouders is dat zij niet ingrepen toen De Boer en burgemeester Henk Riem, nieuwe krachten in het

Kerkrade-West wil eerst zicht op bezuinigingen

Bibliotheek koopt nog geen computers

Van onze verslaggever

EYGELSHOVEN – De bibliotheek in Kerkrade-West wordt voorlopig niet geautomatiseerd. De bibliotheekdirectie wil wachten op de uitkomst van de kerntakendiscussie die de gemeente volgend jaar mei gaat voeren. Daaruit zou kunnen volgen dat de filialen moeten sluiten. Het Eygelshovense filiaal krijgt per 1 december wél een nieuw computersysteem.

In Kerkrade wordt rond mei een kerntakendiscussie gevoerd over de voorzieningen die de gemeente wel en niet in stand moet houden. Ook de centrale bibliotheek en de twee filialen in Kerkrade-West en Eygelshoven ontkomen niet aan deze discussie. Vanuit de politiek zijn er reeds stemmen opgegaan om de filialen te sluiten en te vervangen door een bibliobus. De gemeentevoorlichter zegt echter dat er nog helemaal niets besloten is.

Dat de bibliotheek in Eygelshoven wel automatiseert, betekent niet automatisch dat dit filiaal open zal blijven. Volgens directrice Gabby Vijgen van de bibliotheek is vorig jaar reeds besloten het nieuwe systeem in te voeren. „Toen was er van een kerntakendiscussie nog geen sprake. Wij hebben geen enkel vat op die discussie. Het enige dat we zeker weten is dat de centrale bibliotheek zal verhuizen," vindt Vijgen.

„Mocht het filiaal Eygelshoven gesloten worden, dan kan een deel van het nieuwe systeem daar worden overgenomen door de centrale vestiging. Maar een deel van de werkzaamheden zal voor niks zijn uitgevoerd."

Deze week werd bekend dat in de voormalige Kwantumwinkel een schoenenzaak wordt gevestigd. Deze plek valt daarom af als nieuw onderkomen voor de bibliotheek.

Eygelshoven heeft voorrang gekregen boven Kerkrade-West omdat die accommodatie volgens Vijgen beter is. De automatisering van het filiaal in Eygelshoven kost ruim vijftigduizend gulden. Deze investering is deels betaald uit de opbrengst van de fonotheekplaten. In februari van dit jaar, toen de fonotheek werd opgedoekt, hebben Kerkradenaren voor dertigduizend gulden aan platen en cd's gekocht.

Etalagekraak muziekwinkel

BRUNSSUM – Bij een etalagekraak dinsdagnacht bij een muziekhandel aan de Kerkstraat in Brunssum hebben twee inbrekers voor 19.000 gulden aan apparatuur gestolen. De dieven gingen in een auto met twee toetseninstrumenten aan de haal. Het gaat om keyboards van de merken Technics en Sultan. In heel Limburg zouden slechts tien personen in staat zijn die instrumenten te bespelen. De daders waren tussen de 25 en 35 jaar oud. Zij vluchtten met een Opel Ascona.

Vriend verdachte krijgt vergoeding voor vertalen

HEERLEN – Met knikkende knieën stond een in Maastricht wonende Roemeen gisteren in het beklaagdenbankje voor kantonrechter Wijnen.

De verdachte had op 3 september 1990 in een onverzekerde auto gereden en brokken gemaakt.

Tot een veroordeling kwam het echter niet omdat de zaak pas ruim twee jaar na datum was aangebracht bij de rechter. Voor kantonrechter Wijnen zat er niets anders op dan de Roemeen vrij te spreken. Maar wie bracht het 'blijde nieuws' over aan de schouderophalende man? Er was immers geen tolk aanwezig in het Heerlense gerechtsgebouw.

Ten einde raad werd een vriend van de Roemeen van de publieke tribune gehaald. De eveneens in Maastricht wonende landgenoot van de verdachte sprak gebrekkig Nederlands, maar de kantonrechter nam daar genoegen mee.

Nadat hij zijn werk als tolk had verricht, mocht hij ook nog een tolkvergoeding incasseren. De dag voor de twee Roemenen kon niet meer stuk: in plaats van een fikse geldboete in het vooruitzicht, werd geld uitgekeerd...

'Bandiet' toont veel berouw

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een 31-jarige Heerlenaar, die de gevangenismuren al langere tijd van de binnenkant heeft gezien, kroop gisteren in het Heerlense gerechtgebouw bijna op zijn knieën voor verkeersschout J. Bardoul. De verdachte hoorde vier weken cel en een half jaar rijtontzegging eisen voor herhaald onverzekerd autorijden.

„Ik heb zo'n twee jaar in de gevangenis gezeten. Stuur mij daar niet meer naar toe. Ik ga daar kapot. Bovendien heb ik een streep onder het verleden gezet. Ik heb sinds kort een vriendin en ik wil een nieuw leven beginnen. Als ik weer de cel in moet, komt van mijn voornemen niets terecht", zei de Heerlenaar.

In eerste instantie vroeg de verdachte dat zowel kantonrechter J. Wijnen als de verkeersschout niet zouden reppen over zijn strafblad: „Dat boek heb ik dichtgeslagen. Ik vind het onterecht dat mijn verleden opnieuw wordt opgerakeld. Vroeger was ik inderdaad een bandiet, maar nu toon ik veel berouw."

Het verweer bleek aan te slaan bij de kantonrechter. Wijnen: „Ik wil u helpen, maar u beweegt zich in een glazen kastje." Hij hield vast aan de rijontzegging van zes maanden, maar de vier weken cel werden omgezet in een gevangenisstraf van twee maanden geheel voorwaardelijk.

Dood schaap gevonden in wei

HEERLEN – De politie heeft in een wei aan de Slotweg in Heerlen een geslacht schaap aangetroffen. Het dier was drachtig. De poten van het schaap waren bij elkaar gebonden en de kop ontbrak. Uit bloedsporen bleek dat het dier, eigendom van iemand uit Palemig, enkele honderden meters verderop was gedood.

Tegels

● Openbare basisschool 't Drieluik uit Bleijerheide in Kerkrade heeft flink geprofiteerd van een aanbieding van de gemeente Kerkrade. Omdat de verharding van de Churchilllaan in Eygelshoven vernieuwd werd, kwam er een grote partij stoeptegels vrij. Gratis af te halen, zo liet de gemeente weten. De school aan de Jonkerbergstraat trok meteen aan de bel en heeft gisteren 1600 van deze tegels opgehaald. Met de stenen werd de speelplaats een flink stuk uitgebreid. Onderwijzeres Gemma Meeuws hoopt dat 't Drieluik op deze wijze een steentje bij kan dragen aan de sociale vernieuwing waar de bewoners van Bleijerheide om schreeuwen.

Sint

● Deze laatste weken voor het nieuwe jaar zijn bij uitstek geschikt én bedoeld om elkaar te verrassen met cadeautjes. In familiekring, ja zelfs op het werk worden 'lootjes' getrokken voor Sinterklaas. Een gedicht maken is nog niet zo moeilijk, maar het vinden van een passende attentie heeft meestal meer voeten in aarde. En dan te bedenken dat ook de Kerstman al zó ingeburgerd is, dat er over drieëneenhalve week weer een cadeautje moet komen, ditmaal onder de boom!

Sint 2

● Allemaal erg verwarrend, vinden wij, want al struinend naar geschenken verlies je de realiteit een beetje uit het oog. Terwijl Sinterklaas en zijn hulp-klazen ijverig de ronde doen door allerlei winkelcentra, staat hier en daar al zo'n mooie boom met lichtjes. Allemaal erg handig voor de middenstand natuurlijk, maar het komt de duidelijkheid niet ten goede. De gezelligheid ook niet trouwens, als de Kerstman en Sinterklaas elkaar proberen te overvleugelen. De Paashaas wacht toch ook netjes op zijn beurt.

Morgenster

● Deurwaarder Karel Dikkens komt beslag leggen op de inboedel van het reizend theatergezelschap De Morgenster. Hoewel hij een hekel heeft aan verhalen en vooral die van zijn naamgenoot Charles Dickens, wordt hij toch meegesleept in de wereld van zijn dromen door Marie de Morgenster. Zie hier in het kort het verhaal van de opvoering Morgenster door Martin Mens. Zondag om 14.30 uur is deze (kinder)voorstelling te zien in de schouwburg van Heerlen. Mens speelt helemaal in zijn eentje. Dus: onverwachte verschijningen, knotsgekke alleenspraken, het tot leven wekken van objecten en poppen. Een goed alternatief voor wanneer het zondag regent. En als de zon schijnt is het in de schouwburg ook droog.

Paaltjes

● Gele paaltjes in de Heerlense wijk Eikenderveld. Daar weten ze in het wijkblad Het Eikeblad een flink stuk over te schrijven. Wat was is er gebeurd: in de Regentessestraat parkeerden sommige bewoners hun auto's op het trottoir of sleutelden er aan hun auto's. Anderen stoorden zich daar dan weer aan. Ze klaagden bij de gemeente en die liet daarom gele paaltjes plaatsen op het trottoir. Dat weer tot onvrede van de trottoirparkeerders. Kortom: escalatie. De brigadiers John van den Broek en Jan Senden van de politie brachten beide partijen weer met elkaar in gesprek.

Paaltjes 2

● De agenten geven toe dat de gemeente en de politie beter eerst iedereen op de hoogte hadden kunnen stellen van de komst van de paaltjes. Want nu reageren de tegenstanders zo fel dat veel voorstanders van de gele paaltjes hun mening niet meer durven te geven. De politie wil vanaf nu weer meer werk maken van Eikenderveld. En dat houdt in dat er meer aandacht komt voor het parkeren op trottoirs, het tegen het verkeer inrijden, het onnodig claxonneren. Ook blijken buren elkaar op diverse wijze te pesten. Kortom: er kan nog heel wat verbeterd worden aan de sfeer. Maar dat hebben politie en gemeente niet alleen in de hand. Daarom ook probeert men via sociale vernieuwing de bewoners meer te betrekken bij besluiten over de wijk. We zullen zien!

Natuurlijk, allereerst komt hij voor de kinderen naar Nederland. Maar wist u dat Sinterklaas tegelijkertijd ook van de gelegenheid gebruik maakt om zeer voordelig boodschappen in te slaan?

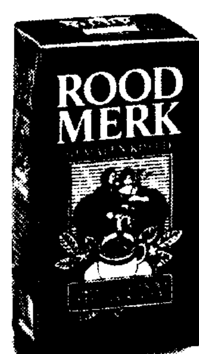
Honderden blijvend laag geprijsde artikelen, daar heeft Sinterklaas wel oren naar (Wie niet trouwens?).

Zo bespaart hij een hoop geld en dat kan Sinterklaas best gebruiken.

Een greep uit ons blijvend laag geprijsd assortiment:

Koffie filterzakjes nr. 4, 80 stuks ~~1.49~~ 1.19

Roodmerk koffie vacuüm verpakt, gemalen, pak 500 gram ~~3.98~~

D.E. Aroma rood koffie snelfiltermaling, vacuüm verpakt, pak 500 gram ~~4.99~~ 4.79

Pickwick theezakjes Engelse melange, pak 20 x 4 gram ~~1.55~~ 1.44

Cocobon cacao-fantasie bus 800 gram ~~3.89~~

Pannekoekmix pak 400 gram ~~99~~ 89

Appelmoes blik 850 ml. ~~1.49~~ 99

Appelmoes pot 370 ml. ~~99~~ 65

Doperwten zeer fijn, blik 850 ml. ~~1.29~~ 1.15

Hak doperwten/wortelen extra fijn, pot 370 ml. ~~1.49~~ 1.39

Knakworst blik 230 gram ~~1.29~~ 1.09

Pasteibakjes doos 4 stuks ~~1.39~~ 1.09

Zuurkool vacuüm verpakt, zak 500 gram ~~59~~ 49

Delmonte tomatenpuree 140 gram ~~98~~ 89

W.K. lekkerbekjes kruidkoek 450 gram ~~1.99~~ 1.89

EDAH Party sticks pot 720 ml. ~~2.19~~ 1.79

Tonijn in olie blik 185 gram ~~1.69~~ 1.49

Riche kattevoer brokjes diverse smaken, blik 400 gram ~~99~~ 98

Molenaar 7-granen energie ontbijt pak 200 gram ~~1.39~~ 1.29

Vitacee kinder-vruchtensiroop fles 500 ml. ~~1.49~~ 1.39

Spirali macaroni L'italiana zak 500 gram ~~99~~

Honig spaghetti 4-granen, pak 500 gram ~~2.19~~ 2.09

EDAH Kippe- of rundvlees-bouillon pot 340 ml. ~~2.09~~

Unox soep diverse smaken, blik 1300 ml. ~~3.59~~ 3.39

Venz chocoladehagel melk of puur, pak 400 gram ~~3.29~~ 3.09

Engelse drop zak 400 gram ~~1.99~~ 1.69

Stimorol original 5 stuks ~~2.39~~ 2.19

Bokkepootjes pak 150 gram ~~1.79~~ 1.49

Mergpijpjes pak 5 stuks ~~1.59~~ 1.29

Golden Wonder chips naturel of paprika, zak 200 gram ~~1.09~~ 99

Nibb-it pico's cocktail zak 80 gram ~~1.79~~ 1.65

Jufri sinaasappelsap pak 1 liter ~~1.65~~ 1.19

EDAH Sinaasappelsap pak 1 liter ~~1.69~~ 1.59

Tweedrank abrikozen/sinas, pak 1 liter ~~1.79~~ 1.59

Appelsap pak 1 liter ~~1.25~~ 1.09

EDAH Appelsap pak 1 liter ~~1.59~~

3-Es sinas, cola of drink blikje 330 ml. ~~55~~ 49

Pitt bier krat 24 x 30 cl. ~~11.88~~ 10.94

Côtes du Rhône A.C. fles 750 ml. ~~5.45~~ 4.89

Zeller schwarze Katz fles 750 ml. ~~5.75~~ 4.25

Diepvrieszakjes rol 50 stuks ~~1.69~~ 1.29

EDAH Bibello compact luiers stapsgewijs, diverse soorten, girl of boy, draagtas ~~21.95~~ 19.79

EDAH Koffiecreamer pot 400 gram ~~2.99~~ 2.65

Lacsoons drinkyoghurt aardbei, 4 x 200 ml. ~~2.19~~ 1.99

Lacsoons halfvolle chocolademelk 4 x 200 ml. ~~2.19~~ 1.99

Golden Regen margarine pakje 250 gram ~~33~~ 29

EDAH Dieethalvarine light kuip 500 gram ~~1.79~~ 1.69

Golden Regen frituurvet pak 500 gram ~~1.05~~ 99

Gelders tarwebrood verpakt, gesneden, heel ~~2.15~~

Wit-, bruin- of volkorenbrood gesneden, verpakt, heel ~~1.69~~ 1.29

EDAH Ovenfrites zak 1 kilo ~~2.99~~ 1.99

Rainbow party roomijs diepvries, doos 1 liter ~~3.99~~

Radjah varkenssaté diepvries, 3 stokjes ~~1.09~~ 95

Rode kool met appeltjes diepvries, pak 450 gram ~~1.69~~ 1.25

EDAH SERVICELIJN. BEL 06-0506 GRATIS

Van maandag t/m vrijdag van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uur kunt u gratis bellen met onze service-afdeling. Zet- en drukfouten en prijswijzigingen t.g.v. overheids- en/of fabrikantenmaatregelen voorbehouden. Ondanks nauwkeurige planningsaktiviteiten kan het soms voorkomen dat bepaalde artikelen (tijdelijk) zijn uitverkocht. Hiervoor onze excuses. De prijzen in deze advertentie gelden niet voor onze filialen in Helmond en Aarle-Rixtel.

Edah heeft honderden artikelen blijvend laag geprijsd.

W-48-02

imburgs agblad

Glansrol Van Breukelen en rode kaart Van Tiggelen in Porto

Romario-treffers goud waard

DOOR HENRI VAN DER STEEN

RTO – Een kwartier lang hing de sensatie in de lucht. Een ante vrije trap van Romario leek PSV tegen Porto een per- uitgangspunt te bezorgen in de Champions League: 1-2. half uur na die goal ging de Nederlandse kampioen inder- d juichend van het veld.. Alsnog blij, omdat een nederlaag uitgebleven: 2-2.
uitslag was te danken aan Romario en Van Breukelen en nodige geluk en misschien te wijten aan Adri van Tigge-. De ervaren verdediger maakte een kwartier voor tijd een stellingsfoutje goed met een duw. Het leverde Van Tiggelen tweede gele, dus een rode kaart op en Porto een vrije trap goed was voor het beslissende doelpunt.

FC Porto - PSV 2-2 (1-1). 35. Magelhaes 1-0, 44. Romario 1-1, 60. Romario 1-2, 75. Ze Carlos 2-2. Scheidsrechter: Navarrete (Spa). Toeschouwers: 34.000. Gele kaart: Ze Carlos en Pinto (Porto). Rode kaart: 74. Van Tiggelen (2 x geel).
FC Porto: Vitor Baia; Pinto, Ze Carlos, Rui Filipe, Aloisio en Andre; Magelhaes, Semedo (64. Tozé) en Jorge Couto; Kostadinov en Domingos.
PSV: Van Breukelen; Linskens, Van Tiggelen, Popescu en Heintze (33. Faber); Vanenburg, Koeman (80. De Jong) en Numan; Kieft, Romario en Ellerman.

ben tevreden met het punt," gaf s Westerhof toe. „Het is een re wedstrijd geworden waarin in het laatste kwartier gewoon k hebben gehad." Curieus ge- sprak de coach van 'een admi- ratieve fout' in een reactie op de kaart voor Van Tiggelen. „Vol- ons was die kaart voor Popes- bedoeld en niet voor Van Tigge- Dat is voor mij wel het verlies deze wedstrijd, dat we nu Van gelen tegen Milan niet op Van en kunnen zetten."
erhof zal het tegen Milan mis- en ook wel laten Heintze nog in de dekking te zetten. Al was tegen Porto niet de bedoeling. was verrast dat Porto met twee en begon, de laatste weken en ze voornamelijk met een s gespeeld. Als dat zou gebeu- moest Heintze naar binnen knij- maar hij bleek toch te veel pro- en te hebben met Kostadinov. rom heb ik Faber ingebracht, betere mandekker."

bleek tenminste achteraf. In het rtier dat Porto restte om tegen tien van PSV nog gauw even r de volle buit te zorgen, leken gasten er inderdaad alsnog on- door te gaan. Tozé schoot twee uten voor tijd echter tegen de , Popescu trapte in de laatste uut de bal van de lijn, na een boogje over Van Breukelen Joao Pinto.
bleef dus overeind en dat was rechtvaardig. De ploeg van s Westerhof was naar Porto ge- en met de intentie zo veel als elijk aan te vallen en die sym- ieke instelling werd beloond fortuin èn twee goals van Ro-.

rote jongens

e Braziliaan maakte eerst pal voor de achterstand ongedaan, die ruim een half uur was ontstaan een schot van Magalhaes. De ijkmaker kwam er nadat voor eerst in deze alleszins opwin- de en spannende, op een nat en veld gespeelde wedstrijd de grote jongens van PSV zich met de zaak gingen bemoeien. Eindelijk. Tot die tijd liepen Romario, Popescu en Vanenburg anoniem rond en kon Kieft nauwelijks een duel winnen.

Bij de gelijkmaker waren ze er echter. Over vier schijven werd er plots snel en direct gespeeld, met Popescu en Koeman als laatste tussenstations. Romario gleed de voorzet van Koeman knap binnen: 1-1, een minuut voor de pauze.

Nog een stuk mooier was zijn tweede, een kwartier na rust, uit een vrije trap die Vanenburg met zijn beste actie van de wedstrijd had verdiend. Meer dan 20 meter lag de bal van de sterke Vitor Baia, met het muurtje van Porto op niet meer dan zes meter. Het hinderde Romario niet. Hard en krom vloog de bal in het kruis, de wedstrijd naar een dramatisch einde dirigerend.
Dat bleek overigens pas toen Van Tiggelen zijn fatale fout maakte die hem zijn tweede rood kostte in vijf dagen. De 2-2 van Ze Carlos, via het lichaam van Popescu voorbij de kansloze Van Breukelen, zette Porto aan voor een sterk slotoffensief te zorgen. Ook in het laatste kwartier bleef van Breukelen echter de baas, zij het niet zonder hulp.

Opzichtig

Met Vanenburg behoorde Ellerman tot de PSV'ers die teleurstelden. Van Tiggelen faalde echter het opzichtigst. Niet zozeer toen hij Kostadinov tegen de grond duwde, al waren de gevolgen catastrofaal. Ronduit dom was 'de Spijker' toen hij al in een kwartier spel voor herhaald protesteren geel kreeg. Die gele kaart bleek later veel duurder dan gedacht.
Lange tijd was de Spaanse scheidsrechter Navarrete immers allerminst een thuisfluiter. Kees Ploegsma had dat al gehoopt. „Spanjaarden en Portugezen schijnen elkaar niet zo te liggen", sprak de manager vooraf handenwrijvend. Dat leek Navarrete tijdens de wedstrijd te willen bevestigen.
Een kwartier voor tijd greep hij echter correct in, met het rood voor Van Tiggelen. Hans Westerhof had het niet meer verwacht. „Ik dacht na die 2-1 van Romario dat de zege in de knip zat."
De uitslag werd niettemin gevierd als een overwinning. Met dank aan Romario. Westerhof: „Doordat we de laatste tijd zo veel apart trainen met Romario, heeft hij ook veel op vrije trappen geoefend. Hij heeft er de afgelopen weken een paar honderd getrapt, precies zo als vandaag."

● *Braziliaans onderonsje in Portugal. Romario maakt Aloisio het leven zuur.* Foto: EPA

Bond brengt tien mille in rekening

Roda JC in beroep tegen boetes KNVB

KERKRADE – De KNVB heeft Roda JC twee boetes van elk vijfduizend gulden opgelegd. In het ene geval gaat het om een te late afrekening met Telstar aangaande de KNVB-bekerwedstrijd van vorig seizoen. De andere boete werd opgelegd omdat Roda JC de voor zondag 13 september jl. geplande wedstrijd tegen Cambuur heeft uitgesteld. Volgens de KNVB is Roda JC schuldig aan het niet doorgaan van de wedstrijd, die ook op de toto-formulieren vermeld stond op die dag. Algemeen directeur Servé Kuijer kondigde aan in beroep te gaan tegen de opgelegde boetes. „Met name de te late afrekening met Telstar vind ik een vreemde zaak," aldus Kuijer. „Dit moet regelementair inderdaad binnen twee weken gebeuren, maar de KNVB zelf laat zes weken op zich wachten met de afrekening van de KNVB-bekerfinale. Het duel tegen Cambuur hebben we verplaatst, omdat er het vermoeden bestond dat er veel aanhang uit Leeuwarden naar Limburg zou komen, terwijl er op dat moment niet voldoende politie achter de hand was."

De Graafschap wil geld zien

Van onze sportredactie

DOETINCHEM – De Graafschap eist van Roda JC de betaling van de transfersom voor de overgang van Peter Hofstede. De Kerkradenaren betaalden aanvankelijk ƒ 330.000,- voor de spits, maar De Graafschap eiste zevenenenhalve ton voor de speler. Het college van binnend advies van de KNVB bepaalde daarop onlangs dat Roda JC ruim zes ton moet betalen. De Graafschap bood Roda JC de gelegenheid het resterende bedrag in de vorm van een rechterspits te betalen. Omdat Roda aan dat verzoek niet heeft kunnen voldoen eist de Doetinchemse club nu het geld op. Inclusief rente moeten de Kerkradenaren zeven ton betalen.

Algemeen directeur Servé Kuijer van Roda JC is verbaasd over de gang van zaken. „Wij zouden deze week reageren en dat zal ook gebeuren. Daarna gaan we met De Graafschap praten hoe we de zaak kunnen oplossen." Volgens De Graafschap-manager Jos Tiemessen valt er niets te praten. „De uitspraak van het college van bindend advies is overduidelijk. Wij eisen nu dat Roda JC het resterende bedrag betaalt."

Nysäther tekent vandaag voor Fortuna

SITTARD/LILLESTRöM – Manager Jacques Opgenoord van Fortuna hoopt vandaag een handtekening van Kenneth Nysäther te krijgen, die de Noorse spits voor anderhalf jaar bindt aan Sittard. Met dat doel is Opgenoord afgelopen dinsdag al naar Lilleström afgereisd. Gisteravond laat waren beide partijen echter nog niet tot overeenstemming gekomen over de transfer. Beide clubs waren wel al akkoord, maar tussen Fortuna en Nysäther zelf moesten nog enkele plooien worden gladgestreken.
Toch had Fortuna-trainer Dekker gisteravond alle hoop dat de Noorse aanvaller en topscorer van Lilleström SK zou kiezen voor Fortuna. Fortuna wilde Nysäther eerst tot aan het einde van het lopende seizoen huren, maar de speler wilde meer zekerheid en vroeg om een contract voor langere tijd. Dit meningsverschil was de voornaamste oorzaak van het oponthoud in de onderhandelingen. Nu lijken die problemen verleden tijd.
Dekker: „Het blijft afwachten, maar we hebben in ieder geval bereikt dat Nysäther bijna akkoord is. Ik hoop dat we nu snel aan de slag kunnen om een arbeidsvergunning aan te vragen." Die zal nog minimaal twee weken op zich laten wachten. Het debuut van Nysäther zou dus in het gunstigste geval tijdens Cambuur-Fortuna op 12 december kunnen plaatsvinden.
Fortuna heeft André van der Zande, een jeugdspeler uit eigen kweek, voor een jaar vastgelegd.

Van Basten scoort viermaal voor AC Milan tegen Göteborg

Marco magistraal

MILAAN – Marco van Basten was na het duel van AC Milan in de Champion's league tegen IFK Göteborg slechts één kwalificatie van toepassing. Die van wereldspits. In het met 60.000 niet geheel volle San Siro van Milaan versloeg de thuisclub de Zweedse kampioen met 4-0. Van Basten maakte alle doelpunten. Eén voor rust, de rest - dus een echte hattrick - daarna. Eén uit een strafschop, de rest op prachtige wijze.

Göteborg, twee keer (1982, 1987) winnaar van de UEFA-beker, had niets in te brengen. Hooguit de eerste twintig minuten werden de Skandinaviërs niet weggespeeld. Het leidde zowaar tot een kansje. Ekström profiteerde bijna van een foutje van doelman Antonioli, als wel vaker niet de sterkste aan Milanese zijde.

Verder domineerde AC Milan, met Van Basten, Rijkaard en Papin als buitenlanders. Papin, in de ploeg voor Gullit, opende het festival met een fraai schot uit de draai, dat strandde op de paal. Na doorkoppen van, wie anders dan, Van Basten. Göteborg ontsnapte, maar kreeg nauwelijks de kans op adem te komen.

Eranio, sterk aan de rechterkant waar normaal gesproken Gullit behoort te staan, gaf in de 33ste minuut de voorzet, het overstapje was van Van Basten, het kaatsen van Papin, het afwerken van opnieuw Van Basten, 1-0.
In de tweede helft kende de formatie van trainer Capello opnieuw een imponerende start. Lentini beëindigde een solo met een schot op de paal, een later kreeg Van Basten een strafschop. De Nederlander, als international van Oranje de laatste twee jaar aanmerkelijk minder productief, werd neergelegd door Johansson, na een knappe aanval via Papin. Van Basten zelf benutte, zij het met geluk en via de handen van doelman Ravelli, de strafschop.
Daarna was het helemaal gedaan met Göteborg. Het derde doelpunt maakte Van Basten met een prachtige omhaal, na andermaal een voorzet van Eranio. De vierde kwam tot stand nadat Rijkaard werd neergelegd, maar de Belgische scheidsrechter Van den Wijngaert de voordeelregel toepaste. De bal belandde bij Van Basten, die beheerst Ravelli uitspeelde en nummer vier intikte.
Het was het zesde Europese doelpunt van dit seizoen van de Nederlandse aanvaller, die momenteel in de Serie A alweer op twaalf staat.

● *'Magic' Marco dolt zijn tegenstander Pedersen. Van Basten nam tegen IFK Göteborg alle Milan-treffers voor zijn rekening.* Foto: EPA

Uitslagen eerste ronde, returns 9 december

Dynamo Moskou-Benfica	2-2
AS Roma-Galatasaray	3-1
Sigma Olomouc-Juventus	1-2
Ajax-1. FC Kaiserslautern	2-0
Standard Luik-Auxerre	2-2
Paris St. Germain-Anderlecht	0-0
Borussia Dortmund-Real Zaragoza	3-1

VANDAAG
Vitesse-Real Madrid

POULE A

Club Brugge-CSKA Moskou	1-0
Glasgow Rangers-Olympique Marseille	2-2

Stand:

1. Club Brugge	1-2 (1-0)
2. Glasgow Rangers	1-1 (2-2)
3. Olymp. Marseille	1-1 (2-2)
4. CSKA Moskou	1-0 (0-1)

Eerstvolgende duels:
Woensdag 9 december
Olympique Marseille-Club Brugge
CSKA Moskou-Glasgow Rangers

POULE B

FC Porto-PSV	2-2
AC Milan-IFK Göteborg	4-0

Stand:

1. AC Milan	1-2 (4-0)
2. Porto	1-1 (2-2)
3. PSV	1-1 (2-2)
4. IFK Göteborg	1-0 (0-4)

Eerstvolgende duels:
Woensdag 9 december
PSV-AC Milan
IFK Göteborg-FC Porto

LANDSKAMPIOENEN

Club Brugge - CSKA Moskou 1-0 (1-0). 16. Amokachi 1-0. Scheidsrechter: Karlsson. Toeschouwers: 19.000.

Glasgow Rangers - Olympique Marseille 2-2 (0-1). Boksic 0-1, 57. Völler 0-2, 78. McSwegan 1-2, 83. Hately 2-2. Scheidsrechter: Puhl (Hon). Toeschouwers: 41.624.

AC Milan - IFK Göteborg 4-0 (1-0). 33. Van Basten 1-0, 52. Van Basten 2-0 (strafschop), 61. Van Basten 3-0, 63. Van Basten 4-0. Scheidsrechter: Van den Wijngaert (Bel). Toeschouwers: 60.000.

UEFACUP

Sigma Olomouc - Juventus 1-2 (0-1). 22. Möller 0-1, 76. Dino Baggio 0-2, 90. Marosi 1-2. Scheidsrechter: Velazque . Toeschouwers: 15.000 (uitverkocht).

Dinamo Moskou - Benfica 2-2. 36. Soares 0-1, 54. Soares 0-2, 75. Kalitvinstev 1-2, 88. Derkach 2-2. Scheidsrechter: Blankenstein (Ned). Toeschouwers: 6.000. Gele kaart: Tsjadadze, Kovardajev (Dinamo), William, Helder, Madeira (Benfica).

AS Roma - Galatasaray 3-1 (0-0). 58. Aldair 1-0, 80. Muzzi 2-0, 85. Hakan 2-1, 90. Aldair 3-1. Scheidsrechter: Heynemann (Dui). Toeschouwers: 35.000. Rode kaart: 39. Ugur (Galatasaray), 75. Carboni (AS Roma, 2xgeel). Gele kaart: Mihajlovic, Hässler, Giannini (AS Roma), Bolic, Bulent, Okan (Galatasaray).

Club Brugge

Club Brugge is na de openingsdag van de Champions League leider in Groep A. De kampioen van België won met 1-0 van CSKA Moskou door een vroeg doelpunt van de Nigeriaan Amokachi. Favoriet Olympique Marseille speelde 2-2 bij Glasgow Rangers, nadat de ploeg met 2-0 had voorgestaan.

Club Brugge speelde zonder de Nederlander Foeke Booy. Trainer Broos had als buitenlanders de Hongaar Disztl, de Pool Dziubinski en de Nigeriaan Amokachi opgesteld. Booy kreeg te horen dat hij te weinig scoort. Een beroerde situatie, zei hij, maar wel te begrijpen.

Brugge was beter dan CSKA, dat in de vorige ronde voor een sensatie zorgde door bekerhouder Barcelona uit te schakelen. De club kreeg tal van kansen, waarvan Amokachi na zestien minuten eentje benutte.

Glasgow Rangers stond voor 38.000 toeschouwers in het Ibrox-Park twaalf minuten voor tijd met 0-2 achter tegen Olympique Marseille. Toen scoorde invaller McSwegan met een krachtige kopbal tegen, na een verre voorzet van Michailitsjenko. Het was zijn eerste balcontact. Vijf minuten later maakte de voormalige Engelse international Hateley 2-2, eveneens met een kopbal. Het was de verdiende beloning voor de werklust van Rangers.

uefacup-overzicht

Juventus doet prima zaken

DEN HAAG – Bij de drie wedstrijden in de derde ronde van het toernooi om de UEFA-beker was AS Roma de enige thuisclub die won. De Romeinen versloegen Galatasaray met 3-1. Sigma Olomouc daarentegen verloor op eigen veld van Juventus (1-2), Dinamo Moskou speelde in Rusland met moeite gelijk tegen Benfica, 2-2.

Juventus beheerste in Tsjechoslowakije de wedstrijd tegen Sigma Olomouc. De Duitser Möller, ook in de Italiaanse competitie geregeld succesvol, scoorde met een schot van twintig meter. Na de hervatting schoot Dino Baggio -Roberto Baggio ontbrak evenals de Engelse international Platt wegens een blessure- met een lob nummer twee. Pas in de slotfase deed Olomouc iets terug.
Benfica leverde tussen de sneeuwstormen door met de 2-2 tegen Dinamo Moskou goed werk in een uitwedstrijd. De formatie uit Lissabon stond na 54 minuten zelfs met 2-0 voor. Een kwartier voor tijd zorgde Kalitvinstev voor het eerste doelpunt van de thuisclub. Tien minuten voor tijd maakte Derkatsj zowaar nog gelijk.

AS Roma kreeg pas in de slotminuut meer zekerheid voor de return in Turkije. Pas toen maakte verdediger Aldair tegen Galatasaray 3-1. De wedstrijd had een agressief karakter. Beide ploegen eindigden het duel met slechts tien man.

een pagina vol kadotips

Oranje kansloos tegen ontketend Brazilië

Zaalvoetbalteam uitgeschakeld

HONGKONG – De zaalvoetballers zijn uitgeschakeld op de wereldtitelstrijd. Oranje verloor in Hongkong kansloos met 1-6 van Brazilië. Door de nederlaag miste Nederland de halve finales.

De tweede plaats in groep A ging naar de Verenigde Staten, dat Argentinië bedwong met 6-3. In de halve eindstrijd wordt Iran de tegenstander van de Amerikanen. In de andere wedstrijd treffen Brazilië en Spanje elkaar.

Nederland, met de Limburgers Patrick Duyzings (kreeg een gele kaart) en Eric Merk, had gisteren voor een volle hal (4500 toeschouwers) geen schijn van kans tegen de Brazilianen. Halverwege leidden de Zuidamerikanen al met 3-0 door treffers van Jorginho, Fininho en Ortiz. Drie minuten voor het einde redde Runderkamp de eer voor Oranje. Tobias (2) en Rogerian haalden na de pauze doeltreffend uit voor Brazilië.

Coach Groenewoud was amper teleurgesteld. „De jongens waren vermoeid. De accu was leeg." Bovendien miste hij drie belangrijke spelers. Doelman Wentzel (lies), Lettinck (rib) en Rijsdijk (teen) bleven geblesseerd aan de kant. „Brazilië was veel te sterk voor ons.", aldus Groenewoud.

Valse start Nijssen/Suk in Masters

JOHANNESBURG – Tom Nijssen en Cyril Suk zijn de Masters in het dubbelspel gestart met een nederlaag. Het als vierde geplaatste duo verloor in Johannesburg in de openingswedstrijd van de geroutineerde combinatie Fitzgerald/Jarryd in 1 uur en 42 minuten in twee sets, 6-7 4-6.

Door het verlies werd een plaats in de halve finales vrijwel onbereikbaar. Nijssen/Suk zijn in de naar het legendarische Australische dubbel Hewitt/McMillan genoemde groep ingedeeld met de als eerste geplaatste Woodbridge/Woodforde en de nummer acht DeVries/MacPherson. Woodbridge/Woodforde won dat onderlinge duel met 6-3 6-3. De eerste twee gaan over naar de laatste vier.

Tom Nijssen had een aarzelende start in de met een miljoen dollar gedoteerde Masters. In zijn eerste opslagbeurt moest hij vier breekpunten wegwerken, in zijn tweede kreeg hij er zeven tegen. Op de zevende braken Fitzgerald/Jarryd zijn opslag, 2-4. De Nederlands/Tsjechische combinatie brak direct daarop de opslag van de Australiër Fitzgerald en herhaalde dat op 5-5 nogmaals. Suk serveerde op 6-5 voor de setwinst, maar verloor zijn opslag op 30-40. In de tiebreak liepen Fitzgerald en Jarryd via 4-0 naar 7-3. In de tweede set was een break beslissend.

Vandaag moeten Nijssen en Suk tegen de Australiërs Mark Woodforde en Tod Woodbridge aantreden. Nijssen: „Als we de kruisfinales willen halen zullen we van deze nummers een van de wereld moeten winnen. Zo niet, dan is een derde plaats in de poule het maximaal haalbare."

FINA vindt straf Strauss te mild

BONN – De wereldzwembond (FINA) overweegt de straf van de Duitse Astrid Strauss, voormalige wereldkampioene op de 800 meter, te verzwaren. Secretaris Gunnar Werner wil weten waarom de Duitse officials Strauss wegens het gebruik van het spierversterkende hormoon testosteron voor slechts een half jaar hebben geschorst. Voor een dergelijk vergrijp bepleit de FINA uitsluiting van tenminste een jaar langer. Door die betrekkelijk lichte straf kan Strauss, die haar verstoorde hormoonhuishouding wijt aan stevige bierconsumptie tijdens een feestje en bereid is in het laboratorium die 'proef' te herhalen, volgende week weer aan de slag.

Voorzitter Karel Aalbers nam Vitesse op sleeptouw

Uit het slop naar de top

DOOR ALBERT GEESING

ARNHEM – Acht jaar geleden stond Karel Aalbers op de stoep van het stadhuis in Arnhem. En 'smeekte' hij het stadscollege om een gift van 100.000 gulden. Om 'hup Vitas' van de verdrinkingsdood te redden. De club stond voorlaatste in de eerste divisie, 'maar het kan ook de laatste plaats zijn geweest', had een schuld van 1,3 miljoen gulden en was op sterven na dood.

Nu twee weken na de uitspraak van de Kroon dat Arnhem een superstadion van 130 miljoen gulden mag bouwen, en aan de vooravond van Vitesse-Real Madrid, lijken de Aalbers de bomen bijkans tot in de hemel te groeien. Hij, de voorzitter met duizend en één ideeën en streefde dat past in New York of Los Angeles. Of desnoods in Amsterdam, maar toch niet in Arnhem, een stad van 150.000 inwoners. „Wat in Eindhoven kan, kan hier ook. Want wat is nou Eindhoven? Dat is toch nauwelijks groter dan Arnhem. Het gaat om het totaalprodukt. Daarom trekt PSV 24.000 toeschouwers en Sparta maar tweeduizend".

„Toen Vitesse acht jaar geleden op de rand van faillissement stond, speelden NEC en De Graafschap in de eredivisie en wilden zij elk Gelders talent. Maar die mensen kunnen ons toch niet kwalijk nemen dat wij zeer ambitieus zijn, een succesvol beleid hebben uitgezet en een groot aantal clubs hebben ingehaald? Wat Vitesse heeft gepresteerd is uniek in de historie van het betaalde voetbal. En dat heeft niks met geluk te maken. Sinds de promotie naar de eredivisie zijn we steeds bij de bovensten geëindigd en staan we nu voor de tweede keer in de derde ronde van de Europa Cup. Dan hebben we het niet slecht gedaan en kan niemand zeggen dat het een incident is".

Karel Aalbeers

Aalbers, denkt met de komst van het Gelredome (begin '95) Vitesse uit te kunnen bouwen tot de vierde club van Nederland. Achter PSV, Ajax en Feyenoord, maar voor gevestigde sub-toppers als Groningen en Twente zonder achterland.

Gek

De sceptici, want dat zijn het in zijn ogen, willen het eerst zien en dan geloven. Ze hebben zich in de voorbije jaren in rijen van vier opgesteld, de marketing-deskundigen, journalisten en clubvoorzitters, die 'Kareltje' voor gek verklaarden. Of hem toch op z'n minst afficheerden als een opportunist, die in hogere sferen vertoefde en een ideaal na-

Begroting

Het einde van die successtory is volgens Aalbers nog niet in zicht. Hij weet niet precies waar die eindigt, „maar ik weet wel dat we straks naar een begroting gaan van vijftien miljoen gulden. En dat Vitesse op termijn in staat zal zijn dezelfde salarissen te betalen als Ajax en PSV". De doelstelling is voorlopig de vierde plaats, 'zodat we ons met grote regelmaat Europees kunnen manifesteren'. De zakenman wil echter meer en doet daar z'n 'stinkende best' voor. „Wij missen nu nog de absolute topspelers, die in Nederland alleen PSV en Ajax hebben. Maar als wij in staat zijn twee of drie sleutelfiguren aan te trekken, vertel mij dan maar eens waarom Vitesse niet om het kampioenschap kan spelen".

Aalbers heeft ook zijn uitgesproken mening over rijk en arm binnen het betaald voetbal en de verdeling van de inkomsten. Hij pleit voor een franchise-structuur, een gesloten circuit, waarbij de inkomsten uit sponsoring, tv en boarding centraal geregeld worden. En gelijkelijk, worden verdeeld. „Op die manier kun je er voor zorgen dat de verschillen tussen de top en de rest acceptabel zijn". En dat is nou net tegen het zere been van PSV. Maar ook tegen dat van Aalbers. „Ik vind het principieel onjuist dat de topclubs bij de verdeling van de tv-rechten vijf ton meer willen hebben dan bijvoorbeeld Emmen. Het verschil is toch al gigantisch. PSV probeert de verschillen nu dusdanig op te voeren dat er vanzelf een hoop clubs afvallen".

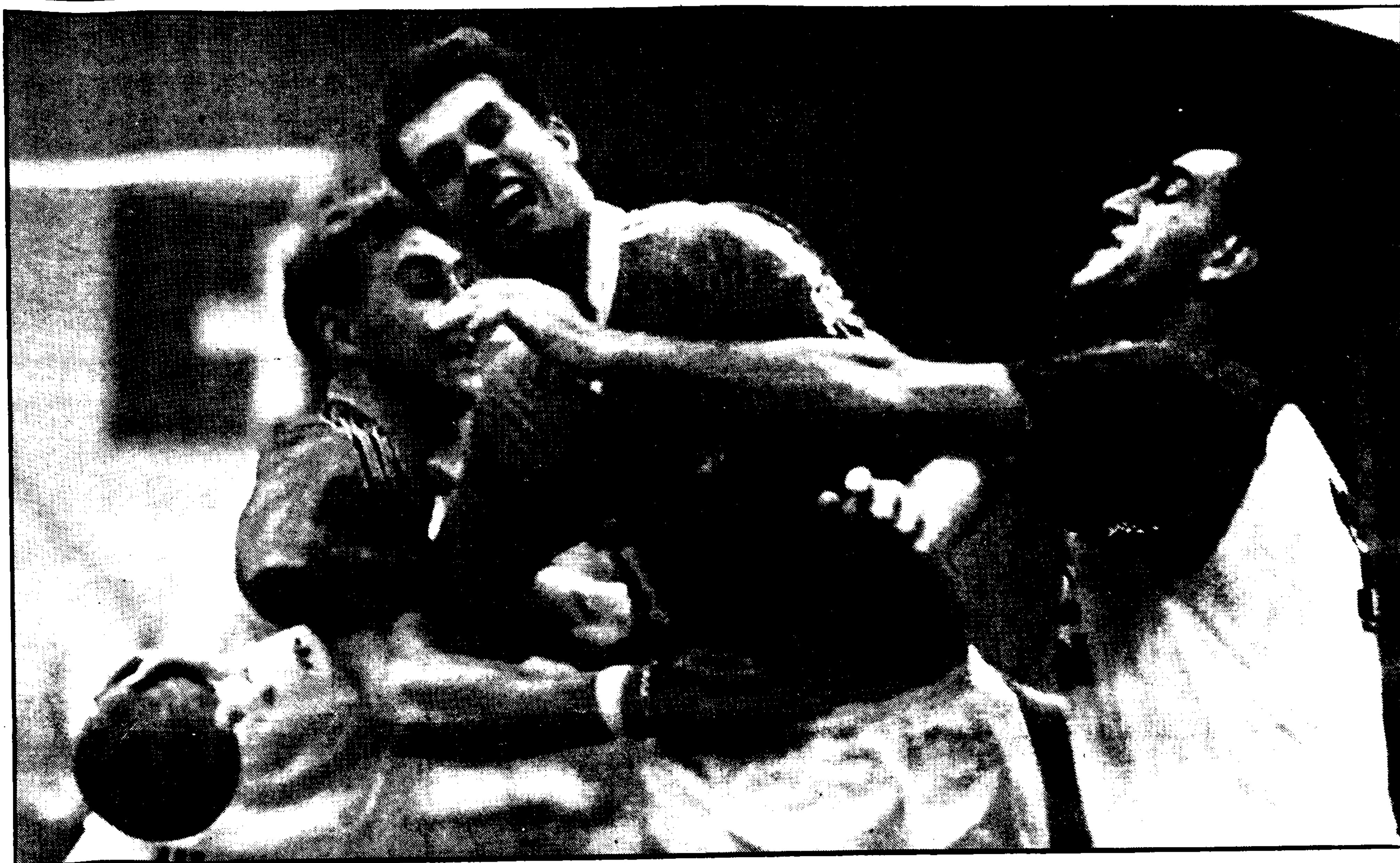
Steun

JOHANNESBURG – Jean-Claude Ganga, voorzitter van de Afrikaanse NOC's heeft gezegd dat de Afrika de kandidatuur van Zuid-Afrika voor de Olympische Spelen van 2004 zal steunen. „We zullen ze alle support geven". De Olympische Spelen zijn nooit in Afrika gehouden.

Peter Murphy naar Italië

WOERDEN – Bondscoach Peter Murphy van de nationale vrouwen volleybalploeg wordt voor een periode van vier maanden uitgeleend aan de Italiaanse club Sirio Perugia. Murphy vervangt daar de coach van de vrouwenploeg. Perugia staat op de vijfde plaats in de Serie A. De geboren Canadees, die mede door de financiële problemen en de onzekere situatie binnen de NeVoBo nog geen nieuw contract heeft ondertekend, is gisteren vertrokken naar Italië, waar hij vier weken zal blijven. Voor Kerstmis komt hij terug om de nationale ploeg voor te bereiden op het kwalificatie-toernooi voor de World Grand Prix in Bremen.

EK nog mijlenver buiten bereik

● Claus Veerman (midden) wordt afgestopt door de Oostenrijkers Dittert en Mahne. Foto: ANP

Afgang voor handbalploeg

HAARLEM – Portugal heet het nieuwe doel van de Nederlandse handballers. Maar de Europese kampioenschappen van 1994 liggen nog mijlenver buiten bereik van Oranje. Zeker na gisteren. De nationale mannenploeg begon de achtste Haarlemse Handbalweek met een fikse nederlaag van 19-25 tegen Oostenrijk, de ploeg die zich in maart in eigen land wél kwalificeerde voor het WK voor A-landen volgend jaar in Zweden.

Vooral in de eerste helft was het spel van de Nederlanders slecht. Zonder kracht, initiatief, tempo en zelfvertrouwen.

Met als meest treffende voorbeeld Claus Veerman, zelfs geen schaduw meer van de topschutter van weleer.

De marge van acht treffers (9-17) gaf het verschil in klasse tussen beide landen goed weer. In de tweede helft was de achterstand te groot om weg te werken. Aanvallend werden kansen verprutst.

Actieplan UCI tegen doping

ORLANDO – De internationale wielrenunie (UCI) heeft in Orlando het actieplan tegen doping gepresenteerd. Dat is gebaseerd op preventie en overleg, maar ook op uniformiteit van de controleprocedures. Het plan, dat vooral ook de vele vooroordelen moet wegnemen, is opgesteld door de medische commissie die wordt gevormd door de Duitse jurist Werner Göhner, diens landgenoot Manfred Donike, biochemicus en dopingexpert te Keulen, en de Limburgse arts Lon Schattenberg. Om het gebruik van verboden spierversterkende of stimulerende middelen te voorkomen, richt de UCI zich op alle niveaus en geledingen, op zowel de bonden en renners als de verzorgers en de media.

Het uniebestuur, voorgezeten door Hein Verbruggen, is er namelijk van overtuigd, dat een betere bekendheid met de sport en met de behoeften van de coureurs kan bijdragen aan de oplossing. Als voorbeeld wordt aangehaald de energiebehoefte van een wielrenner bij een zware bergetappe. Die bedraagt zo'n 9000 kilocalorieën, evenveel als een actieve voetballer nodig heeft om drie wedstrijden achter elkaar te spelen of een atleet om een dubbele marathon te lopen.

Op het terrein van de dopingcontroles streeft de UCI uniformiteit van uitvoering na door strikte regelgeving (puntsgewijs aan de hand van een check-list) en door procedurefouten te vermijden. Eventuele sancties zouden in de toekomst, als de reglementen daarvoor zijn aangepast, ook alle begeleiders van een betrapte renner kunnen treffen.

De UCI, die er alles aan gelegen is het slechte imago van de wielersport te verbeteren, wees er in Orlando nog eens op dat ze de eerste internationale bond was die, al in 1966, op doping is gaan controleren.

De cijfers van 1991 tonen bovendien aan dat wielrennen niet erg ongunstig afsteekt bij andere sporten. Van de 10.468 uitgevoerde tests in erkende IOC-laboratoria vielen er vorig jaar 113 positief uit. Dat is 1,08 procent. Wielrennen zit met dat percentage tussen atletiek (0,6 %) en gewichtheffen (1,8 %) in.

Rome herdenkt slachtoffers

ROME – Voor de wedstrijd tussen AS Roma en Galatasary is een minuut stilte in acht genomen ter nagedachtenis van de Turkse slachtoffers in Duitsland. De plechtigheid was met name een gevolg van de moord op een Turkse vrouw en twee kinderen, die eerder in de week bij een brandaanslag op een onderkomen voor buitenlanders in Mölln om het leven kwamen. De 35.000 toeschouwers beloonden het initiatief na de minuut met een ovationeel applaus. Ook in Italië neemt de rassenhaat toe. Bij het duel tussen AS Roma en Galatasaray waren extra maatregelen genomen, om de veiligheid van de Turkse supporters te garanderen.

Carlos Sainz wereldkampioen

CHESTER – Carlos Sainz heeft de wereldtitel rally heroverd. Door de zege in de RAC-rally van Groot-Brittannië verzekerde hij zich van de titel, die hij voor de eerste keer won in 1990. De 30-jarige Spanjaard, met bijrijder Luis Moya, bestuurde een Toyota Celica. Ook vorig jaar was de rally van Groot-Brittannië beslissend. Toen verloor Sainz de strijd van de Fin Kankkunen, die nu derde werd in Chester en tweede in de eindstand.

Eaters bekert tegen Utrecht

GELEEN – Deze week bekert Meetpoint Eaters tegen Pro Badge Utrecht. Morgenavond speelt de ijshockeyploeg om 22.00 uur in Utrecht en zondagavond om 18.00 uur in Glanerbrook. De inzet is een plaats in de bekerfinale van 6 januari. De Geleense ploeg bereikte vorig jaar reeds de eindstrijd, maar ging toen onderuit tegen Tilburg Trappers. De andere halve finale gaat tussen Gunco Panda's Rotterdam en Flame Guards Nijmegen.

Boycot en geldgebrek bedreigen WK

STOCKHOLM – Het contract voor de wereldkampioenschappen atletiek van 1993 (14-22 augustus) is weliswaar getekend door IAAF-voorzitter Primo Nebiolo en zijn Duitse collega Helmut Meyer, het evenement in Stuttgart is tegelijkertijd stevig onder vuur komen te liggen.

Atleten hebben namelijk gedreigd de WK te boycotten als de IAAF niet met prijzengeld over de brug komt. Wegblijven van toppers kan van het toernooi een financieel debacle maken. Nu al houden de organisatoren rekening met een tekort van vijftien miljoen DMark.

Nebiolo wees de atletenvertegenwoordigers, die willen meedelen in de winsten van de IAAF, in Stockholm hard terecht. De Italiaan hield vol dat de internationale atletiekfederatie niet over de reserves beschikt die het mogelijk maken de sporters te betalen. „Mensen geloven dingen die niet realistisch zijn. Als een atleet onze regels niet ziet zitten, dan moet hij gaan tennissen of op een fiets stappen. Ze kennen de regels en moeten zich daaraan houden."

De Amerikaan John Smith, coach van de Olympische kampioenen Quincy Watts en Kevin Young was gedecideerd in zijn reactie. „We moeten snel af van het belachelijke idee dat atletiek nog steeds een amateursport is."

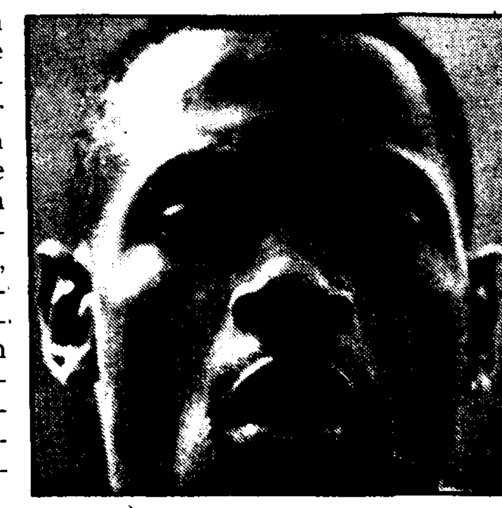
sport kort

● VOETBAL – De Limburgse selectie onder 15 jaar heeft in het kader van het NK met 5-5 (3-3) gelijk gespeeld tegen Brabant.

Young en Henkel beste atleten

STOCKHOLM – De Amerikaan **Kevin Young** en de Duitse Heike Henkel zijn in Stockholm uitgeroepen tot atleten van het jaar 1992. Aan de verkiezing deden 1500 deskundigen mee uit de hele wereld. Behalve officials brachten ook trainers en persvertegenwoordigers hun stem uit. Young, die in Barcelona Olympisch kampioen werd op de 400 meter horden met een wereldrecord van 46,78 seconden, kreeg van de kenners de voorkeur boven de Kenyaan Moses Kiptanui. Sprinterverspringer Carl Lewis werd derde.

Bij de vrouwen had hoogspringster Henkel een kleine voorsprong op haar landgenote Heike Drechsler. De Amerikaanse Jackie Joyner-Kersee eindigde op de derde plaats. Ellen van Langen kreeg 1030 punten. De Olympisch kampioene op de 800 meter werd daarmee negende.

● Kevin Young

Uitslag: Mannen: 1. Young 2850 punten, 2. Moses Kiptanui 2329,5, 3. Carl Lewis 2303,5, 4. Sergej Boebka 1843, 5. Watts 1433, 6. Christie 1217,5, 7. O'Brien 983,5, 8. Conley 981,5, 9. Morceli 973, 10. Marsh 891. Vrouwen: 1. Henkel 2451, 2. Drechsler 2315, 3. Joyner-Kersee 2012, 4. Pérec 1959, 5. Devers 1854, 6. Boulmerka 1820, 7. Torrence 1550, 8. Tulu 1257, 9. Van Langen 1030, 10. Gunnell 575.

Enthoven wordt prof

HEERLEN – De amateurwielrenner Edwin Enthoven komt volgend jaar voor de Belgische profploeg Collstrop uit. Hij zal daar naast Patrick Strouken uit Einighausen de enige Nederlander in de ploeg zijn. Enthoven is een zoon van voormalig profwielrenner Dick Enthoven, die in het begin van de seventies driemaal deelnam aan de Tour de France.

Van Diepen coach wielervrouwen

DEN HAAG – Frans van Diepen wordt de nieuwe vrouwencoach van de KNWU. De inwoner van Geldrop was de enige serieuze kandidaat om Piet Hoekstra, die overstapte naar de mannen, op te volgen. Volgende week zal het contract worden getekend. Over de duur van de verbintenis is nog niet gesproken. De verwarmingsmonteur is voorgedragen door de dames uit de selectie, bij wie Van Diepen eerder als assistent van Hoekstra werkte.

sport in cijfers

SCHAKEN

Moskou, Aljechin-Memorial, vijfde ronde: Joesoepov - Anand 1/2-1/2, Salov - Timman afg., Sjirov - Karpov 1/2-1/2, Kamski - Gelfand afg. stand: 1. Anand 3 pnt, 2. Gelfand 2 1/2 pnt en 2 afg.partijen, 3. Kamski 2 1/2 en 1 afg., 4. Salov en Joesoepov 2 en 1 afg., 6. Karpov en Sjirov 1 1/2 en 1 afg., 8. Timman 1 en 1 afg.

AUTOSPORT

Chester RAC-Rally. Eindstand: 1. Sainz/Moya, Toyota Celica 5.23.06, 2. Vatanen/Berglund , Subaru Legacy 5.25.22, 3. Kankkunen/Piironen, Lancia Delta 5.25.51, 4. Alen/Kivimaki, Toyota Celica 5.26.35, 5. Biasion/Siviero . Ford Sierra 5.26.47. Eindstand WK: 1. Sainz 144 punten, 2. Kankkunen 134, 3. Auriol 121, 4. Biasion 60, 5. Alen 50.

VOETBAL

Lima Oefenduel: Peru - Ecuador 1-1 (0-1). 4. Zambrano 0-1, 53. Ramirez 1-1.

TENNIS

Johannesburg ATP Masters dubbelspel, 1.75 miljoen gulden. Hewitt-McMillan-groep: Fitzgerald/Jarryd - Nijssen/Suk 7-6 6-4.

HANDBAL

Haarlemse Handbalweek, mannen, eerste dag: Noorwegen - Japan 26-18 (14-9). Nederland - Oostenrijk 19-25 (9-17). Doelpuntenmakers Nederland: Hagreize 7, Van Olphen 3, Nijdam, Jacobs, Portengen 2, Schuurs, Veerman, Groener 1.

ZAALVOETBAL

Hongkong. WK, tweede ronde. Groep A: Nederland - Brazilië 1-6 (0-3). 3. Jorginho 0-1, 13. Fininho 0-2, 16. Ortiz 0-3, 26. Tobias 0-4, 27. Tobias 0-5, 37. Runderkamp 1-5, 38. Rogerian 1-6. Scheidsrechter: Valente. Toeschouwers: 4500. Gele kaart: Traets, Duyzings.

Verenigde Staten - Argentinië 6-3 (2-2). **Eindstand:** 1 Brazilië 3-5 (13-4); 2. Ver. Staten 3-4 (11-8); 3. Nederland 3-3 (8-10); 4. Argentinië 3-0 (5-15)
Groep B: Iran - België 4-2, Spanje - Polen 7-3. Eindstand: Iran 3-6, Spanje 3-4, België 3-2, Polen 3-0.
Indeling halve finales: Spanje - Brazilië, Iran - Verenigde Staten.

oefenvoetbal

VANDAAG

EHC-Amstenrade	19.00 uur
SVM-Roda JC-comb.	afgelast

sportprijsvraag

HAMBURG – Trekking Duitse **Mittwochslotto:** Trekking A: 1 - 6 - 9 - 14 - 29 - 44. Reservegetal: 21. Trekking B: 4 - 10 - 16 - 22 - 32 - 47. Reservegetal: 19. Spiel'77: 3680790.

Exclusieve handgemaakte kerststukjes en kransen

v.a. 7,50

Bij aankoop voor 10 gulden

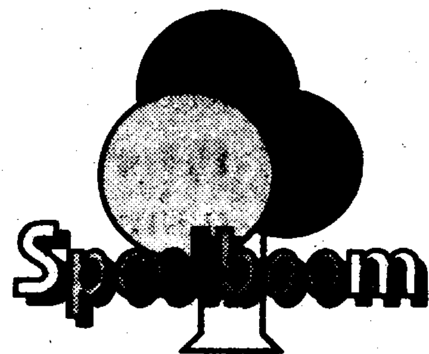
luxe kaars kado

KADO WILLUD

(alleen verkrijgbaar op de kerstmarkt)

St. Nicolaas

koopt weer bij:

't Loon Heerlen

Op zoek naar iets speciaals voor uw auto

HAROS AUTOSHOP

Het adres voor al uw auto-accessoires

o.a.
- autohifi
- auto-alarmsystemen
- jetbag dakkoffers
- imperials / alleedragers
- autostoelhoezen
- autodakhoezen / pyjama's
- autostripings
- mistlampen / verstralers
- derde remlichten
- uitgebreid assortiment kleinere accessoires

OPTIMAAL ADVIES - GUNSTIGE PRIJZEN

Parallelweg 251 Heerlen - 045-716983

---

van Bommel® SUPERIOR SHOES

Perfect door zijn details - New Generation Classics

NIEUWE COLLECTIE VOLOP VOORRAAD

DE STRIPBOEKENSPECIAALZAAK SITTARD

Enorm assortiment nieuwe en gebruikte strips, comics en hardcovers.

Geopend vanaf 11.00 uur, op zaterdag vanaf 10.00 uur.

Op maandag gesloten, donderdag tot 21.00 uur koopavond.

Stationstraat 19 Sittard, tel. 046-515074

100 meter van het station

SEIZOENS-OPRUIMING

Damesschoenen: laarzen

Napolina, Picardy, Dorndorf, v. Bommel, Burley, B.B., Spess (voor losse steun) Ganter, Bana, Perty, Palmroth etc.

Herenschoenen

Clark, Mephisto, Camel, v. Bommel, Finn Comfort etc.

Kinderschoenen

Renata • Bunnies • Piedro

10% 20% 30% 40% 50% **KORTING**

SCHOENSPECIALIST

POUWELS

Schuin t/o politiebureau - Benzenraderweg 42, Heerlen, 045-710384 - Donderdag koopavond

Einderstraat 15, Kerkrade, 045-461493

Nu nog op voorraad

JAARSTUK 1992

„Bald sind wir drüben"

M.J. Hummel®

WIERTZ

geschenkenhuis

hoofdstraat 48 6461 cr kerkrade

Boeken koopt u bij WINANTS

(naast 't raadhuis in Heerlen)

- verse snijbloemen/planten, kerststukjes
- handgeschilderde kerstgroepen
- grote collectie sierpoppen
- Delfts blauw/wit
- Ikonen - houten schaakspellen
- grappige kado's

Te veel om op te noemen.

Kadoshop/bloemenshop

'hanny'

Hoofdstraat 99
Landgraaf-Schaesberg
tel. 045-312929

Waarvan dromen uw voeten?
Eindelijk weer te gaan als mens!

Schoenspeciaalzaak

pieds sur terre

Willemstraat 48 - Heerlen
☎ 045-724471

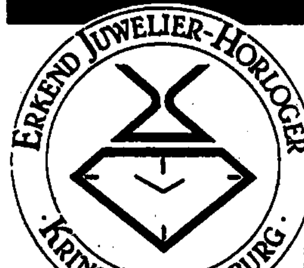

Openingstijden:
- dinsdag-woensdag-vrijdag van 9.30-18.00 uur;
- donderdag 9.30-21.00 uur;
- zaterdag 9.30-17.00 uur;
- maandag gesloten.

- verantwoorde schoenen voor dames, heren, tieners en kinderen;
- maat steunzolen
- reparaties
- pedicure op afspraak;
- reformsportschoenen;
- wandel- en trekking-schoenen.

voetkundig schoenconsulent

UW KZL-JUWELIER VOOR KWALITEIT

AMSTENRADE WIL ADEMA GOUDSMID
JAN PALM
BEEK MOLIN
ECHT JAN VOS
EIJSDEN BROSIE DRITTY
HEERLEN CONSTEN
HULTS-HOUBEN
P.MARTENS
MEERTENS
ROLAND OOSTWEGEL GOUDSMID
VROEMEN-THISSEN
HOENSBROEK WILLEMS
MAASBRACHT JAN VOS
MAASTRICHT MARTENS-VAN LUF
SERVÉ MONFRANCE
VAN VELTHUYSEN
WILLY VOSSEN
ROERMOND
OONK
STASSAR
STEIN MARTIN MOLS
VALKENBURG
HUBERT BROUWERS
LEON VIJGHEN

PARELS

VAN ZELDZAME EENVOUD...TOT UNIEKE CREATIES

UW KZL-JUWELIER TOONT U GRAAG ZIJN SCHITTERENDE EN UITGEBREIDE COLLECTIE, ZORGVULDIG GESELECTEERD NAAR KWALITEIT EN SCHOONHEID.

BESTAANDE COLLIERS OPNIEUW VAKKUNDIG KNOPEN OF EIGENTIJDS VERANDEREN.

UW KZL-JUWELIER ZORGT ERVOOR.

VOOR KWALITEIT UW KZL-JUWELIER

De pan met **„parkeerruimte?"**

De originele **Wing Pan**

Verkrijgbaar bij:

bour Heerlen

v.a. 89,-

Geleenstraat 18
Saroleastraat 73

Chez ARMAND

Chez Armand, verrassende geschenken voor de man

Uw adres voor o.a.:
- Dasspelden
- Scheerartikelen
- Sportthema's
- Wandversieringen
- Fop-kado's
- Auto's (voor de verzamelaar)
- 1001 geschenken voor iedere beurs

Gespecialiseerd in schaalmodellen

o.a.: Ferrari, Porsche, Lamborghini, Amerikaanse merken.

Dit is slechts een kleine greep uit onze grote collectie schaalmodellen

Loop vrijblijvend binnen en overtuig u zelf van ons uitgebreid assortiment

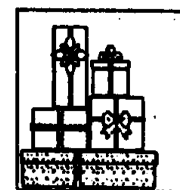
Rosmolenstraat 14 - Sittard

Tel. 046-580922

KUNSTHANDEL W. CAPEL

GROOT IN KADO-ARTIKELEN

zoals:
- Kerstartikelen
- Byouterieën
- Groot assortiment muziekdozen
- Tevens een nieuwe collectie schilderijen op de 1e etage.

HET adres voor al Uw inlijstwerk.

Salmstraat 94
GELEEN 046-741465

SPECIAAL ADRES

Limburgs grootste en origineelste keuze in doop- en bruidssuikers

HANDWERKBONBONS

GEOPEND WO. - DON. - VRIJ. - ZATERDAG
MA.- EN DINSDAG OP AFSPRAAK

't Scharrelhöfke

Amstenrade, Hoofdstraat 10, tel. 04492-1447

Voor uw kado's

Oude Veemarktstraat 1, Heerlen, tel. 045-711864

Let's talk about shoes.

Dealer:

bormans MODESCHOENEN

Steenweg 27-29 6131 BS Sittard

GOED NIEUWS VOOR UW HUID

Dierproefvrij

Frei öl dag- en nachtcrème: intensiefcrème met vitamine A + E.
OVERDAG: de intensiefcrème beschermt de huid tegen schadelijke invloeden van buitenaf en vormt een goede basis voor make-up.
'S NACHTS: de crème voedt en ontspant de huid.
Frei öl intensiefcrème is geschikt voor elke huid, in het bijzonder voor de droge en tot afschilfering neigende huid.
Het resultaat is een mooie en gladde huid met minder rimpels.
Uitsluitend verkrijgbaar bij uw apotheek: pot 50 ml à ƒ 24,95.

WAARDEBON: Geldig t/m 31 december 1992

Lever deze bon in bij uw apotheek en u ontvangt GRATIS bij aankoop van Frei öl intensiefcrème:

Frei öl zeep t.w.v. ƒ 5,65
- alkalivrij
- met terugvettende werking
- pH-waarde 5,5

---

een pagina vol kadotips

'Greg Le Mond heeft net zoveel aan mij te danken'

Vervroegd afscheid Johan Lammerts

Van onze sportredactie

PELLEN – Jaren lang sliepen Greg Le Mond en Johan Lammerts tijdens etappekoersen op één kamer. De kopman voor het slapen gaan een boek, de knecht studeerde. Nu Lammerts stopt als renner, krijgt die studie, bedrijfskunde aan European University in Antwerpen, voorrang. Over een jaar hoopt de Westbrabander de zaak te hebben afgerond. Verdwijnt Johan Lammerts, de winnaar van de Ronde van Vlaanderen en de Ronde van Nederland in '84, van een Tourploeg in '85 en van nog een stuk of twintig andere, kleinere, koersen, dan zomaar uit het métier? Zonder een afscheid in Lubberding in Bathmen, zonder tranen van Le Mond in ... van Peter Post?

... aanstaande zaterdag moeten ..., wanneer Lammerts in elk ... door zijn supporters in het ... café De Watertoren wordt ... gewaaid. „Voor mij hoeft het al... niet met zo'n groot feest," al... in Bergen op Zoom geboren ... togen Lammerts. „M'n sup... zijn me het dierbaarst, hen ... dan bedanken voor de steun ... afgelopen jaren en dat was ... dat."

...merts gold als een van de intel... ste renners van het peloton, ... hij in '82 als prof bij Raleigh ... Post debuteerde. Hij was te ... om zomaar met een knechten... noegen te nemen. Grote over... ngen in '84 gaven hem de illu... er meer inzat dan zich uit de ... rijden voor Planckaert, Van... rden of Anderson.

...bleek een misvatting. „Ik heb ... eprobeerd als kopman in klei... ploegen (het Italiaanse Vini Ri... en het Belgische ADR-red), ... het bleek te hoog gegrepen. ... heb ik nagedacht en m'n posi... verbonden aan die van één ve...

ondervond Lammerts in deze herfst. Graag had hij de Amerikaan vergezeld naar diens nieuwe Franse sponsor, maar dat lukte niet. Zodat het afscheid, op 32-jarige leeftijd wat vervroegd kwam. Andere ploegen hadden immers totaal geen interesse in een 'oude' renner zonder een noemenswaardig FICP-puntentotaal achter zijn naam.

Ploegleider

Maar indirect hielp de Amerikaan Lammerts toch weer verder. Via Le Mond was de Westbrabander ooit in contact gekomen met de general manager van Saturn, toen nog de sponsor van een grote amateurformatie in de Verenigde Staten. Nu diezelfde Saturn-formatie profplannen heeft voor komend seizoen (met Brian Walton als kopman), werd daarbij direct aan Lammerts als ploegleider gedacht.

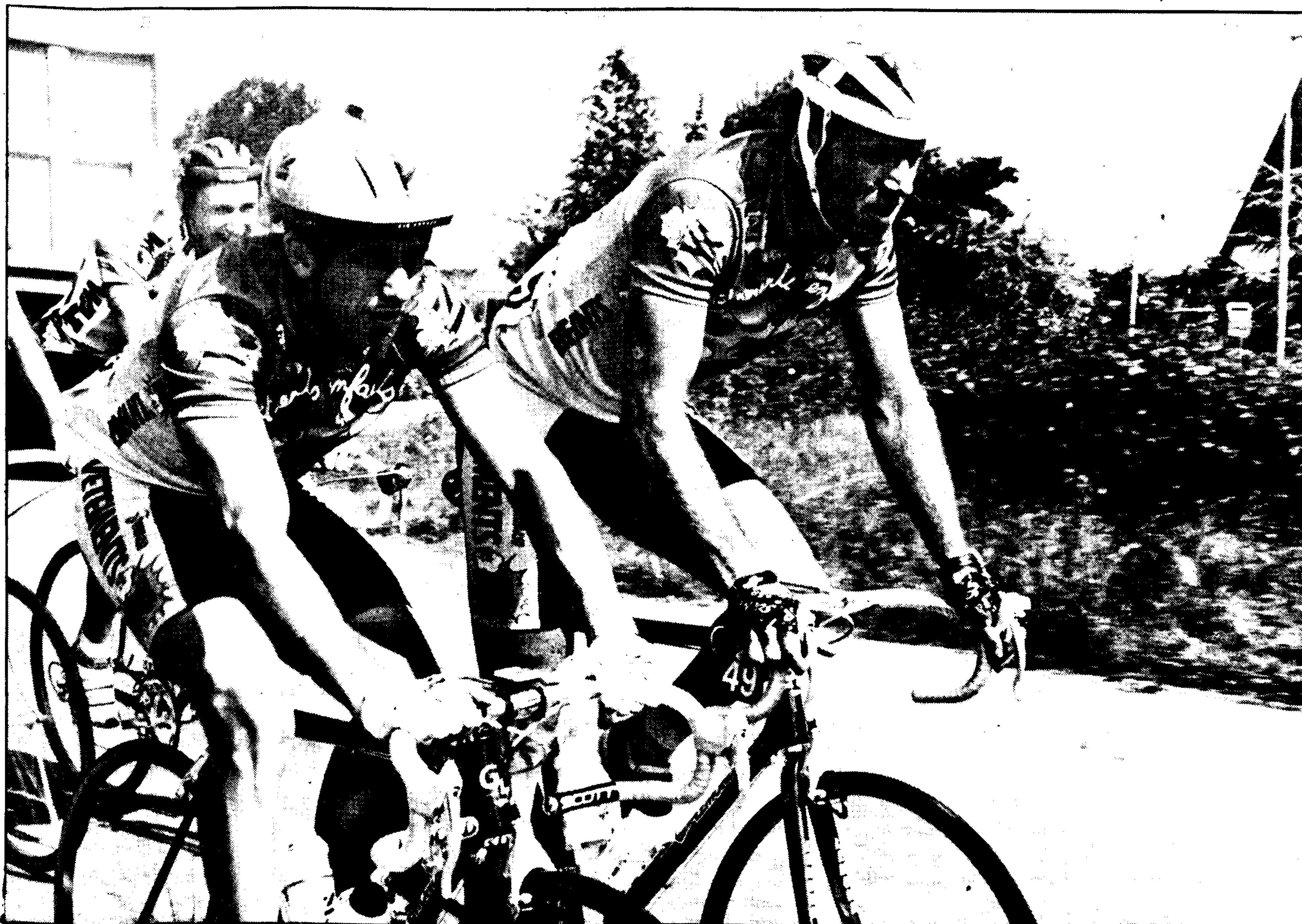
Johan Lammerts is zelf de eerste om dat aanzoek te relativeren. „Ik ben vorige maand gebeld ja. Of ik in de maanden februari en maart als ploegleider in Europa wil fungeren. Of ik dat doe, hangt af van de mogelijke deelname aan met name Spaanse wedstrijden en of ik het met de directie eens kan worden over mijn contract. Dat laatste zal niet zo'n groot probleem zijn als het eerste."

En zo blijft Johan Lammerts ook in '93 wellicht bij het proffietsen betrokken. Vast staat dat hij as bestuurslid van de rennersvakbond, de VVBW, aanblijft: „Op sociaal terrein is er nog veel werk te doen."

...g Le Mond

... Le Mond dus. De voor zijn ... vette contracten in de afgelo... jaren bij Z had Lammerts lou... alleen aan de relatie met z'n ... kaanse kopman te danken. ... eft dat nu grif toe. Maar: „Le ... heeft net zoveel aan mij te ... en, dat weet-ie zelf ook wel. We ... altijd vrienden blijven."

... macht van Le Mond na een ... wegseizoen ook tanende is,

● Greg Le Mond aan de zijde van zijn steun en toeverlaat Johan Lammerts (rechts), een beeld dat nooit meer te zien zal zijn in het wielerpeloton. Foto: RAYMOND KERCKHOFFS

Positieve instelling moet golfer over mislukt seizoen heen helpen

Van der Velde put moed

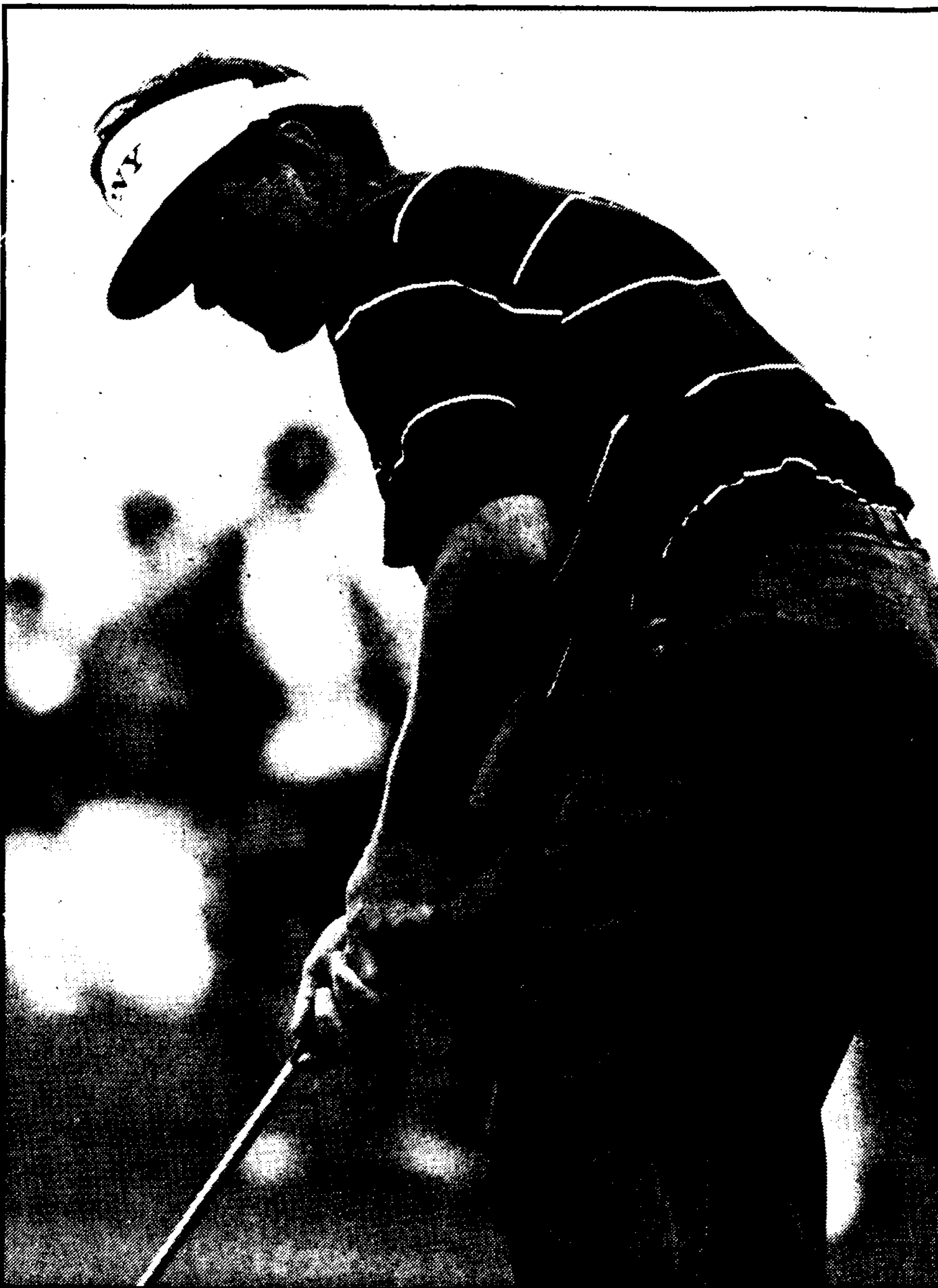
Van onze sportredactie

SYDNEY – Aan de vooravond van het Heineken Australian Open, dat op de Lakes Golf Course in Sydney wordt gehouden, viert optimisme hoogtij in het leven van profgolfer Chris van der Velde. De Amerikaanse Nederlander die komend seizoen niet in het bezit van een tourkaart is - hij eindigde met 4000 pond te weinig aan prijzengeld voor automatische plaatsing en weigerde vervolgens zich via de tourschool in Montpellier te kwalificeren - ziet desondanks voldoende perspectief als broodgolfer in Europa. „Ik heb nog steeds het gevoel dat ik in golf ver kan komen. Als ik dat gevoel niet had, dan zou ik meteen stoppen."

Aan het eind van het Europese golfseizoen was Van der Velde uitgeteld. Een hoopje golfellende. Hij bezocht een sport-psycholoog om achter de diepere betekenis van het mislukken van de tweede helft van zijn seizoen te komen. Met nog meer dan tien toernooien voor de boeg hoefde Van der Velde slechts zesduizend Engelse ponden als prijzengeld te vergaren om verzekerd te zijn van deelname aan bijna alle Europese toernooien komend jaar. De 28-jarige speler kwam in een dal terecht met als absoluut dieptepunt het toernooi om de World Cup. Zijn bezoek aan de zielemasseur was al evenmin een succes. „Ik had het gevoel dat ik van die man iets nieuws zou leren. Dat hij me op het juiste pad zou brengen. Dat viel dus tegen. Mijn vrouw en ik hebben besloten de zaak zelf ter hand te nemen. We passen voortaan onze eigen methoden en werkwijze toe."

Druk

Chris van der Velde weet exact aan te geven waar het fout ging. „Na mijn amandeloperatie heb ik heel veel kracht verloren. Daardoor kon ik me niet meer goed meer concentreren. Ik ging maar door met het spelen van toernooien, soms realiseerde ik me niet eens waar ik was. Ik heb te veel druk op het presteren gelegd. Dat gaat veranderen. Ik heb er uitvoerig met Bernhard Langer over gesproken. Hij is een goede vriend van me. Ik liet hem mijn toernooischema zien en toen schrok hij echt. Zelf speelt Langer nooit meer dan vier weken. Dan neemt hij een of twee weken rust. Die rust ga ik nu ook inbouwen voor het jaar 1993."

● Chris van der Velde tijdens het putten. Het onderdeel van het golfspel dat hem gaandeweg het seizoen meer en meer in de steek liet. Foto: MARCEL VAN HOORN

Noodgedwongen rust, is de mening van topgolfer Steven Richardson. De Brit is ervan overtuigd dat Chris van der Velde een grote denkfout heeft gemaakt door af te zien van deelname aan de tourkwalificatie in Montpellier. Richardson: „Chris denkt op sponsorinvitatie aan de meeste toernooien mee te kunnen doen. Daarbij heeft hij echter onderschat dat het een Ryder Cup-jaar is. Iedereen wil zoveel mogelijk spelen en dus punten verzamelen om in aanmerking te komen voor een plaats in het Ryder Cup-team. De toernooien zullen overbezet zijn. Ik geef hem weinig hoop. Ik denk niet dat hij veel meer dan vijf keer op de Tour in actie kan komen."

Verbetering

Van der Velde zelf rekent op twintig starts. Hij gaat er vanuit dat zijn ontwikkeling doorzet en dat dat aantal toernooien voldoende moet zijn om genoeg prijzengeld voor de tourkaart '94 te bewerkstelligen. „In 1991 won ik amper vijfduizend pond. Dit jaar zes keer zoveel. Op de ranglijst ben ik 42 plaatsen gestegen. Er zit dus verbetering in. En dat ik nu mijn tourkaart niet heb gehaald is jammer, maar niet onoverkomelijk. Ian Woosnam moest zes keer terug naar de tourschool. Dus wat dat betreft hoef ik me geen zorgen te maken."

Zijn positieve verwachtingen voor de toekomst kunnen de komende dagen met een goede klassering in het Heineken Australian Open gevoed worden. Verleden jaar bezette Van der Velde de veerstigste plaats en realiseerde de laagste slotronde van alle deelnemers. Toen was de onbekende Nederlander een aangename verrassing voor iedereen. Dit jaar verwacht Van der Velde een betere score. „Met een positie tussen 10 en 20 zou ik zeer tevreden zijn. Ik voel dat het er in zit. Te positief. Waarom niet? Als je niet van het positieve in het leven uitgaat, dan kom je jezelf nog wel een keer tegen."

Demir Hotic: 'Op Betzenberg is alles mogelijk'

Kaiserslautern geeft zich niet gewonnen

KAISERSLAUTERN – FC Kaiserslautern wil over veertien dagen „de ... van Barcelona" uit de fles halen ... de nederlaag van 2-0 in de ... wedstrijd tegen Ajax alsnog ongedaan te maken. Vorig jaar kwam de Duitse club na de nederlaag met ... in Barcelona thuis met een geweldig offensief voor de dag, dat ... tot een 3-0 voorsprong. Pas ... laatste minuten scoorde Barcelona tegen en won vervolgens de Europacup. „Op de Betzenberg is alles mogelijk", aldus Demir Hotic.

Aanvoerder Thomas Dooley schat de kansen, dat zijn ploeg de derde ronde bereikt, zelfs op tachtig procent. „Ajax kan ons niet beletten drie of vier keer te scoren. Daarvoor is de verdediging eenvoudig te zwak."

Taktiek

Trainer Rainer Zobel, die in Amsterdam zijn gerenommeerde middenveld uit elkaar gerafeld zag, weet al welke taktiek hij zal volgen: „We pakken het op zijn Engels aan. De geblesseerde Jan Eriksson is er over veertien dagen zeker bij. Ik denk er zelfs over hem als kop-specialist in de punt van de aanval te laten spelen." Dooley: „In Kaiserslautern zullen we de bal hoog voor het doel geven. Als Eriksson erbij is, kan ik misschien weer op het middenveld spelen en niet in de mandekking."

In Amsterdam was de aanvoerder van Kaiserlautern gebonden aan de strikte opdracht niet over de middenlijn te komen. Trainer Zobel vond hem na zijn blessure dan ook conditioneel niet in staat. Aanvankelijk stond Dooley tegenover Vink. Maar het vele loopwerk bekwam hem niet goed, zodat hij met Thomas Ritter van plaats ruilde en Dennis Bergkamp opving. „Dat ging me goed af", aldus de Duitser, „dat hij desondanks één mooi pasje op Jonk kon geven, tekent zijn klasse."

NHV zet directeur op non-actief

ARNHEM – Het bestuur van het Nederlands Handbal Verbond heeft directeur Wim Cornelissen met onmiddellijke ingang op non-actief gezet. Hoofd communicatie Kees Sijbesma zal tijdelijk de plaats innemen van Cornelissen, die acht jaar directeur van het NHV was.
Luub Hafkamp, voorzitter van het NHV, geeft als reden voor deze beslissing „het op een aantal onderdelen niet goed functioneren" van Cornelissen. „Hoewel het op non-actief stellen van de ene op de andere dag is gebeurd, is de beslissing een gevolg van een zorgvuldige besluitvorming. Het is een langer lopend proces geweest met gesprekken met Cornelissen. Daarbij hebben we gehoopt op een verandering die er niet is gekomen".

Ton Houben ontslagen

NEDERWEERT - Ton Houben (50) uit Linne is door voetbalclub Merefeldia uit Nederweert met onmiddellijke ingang ontslagen. De slechte prestaties van het eerste elftal in de derde klasse C waren aanleiding tot het ontslag. Merefeldia neemt de zesde plaats op de ranglijst.

Krajicek in ABN-AMRO-toernooi

ROTTERDAM – Richard Krajicek is gecontracteerd voor het ABN AMRO World Tennis Tournament, dat van 22 t/m 28 februari aanstaande voor de 20ste maal in het Rotterdamse Sportpaleis wordt gehouden. Dit jaar was Krajicek, die inmiddels de tiende plaats op de wereldranglijst heeft bereikt, in eigen land alleen te zien bij de Daviscupwedstrijd Nederland - Uruguay. Toernooi-directeur Wim Buitendijk kon het niet bij de 19e editie financieel niet eens worden met de Hagenaar. Ditmaal is hij wel bereid te betalen. „Nu Richard flink is opgeklommen, wordt hij voor ons toernooi echt interessant en zeker niet alleen omdat hij Nederlander is. Hij heeft nu zijn waarde als toptiener en dat is ons wat waard."
Overigens is het - nooit vrijgegeven - Rotterdamse budget om spelers te contracteren gelijk gebleven. Wel is het prijzengeld met 75.000 dollar verhoogd en gebracht op 600.000 dollar.

Nederlaag schaakteam

DEBRECEN – De nationale schaakploeg heeft tijdens het EK voor landenteams een nederlaag geleden tegen Armenië (1-3). Van der Wiel en Nijboer remiseerden, Piket en Kuijf verloren. Jeroen Piket wilde aan het eerste bord tegen Vaganjan de winst forceren. In een gelijke stelling ondernam hij een onverantwoorde winstpoging. Vaganjan hield het hoofd koel en dwong de Leiderdorper tot overgave. Rini Kuijf, in het team gebracht voor de teleurstellende Van Wely, werd opgebracht door Ninatjan. Rusland en Engeland, de twee favorieten, braken in de vijfde ronde af op 1 1/2 - 1 1/2. Short, tegenstander van Timman in januari in de finale van het kandidatentoernooi, verloor van wereldkampioen Kasparov.

Enorme schuldenlast Italiaans voetbal

ROME – Terwijl de Italiaanse voetbalclubs vele miljoenen guldens in nieuwe spelers blijven investeren, groeit de schuldenlast. Van de twintig clubs in de serie A raakte vorig seizoen alleen Parma niet in de rode cijfers.
AC Milan moest flink boeten voor de door de Europese voetbalunie (UEFA) opgelegde uitsluiting. De landskampioen stond voor bijna elf miljoen gulden in het rood. Een jaar eerder was nog 4,5 miljoen winst gemaakt. Ook Juventus moest inleveren. De Turijnse club plaatste zich niet voor Europees voetbal en betaalde dat met een verlies van ruim drie miljoen.
Ondanks het uitblijven van de internationale recettes stegen de salarissen voor de spelers. Bij AC Milan verdubbelden ze zelfs. In 1992 werd voor 54 miljard lire uitbetaald, een kleine 70 miljoen gulden. Bekerwinnaar Parma betaalde aan salarissen en premies „slechts" twintig miljoen gulden en maakte een boekwinst van meer dan een half miljoen gulden.

sport kort

● ZEILEN – Roy Heiner, Nederlands Olympisch deelnemer in de Solingklasse, doet momenteel in het Nieuwzeelandse Auckland mee aan de Round Robin van de Steinlager Cup. Daarbij wordt gevaren in one-tonners. Heiner won drie van de zeven matchraces. Daarmee bezet hij achter de Nieuwzeelander Rod Davis (7 overwinningen), diens landgenoten Chris Dickson en Russell Coutts (beiden 5), de Amerikaan Ed Baird (vonnis 5) en de Zweed John Kolius (4) de zesde plaats.

Simons nieuwe voorzitter Stichting Nacht van Valkenburg

Driemaal Cauberg in slotrit Profronde

VALKENBURG – De deelnemers aan de Ronde van Nederland voor profwielrenners zullen in de slotetappe naar Valkenburg op 20 augustus drie maal de Cauberg moeten beklimmen. De bekende klim vormt telkens onderdeel in drie lussen die in het parkoers rond Valkenburg zijn opgenomen. Driemaal ook passeren de renners de finishlijn die ... worden getrokken op de Prinses-Beatrixsingel.

Na in het verleden enkele jaren Gulpen als eindpunt te hebben gehad zal de Ronde van Nederland zoals bekend de komende drie jaren een slotetappe hebben met Valkenburg als eindpunt. Dit is tussen de organisatie van de Ronde en de plaatselijke stichting 'De Nacht van Valkenburg' overeengekomen. Voor de organisatie in Valkenburg is een comité gevormd met wethouder René Simons als voorzitter, raadslid Jo Römling als vicevoorzitter, Paul Vroemen als secretaris-penningmeester, Leon Keppels voor propaganda-aangelegenheden en Walter Duyzings voor de technische zaken.

De organisatie rekent erop dat de gemeente alsnog 60.000 gulden subsidie verleent voor het evenement. Eerder was dit bedrag door een meerderheid van de raad uit de gemeentebegroting geschrapt. De raadsleden Eric Weusten, Matjeu Voncken en Jo Römling steunden daartoe een motie van het CDA. De drie raadsleden komen nu op hun beslissing terug in de vorm van een initiatiefvoorstel.

Nieuwe profploeg

Frankrijk is volgend jaar een nieuwe profploeg rijker: Telecom Paris, een bescheiden formatie waarvan de huidige profs Denis Roux en Pascal Chanteur de bekendste renners zijn. Het team wordt aangevuld met elf neofieten. Met de komst van Telecom Paris, beschikt Frankrijk volgend jaar over vijf beroepswielerequipes.
In België is José de Cauwer druk in de weer om een nieuwe ploeg op de been te brengen. De Cauwer, dit jaar ploegleider bij Tulip, hoopt op korte termijn de naam van zijn nieuwe geldschieter bekend te maken.

Dimitri Konichev

Dimitri Konychev bezorgt TVM-ploegleider Cees Priem opnieuw kopzorgen. De grillige Rus, die reeds twee jaar voor de Nederlandse ploeg uitkomt, heeft voor 1993 een contract getekend bij de Italiaanse Jolly-ploeg van Marino Basso. Cees Priem claimt echter Konychev, aangezien hij contractueel een optie op hem heeft. Priem gaat ervan uit, dat Konychev ook volgend jaar de kleuren van TVM verdedigt.

Halupczok stopt

De Poolse prof Joachim Halupczok heeft op 24-jarige leeftijd noodgedwongen een punt achter zijn wielerloopbaan gezet. De wereldkampioen van de amateurs in 1989, werd onlangs getroffen door een hartaanval. In 1991 was hij reeds geruime tijd inactief vanwege hartklachten. Halupczok stond onder contract bij de Italiaans-Belgische ploeg GB-MG Boys.

Veldrit Maastricht

Zaterdag wordt op een parcours bij het Dousberg-complex in Maastricht een veldrit in het kader van de Gerrit Scholte Trofee verreden. De organisatie is in handen van TWC Maastricht. De wedstrijden - cyclocross en ATB - beginnen om 13.00 uur.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG IN NEDERLAND

JAARLIJKS AANTAL NIEUWE INSCHRIJVINGEN

Overig = inschrijvingen bij: psychiatrische ziekenhuizen, -verpleeghuizen, poliklinieken, CAD's, etc.

Totaal: 187.000 · 443.199 · 532.550 · 624.400
Overig: 209.349 · 230.550 · 251.400
Riagg: 114.400 · 233.850 · 302.000 · 373.000

EXPLOITATIEKOSTEN RIAGG'S EN CAD'S

□ = kosten Riagg's
■ = kosten CAD's
(x 1 miljoen gulden)

1980: 45 · 1982: 360, 64 · 1984: 376, 68 · 1986: 418, 72 · 1988: 475, 74 · 1990: 517, 81

GPD-Infographics/Reinoud Sijtsma

U kunt uw chef echt wel vermoorden? En uw collega's met hem? Die dagelijkse gang naar het werk zit u tot hier? Af en toe moet u huilen als u denkt aan de ellende op het werk? Geen probleem. U bent absoluut niet de enige. Integendeel. Velen, zeer velen zijn u voor gegaan. Zij zitten daarom thuis. In de wao. Maar liefst een kwart van alle wao'ers is om 'psychische redenen' afgekeurd. Een groot deel van hen zal nooit meer aan de slag kunnen. En toch zijn ze niet echt ziek. Tenminste, niet volgens de normen van de psychiater. De wao als afvalbak voor de te weinig aangepaste werknemer.

Nieuwe WAO/AAW/ABP-uitkeringsgerechtigden per jaar en aantal met psychische stoornis

x 1000

□ = totaal nieuwe uitkeringsgerechtigden
□ = waarvan met diagnose psychische stoornis
(aantallen zijn afgerond)

	1968	1982	1983	1984	1985	1986	1987
totaal	73	93	89	89	90	86	92
psychische stoornis	4	22	22	23	25	22	26

Ziek noch gek, maar toch afgekeurd

DOOR LAURENT HEERE EN CEES VELLEKOOP

erland is ziek. Premier bbers zelf had het al tgesteld en dgebazuind. Recent derzoek heeft cijfers geleverd. Een op de tien rkenden lijdt zwaar aan rkstress. Een kwart van bevolking is malende, ans af en toe chiatrisch nostiseerbaar zo gek als deur. En dat vertaalt ook in de idsongeschiktsheidscij. Steeds meer mensen gen psychische blemen en kunnen rom hun werk niet meer . Triest. Want verreweg meesten kunnen er emaal niets aan doen. En n werkgevers vertikken veelal om er iets aan te en.

gendeel: werkgevers maken knemers knettergek. „De druk nt alleen maar toe. erlandse werknemers duceren ontzettend veel. Ze den geconfronteerd met ganisaties, met nog meer sie. Kijk maar naar de ndheidszorg. Daar ligt de kdruk heel hoog. Tijd voor werking is er nauwelijks. Tijd patiëntenzorg evenmin. Daar mensen aan onderdoor," zegt n der Zouwe, idsmedewerker van de eenschappelijke Medische t in Amsterdam.

icoberoepen

mige werknemers lopen meer een klap van de molen te n dan andere. Wilt u lijk gezond blijven, dan valt chien te denken aan een stap naar de agrarische sector. hts 8,9 procent van de eurde werknemers uit die kampt met psychische hten. Slechts een enkele slager vegetariër misschien) komt in chische nood. Militairen zijn al maal geestelijk stabiel. Slechts procent van de afgekeurde aten en officieren is *mataglap*. keuring vóóraf helpt dus wel.

t u een beetje onzeker, dan valt carrière in de gezondheidszorg aan te bevelen. Integendeel. ocent van de wao'ers in die kampt met psychische emen. Een baan in het door uige als duf en rustig chreven bankbedrijf is min een aanrader. Ook daar t u het risico uiteindelijk in dwangbuis te belanden of slang valium te moeten en. En het rustige tenarenbestaan kan etigend uitpakken voor de telijke gezondheid.

percentages jagen schrik aan. enige relativering is wel op plaats. Want dat iemand is keurd, omdat hij het werk hisch niet meer aankan, wil inst zeggen dat hij dwerkelijk *ga ga* is geworden. gendeel, uit wetenschappelijk erzoek is namelijk vastgesteld dat maar liefst 85 procent van de afkeuringen niet is gebaseerd op een psychiatrisch diagnostiseerbaar probleem.

Kortom, er is geen psychiater, psychotherapeut of psycholoog aan te pas gekomen. Hele volksstammen worden voor immer opgeborgen in de wao op basis van psychische klachten die feitelijk niet zijn vastgesteld door een daartoe bevoegde arts.

Etiket

Prof. dr. R. Giel, hoogleraar sociale psychiatrie in Groningen, bevestigt dat we niet gekker worden. Althans, dat de wao geen beeld schept van de gekte. „Depressie is geen ziekte, maar wordt wel steeds vaker vertaald in termen van ziekte. Het moet een naam en een etiket krijgen om hanteerbaar te zijn. De afgelopen tien jaar is steeds meer het etiket 'stoornis' opgeplakt als mensen niet meer in staat waren om hun werk te doen."

Van der Zouwe van de Gemeenschappelijke Medische Dienst bevestigt dat het vaak gaat om een labeltje. Zo werkt men in de wao met de diagnose 'aanpassingsproblemen'. Dat is allerminst een ziekte. Het komt er op neer dat iemand niet met z'n collega's kan omgaan (of omgekeerd) of het werk niet meer aankan, maar er hoeft op zich niets met betrokkene mis te zijn. „Alleen, betrokkene is niet in staat om op die plek weer aan de slag te gaan. En dan klinkt de diagnose 'aanpassingsproblemen' toch aardig," zegt Van der Zouwe.

„Het is heel moeilijk om de grens te trekken," legt ze uit. „Het begint in de Ziektewet. Je voelt je ziek, wordt vervolgens opgeroepen door de controlerend geneesheer van de verzekering en die praat een paar minuten met je. Als je tijdens zo'n gesprek aangeeft dat je het niet meer aankunt, blijf je ziek," vertelt Van der Zouwe.

Tijdens de ziektewetperiode (een jaar) volgen nog meer van die korte gesprekjes. Totdat de wao in zicht komt. De patiënt komt vervolgens bij de Gemeenschappelijke Medische Dienst terecht. „Daar vindt een gesprek van zo'n drie kwartier plaats. Op basis daarvan wordt besloten of iemand al dan niet tot de wao wordt toegelaten."

Gekte beloond

In het rapport 'Zorgen voor geestelijke gezondheid in de toekomst' wordt met schrik geconstateerd dat er bij ongewijzigd beleid in 2010 282.000 wao'ers met psychische klachten rondlopen (tegen 139.000 in 1980 en 212.000 in 1990). De samenstellers van het rapport wijzen er op dat 'de maatschappij psychisch ziek zijn steeds meer is gaan belonen. Wie psychisch ziek is heeft recht op een gegarandeerd inkomen.'

Dat het inkomen daadwerkelijk vrijwel gegarandeerd is, blijkt uit het gegeven dat eenmaal afgekeurde wao'ers zelden wordt 'afgeschat'. Oftewel, herkeuring vindt amper plaats. „De herkeuring heeft alleen plaatsgevonden bij jongere wao'ers met lichamelijke klachten," aldus GMD'er Van der Zouwe. Of de wao'ers daadwerkelijk voor hun klachten worden behandeld, onttrekt zich overigens aan het zicht van de uitkerende instantie. „Je kunt iemand met psychische klachten niet dwingen zich te laten behandelen. Want juist in die categorie is vrijwilligheid een voorwaarde voor behandeling," aldus de GMD-medewerker.

Maar vreemd is wel: slechts de helft van de doelgroep is ooit bij een Riagg of een psychiater geweest. A. Friesen, directeur van de Riagg in West-Brabant: „De hokjesgeest in de gezondheidszorg leidt soms tot vreemde uitwassen. De uitkeringsinstanties hebben geen psychiaters en psychotherapeuten, maar keuren wel mensen af. Er is geen toets of iemand werkelijk arbeidsongeschikt is en er is evenmin enige voortgangscontrole. Wij mogen ons echter niet op dat terrein bewegen."

Het is overigens de vraag of het iets zou helpen om bij de afkeuringsprocedure bevoegde zielkundigen in te schakelen, zegt Giel. „Uiteindelijk komt het er toch op neer dat veel mensen niet in staat zijn om hun werk te hervatten. Die realiteit verandert niet, omdat er geen psychiatrisch erkende diagnose kan worden gesteld. Daarom zou ook een psychiater zich bij die verschuiving van normen moeten neerleggen," vreest hij.

Hulp loont

Friesen is ervan overtuigd dat het aantal wao'ers zou kunnen worden beperkt als er bijtijds wordt ingegrepen. „In veel gevallen gaat het erom dat er een evenwicht ontstaat tussen de draaglast en de draagkracht. Aan de draaglast, de taken van iemand op het werk, in zijn thuissituatie, kunnen we als Riagg over het algemeen weinig veranderen. Maar we kunnen iemand wel leren leven met zijn probleem. Vaak is het zo dat we het probleem niet kunnen oplossen. Maar wel dat het aanvaardbaar wordt voor betrokkene."

Toch twijfelen de deskundigen er niet aan dat de wao blijft volstromen met 'probleemgevallen'. „Het bedrijfsleven in Nederland vraagt veel van de medewerkers. De samenleving stelt ook zware eisen aan sociaal gedrag. En ondertussen vallen andere structuren weg. Daardoor krijgen steeds meer mensen de angst dat ze zich niet kunnen handhaven in de maatschappij. Uiteindelijk haken mensen af, komen terecht bij ons en of in de wao. Beter is als ze bij de Riagg komen. Tachtig procent van de cliënten zegt baat te hebben bij de behandeling. En soms kunnen we ook wel iets doen aan de werkomstandigheden. Lukt dat niet, dan komen mensen terug. Maar dat ligt dan niet aan de Riagg," zegt Friesen.

Ook de Stuurgroep Toekomstscenario's Gezondheidszorg is ervan overtuigd dat er veel meer aan preventie zou kunnen worden gedaan.

Zwartwerkers

Bedrijfsgezondheidsdiensten en de arbeidsinspectie zouden niet alleen naar de lichamelijke belasting moeten kijken, maar ook bevoegdheden moeten krijgen op psychisch terrein. „Aangepast werk kan soms problemen voorkomen. Maar wij kunnen niet ingrijpen in een bedrijfssituatie," zegt GMD-medewerker Van der Zouwe.

Je zou de redenering zelfs kunnen omdraaien en vaststellen dat de arbeid voor veel mensen ongeschikt is geworden. Steeds meer mensen worden in de loop van hun werkzame leven opgezadeld met ingrijpende veranderingen, zoals technologische ontwikkelingen en een totaal andere organisatie van hun werk. Lang niet iedereen kan die veranderingen aan.

Toch meent Giel: „Er zijn veel afgekeurden die zich prima kunnen redden wat betreft hun daginvulling en zelfs wat betreft hun inkomsten. Ze kunnen prima hun boterham verdienen, maar niet volgens de regels die daarvoor gelden, zoals afdracht van belastingen en sociale premies. Dus kan het alleen maar zwart. Als we dit probleem willen oplossen, moeten we misschien wel veel fundamenteler naar onze regels voor arbeid en arbeidsongeschiktheid kijken."

Toch erkent ook hij dat ingrijpen bij de bedrijven nu al nuttig zou kunnen zijn. Zo blijkt dat lang niet elke wao'er uit is op een arbeidsloos inkomen. Integendeel, uit wetenschappelijk onderzoek blijkt zelfs dat 79 procent een poging doet om weer aan het werk te komen. Maar juist bij de mensen met psychische klachten is dat riskant. Zij kunnen het makkelijkst weer uit de boot vallen. „Als er op het werk niets is veranderd, komen de symptomen weer terug. Daarom is het soms goed om mensen tegen zichzelf in bescherming te nemen en hen af te raden weer te snel aan het werk te gaan."

Fondsdominee

„In het nieuwe stelsel van de gezondheidszorg komen er meer mogelijkheden om aan preventie èn zorg te doen. Ik zou me kunnen voorstellen dat op enig moment een bedrijf zegt: Om problemen te voorkomen, bieden we in een vroegtijdig stadium allerhande vormen van hulp aan. Om de wachtlijsten te vermijden, zouden bedrijven daarvoor wel eens contracten kunnen afsluiten met een hulpverleningsinstelling," aldus L. de Graaf, voorzitter van de Ziekenfondsraad en oud-staatssecretaris van sociale zaken, die voor het eerst voorzichtig probeerde de groei van de wao te beperken.

De Graaf meent heel voorzichtig – 'de Ziekenfondsraad heeft daar geen uitspraak over gedaan' – dat het niet uitgesloten is dat bedrijven er in de toekomst op aandringen dat er 'aan een werkende een zekere voorrang wordt verleend om te voorkomen dat hij in de Ziektewet of de wao terecht komt.'

De voorzitter van de Ziekenfondsraad is wel in voor meer orginele oplossingen. Het idee om de dominee en de priester in het basispakket van de ziektekostenverzekeraars op te nemen (veel goedkoper dan een medische zieleknijper, in het verleden wellicht net zo effectief), wijst De Graaf allerminst als onzinnig van de hand. Met een glimlach: „De financiering van ons stelsel leidt tot veel meer creativiteit. Er zullen zeker allerhande extra faciliteiten komen om de gezondheidsconsumptie betaalbaar te houden."

Computers

Te k. COMMODORE 64 met diskdrive, printer, plm. 100 diskettes en joy-stick, pr. ƒ 500,-. Tel. 04493-2158.

Te k. weg. overcompleet: PC 386-40 Mhz, 80 Mb HDD, 4 Mb intern geheugen, 1.44 Mb drive, 512 Kb videokaart, VGA kleurenscherm, muis, software en garantie. Nieuw ƒ 3.700,- nu voor ƒ 2.600,-. 045-410696.

Te koop COMMODORE, kleuren monitor, pr. ƒ 375,-. Tel. 045-725995.

Te koop Nintendo SPEL-COMPUTER (Amerikaans systeem ingebouwd) met zapper pistool, Duck Hunt Super Mario 1 en 3, Turtle Ninja 3 en een draagkoffer Bel 046-526102.

Kachels/Verwarming

Te k. OPENHAARDHOUT ƒ 30,- en ƒ 55,- per m3, gratis bezorgd. 04459-1675.

Muziek

Muziekliefhebbers opgelet!!!

Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz. Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227. Maandag t.m zaterdag open. Donderdag koopavond. Het meest complete prijsbrekende MUZIEKPARADIJS. NERGENS BETER NERGENS GOEDKOPER.

PIANO'S huur met kooprecht van ƒ 65,- tot ƒ 200,- p.m. Gratis transport. Alle merken. Gebruikte piano's ƒ 450,- per jaar. Van Urk, Westersingel 42, Rotterdam Telefoon 010-4363500.

PIANO'S te koop en te huur. J.Somers & Zn pianohandel, Akerstraat 82, Heerlen. Tel. 045-713751.

Te k. electrische GITAAR, versterker, merk Roland, standaard, hoes, pr.n.o.t.k. 045-311782.

Bevoegd PIANODOCENT geeft les aan huis Info: Henr Nijsten 045-275272.

Te koop JUKE-BOX, zeer mooi, 60-er jaren. Pr. ƒ 2.000,-. Tel. 044-921108.

Kunst en Antiek

Koopzondag 29 november

Zoekt U een blijvend en waardevol cadeau, komt U dan eens kijken bij Antiekhandel

Wim Scheepers

PANHEELDERWEG 28, HEEL. TEL. 04747-1593. Zondag geopend van 11.00 - 17.00 uur. Dagelijks geopend van 9.00 - 20.00 uur. Grote collectie MEUBELS - KLOKKEN - LAMPEN - KLEINGOED enz.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

Te k. gevr. barok, antieke meubels en inboedels voor EXPORT U.S.A. van Riessen Antiek. Tel. 04406-16739 b.g.g. 04405-2367.

Origineel DRAAIMOLEN-PAARD (hout), uniek, zadelhoogte plm. 85 cm, spec prijs. Heerlerweg 67, Voerendaal.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te k. gevr. ROMNEY-LOODSEN, Nissenhutten en units. Tel. 01891-15603 of 18368.

Gevraagd leer BANKSTEL, eethoek, barokmeubels, kamerkast, antiek, k.tv., enz. Tel. 045-725595.

Te koop gevraagd houten HOKJE, ongeveer 165 x 165 045-310009, na 19.00 uur.

Diversen

Te k. JUKEBOX, 50-er jaren Wurlitzer, bijz. mooi. Na 18 uur Torenstr. 26, Oirsbeek.

Aangeb. wegens aanschaf CDS 300 SINGELTJES, ƒ 175,-; 200 LP's ƒ 175,-, tevens 12 oude lepeltjes met beeltenis van Elvis Presley, ƒ 60,-. Tel. 070-3894543/3638667.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitsprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, H'broek. 045-228211.

Origineel DRAAIMOLEN-PAARD (hout), uniek, zadelhoogte plm. 85 cm, spec. prijs. Heerlerweg 67, Voerendaal.

FILM overzetten op video, 100% kwaliteit, snelle levering. Studio Creaplan, tel. 045-427117.

Te koop ouwe eiken KEUKENTAFEL, 1.40 m x 75 cm. en 5 stoelen; keukenhaard, m. Faber afm. 1.10 m. x 60 cm. x 80 cm. en dames en heren City-bike. 04405-3682.

06-lijnen

Ja, ik wil graag een goede beoordeling, ooohh, moet ik daar voor m'n broekje uittrekken? Maar meneer,
wat doet U nu?
06-340.340.21 - 50 cphm.

Langzaam zakt de
naakte vrouw
door haar knieën, ze zit bovenop hem "Is dit nu een standje"? vraagt ze verlegen
06-340.340.30 - 50 cphm.

Bezweet stapt de vrouw onder de douche, plots wordt ze vastgepakt, de man drukt haar prille
naakte lijf
tegen zich aan. "Oh nee, niet doen"
06-340.340.20 -50 cphm.

Hij bindt de
naakte vrouw
vast, ze trilt van angst als hij de leren zweep pakt
06-340.340.90 - 50 cphm

Echt vrijen
met lekkere vrouwtjes die hun privé adres en tel.nr. aan je geven.
069-789 - 100 cpm.

Adressen prive
Ze willen je verwennen, en ontvangen je privé of komen bij je langs ze geven zelf hun eigen adres en tel.nr.
06-96.80 - 100 cpm.

Griekse Sex
Lisa draait z. om 50 cpm
06-320.325.55

06-320.320.06
Lesbische meisjes 18 jr. 50 cp½m

06-320.320.07
Lesbi-love, 18 jr. 50 cp½m

Vrouwtjes geven hun privé-adres! Nu al 800 vrouwtjes vertellen wie ze zijn, wat ze bieden en geven dan hun tel.nummer!
06-340.310.10
75cpm red ear productions

(Geheime) Privé tel.nummers! Meer dan 350 vrouwtjes geven hun (geheime) telefoonnummer!
06-96.45
100cpm red ear productions

06.320.320.08
Sexy meisjes 50 cp½m

Extrémofoon! Extréme Livesex! Hou je van Extréme livesex? Hou je van Extréme meisjes? Hou je van Extréme (....)?
06-96.59
100cpm red ear productions

Nu nog meer Meisjes Live! Vanaf nu heb je de kans om met meerdere lekkere Meisjes in Haarlem te worden doorgeschakeld! Probeer 't maar!
06-340.340.10
100cpm red ear productions

De Live Versier
Sexcentrale
Mogen wij ons even aan je voorstellen? Joke, Angel, Lisa, Jenny, Beppy, Loesje, Jolet, Vanessa, Fatima, Amanda, Bo en Carol! Bel en kies maar uit wie je echt Live wil versieren! Wij wachten wel!
06-320.320.84 - 100 cpm. (Boven de 18 jaar)

Nieuw! De Live sex/belcentrale! Heel snel brengt de operator je live bij een meisje dat hunkert om (...) te worden.
06-340.340.25
100cpm red ear productions

Prostituees
geven hun adres! En (prive) telefoonnummer!
06-320.320.87 - 75 cpm. (Boven de 18 jaar).

Juffrouw. In het fietsenhok geeft ze sexles. 75 cpm. Hoe meer jongens hoe lekkerder!
06-95*09

S&M LiveBox
Er is dagelijks een bazin op de Box. Durf je! 75 cpm.
06-96*26

Zapp Sex!
Je kunt met je draaischijf of druktoets heen en terugspoelen. Op je hoogtepunt kun je het lekkerste blijven herhalen 100 cpm 06*95*60

Heerlijke palen rammen erop los.
Homo Live
06-320.330.12. 75 ct. p.m.

GRIEKSE PORNO! Kies uit 3 meiden 18 jr. die gek zijn op 'n Grieks standje 75cpm.
06-320*320*62

Lady Bizar! Meesteres! De kat met 9 staarten en HANDBOEIEN 75cpm.
06-320*324*68

De dienaar lijdt, de meesteres geniet. Ga op je knieën. S&M. 75cpm.
06-320*332*32

Teeny. Klein, jong Engels
Stoeipoesje
ontvangt u direkt live en prive. 06-9707. 50 cphm

Intiem live
Ongestoord op de aparte lijn 24 u p/d echte live-sex. 0,75 pm. 06-
320.370.07

Nee meneer, ik heb nog nooit een
Beurt gehad
zei de jonge vrouw heel bedeesd 06-96.70 (50 cphm)

06 Gay Café Oost Nederland
06-320.327.55
75 ct p.m.

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320, en dan:
SM Limburg ... 325.18
Jack off privé ... 321.16
Darkroom ... 324.16
Gay pervers ... 329.16
Travestie ... 325.09
Transsexueel ... 321.36
Bi-sex ... 323.36
Jongens-sex ... 325.19
Studentensex ... 327.56
ƒ 1,- p.m. Pb. 75141 A'dam

Rijpe dame live neem ik het lekkerste op. Spaans standje. We liggen zijwaarts, jij tegen m'n rug. 75 cpm.
06-320*320*38.

Vrije vrouwtjes
vertellen jou wat ze lekker vinden en geven dan hun privé telnr. voor 50 c.p.h.m.!
06-350.300.88

Vrouwtjes
die zich overdag vervelen zoeken SEXCONTACT!! Snel en discreet. 50cp½m!
06-340.320.25

Dames die zich overdag vervelen zoeken
sexcontact!!
06-350.340.7750cp½m

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen! Luister v. 50cp½m.
06-350.340.77

Omdraaien
Opgewonden ziet Tina in de spiegel hoe 2 man. Grieks. 06-320.323.85 50 c.p.h.m.

Dit meisje
Is dol op hete telefoonsex. Of kom eens bij mij thuis. 06-320.324.96 (100 cpm).

Vrije meiden
zoeken regelmatig sexkontakt. 06-320.320.55 (37,5 c.p.m.)

400 meisjes
willen een afspraakje! 06-320.322.11 (37,5 cphm)

300 meiden
zoeken een heet slippertje. 06-320.321.44 (37,5 cphm)

Sex voor 2
direkt kontakt met meiden en hete vrouwtjes. 06-320.330.46 (37,5 cphm)

Dir. kletsen
met leuke meisjes 06-9757. Altijd succes (50 cphm)

Ondeugende Evelientje
06-95.30
Bel voor Sexkontakt 06-96.02
Zoek je 'n vluggertje? 06-96.62
Stripspelletje 06-96.63
Snel Sexkontakt 06-96.64
Sex Kontaktlijn 06-96.65
Direkt 'n meisje 06-97.10
Bel snel!! (37,5 cphm)

Frans!Grieks!Russisch! Lekker ordi! 75cpm
06-320*320*59

Lesbisch meisjes, Petraatje en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm.
06*96*08.

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm.
06*96*09.

Direkt snel sexkontakt
Sex-kontakt
06-320.320.32 (50 cphm)

Hete meisjes willen echt snel
sexkontakt
Nu met tel.nr. 06-320.330.66 (37,5 cphm)

Zoekt u een leuke vriend of vriendin. Bel:
de Relatielijn
06-350.222.76 - 75 ct p/m

240 vrije meiden zoeken
**** Sex ****
Info 06-9766 (37,5 cphm)

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (50 cphm) 06-320.322.33

Dir. kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.90 (50 cphm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (37,5 cphm)

Homokont.
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (37,5 cphm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (37,5 cphm)

Meisjes willen bijverdienen
Sexadres.
06-320.330.60 (37,5 cphm)

hete meisjes
willen snel een sexafspraak! Direkt 06-320.326.66 (50 cphm)

Bisex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen. 06-320.330.87 (37,5 cphm)

Homoboys
Hoor ze heet tekeer gaan 06-320.330.88 (75 cpm)

Sexafspr.
met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9502 (37,5 cphm)

Direkt
een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit (37,5 cphm) 06-9510

06-9511
Duik in bed
met 'n hete meid, vraag haar tel.nr. (37,5 cphm)

privékontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (50 cphm)

06-9603
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen 75cpm

Vrouwtjes
en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer. Bel nu 06-9661 (75 cpm)

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (37,5 cphm)

Privé-adres
voor echte hete meiden? 06-350.222.23 (75 cpm)

Vastgebonden komt haar heetste wens uit. 2 man en dan
Grieks
06-320.329.23 50 cphm

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (37,5 cphm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (37,5 cphm)

Homo
direkt apart. Op zoek naar een opwindend afspraakje met een lekkere knul? Je hebt direkt kontakt! 06-320.322.75 (37,5 cphm)

Lesb. SM
Party. Aan de balk gebonden geniet Alma... naakt. 06-320.340.45 50 cphm

Ria doet het vurig met 2 man. Dan willen ze
Japans
Nee!! Oh ja... 06-320.326.91 50 cphm

Thea wordt betrapt en
zalig
1 man voor, 1 man achter. 06-320.329.25 50 cphm

zie verder pagina 36

OPENING EERSTE FASE CENTRUMPLAN GELEEN

27 NOVEMBER '92

Foto: Dries Linssen

In het kader van de opening van de eerste fase van het centrumplan organiseert Geleen Promotion de sint nicolaas- en kerstloterij in het centrum van Geleen.

De loterij vindt plaats vanaf 16 november t/m 13 december. Het winkelend publiek ontvangt gratis loten bij aankoop van goederen bij de leden van Geleen Promotion herkenbaar aan de strip: **deelnemer kerstloterij Geleen Promotion win een auto**

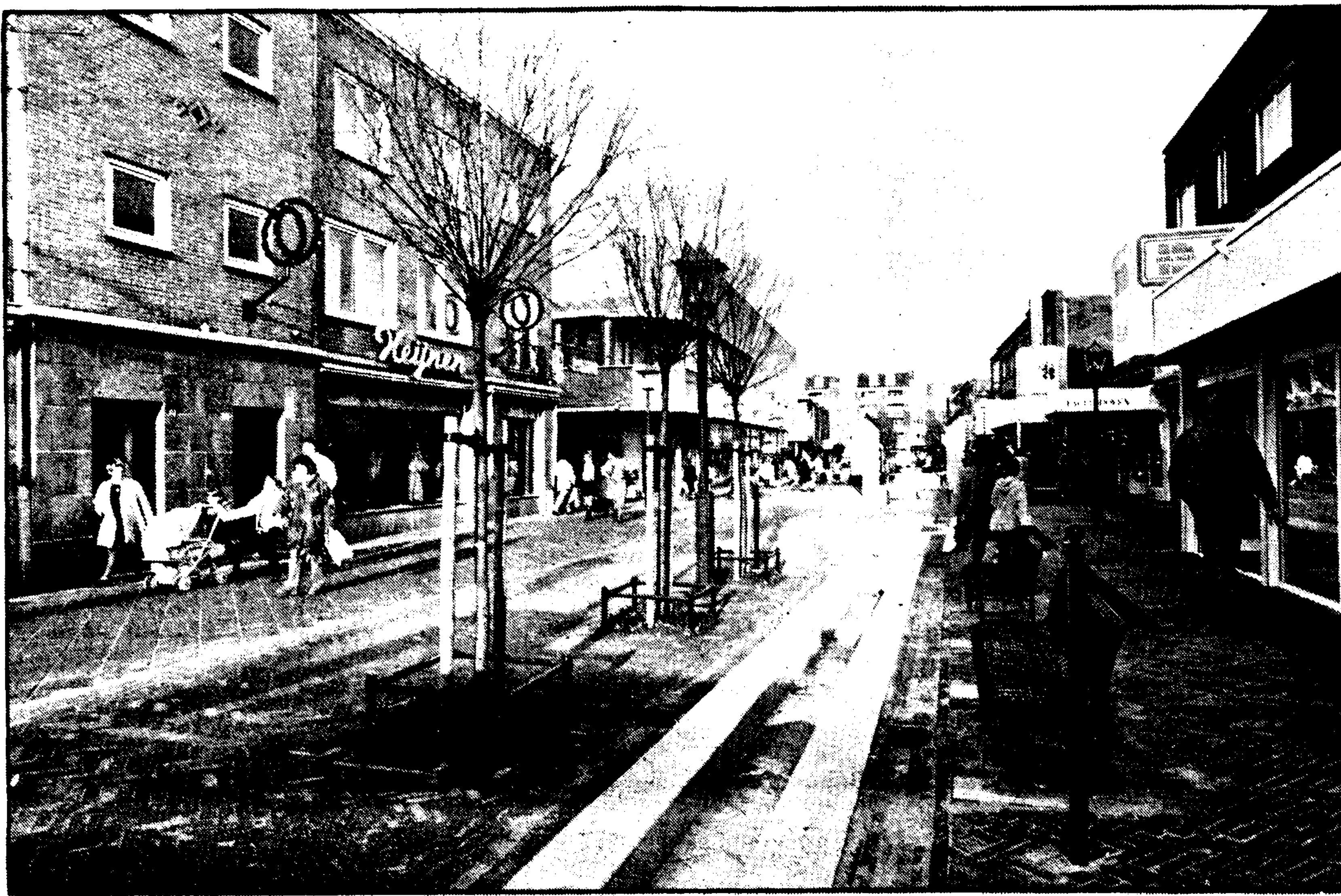
1e prijs een personenauto t.w.v. ƒ 15.000,-
2e prijs reischeque t.w.v. ƒ 995,-
3e t/m 7e prijs kadobonnen van Geleen Promotion t.w.v. ƒ 100,-

Inleveren loten

Ingeleverd moeten worden de strookjes van de loten met vermelding van naam en adres en wel op zaterdag 12 december a.s. vanaf 12.00 uur tot 17.00 uur en op zondag 13 december vanaf 12.00 uur tot 14.00 uur bij de stand van Geleen Promotion, geplaatst voor het oude stadhuis van Geleen.

Trekking prijzen

Op zondag 13 december zal wethouder Bart Hoedemakers eveneens bij de stand van Geleen Promotion de trekking van de prijzen verrichten.

Foto: Dries Linssen

Op vrijdag 27 november a.s.
vindt de formele opening plaats
van de eerste fase van het centrumplan
door
drs. C.E.M. de Waal
lid van Gedeputeerde Staten
te 16.00 uur
door in werking stellen van
de fonteinen in de Salmstraat

Wat de Oscar is voor de filmwereld, is de Applause Award voor de recreatiebranche. De toekenning van die prijs aan de Efteling als beste attractiepark op deze aardbol, heeft iets weg van het sprookje van Klein Duimpje en de Reus. En daar in het Brabantse Kaatsheuvel geloven ze graag in sprookjes. Toch wordt het als puur toeval beschouwd, dat de bekroning gelijk valt met het veertigjarig bestaan van het Sprookjesbos van Anton Pieck; de attractie die de Efteling groot zou maken.

● *Adjunct-directeur Van Assendelft de Coningh met de Efteling-prijs.* Foto: GPD

Walt Disney kwam naar Kaatsheuvel voor inspiratie

Efteling gelooft nog in sprookjes

DOOR ROB HIRDES

Beter had de emigrant, voor familiebezoek terug uit Australië, het niet kunnen zeggen. „Pas toen ik de Efteling bezocht, kreeg ik weer het gevoel thuis te zijn." Nederland is vergroeid met het attractiepark in Kaatsheuvel. Van Schinnen tot aan Hardegaryp; iedereen is er wel een keertje geweest. De Efteling is dan ook een beetje van ons allemaal. En daarom straalt de toekenning van de Applause Award voor het beste attractiepark ter wereld ook op ons allen af.

Adjunct-directeur Reinoud D. van Assendelft de Coningh is het daar roerend mee eens. „In veler ogen heeft de Efteling iets kneuterigs, iets oubolligs. Met paddestoeltjes, waaruit muziek opklinkt. Maar ieder Nederlands kind heeft er wel met zijn oor op liggen luisteren. En dan die Holle Bolle – 'Papier hier' – Gijs. Toch heeft iedereen zich ervoor laten fotograferen. Juist omdat het allemaal zo Hollands is. Zo typisch van ons zelf. Misschien, dat er in Nederland nog een stuk of drie mensen rondlopen, die nooit bij ons zijn geweest. Het is de kunst die te lokaliseren. Temeer, daar nu ineens blijkt dat wat wij zo gewoon vinden, in de rest van de wereld als heel bijzonder wordt ervaren."

Bingo

Overigens hing de toekenning van de award al in de lucht. Want vorige keer was het attractiepark ook genomineerd door de International Association of Amusementparks and Attractions. Toen was de in Nijmegen woonachtige adjunct-directeur met een 'voor-het-geval-dat-speech' op zak afgereisd. Maar die hoefde hij niet tevoorschijn te halen.

Ditmaal toog Efteling-directeur Paul Beck in hoogsteigen persoon naar de award-uitreiking in Dallas. Meteen na de bekendmaking belde hij naar zijn rechterhand Van Assendelft. Het enige, dat hij door de telefoon wist uit te roepen, was: 'Bingo!'. En sindsdien verkeert de Efteling in een feestroes.

De stapel ontvangen telegrammen heeft de twee decimeter inmiddels overschreden. De eerste was van 'een Brabander, die trots op jullie is'. De award, een beeldje dat twee applaudiserende handen voorstelt, staat nu te pronk in een vitrine in de ontvangsthal. Pal naast de Pomme d'Or, de Gouden Appel, die destijds gold als hoogste toeristische onderscheiding ter wereld. Die viel de Efteling precies twintig jaar geleden ten deel.

Overigens bracht directeur Beck niet alleen de Applause Award mee terug. De Efteling sleepte als marketingprijs ook nog de Brass Ring Award voor de beste persmap in de wacht. Bovendien kwam het attractiepark als tweede uit de bus in de categorie advertenties.

Walt Disney

Zonder dat de gemiddelde Nederlander dat tot voorheen heeft beseft, heeft het familie-attractiepark in Kaatsheuvel altijd bijzondere aandacht genoten in de internationale recreatiebranche.

In de jaren vijftig bezocht de legendarische Walt Disney onder andere het Brabantse park om de kunst af te kijken voor het eerste Disney-park in Californië.

De Disney-organisatie, die inmiddels tweemaal de sinds 1980 ingestelde award heeft gewonnen, gaf tijdens de laatste uitreiking volmondig toe veel van de Efteling te hebben geleerd. Zo heeft het Brabantse park model gestaan voor Disney's Fantasyland. Des te verheugender noemt Paul Beck het om juist in het jaar dat Euro-Disney bij Parijs is geopend, te worden bekroond tot beste park ter wereld. „Dit is voor ons natuurlijk een pracht van een kwaliteitsbeoordeling."

In hoeverre de prijstoekenning van invloed is op een groeiend aantal bezoekers uit binnen- en buitenland, laat zich vooralsnog raden. Het park maakt zich inmiddels uitgebreid op voor het volgend seizoen. Van een winterslaap is dan ook geen sprake. Op 8 april gaan de poorten weer open.

Door diezelfde poorten kwamen het afgelopen seizoen, dat eindigde na de herfstvakantie, ruim 2,5 miljoen bezoekers binnen. Driekwart van hen kwam uit Nederland, 12 procent uit België, 10 pct uit Duitsland, 1 pct uit Engeland, nogmaals 1 pct uit (Noord-)Frankrijk en 1 procent uit de categorie 'overige'.

Het voorbije seizoen klaagde de gezamenlijke branche trouwens over een lichte terugloop; de Efteling niet uitgezonderd. Adjunct-directeur Van Assendelft, tevens hoofd commerciële zaken: „Daar is het Floriade-effect met 3,2 miljoen bezoekers niet geheel vreemd aan. Er zullen in Zoetermeer best wel een paar mensen tussen hebben gezeten, die anders naar andere attracties waren gegaan. Maar die zien we volgend jaar wel weer."

● *Iedere Nederlander kent Lange Jan, één van de bekendste figuren van de Efteling.*

DONDERDAG 26 NOVEMBER

HEERLEN: Dialezing 'Libellen en waterjuffers', scoutinggebouw, Benzenraderweg 190 om 19.30 uur.

VRIJDAG 27 NOVEMBER

MAASTRICHT: Carillonconcert vanuit de toren van het stadhuis van 11.30 tot 12.30 uur.

ZATERDAG 28 NOVEMBER

BRUNSSUM: Intocht St.-Nicolaas.

MARGRATEN: Fossielen zoeken in mergelgroeve Ankersmit, 't Rooth-Bemelen ingang St.-Antoniusbak van 9 tot 16 uur.

MAASTRICHT: Stadswandeling van 1,5 uur met gids. Start om 14 uur bij VVV-kantoor Maastricht.

HEEL: Poppenbeurs van 13 tot 19 uur in gemeenschapshuis Don Bosco .

ZONDAG 29 NOVEMBER

SITTARD: Begeleide stadswandeling, start om 14 uur bij VVV-kantoor.

SCHINNEN: Wandeltochten 7-15-25 km, start tussen 8 en 14 uur.

MAASTRICHT: Rommelmarkt van het Maastrichts Mannenkoor van 11 tot 17 uur in het Citycentrum, Capucijnerstraat 43.

LANAKEN: St.-Nicolaastocht door WSV De Sparrentrippers. Start tussen 8 en 15 uur bij Technisch Instituut Sparrendal, Roelerdreef. Afstanden 6-12-20 kilometer. Tussen 14 en 16 uur is Sinterklaas aanwezig in het startlokaal.

HEEL: Koopzondag van 13 tot 17 uur en poppenbeurs in gemeenschapshuis Don Bosco van 10 tot 18 uur.

Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen zonder ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.

Reizen naar Afrika

Hij verscheen een beetje laat, maar niet tè: Arke's Afrika-reisbrochure voor de winter van '92-'93. Uiteraard nemen trips naar Zuid-Afrika de belangrijkste plaats in, maar ook Kenia en in iets mindere mate Tanzania komen aan bod. Bij zo goed als elke reis is een game drive, oftewel een safari inbegrepen. Deelnemers aan de tochten kunnen zich van tevoren op de hoogte stellen van de mogelijkheden en de bezienswaardigheden van het te bezoeken land op informatie-avonden die in Utrecht worden gehouden. Prijzen (inclusief een 3-daagse game drive) zijn er vanaf ongeveer 2000 gulden.
Info: het ANVR-reisbureau.

Bon week-end

Voor de vierde achtereenvolgende winter in de aanbieding: Bon Week-end in Parijs. Bijna 100 hotels in de Franse hoofdstad stellen gasten in staat twee nachten te slapen voor de prijs van een. Aankomst dient plaats te vinden op vrijdag of zaterdag en de reservering moet op z'n laatst acht dagen voor de vertrekdatum zijn gemaakt. De prijzen liggen tussen de 100 en 400 gulden per persoon. Kinderen onder de tien jaar kunnen gratis bij de ouders op de kamer slapen. De aanbieding wordt uitgebreid beschreven in de brochure 'Bon Week-end à Paris' en is aan te vragen bij Maison de la France, Prinsengracht 670, 1017 KX Amsterdam.

Snowboards

Het huren van snowboards is duur. Per dag moet er in landen als Oostenrijk en Zwitserland als snel 30 tot 35 gulden worden betaald en voor de nieuwste modellen zelfs nòg meer. De razendsnelle opgang van 'Erasmus Snowboards' in Leiden is daarom niet echt een wonder. Carel Erasmus namelijk, de nog studerende, 24-jarige directeur van het bedrijf, verhuurt zijn snowboards voor prijzen van 10,00 tot 17,50 gulden per dag. De boards kunnen niet alleen worden afgehaald in Leiden, maar ook bij filialen in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Nijmegen. Info: 071-142273.

Carnavalsreizen

Ondanks het grote aantal doden dat er jaarlijks valt, nog steeds een geliefkoosde reisbestemming: het carnaval van Rio de Janeiro. Vandaar dat Nouvelles Frontières in samenwerking met de Braziliaanse luchtvaartmaatschappij Varig van 20 tot en met 27 februari een carnavalsreis organiseert. De prijs voor een basisarrangement bedraagt 2255 gulden, voor tickets voor de befaamde Sambaparade kan (tegen extra betaling) worden gezorgd. Wie Rio wel gelooft en liever naar Salvador Bahia gaat, kan door hetzelfde samenwerkingsverband eveneens op z'n wenken worden bediend. De prijs voor een 7-daags arrangement bedraagt hier 2.660 gulden.
Info: Nouvelles Frontières, telefoon 020 - 6644131 / 010 - 4145144.

Acht miljoen Nederlanders per jaar met vakantie

Van alle Nederlanders van 18 jaar en ouder zijn er het afgelopen jaar 8 miljoen met vakantie geweest. Dat is 68 procent van de Nederlandse bevolking. Van de vakantiegangers ging 70 procent (ruim 5,5 miljoen) naar het buitenland, 30 procent (ruim 3,25 miljoen) bleef in eigen land. Helemaal niet met vakantie ging 32 procent van de Nederlanders.
Deze cijfers staan in het Nipo-vakantieonderzoek 1992, dat dinsdag in Utrecht is gepresenteerd.

Uit de cijfers blijkt dat er de afgelopen 3 jaar nauwelijks verschuivingen optreden in de vakantiedeelname van de Nederlanders. Wel is het aantal Nederlanders dat jaarlijks de koffers pakt om een vakantiereis te ondernemen de afgelopen tien jaar met 13 procent toegenomen. In 1982 ging 55 procent op reis en tegenwoordig dus 68 procent. Ook het aantal vakanties neemt toe. Was dat begin jaren '80 nog 1,39 keer per jaar, nu is dat 1,56 keer.
De acht miljoen mensen die er op uit trekken hebben tussen oktober '91 en september '92 bijna 12,5 miljoen vakantiereizen en -reisjes ondernomen. Daarvan werd 35 procent (ruim 4 miljoen) in Nederland doorgebracht en 65 procent (ruim 8 miljoen) in het buitenland.

Van die buitenlandse bestemmingen is Frankrijk nog steeds het populairst. Van de vakantiegangers kiest 21 procent voordat land. In de top vijf van vakantiebestemmingen staat Duitsland tweede met 13 procent, Oostenrijk derde met 10 procent, Spanje vierde met 8 procent en België vijfde met 7 procent. Volgens Nipo-onderzoeker drs. R.N. Bos is het aandeel van landen buiten Europa nog steeds gering met slechts 8 procent.
Van het aantal Nederlanders dat niet met vakantie gaat geeft 20 procent als reden op 'lichamelijk niet in staat', 17 procent vindt vakantie te duur en 10 procent houdt niet van vakantie. De overigen geven andere redenen op, zoals studie of werk, familieomstandigheden of bezuinigingen.
Verder is uit het Nipo-onderzoek gebleken dat de organisatiegraad toeneemt. In 1991 regelde nog 67 procent zijn vakantiereis helemaal zelf, dit jaar was dat 64 procent. Geheel of gedeeltelijk verzorgd, dus via een reisagent of touroperator ging in 1991 33 procent op reis, dit jaar 36 procent.

Gezondheidsvoorlichting reizen slordig

Reisorganisatoren die reizen verzorgen naar ontwikkelingslanden gaan uiterst slordig om met de voorlichting over verplichte vaccinaties en gezondheidsvoorschriften. Vele geven helemaal geen informatie, terwijl andere onvolledige of zelfs verkeerde inlichtingen aan de reizigers doorgeven.

Dit blijkt uit een onderzoek van Azië/Asia Marketing and Travel Services in Amsterdam. Het onderzoek werd in Den Haag werd gepresenteerd tijdens de introductie van het eerste vaccin ter bescherming van de zeer besmettelijke virusinfectie hepatitis-A, die in de Derde-Wereldlanden veelvuldig voorkomt.

Directeur A. Helle van de adviesonderneming noemde de resultaten van het onderzoek onder de 82 touroperators, die reizen naar Singapore, Thailand en Indonesië in hun pakket hebben, schokkend. Maar liefst 33 van hen geven in hun reisgidsen geen informatie over vaccinaties. Van de 49 die dit wel doen, geven 17 slechts algemene informatie.

Niet meer dan 38 procent van de reisorganisaties geeft het advies contact op te nemen met een medische instelling. De directeur komt tot de conclusie dat slechts drie van de 82 touroperators de reiziger op de juiste wijze voorlichten over vaccinaties per land.

Helle toonde zich geschrokken van het feit dat enkele touroperators van bepaalde ziekten de juiste schrijfwijze niet kennen of een vaccinatie aanraden 'tegen hepatitis-A en gamma globuline', terwijl de laatstgenoemde geen ziekte maar een medicijn tegen hepatitis-A is. Ook de manier waarop de vaccinatie-adviezen worden beschreven is volgens het onderzoekrapport 'nonchalant'.

Het hoofd van het adviesbureau verbaast zich over het gebrek aan gezondheidsvoorlichting bij de touroperators, omdat per 1 januari de nieuwe reisvoorwaarden van kracht worden die de reisorganisaties verplichten algemene informatie te verschaffen over visa en gezondheidsvoorschriften.

De bepaling biedt de reiziger de mogelijkheid tot het eisen van schadevergoeding bij in gebreke blijven van de betrokken touroperator.

Jaarlijks reist een half miljoen Nederlanders naar ontwikkelingslanden. De kans op allerlei infectieziekten zoals diarree, cholera, tyfus, malaria en hepatitis-A, is volgens dr. D. Overbosch van het Rode-Kruisziekenhuis in Den Haag zeer groot. „De reiziger kan zich daar goed tegen beschermen, maar goede voorlichting is uiterst belangrijk," aldus de internist infectieziekten.

Per duizend reizigers naar zuidelijke landen en landen waar hepatitis-A veel voorkomt, lopen drie tot twintig mensen deze ziekte op. Prof. dr. P. Stuiver spreekt van een groot medisch probleem. Tot nu toe was slechts bescherming mogelijk met gamma globuline.
Deze bescherming duurt volgens hem slechts vijf maanden. Het nieuwe vaccin, Havrix van SmithKline Beecham Farma, is vrijwel voor 100 procent actief. De werking ervan houdt wellicht tien jaar aan.

Drie videobanden met fragmenten uit het leven van Dorus

Zoon Tom Manders als creatief schatbewaarder

DOOR ELS SMIT

BEEKBERGEN – Z'n bolhoed op z'n ene oor. Soms in het gezelschap van gabber Dollefie Zallefie, en vaak samen met Meneer Cor Steyn. Dorus. Tom Manders. Poessie Mauw en 'Twee Motten', de dronken archivaris en net-niet een wassen beeld bij Madame Tussaud. Er is veel meer. Dat meer is te zien op drie videobanden die net zijn uitgekomen. Eindredactie: Tom Manders jr. De zoon, één van de vijf kinderen van Tom Manders.

In de bossen van Beekbergen huist het produktiebedrijf van Tom Manders jr. Een paard in de stal en als het zo uitkomt in de bossen, geiten, konijnen en een witte duif. Binnen worden televisieprodukties gemaakt. Ten behoeve van de jongeren in deze wereld, met de nadruk op het unieke van ieder mens. Hier is ook de compilatie van fragmenten uit het leven van Tom Manders sr. als Dorus gemaakt.

„Ik voel me creatief schatbewaarder," zegt junior. Gelukkig heeft pa goed materiaal nagelaten. Niet alleen creatief gezien, maar ook materieel.

Film

„Pa heeft van het begin af aan geëist dat z'n programma op film werd opgenomen. Destijds was de Vara daar niet blij mee. Er werd gezegd: 'Meneer Manders, wij werken hier met ampex'. Dat was goedkoper en bovendien konden de banden weer worden gebruikt voor de opnamen voor andere programma's."

„Pa heeft echter z'n poot stijfgehouden. Hij zei: 'Ik wil dat wat ik maak voor het nageslacht wordt bewaard'. Ik herken die trek wel. Ik maak nu ook opnamen van m'n kinderen. Wat betreft pa: we zijn blij dat we alle programma's, al z'n films, nog hebben. Het is trouwens nog een hele heisa geweest om het spul boven water te krijgen. Er wordt zo slordig met archiefmateriaal omgesprongen. Maar goed, nu hebben we de zaak zo goed als compleet."

Op de banden: 'De beginjaren in Saint Germain de Pres, 'De Successen' en 'De Avonturen'. Tom: „Het is ook werkelijk z'n ontwikkelingsgang. Z'n beginjaren in Saint Germain, waar zo veel artiesten zijn begonnen: Sacha Dénisant, Aart Brouwer, Jan Blaaser, het Hotcha Trio, Henk Elsink en natuurlijk daarbij Cor Steyn."

„Jawel, pa heeft hem altijd, zeker in de uitzendingen meneer genoemd. Het was, denk ik, om een bepaalde afstand te scheppen. Dat heeft te maken met de voorgeschiedenis. Toen pa bij de Vara begon, trad hij op met het Metropole Orkest, onder leiding van Dolf van der Linden. Maar, pa kon, eh, niet zo best de melodie vasthouden. In wanhoop hebben de musici geroepen: 'Dit gaat echt niet, hoor'. 'Wel', zei de Vara, 'laat Tom het dan met Cor Steyn proberen'. Waarschijnlijk met in het achterhoofd: die speelt er wel om heen. Cor was in vaste dienst van de Vara, als organist. Zo is de samenwerking ontstaan."

„Het past wellicht in mijn manier van denken, maar ik voelde dat nu de tijd rijp was om deze drie videobanden uit te brengen. Tien jaar geleden zou dat niet hebben gekund. De mensen kenden nog anders aan tegen Dorus. Nu is een heel nieuwe generatie opgegroeid. Het zijn mensen die Dorus alleen kennen van 'Poessie Mauw' en 'De Muizeval'. Voor de rest weten ze niet veel van hem. En er is zo veel meer. Maar ik heb het idee dat ze er wel oog voor hebben."

„Ik denk dat hij dat goed heeft aangevoeld. Ach, ik ben gewoon hartstikke trots op hem. Het is twintig jaar geleden dat hij is overleden. Hij wist dat hij dood zou gaan en ik wist het ook. Op een dag nam hij me apart: 'k Moet even met je praten, Witte'. Hij noemde me 'Witte', ik had spierwit haar. En toen heeft hij 't me verteld. Hij had longkanker.

Maar toen hij na twee jaar overleed... we zijn thuis allemaal een jaar van slag geweest. Nog komen we een keer per jaar bij elkaar, zonder partners: om te praten. Dat is zo fantastisch. En zo mooi vind ik ook, zeker nu z'n werk weer is uitgebracht: hij zorgt zo nog steeds voor m'n moeder."

● Tom Manders jr.: „Gelukkig heeft pa goed materiaal nagelaten."
Foto: GPD

● Sjef Diederen: kerst-cd met eigen teksten en melodieën.
Foto: STUDIO OLYMPIC

Limburgse kerstliedjes van Sjef Diederen op cd

HOENSBROEK – De Limburgse troubadour Sjef Diederen heeft in eigen beheer zijn eerste kerst-cd uitgebracht met als titel 'Kaersjmös mèt Sjef Diederen'. Alle teksten en melodieën zijn van hem. Behalve zijn bekende liedjes 'Kaersjmös in Limburg' en 'Gloria' zijn op deze cd twaalf gloednieuwe composities te beluisteren, waarin afwisselend zowel de serieuze als vrolijke kanten van Kerstmis worden bezongen. Deze cd is ook als muziekcassette verkrijgbaar. Voor meer informatie: 045-213248.

Leoni Jansen zingt album vol met klassieke en populaire muziek

'Artiesten moeten zich niet laten beïnvloeden'

● Leoni Jansen: „Het gaat erom wie het meeste voelt, niet wie het meeste weet."

Van onze rtv-redactie

HAARLEM – 'Een mengeling van amusement, klassiek, pop, populaire en minimal music en grotendeels geïmproviseerd'. Niet makkelijk te omschrijven, en op het eerste gehoor ook niet al te toegankelijk. Maar, onlangs op een concert in Emmen, bleef het publiek ook na de pauze zitten en na afloop was het applaus enthousiast. „En er waren echt mensen op leeftijd bij, van wie je niet zou verwachten dat ze deze muziek zouden waarderen. Maar mensen voelen dat wat we doen waarachtig is."

Leoni Jansen is de zangeres van het Polo de Haas Kwartet, woont in Haarlem met man en twee zoontjes. Aanleiding van het gesprek is de cd 'Soolmaan', die onlangs is verschenen. De plaat is het initiatief van Radio Nederland Wereldomroep. „Soolmaan maakt deel uit van een project van tien cd's met vertegenwoordigers van hedendaagse jazzmuziek. De Wereldomroep had namelijk ontdekt dat als je toch banden maakt om naar buitenlandse radiostations te versturen, je net zo goedkoop cd's kunt maken."

Leoni gebruikt binnen het kwartet haar stem soms om louter klanken voort te brengen. Maar ze zingt ook traditionals. Zoeken naar nieuwe wegen. Zo toont ze een andere kant van zichzelf dan de toch wat gemakkelijker te vatten – vroegere – rol als presentatrice van het Jeugdjournaal of van het televisieprogramma 'Jansen en Co', dat in dit nieuwe seizoen niet is teruggekeerd.

Ze is er niet rouwig om.
„Ik heb vorig jaar december al gezegd dat ik ermee wilde stoppen. Ik had het idee dat ik na

tien jaar keihard werken aan vakantie, aan een retraite toe was. Bovendien wilde ik niet dat m'n kinderen zouden gaan zeggen: 'Wie is toch die mevrouw die hier op zondagochtend altijd koffie drinkt?' Ik mis het absoluut niet dat ik niet elke week een programma moet maken. Televisie manoevreert je in een positie waarbij mensen menen te moeten zeggen wat ze van je vinden. Het komt toch binnen; ik kan me er in elk geval niet geheel van afschermen. Het is de dood van elke artiest als hij zich te veel laat beïnvloeden door meningen van buitenaf."

Materialiseren

Bezinning dus. Hoewel...
„Ik voel nu de behoefte om de ideeën die ik in mijn hoofd heb te gaan materialiseren. Ik ben nu bezig met het organiseren van een manifestatie voor een groot bedrijf. Er komen naar schatting zevenduizend mensen kijken. Aan het programma gaan zo'n vierhonderd mensen meedoen. Je moet het zien in het verlengde van wat ik twee opeenvolgende jaren heb gedaan bij 'De Boulevard' in Den Bosch: creatieve mensen bij elkaar brengen en samen iets dat artistiek verantwoord is tot stand brengen. Ik hoef echt niet elke week met m'n hoofd op de televisie."

„In de tijd van het Jeugdjournaal kon ik niet meer ongestoord boodschappen doen. Wat wil je: het was het eerste journaal van de avond. En je had nog maar twee zenders. Daarbij komt nog: er kijken veel buitenlanders naar dat Jeugdjournaal. Omdat ze het nieuws, zoals het daar wordt gebracht, wél begrijpen. Dus het was altijd feest als ik naar de Albert Cuyp ging. Ik beklaag me geenszins. Het was een hartstikke leuke tijd."

Kleinkunst

Wat toen ook al niet in grote kring bekend was, was dat ze in die tijd deel uitmaakte van het muzikale avantgarde circuit. „Ik ben in 1976 bij Polo de Haas begonnen. Ik was net van de Academie ,voor Kleinkunst af. Ik speelde bij Gerard Cox in zijn theaterprogramma 'Repelsteeltje', samen met Simone Kleinsma. We hadden min of meer stiekem audities gedaan en we werden beiden aangenomen. Maar ik was ook geïnteresseerd in minimal music. Toen ik hoorde dat Philip Glass, de man die de minimal music bij een groot publiek heeft gebracht, naar Nederland zou komen, ben ik naar z'n voorstelling, in een heel klein theatertje, gaan kijken. Fantastisch. Via via kwam ik toen in contact met Polo, die al jaren met experimentele muziek bezig was. Hij nodigde me uit om bij zijn groep te komen en het klikte, met hem en met de drummer Pierre Courbois."

„Tot 1982 was het vrijwel louter elektronische muziek waarmee we ons bezighielden. Dat werd anders toen we in 1989 besloten weer opnieuw te beginnen. We misten het allemaal: de optredens met elkaar. Je krijgt, en dat merken we nu weer, zo'n kick van zo'n concert. Je bent actief bezig, maar ook reactief en interactief."

Kortom, veel activiteit op het toneel.
„Ik merk bij mezelf dat toneel een plaats is waar ik heel graag ben. Ik realiseerde me dat het afgelopen seizoen heel goed, toen ik een project deed met het Scapino-ballet: met elkaar iets moois maken. We hebben fantastische kritieken gehad maar er waren ook slechte bij. Het was opvallend dat mensen het fantastisch vonden of helemaal niets."

„Het bestaat allemaal: positieve en negatieve kritieken. En dwars door alles heen probeer ik uit te dragen wat ik wil uitdragen. Zowel op het werk als thuis. Natuurlijk blijft dat een energievretende combinatie en ik prijs de hemel als ik een man hoor zeggen: ik moet om vijf uur weg, want ik moet nog eten koken en de kinderen opvangen. Gewoonlijk wordt dat door een vrouw gezegd en dan word je toch met een geëtiketteerd als de werkende moeder. In het werk dat ik doe wordt de atmosfeer toch nog steeds veelal door mannen bepaald. Voordat je het weet doe je mee. Ik denk dat een werkomgeving zeer gebaat is bij vrouwelijke eigenschappen, hoewel die nog steeds worden ondergewaardeerd. Zo denken mannen veel in stategieën, macht en in die het-meest-weet-heeft-gewonnen. Bij vrouwen is het meestal wie-het-meest-voelt-heeft-gewonnen. Maar uiteindelijk moeten we er natuurlijk achter komen dat het niet om de wedstrijd draait."

Ondernemingsraad woedend op bestuur

Geheim gesprek met WVC over toekomst van NOS

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De Ondernemingsraad van de NOS is woedend op het NOS-bestuur naar aanleiding van een geheim gesprek, dat enkele bestuurders dinsdag in Den Haag met de Tweede Kamercommissie voor Welzijn en Cultuur hebben gevoerd. Onderwerp van gesprek was de toekomstige structuur van de publieke omroep en de eventuele opsplitsing van de NOS.

In een gisteren verstuurde fax aan het NOS-bestuur en de personeelsleden zegt de or met 'verontwaardiging en verbijstering' kennis te hebben genomen van de reis naar Den Haag omdat het gesprek plaatsvond zonder medeweten van de NOS-voorzitter en de Ondernemingsraad. „Naar onze informatie staat dit haaks op de in het bestuur gemaakte procedurele afspraken inzake de omroepstructuur," aldus de brief van de or.

Binnen het bestuur van de NOS woedt al enige weken een discussie over de vraag hoe de NOS programmatisch in tweeën kan worden gesplitst. Er zou volgens een recente notitie (die met instemming van de acht omroepvoorzitters door EO-voorzitter Van der Veer is geschreven) in de nieuwe structuur een NOS 'aanvullend' moeten komen voor programma's als bijvoorbeeld Suite 215 en de Conaisseur en anderzijds een NOS 'bij uitstek', waar het Journaal en sportuitzendingen onder ressorteren. Bovendien zou, volgens diezelfde notitie, het NOS-bestuur moeten worden vervangen door een Bestuur Publieke Omroep zonder kroonleden, maar met een vertegenwoordiger van de regionale omroep en de Wereldomroep. Daarnaast wordt gesproken over een Coördinatieorgaan Publieke Omroep, dat als dagelijks bestuur voornamelijk wordt belast met de uitvoering van besluiten.

In de brief aan het personeel zet de or zich af tegen de plannen om de NOS op te splitsen. „De voorzitters stellen geen probleem, noch geven een analyse van het probleem, noch geven aan waarom een splitsing van het NOS-programma een oplossing zou kunnen zijn." Er wordt volgens de or 'geen enkele garantie gegeven voor een verantwoorde toekomst voor het NOS-programma'.

Op de scheiding 'aanvullend' en 'bij uitstek' reageert de or: „Naar onze analyse van de Mediawet loopt een scheiding van NOS-radio en -tv vaak dwars door programma-afdelingen heen, soms zelfs door de programmapakketten van individuele makers. Hoe de omroepvoorzitters die scheiding interpreteren, maken ze niet duidelijk."

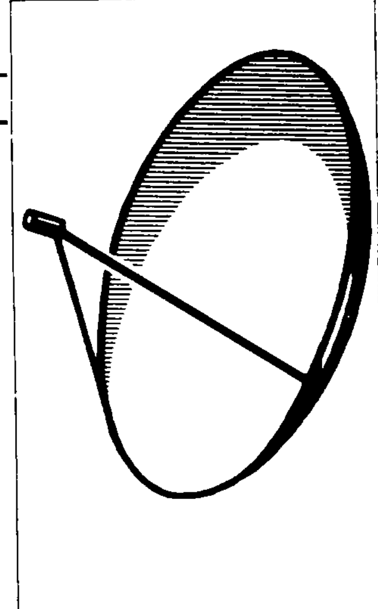
Country-matinee met Sweet O.K.

KERKRADE – De Belgische formatie Sweet O.K. verzorgt zondagmiddag vanaf drie uur een country-matinee in 'Zum blauen Bock' aan de Romeinenstraat 84 in Kerkrade West. Sweet O.K. werd veertien jaar geleden opgericht en legt de nadruk op close harmony, een van de belangrijkste kenmerken van de bluegrass muziek. In het repertoire van deze vier leden tellende formatie komt dit goed tot uiting in songs van Bill Monroe en The Country Gentlemen. Ook folk uit Ierland vormt een onderdeel van het repertoire van Sweet O.K.

NCRV komt met nieuwe tv-serie 'Hongertocht'

HEERLEN – De roman 'De hongertocht' wordt bewerkt tot televisieserie. De financiering van dit NCRV-project, dat in Indonesië moet worden gerealiseerd, komt dezer dagen rond. Regisseur Bram van Erkel gaat het verhaal op televisie brengen onder de titel 'In naam der koningin'.

De roman is geschreven door Madelon Székely-Lulofs, die zich daarvoor baseerde op authentieke gegevens. Het betreft een rapport over de tocht die een eenheid van het Nederlands-Indisch Leger maakte in 1890 door het oerwoud van het Noordsumatraanse Atjeh. Daar probeerde in die dagen het Nederlandse gouvernement de bevolking aan zich te onderwerpen.
Bram van Erkel regisseerde voor de NCRV eerder een groot aantal indrukwekkende televisie-drama-produkties, waaronder 'De zomer van '45'. Het scenario van die produktie werd geschreven door Hugo Heinen, die ook nu weer voor Van Erkel het script levert.

Nederland 1

o/Ncrv/KRO/Ikon
.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
.00 ●● Journaal.
.09 (TT) AVRO Service Salon, gevarieerd middagmagazine, waarin o.a. een spreekuur met de schoonheidsspecialiste over de winterverzorging van de huid en een gesprek met Marjolein Eenink van Veilig Verkeer Nederland over een nieuwe campagne die binnenkort van start gaat. Het thema van deze campagne is opnieuw alcohol in het verkeer.
.02 (TT) Rondom tien. (herh.).
.45 Boggle, woordspel.
.15 Sesamstraat, gev. kindermagazine. Vandaag: Auto, spiegels.
.30 (TT) Jeugdjournaal.
.40 (TT) Het Klokhuis, informatief kindermagazine.
.00 Cosbyshow, comedyserie.
Sondra en Alvin zijn op zoek naar een geschikte voogd voor de tweeling. Clair en Theo zijn kandidaat.
.28 Dinges, spelprogramma waarin volwassenen raden wat kinderen bedoelen.
.00 (●●+TT) Journaal.
.27 Matlock, Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Een andere vrouw. Een psychiater wordt beschuldigd van de moord op de man van een patiënte. Een moeilijke zaak voor Matlock, want alle bewijzen wijzen op zijn schuld.
.18 Kenmerk, actualiteitenrubriek.
.48 Bericht van de Wilde Ganzen.
.53 Een ongelijke strijd, 3-delige Engelse serie over een pijnlijk familiedrama tegen de achtergrond van de onverbiddelijke wereld van fondsenwerving en de handel in liefdadigheid. Afl.1.
Buschauffeur Roy Grade zet zich met hart en ziel in voor de patiëntenvereniging die zijn vrouw Barbara, die aan een ernstige spierziekte lijdt, heeft opgericht. Arts Ben Cheevers legt contacten met professionele fondsenwervers.
.49 (TT) Werelden: In de armen van de Godin, reportage over de godinnen-beweging.
.39-23.44 ●● Journaal.

Nederland 2

EO/NOS
10.00 (TT) Vrouw-zijn. Vrouwenmagazine.
10.50-11.15 (TT) Wereld van verschil. Bijbelstudie. (herh.).
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 ●● Journaal.
16.07 De familie Robinson (Swiss Family Robinson), tekenfilmserie. Afl.9: een nieuwe vriend.
16.34 Ik ben Benjamin Ben, kinderserie.
17.05 Skippy, Australische jeugdserie. Afl.: Speurtocht in de bush.
Lou probeert vriendschap te sluiten met Emma, een meisje dat met een reizende reptielenshow naar Habitat is gekomen.
17.30 Tijdsein, actualiteitenrubriek.
18.00 ●● Journaal.
18.19 Ik weet het beter, spelprogramma.
18.48 Hobby-tv, vrijetijdsmagazine.
19.15 Black Beauty, Engelse jeugdserie. Afl.: Van voorname afkomst. Vicky wordt door de verwende Phoebe Trent uitgedaagd voor een paardenwedstrijd. Jenny maakt zich zorgen, want Black Beauty is niet op zoiets voorbereid.
19.43 Overal en nergens: Operatie glimlach. Documentaire over dokters van een organisatie die wereldwijd duizenden Derde-Wereldkinderen helpt.
20.18 Een verboden liefde (Torn apart), Engelse speelfilm uit 1989 van Jack Fisher. De 21-jarige joodse soldaat Ben wordt verliefd op zijn Palestijnse jeugdvriendin Laila. Alhoewel ze veel problemen moeten overwinnen, is hun liefde toch sterker dan de haat tussen hun beider volkeren.
21.53 (TT) Wereld van verschil, bijbelstudieprogramma.
22.20 Het drijvende boorleiland. Duitse documentaire over het grootste booreiland ter wereld dat in 1974 in Engeland gebouwd werd.
22.53 Frontline, informatieve serie over christenen in het buitenland.
23.20 Lied, ter afsluiting.
23.25 Kwaliteitsmanagement, les 1.
23.55-00.00 ●● Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.30 Youth wave radio, afl.4.
10.00 Kaart-in-zicht, afl.4.
10.30 Lief en leed, afl.4.
11.00-11.30 (TT) Geef mij maar een boek, afl.4.
18.00 ●● Journaal.
18.17 George and Mildred, serie. (herh.).
18.45 (TT) Lingo, woordspel.
19.09 ●● Geef nooit op. Programma waarin Peter-Jan Rens hartewensen van kinderen vervult. Maar liefst tien weken lang presenteert Peter Jan Rens het wensenprogramma 'Geef nooit op'. Evenals vorig jaar kunnen kinderen die graag eens iets geks, spannends of leuks willen doen, wensen bij de VARA indienen. De presentator gaat vervolgens met hen op stap om die verzoeken in te willigen en praat in de studio na over hun belevenissen.
19.30 Studio sport. Rechtstreeks verslag van de UEFA Cup-wedstrijd Vitesse - Real Madrid.
22.00 (●●+TT) Journaal.
22.15 Studio sport journaal. Terugblik op de wedstrijd Vitesse-Real Madrid. Verder beelden van de woensdag gespeelde wedstrijden in het UEFA Cup-toernooi.
22.30 Nova, actualiteitenprogr. waarin onder andere aandacht aan het 20-jarig bestaan van het feministische maandblad Opzij en een gesprek met twee van de oprichters: Hedy d'Ancona en Wim Hora Adema.
23.00 Den Haag vandaag.
23.19 Met Witteman. Dit praatprogramma gaat vandaag over burenoverlast. Aan het woord komen 'slachtoffers' en 'daders'. Verder zijn o.a. aanwezig de uitzettingsadvocaat mr Bernard Towlow, de voorzitter van de Woonbond, Adri Duyvestein, en de directeur van de Nationale Woningraad, Nico van Velzen. De discussie gaat ook over de vraag of met een bewust plaatsingsbeleid burenoverlast is te voorkomen.
00.04 Natuurmoment. Serie.
00.09-00.14 Nieuws voor doven.

RTL4

07.00, 07.26 en 08.00 Nieuws.
07.05 en 07.35 Cartoons.
08.10 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Soap. (herh.).
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin, spel. (herh.).
09.35 Goede tijden slechte tijden.
10.05 As the world turns, Serie.
10.50 De zevende hemel, of De duivel in huis. (herh.).
11.40 Trial by jury, Serie. (herh.).
12.05 RTL Radio studio live. Open window television.
13.00 Dierbare vrienden. Programma met allerlei wetenswaardigheden over dieren. (herh.).
13.30 Ursul de Geer, (herh.).
14.20 Carol & Company, serie.
14.45 The Oprah Winfrey show, Amerikaanse talkshow. (herh.).
15.30 Santa Barbara. Soapserie.
16.00 Telekids, kinderprogramma.
16.30 Prijzenslag, spelprogramma.
17.00 5 uur show. Magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.20 The bold & the beautiful, serie.
18.45 RTL Club.
19.00 Rad van fortuin, spelprogr.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Het weer door John Bernard.
20.00 Goede tijden slechte tijden, Nederlandse dramaserie.
20.30 Ron's honeymoon quiz, drie bruidsparen proberen een aantal hindernissen te passeren op weg naar een super-de-luxe huwelijksreis.
22.00 Showtime, aflevering van dit entertainment magazine.
22.35 Barend en Van Dorp. Sportprogramma waarin Juul Ellerman (PSV) en John van den Brom (Vitesse) aan het woord komen over de wedstrijden die ze speelden tegen resp. FC Porto en Real Madrid. Verder o.a. de woede van topvolleyballer Avital Selinger.
23.40 Geldwijzer. Informatief progr. over geld en geldzaken.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 Studs, dating-show.
00.35 The Oprah Winfrey Show, Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.20 Just me and you. Amer. speelfilm uit 1978. Regie: John Erman.
02.55 Nachtprogramma.

België/TV 1

14.30 Schooltelevisie. Wereldoriëntatie: Speel je mee... Les 3. (herh.).
14.50 Wat doe je er mee? (herh.).
15.00 Nederlands: Het experiment.
15.30-17.05 Sérénade au Texas. Franse muzikale western uit 1958.
17.15 Duupje, Afl.: Horloge.
17.20 Saartje en Sander, animatie.
17.30 Prikballon, kindermagazine.
17.45 Dag Sinterklaas. Kinderprogramma waarin Bart Peeters op zoek gaat naar antwoorden bij Sinterklaas zelf. Afl.1: Waar woont Sinterklaas?
17.55 Tik tak, animatieserie. Afl.330.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Amer. serie.
18.35 Top score, spelprogramma.
19.03 Buren (Neighbours). Serie.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 Schwarzwaldklinik. Ziekenhuisserie. Afl.52: Der Quacksalber.
20.45 Matlock. Afl.: The brothers.
21.30 Panorama.
22.30 Vandaag en Sport.
22.55 Uitzending van de Agrarische Televisie- en Radio-Omroep.
23.15 Starten met je eigen zaak, cursus. Afl.: Papieren op zak?
23.40-23.45 Coda. Intermezzo uit Cavaleria rusticana van Mascagni.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltelevisie: Afl.3: Metaal.
19.30 Het capitool. Soapserie.
19.53 Dag Sinterklaas. Afl.1: Waar woont Sinterklaas?
20.00 American chronicles. Documentaire serie over Amerikaanse zeden en gewoonten. Afl.12.
20.30 Tekens. Serie programma's waarin de cultuur, de achtergronden en het erfgoed van verschillende Europese regio's belicht worden. Vandaag: Routes - Magische Ardennen
21.30 Journaal en Sport.
22.00 Première film & video.
22.30-00.05 De grote dag aan het strand (Den store badedag), Deens sociaal drama uit 1991.

BBC 2

09.00 Breakfast news. 09.15 Westminster. 10.00 Schooltv. 13.50 Business matters. Zakenmagazine. Vandaag: Portret van de adviseur professor Michael Porter. 14.20 Pigeon Street. 14.35 Crystal Tipps and Alistair. 14.40 Schooltv. 15.00 nws. 15.15 Advice shop. Consumentenmagazine. 16.00 nws. Aansl. Westminster live. 16.50 nws. 17.00 Snooker. Britse kamp. Vandaag de kwartfinales. 18.00 From the edge. Magazine van en voor gehandicapten. 18.30 Food and drink. 19.00 The flame and the arrow. Amer. speelfilm uit 1950. 20.30 Regionale progr.'s. 21.00 The essential history of Europe. Serie reportages over moderne Europeanen. Afl.: Spanje. 21.30 Top gear. Vandaag o.a. een test van twee vierwiel-aangedreven sportwagens. 22.00 Absolutely fabulous. Comedyserie. Afl.: A week in Provence. 22.30 We have ways of making you think. Afl.: De politieke invloed van soapseries. 23.20 10 x 10. Vandaag: Touching humanity. 23.30 Newsnight. 00.15 The late show. 00.55 Later with Jools Holland. 01.30 Nws uit de showbusiness en mediawereld. 04.00-05.00 BBC select.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. 12.25 Jeunes docteurs (pour la vie), serie. 13.00 Nieuws. 13.20 La décade prodigieuse. Frans-Ital. speelfilm uit 1971. Met: Orson Welles e.a. 15.05 Klassiek muziekconcours. 16.15 Nouba nouba. 17.05 Spelprogr. 17.35 Booker. Misdaadserie. 18.30 Ce soir. 18.55 Le bon numéro. 19.30 Journaal. 20.05 Autant savoir. Vandaag: Het meer. 20.35 Karate Kid III. Amer. avonturenfilm uit 1989. 22.35 Coup de film. 22.50 Documentaire over arrestatie en dood van Patrice Lumumba. 00.00 Laatste nieuws. 00.15 24 H sur les marchés. 00.25-00.35 Reflets du libéralisme.

België/Télé 21

16.40 Klassieke muziek. 17.40 Nouba nouba. 18.30 Radio 21. 19.00 Reflets du libéralisme. 19.30 Journ. 20.00 Intérieur nuit, magazine. 20.30 Themaweek concentratiekampen: reconstructie van de achtergronden voor het requiem van Penderecki. 21.30 Journ. en beursberichten. 22.05 ■ Repulsion. Engelse speelfilm uit 1965 van Roman Polansky. 23.50-00.10 Spelprogram.

TV 5

07.00 Ochtend/middagprogr. 18.00 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws. 18.55 Clin d'oeil. 19.00 Le jeu des dictionnaires. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Faut pas rever. 21.00 Nieuws. 21.30 Savoir plus. 22.45 Nieuws. 23.10 Kiosk. 23.25 Viva. Magazine. 00.15 Entretiens. Vandaag: Charles Péguy. 00.45-01.15 Embarquement porte no. 1.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Servizio a domicilio. Met om 12.30 Nieuwsflits. 12.35 Servizio a domicilio. Vervolg. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 tre minuti di... 14.00 Prove e provini a scommettiamo che...? 14.30 Primissima. 14.45 Zanna Bianca. Speelfilm. Aansl. Lo zecchino d'oro. 16.15 35o Festival dello Zecchino d'Oro. 17.55 Oggi al parlamento. 18.00 Nieuws. 18.10 Italia. Istruzioni per l'uso. 18.45 Ci siamo. 20.00 Nieuws. 20.40 Partita doppia. 22.45 Caffe italiano. 23.00 Nieuws. 23.15 Caffe italiano. 00.00 Laatste nieuws. 00.30 Oggi al parlamento. 00.40 Mezzanotte e dintorni. Aansl. Sport. 01.00 Un'italiana per Miss Mondo. 01.45 La porta dei sogni. Speelfilm. 03.15 Nieuws. 03.30 Canto di liberta. Speelfilm. 04.45 Nieuws. 05.00 Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Teletekst. 07.30 BBC Breakfast news. 10.05 Kilroy. 10.45 Ross King. 11.00 nws. 11.05 Playdays. 11.30 Gevar. magazine met o.a. romantiek, mode en tv-kijktips. Met om 12.00 en 13.00 nws. 13.15 Pebble mill. 13.55 Reg. nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours. Soapserie. 14.50 Going for gold. 15.15 Snooker. Britse kamp. 16.50 Puppydog Tales. 16.55 Noddy. 17.05 Star pets. 17.15 Get your own back. 17.30 Kevin and Co. 17.55 Newsround. 18.05 Blue Peter. 18.35 Neighbours. 19.00 nws. 19.30 Reg. nwsmagazine. 20.00 Top of the pops. 20.30 EastEnders. 21.00 Living dangerously. Afl.: over het wrattenzwijn op de Keniase theeplantages. 21.30 Sitting pretty. 22.00 nws. 22.30 Smith and Jones. 23.00 One foot in the grave. Comedyserie. 23.30 Question time. 00.30 Snooker. Britse kamp.

Sportnet

08.00 Revs. 08.30 Longitude. 09.00 Bundesliga basketball. 11.00 Kickboksen. 12.00 Tennis. 12.30 Bowlen. 13.30 World snooker classics. 15.30 NBA Basketbal. 17.30 Voetbal. Brazilië - Uruguay. 19.30 Watersport. Powerboat races. 20.30 Autosport. Terugblik. 21.30 Nederlands voetbal. 22.00 Futbol espanol. 23.00 Talhalyo masters. 01.00-02.00 Powerboat-races.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. 06.00 Super shop. 06.30 Business tonight. 07.00 Business daily. 07.10 Business weekly. 07.30 News watch. 08.00 ITN world news. 08.30 News watch. 09.00 Channel E. 09.30 Super shop. 11.00 Videofashion. 11.30 Business tonight. 12.00 Money and politics. 12.30 Business daily. 12.40 Business weekly. 13.00 Japan business today. 13.30 News watch. 14.00 Inside edition. 14.30 Serie noire. 15.00 The mix. 16.00 All mixed up! 17.00 On the air. Show, live. 18.30 Bonanza. Westernserie. 19.30 Serie noire. 20.00 Cult tv: I spy. Detectiveserie. 21.00 Inside edition. 21.30 Film Europe. 22.00 ITN world news. 22.30 Business daily. 22.40 Report. 22.48 US Market wrap. 23.00 Colorado. Amer. western uit 1955. 00.50 News watch. 01.20 Film Europe. 01.50 The mix.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Eurofun. 10.00 Triathlon. 11.30 Aerobics. 12.00 Autosport. 12.30 Europacup voetbal. Herh. 14.30 Voetbal. Road to Europacup I. Herh. 16.00 Eurofun. 16.30 Autosport. RAC rally. 17.00 Paardesport. Worldcup concours hippique. 18.00 Triathlon. Worldcup. 19.00 Tennis. ATP-toern. 20.00 Trans world sport. 21.00 Autosport. RAC rally. 21.30 Eurosport nieuws. 22.00 Voetbal. Europacup. 23.30-01.00 Basketball. Eur. kamp.

MTV

07.30 Unplugged with Annie Lennox. 08.00 In bed with Rebecca. 10.00 Paul King. 13.00 Simone. 16.00 Greatest hits. 17.00 The report. 17.15 At the movies. 17.30 News at night. 17.45 3 From 1. 18.00 Dance with Simone. 18.30 Prime. 20.00 Dial MTV. 20.30 Most wanted. 21.30 The pulse. 22.00 Greatest hits. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 From 1. 00.00 Nirvana rockumentary. 00.30 Kristiane Backer. 03.00 Yo! Countdown. 04.00 Night videos.

CNN

09.45 CNN Newsroom. 12.30 Business Morning. 13.30 Business day. 15.00 Larry King. 16.00 World day. 17.30 Crier and Co. 20.00 World business today. 21.00 The international hour. 23.00 World business tonight. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King. 05.00 Showbiz today.

Duitsland 1

.00 Morgenmagazin. Ontbijttv, met elk half uur Heute-Nachrichten.
.00 Heute.
.03 Das Buschkrankenhaus.
.45 ●● Tele-Gym.
.00 Heute.
.03 ARD Ratgeber: Geld. (herh.).
.35 ZDF-Info Verbraucher. Consumententips. Vandaag o.a. de hometrainer en speelgoed.
.00 Heute.
.03 ●● Musikantenstadl. (herh.).
.55 Persoverzicht.
.00 ZDF-Mittagsmagazin.
.45 Wirtschafts-Telegramm.
.00 Tagesschau.
.02 Eene meene mopel. Magazine.
.30 Babar. Afl.: Väter und Söhne.
.00 Tagesschau.
.03 Achtung Klappe! Kinder als Reporter. Magazine met reportages.
.30 Frauengeschichten. Filmportret van de 31-jarige Franziska Nolte-Nius, die totaal verlamd is en toch een zeer actief en zinvol leven leidt.
.00 Tagesschau.
.03 Talk täglich. Serie praatprogr.'s rondom actieve ouderen.
.30 Die Campbells. Serie. Afl.19.
.00 Punkt 5 - Länderreport.
.15 Tagesschau.
.35 Marienhof. Afl.: Das Vorspiel.
.00 Hier und Heute, actualiteiten.
.45 Blank Meier Jensen, serie.
.30 Goldregen.
.00 (TT) Tagesschau.
.15 Unter deutschen Dächern. Documentaire over de alledaagse praktijk van Duitslands meest omstreden overheidsorgaan, de staatsveiligheidsdienst.
.59 Tagesthemen-Telegramm.
.00 (TT) Der 7. Sinn. Verkeerstips.
.03 ●● Kinderaugen leuchten hell. Religieuze liederen.
.30 Jonas. Cabaret en satire.
.30 Tagesthemen.
.00 Ein Mensch - ein Wort. Franz Xaver Kroetz leest voor uit de bijbel.
.05 Das Auge des Kameramannes. Filmportret van cameraman van de führer.
.35 Flamingo Road. Serie.
.20 Tagesschau.
.25-01.30 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Novembertage in Schottland: Kilchurn Castle.

Duitsland 2

06.00-13.45 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Auf Stippvisite bei Mitmenschen. Reportage over vluchtelingenkampen in de hele wereld.
14.15 ●● Musik-Zeit. Klassieke muziek van Johann Sebastian Bach, uitgevoerd door Josef Suk, Marie-Claude Alain, Christian Christiansen, Ole Hedegaard e.a. Deel 2.
15.15 Freddy Quinn: Meine Freunde, die Artisten. Circusprogramma. Vandaag o.a. koorddansers, een jongleur en een olifanten-act.
16.00 Heute.
16.03 Zum 300. mal: Pfiff. Jubileumspecial van dit sportprogramma voor de jeugd.
16.45 Logo. Jeugdjournaal.
17.00 Heute.
17.10 Sport Heute.
17.15 ●● Länderjournal.
17.55 SOKO 5113. Duitse politieserie. Afl.: Das Wort eines Bullen.
19.00 Heute.
19.20 ●● Hitparade im ZDF. Muziekprogramma met gasten.
20.15 ●● Die bessere Hälfte. Spelprogramma waarin alles draait om mensenkennis.
21.15 WISO. Sociaal-economisch magazine. Vandaag: Geen lawaai meer, maar de juiste klank bij machines en motoren. Wiso-tip: credit-cards met extra mogelijkheden.
21.45 Heute-journal.
22.15 Doppelpunkt: Suchst du Liebe oder schnelle Lust? Discussieprogramma waarin jongeren met prostituées praten over de verkoopbaarheid van sex.
23.15 Theaterwerkstatt: Fremde Nähe. Documentaire over het succesvolle theatergezelschap Pralipe, dat geheel uit Roma-zigeuners bestaat en op het moment in Duitsland optreedt. Met fragmenten uit hun enscenering van De Bloedbruiloft (Bluthochzeit) van Garcia Lorca en Othello van Shakespeare.
00.45 Heute.
00.50-01.40 Ohara. Serie. Afl.: Keine feine Gesellschaft.
Mannequin en model Diane, een voormalig vriendin van Ohara's overleden dochter, wendt zich tot Ohara voor hulp.

Duitsland 3 West

08.55 Gymnastik im Alltag II. 09.10 Schooltv. 09.40 Cursus Engels voor gevorderden. 10.10 Schooltv. 11.40 Teletekst. 11.50 Die Sklavin Isaura. 12.15 Ich stelle mich. Vandaag: Beate Wedekind, hoofdredactrice van Bunte en Elle. 13.45 Auslandsreporter. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 FensterPlatz. 15.20 Reportage over een opvangtehuis voor straatkinderen in Santiago de Chile. 15.50 Sport im Westen aktuell. 15.55 West 3 aktuell. 16.00 Auweia! Alas Smith & Jones. 16.30 Europa '92. Informatieve serie over de komende Europese eenwording. 17.00 Serie over de betekenis van de auto in ons leven. 17.30 Cursus psychologie. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Schlupp vom grünen Stern. Neue Abenteuer auf Terra. 18.30 Abenteuer überleben, 19.00 Aktuelle Stunde. Reg. magazine met sport. 20.00 Der Mann aus Marseille Frans/Ital. speelfilm uit 1972. 21.40 West 3 aktuell. 21.50 Buchladen. Literair magazine met nieuwe uitgaves en cadeautips voor Kerstmis. 22.35 Linie K. 22.40 Capital City. 23.30 Computerclub. 00.15 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

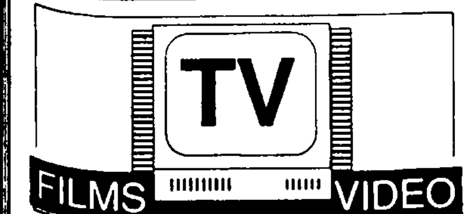
08.15 Dayan Quigong. 08.30 Cursus psychologie. 09.00 Schooltv. 10.45 Non-Stop-Fernsehen. 14.05 Schooltv. 14.20 Rückblende: Vor 15 Jahren gestorben: Maxie Wander. 14.35 Russisch bitte! 15.05 Hallo, wie geht's? 15.20 MuM. Magazine. 16.05 Fahr mal hin... Zwischen Blies und Saar. 16.35 Toni und Veronika. Afl.: Lawinengefahr. 17.00 Cursus psychologie. 17.30 Die Sendung mit der Maus. 17.58 Ferdy. 18.24 Kinder-Verkehrsspot. 18.26 Das Sandmännchen. 18.30 Das Südwest-Journ. 19.00 Hallo, wie geht's? Gast: Prins Botho von Sayn-Wittgenstein-Hohenstein, president van het Duitse Rode Kruis. 19.15 Die Sendung mit dem Stier. 20.00 Lindenstrasse. 20.30 Zur Sache Europa. 21.00 Nieuws. 21.15 Sport unter der Lupe. 22.00 Goethe, Schiller & Co. 23.00 Frida Kahlo - Es lebe das Leben. Mexicaanse speelfilm uit 1984. 00.40 Aktuell. 00.45 Non-Stop-Fernsehen.

SAT 1

05.30 Regional-Report. 06.00 Ontbijttv met früh dran, sport. 08.30 Neighbours. Austr. serie. 09.00 Nieuws. 09.05 capito?! 09.30 Das Imperium - Die Colbys (The Colbys), Amer. serie. 10.20 Salzburger Geschichten. Duitse filmkomedie uit 1956. 21.55 Glücksrad. 12.45 Tele Börse. Met Nieuws. 13.35 Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing), Amer. serie. Afl.: Verstärkte Bemühungen. 14.30 Neighbours. Austr. serie. Afl.: Beverlys Kochkünste. Aansl. Nieuws. 15.05 Das Imperium - Die Colbys (The Colbys). 16.00 MacGyver. Amer. serie. Afl.: Agenten in der Karibik. Aansl. Nieuws. 17.05 Geh aufs Ganze! Spelprogr. 18.15 Bingo. 19.00 dran. Sportmagazine. 19.20 Glücksrad. 20.15 Wolffs Revier. Duitse misdaadserie. Afl.: Mord ist strafbar. 21.15 Ulrich Meyer: Einspruch! 22.15 Hochhaus des Schreckens (Dark tower). Amer. speelfilm. 00.00 Nieuws en Sport. 00.05 Electric Blue. Engels erotisch magazine. 00.45 MacGyver. Amer. serie. 01.40 Akut. 02.05 Progr.-overzicht.

RTL Plus

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland.
08.45 Owen Marshall (Owen Marshall, counselor at law), Amerikaanse serie. Afl.: Liebeskrank. Herh.
09.45 Reich und schön (The bold and the beautiful), Amerikaanse serie.
10.05 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), serie. Afl.: Der entscheidende Augenblick (2). Herh.
11.00 Viva. Infotainment-liveshow.
11.30 Familienduell. Spelprogr.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Jung und leidenschaftlich (As the world turns), Amerikaanse soapserie.
13.20 California Clan (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.15 Die Springfield Story (The guiding light), Amerikaanse serie.
15.00 Quincy (Quincy, M.E.), Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Alles Glück der Erde.
16.00 Hans Meiser. Talkshow. Thema: Der letzte Job? - Klofrauen.
17.00 Riskant! Spelprogramma.
17.30 Der Preis ist heiss. Spel.
18.00 Elf 99. Magazine.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Explosiv - Das Magazin. Magazine.
19.45 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie.
20.15 Mini Playback Show. Amusementsprogramma waarin kinderen sterren imiteren.
21.15 Notruf. Reddingsacties.
22.15 Wie bitte?! Amusementsprogramma.
23.15 Gottschalk. Gevarieerde talkshow.
00.00 L.A. Law - Staranwälte, Tricks, Prozesse (L.A. Law), Amerikaanse serie. Afl.: Der Venus-Schmetterling. Herh.
01.00 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children), Amerikaanse serie. Afl.: Der Aussteiger. Herh.
01.30 Quincy (Quincy, M.E.), Amerikaanse misdaadserie. Herh.
02.30 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. Herh.
03.30 Hans Meiser. Talkshow. Herh.
04.30 Explosiv - Das Magazin. Herh.
05.10 Elf 99. Herh.

België/TV 1
15.30. Sérénade au Texas (Frankrijk, 1958). Komische operette van Richard Pottier, met Luis Mariano, Sonja Ziemann. Franse olie-erfgenaam en rondreizende artiesten bevrijden westernstadje van misdadige bankier.

BBC 2
19.00. The flame and the arrow (USA, 1950). Zeer goed gemaakte actiefilm van cult-filmer Jacques Tourneur. Burt Lancaster als Lombardijnse rebellenleider tegenover huursoldaten van een Duitse despoot. Ook met Virginia Mayo, Robert Douglas.

Nederland 2
20.18. Torn apart (USA, 1989). Romeo en Julia in een moderne uitvoering: de onmogelijke liefde tussen een Joodse jongen en een Arabisch meisje in Israël. Regie van Jack Fisher, met Andrian Pasdar, Cecilia Peck.

Duitsland 3 West
20.00. La scoumoune (Frankrijk, 1972). Actiefilm met Jean-Paul Belmondo als gangster die opklimt in het 'milieu' van Marseille en carrière maakt in het nachtleven van Pigalle. Ook met Claudia Cardinale, Michel Constantin. Regie van Jose Giovanni.

● *Een scène uit de komische operette 'Sérénade au Texas' van Richard Pottier. (België/TV 1 - 15.30 uur).*

België/TV 1
22.30. Den Store Badedag (Denemarken, 1991). Sympathieke film over een dagje aan het strand van een Deens jochie met z'n ouders, tijdens de crisis in de jaren dertig. De inmiddels volwassen verteller haalt via flash-backs herinneringen op aan zijn in illusies levende vader en uitslovende moeder. Geregisseerd door Stellan Olsson, met Erik Clausen, Nina Gunke.

Super Channel
23.00. Run for cover (USA, 1955). Klassieker van Nicholas Ray, met James Cagney, die na een onterechte gevangenisstraf naar een klein stadje trekt en daar weer voor boef wordt aangezien. Hij schopt het echter nog tot sheriff. Ook met Viveca Lindfors, John Derek.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 nieuws. 7.07 Tijdsein. 12.07 Echo magazine. 14.05 Dingen die gebeuren. 17.07 AVRO Radiojournaal. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 20.04 Meden en Perzen. 22.04 Tussen de oren. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 VPRO's Nachtleven, met om 0.04 Street beats; 3.02 De geruistuin; 4.02 Grand disco classique; 5.02 Aan de bak. 6.30 Nieuws.

Radio 2
7.04 Goedemorgen Nederland. 7.53 Woord onderweg 8.04 NCRV's Hier en nu. 8.15 Goedemorgen Nederland. 9.04 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.04 Muziek bij de koffie. 11.04 Plein publiek. 12.04 Ted's lunchpakket (13.04-13.15 NCRV's Hier en nu). 14.04 G'oud & nieuw. 15.04 Pas op de plaats. 16.04 Discogram. 16.47 Iris Intree. 17.04 Alle menen. 18.04 Elke horizontaal. 19.04 Poster. 20.04 Music all in. 21.04 Voor wie graag luisteren wil. 22.04 Coulissen: Cabaret gala 1992. 23.04-24.00 Sesjun.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 Avondspits. 19.04 Spoor 7. AKN: 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Papa is wakker. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00 nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.02 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. I. London Festival Orchestra met hobo. II. Muz. voor cello en piano. 13.04 Klassiek op verzoek. 14.00 Het middagconcert: Uit VARA's matinee archief. Radio Filh. Ork. met viool. 15.35 Johann Sebastian Bach. 16.00 De Nederlanden: 20e eeuwse kamermuziek. 17.00 Zin in muziek. 18.00 en 20.00 nieuws. 18.04 KRO klassiek. 19.30 Het progr. 20.00 Nws. 20.02 Avondconcert. A. Festival Oude Muziek 1992. Ensemble Rebel. B. Muz. voor cello en klavecimbel. 22.00 Laudate. 23.00-24.00 Deze eeuw.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 TROS Perspectief. 10.02 De duvel is oud. RVU: 11.02 Kleur bekennen. 12.02 Faros (12.30-12.50 Sprekend over identiteit en geschiedenis). 13.10 NOS-Bijlage. 14.02 Een leven lang. 15.02 Schuim en as. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 GPV. 18.02 Achter het grensland: 18.04 Nederlands; 18.20 Arabisch; 18.40 Turks. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Club Veronica trend. 22.00 Knoop in je zakdoek. 22.30 Ontdek de psychologie. 23.00-24.00 Faros (23.30-23.50 Sprekend over identiteit en geschiedenis).

Omroep Limburg
7.03 Limburg Aktueel. 8.00 (Inter) Nationale actualiteiten. 8.10 Limburg aktueel. 9.03 Tussen de bedrijven door. 11.03 Ruilbeurs. 12.03 Limburg actueel. 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 Sport. 14.03 Licht Limburgs. 15.03 Horizon. 16.03 Festival. 17.03-18.00 Limburg Aktueel.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00 en 7.30 nws). 8.00 Nieuws 8.10 Bistro & Co. Muziek en culinaire geneugten. 10.00 Nieuws 10.05 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Roddelradio. 14.00 Hitbox. Met aardige curiositeiten. 16.00 Nieuws. 16.05 Van Wiet van Broekhoven. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Over Stuur, wekelijks automagazine. 20.00 Nieuws. 20.03 Kamernatuur. Renschip. Menselijke emoties in het geschreven en gezongen woord. 22.00 Nieuws 22.05 Het Doosje. Met aandacht voor het Nederlandstalige lied, van de kleinkunst-boom maar ook van de laatste lichting. 23.30-6.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.

Radio 1 (RTBF?)

6.05 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrussstreffer; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage) 18.40 Jazz à la BRF. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen. Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (nieuws om 7.00 en 8.00 uur). 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws, Zur Sache. 12.07 Gut Aufgelegt (met om 13.00 Mittmenschen. 14.00 Nieuws, Schaufenster Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.00 Nieuws. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Tag um funf. Aansluitend Musikexpress (18.00 en 19.00 nieuws; 19.30 Ohrenbar). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen (22.00 nieuws). 22.30-4.05 Nachtexpress.

MOTORSHOW ESSEN

De 25ste motorshow wordt van 27 november t/m 6 december gehouden in de beurshallen te Essen. Op woensdag 2 DECEMBER reserveerden wij kaarten en bussen voor u. Vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg brengen wij u naar deze jubileumshow, waar u onbezorgd en dus ook zonder parkeerproblemen urenlang kunt genieten van de allerlaatste nieuwtjes op motor- en autogebied.

Datum: woensdag 2 december
Prijs: ƒ 45,- (volwassenen)
ƒ 40,- (jeugd t/m 14 jaar)

Inclusief: vervoer en entreekaart (resp. DM 20,- en DM 12,-).

Opstapplaatsen en -tijden:

Maastricht,	07.30 uur
Geleen,	07.20 uur
Sittard,	07.40 uur
Heerlen,	08.00 uur
Kerkrade,	08.15 uur.

De terugreis wordt om 18.30 uur aanvaard.

Reserveren: bij alle Limburgs-Dagblad kantoren en de VVV Vaals, Landgraaf en Simpelveld.

Vrienden van het Limburgs Dagblad

Wilt u lid worden van de vereniging „Vrienden van het Limburgs Dagblad"? Neem dan contact op met onze Service-afdeling tel. 045-739881 (tijdens kantooruren). Voor lezers van het Limburgs Dagblad is dit lidmaatschap geheel gratis.

Volgens kenners importeren
van Frankrijk (en

Bij de maaltijd, als apéritief of gewoon 's avonds met een stukje kaas... Met een goed glas wijn wordt 't nog gezelliger. Daarom willen we even uw aandacht vestigen op ons uitgebreide assortiment huiswijnen. Want dat zijn volgens kenners de lekkerste van Frankrijk.

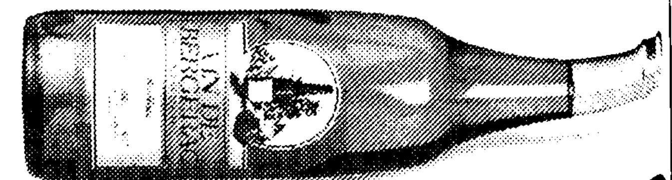
Negen rode en witte kwaliteitswijnen uit de bekende Franse wijnstreken. Van een stevige Côtes du Rhône tot een lichte Bordeaux. En van een gemoedelijke Languedoc tot een fruitige Bergerac.

Allemaal in een royale literfles, dus dat is wèl zo gemakkelijk. En ze zijn deze week nog in de aanbieding ook. Misschien 'n goed idee voor vanavond?

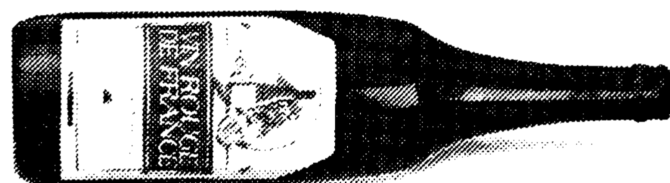
In de wijn-afdeling vindt u onze speciale wijnfolder. U kunt deze gratis meenemen.

Côtes du Roussillon A.C.
(statiegeldfles) liter ~~4.98~~ **3.95**

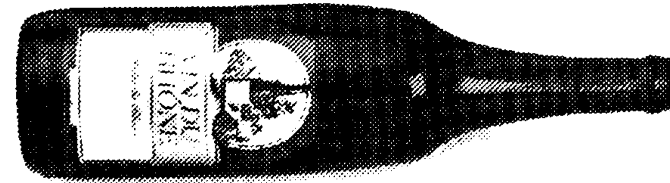
Vin de table Blanc demi sec.
(statiegeldfles) liter ~~4.98~~ **3.95**

Cotes Bergerac A.C. Moelleux literfles ~~6.95~~ **6.50** (statiegeldfles)

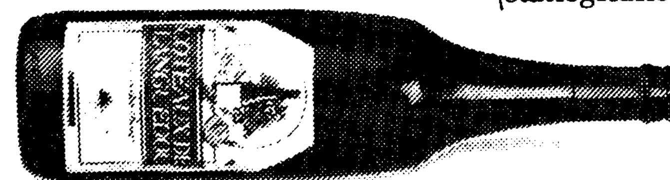
Vin de table Français Rouge literfles ~~4.98~~ **3.95** (statiegeldfles)

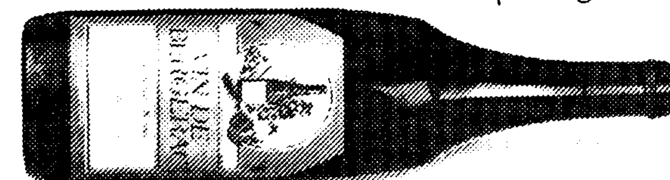
Côtes du Rhône A.C. literfles ~~5.95~~ **5.50** (statiegeldfles)

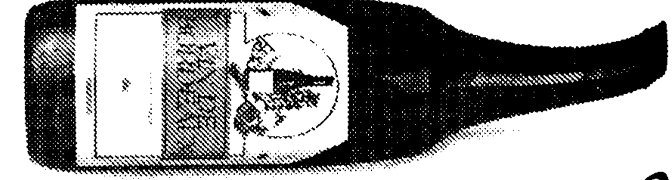
Bordeaux Blanc A.C. Moelleux literfles ~~6.95~~ **6.50** (statiegeldfles)

Côteaux Languedoc A.C. literfles ~~4.98~~ **3.95** (statiegeldfles)

Bergerac Rouge A.C. liter ~~5.95~~ **5.50** (statiegeldfles)

Bordeaux Rouge A.C. literfles ~~6.95~~ **6.50** (statiegeldfles)

wij de lekkerste huiswijn
ekker in 'n literfles).

roko boerensoepgroenten
ak à
0 gram
.99
2 + 1 GRATIS!

Bij aankoop van een kuip à 500 gram Twenty Four ultra light à 1.85 'n rol Bolletje beschuit t.w.v 1.19
GRATIS!

Gouda's Glorie zonne pond zonnebloem halvarine
pondskuip = 500 gram 1.69
1+1 GRATIS!
Max. 4 stuks per klant.

Langnese bijenhoning
glas à 500 gram ~~4.95~~
4.35

Royco luxe kooksoepen
keuze uit 10 smaken, doosje à 2 × 3 borden 1.79
2+1 GRATIS!

Delmonte mandarijnen
heel)
blik à
12 gram
.79
2 + 1 GRATIS!

Delmonte Fruitini perzik of gemengd fruit, 3 blikjes ~~3.39~~ 2.95

Verkade chocolade
melk, puur of hazelnoot, reuzetablet à 200 gr 3.99
Bij aankoop van 1 reuzetablet à 200 gram ontvangt u een tablet à 75 gram t.w.v. 1.59
GRATIS!

Nieuw: Cotonelle toiletpapier
pak à 6 rollen
kennismaking: 3.99

zy Wan Satehsaus
blik à 400 gram ~~2.69~~ 1.99
Open haard blokken
pak à 1,3 kilo ~~2.65~~ 1.95
obijn wasverzachter
normaal, lavendel of pacific, navulpak à 0,5 liter ~~2.99~~ 2.66
Andy allesreiniger
normaal, flacon à 750 ml ~~2.96~~ 2.65
All Micro Plus
pak à 2 kilo ~~16.85~~ 13.99

Aviko Pom-a-Part
zak à 450 gr 1.59
2+1 GRATIS!

5 gulden besparing op Pampers!
Pampers Boy & Girl voordeelpakken
midi: pak à 96 stuks, maxi: pak à 84 stuks of maxi plus: pak à 76 stuks
Per pak ~~49.99~~ nu
5 gulden voordeel 44.99

Gratis Adidas sportsokken bij Head & Shoulders!
Head & Shoulders
iedere dag of normaal haar, flacon à 300 ml 8.89 nu met gratis Adidas sportsokken t.w.v. 6.95

Perfekt groenten in glas
keuze uit: gebroken sperzieboontjes, doperwten/wortelen e.f. of rode kool, glas à 340 gram
Nu uitzoeken per glas ~~0.99~~ 79

Melissa roomijsstam
1000 ml per stuk 3.90
1+1 GRATIS!

Mona Chipolata pudding
beker à 275 gram
~~2.95~~
2.45

Fruttis magere vruchtenyoghurt
4 × 125 gram ~~1.89~~
1.50

Croky Chips
uitdeeldoosje à 12 zakjes in de smaken naturel, paprika of bolognese.
Per doosje ~~3.59~~ 3.25

Blue Band margarine
pakje 250 gram vaste lage prijs: 79

Hollandse kaasweek:
Vers van 't mes of vacuüm verpakt:

Goudse jonge kaas	kilo 9.50
Goudse jong belegen	kilo 11.50
Goudse belegen	kilo 12.50
Goudse extra belegen	kilo 13.50
Goudse oude kaas	kilo 16.50

MonChou
verpakt per 100 gram ~~2.10~~ 1.85

Remia vlees- en vissauzen
whisky-cocktail, knoflook, chili of shoarmasaus, flesje à 250 ml ~~1.35~~ 99

Alleen op vrijdag en zaterdag:
grote kruisbessen-schuimvlaai
± 1175 gram ~~11.40~~ 9.50
Rozijnenbollen
verpakt per 4 stuks ~~1.65~~ 1.35
Heel tijgerwitbrood
verpakt en voorgesneden ~~2.29~~ 1.95
Onze slagers-hausmacher 150 gram ~~2.24~~ 1.95
Onze slagersham 100 gram ~~1.99~~ 1.69
Duitse kalfsleverworst
aan het stuk, 200 gram ~~3.96~~ 2.95
Slagers-casselerrib
100 gram ~~2.95~~ 1.99

Fijne steelkoteletten
1 kilo ~~15.90~~ 9.98
Verse slagers-nasi 1 kilo ~~9.40~~ 6.95
Gemengd gehakt: 20% rund en 80% varkensvlees, 1 kilo ~~10.90~~ 7.90
Dikbevleesde kippepoten, 1 kilo ~~8.95~~ 7.95
Kalkoenschnitzels 100 gram ~~1.99~~ 1.89
Bakbloedworst 500 gram per stuk nu 3.50

MARKTBERICHTEN
Filosofo sinaasappelen
netje à 2 kilo 3.95
Hollandse Golden Delicious
1 kilo 1.00
Spruiten
netje à 750 gram 1.45
Grote knolselderij
per stuk 1.00
Nicola aardappelen
2½ kilo 1.95
BIEZE Rösti
kant & klaar
500 gram 2.75

Hallo, jongens en meisjes... zaterdag 28 november a.s. is Zwarte Piet in onze winkel. Kom je ook even met je vader of moeder mee.

Akties zijn geldig van donderdag 26 t/m zaterdag 28 november 1992 *Of de helft contant.

jan linders
't Allerbeste voor 'n vriendelijke prijs

Asten: Maasstraat 51 Beek: Markt 1 Beek en Donk: Heuvelplein 11 Bergen: Raadhuisstraat 17 Blerick: Alberickstraat 15 Boxmeer: Kloostertuin 44 Brunssum: Wilhelminastraat 1 Cuijk: Molenstraat 43 Deurne: Helmondseweg 65a Geleen-Lindenheuvel: Ringovenstraat 3 Gennep: Winkelcentrum 'De Duivenakker' Grave: Mgr. Borretweg 15 Groesbeek: Burg. Ottenhofstraat 1 Grubbenvorst: Kloosterstraat 14 Heerlerheide: Ganzeweide 70/Wannerstraat Helden-Panningen: Steenstraat 30 Herkenbosch: Stationsweg 7 Herten: Schoolstraat 11 Horst: Kloosterhof 3d Itervoort: Begoniastraat 12 Kerkrade: Marktstraat 51 Linne: Maasbrachterweg 23 Mill: Oranjeboomstraat 1 Nederweert: Lambertushof 3 Fey-Echt: Chatelainplein 13 Roermond: O.L. Vrouweplein 1-7 Roggel: Dorpsstraat 11 Sevenum: Pastoor Vullinghsstraat 7 Liessel: Hoofdstraat 75 Sittard: Industriestraat 19 Someren: De Meer 21 Stein: Heerstraat Noord 144 Susteren: Willibrordusstraat 1 Tegelen: Kerkstraat 2 Tienray: Spoorstraat 18 Velden: Jan Verschurensingel 1 Venlo: Zuidsingel 18 Venray: Stationsweg 39 Wanroy: Dorpsstraat 25 Weert: Maaspoort 52-54 Wijchen: Touwslagersbaan 39.